

Međuinstitucijski stilski priručnik

HR

Međuinstitucijski stilski priručnik

Europska unija

Ovaj PDF odražava sadržaj *Međuinstitucijskog stilskog priručnika* online na datum posljednjeg ažuriranja.

Datum ažuriranja: 1.12.2025.

Budući da se internetska stranica stalno ažurira, preporučujemo vam da na internetu, ponajprije na stranici s vijestima:

<https://style-guide.europa.eu/hr/news>

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2025.

© Europska unija, 2025.

Slika na naslovnici: © istockphoto.com/TCmake_photo

Eko-oznaka, odjeljak 5.3.2: FSC © FSC Belgium asbl/vzw; PEFC © PEFC Belgium

Umnožavanje je dopušteno uz uvjet navođenja izvora.

Za svaku uporabu ili umnožavanje elemenata koji nisu u vlasništvu Europske unije možda će biti potrebno zatražiti dopuštenje izravno od odgovarajućih nositelja prava.

Internetska stranica *Međuinstitucijskog stilskog priručnika*: ISSN 1831-5380

Upućivanja

Pravna osnova

Odluka 69/13/Euratom, EZUČ, EEZ od 16. siječnja 1969. o osnivanju Ureda za službene publikacije Europskih zajednica (SL L 13, 18.1.1969.), stavljena izvan snage i zadnje zamijenjena Odlukom 2009/496/EZ, Euratom Europskog parlamenta, **Europskog vijeća**, Vijeća, Komisije, Suda **Europske unije**, Revizorskog suda, Gospodarskog i socijalnog odbora i Odbora regija od 26. lipnja 2009. o organizaciji i djelovanju Ureda za publikacije Europske unije (SL L 168, 30.6.2009., str. 41.):

„Članak 1.

Zadaća je međuinstitucijskoga Ureda za publikacije Europskih zajednica (dalje u tekstu: Ured) objavljivanje publikacija institucija Europskih zajednica i Europske unije u najboljim mogućim uvjetima.”

*

Komisijin Savjetodavni odbor za publikacije definirao je pojam publikacije kao „umnoženi tekst koji je pretežito namijenjen javnosti i čije izdavanje predstavlja proračunski trošak”.

Zadaće su Ureda za publikacije, među ostalim, sljedeće:

- normiranje formata,
- usklađivanje izgleda publikacija.

Napomena: U skladu s navedenom odlukom naziv „Ured za službene publikacije Europskih zajednica” zamijenjen je nazivom „Ured za publikacije Europske unije” s učinkom od 1. srpnja 2009.

Zaduženja

Stilski priručnik izrađuju:

- **međuinstitucijski odbor** koji imenuje Odbor Ureda za publikacije i koji čine predstavnici sljedećih institucija: Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije, Europske komisije, Suda Europske unije, Europske središnje banke, Europskoga revizorskog suda, Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora i Europskog odbora regija,
- **odjel za opće usklađivanje stilskog priručnika** koji djeluje pri Uredu za publikacije,
- **međuinstitucijske jezične skupine** (jedna za svaki jezik) čije predstavnike imenuju članovi međuinstitucijskog odbora.

Međuinstitucijski odbor imenuje službene predstavnike koji izravno sudjeluju u radu jezičnih skupina. Odbor može djelovati kao arbitar u slučaju većeg problema.

Odjel za opće usklađivanje odgovoran je za cjelokupno vođenje postupka: organizira rad, osigurava usklađenost odluka donesenih u različitim skupinama, ažurira i razvija postupak. Taj je odjel odgovoran i za cjelokupno upravljanje internetskim stranicama stilskog priručnika i izravno sudjeluje u njihovu razvoju.

Jezične skupine odgovorne su za razvoj i održavanje priručnika na svojem jeziku pod nadzorom odjela za opće usklađivanje. Predstavnici Ureda za publikacije u skupinama koordiniraju rad i prosljeđuju informacije odjelu za opće usklađivanje. Skupine čine predstavnici raznih jezičnih jedinica institucija: pravnici lingvisti, pismeni prevoditelji, terminolozi, korektori itd.

Nadalje, razna tijela nadležna za odlučivanje, osobito u Komisiji, Glavnom tajništvu, službi za protokol i službama nadležnima za vanjske odnose, redovito se konzultiraju ovisno o predmetu kojim se bave. Tijesno se surađuje i s raznim međunarodnim organizacijama, osobito u vezi s normiranjem (ISO).

Uvod

Kao nastavak procesa započetog 1993. godine pokretanjem *Priručnika za urednike, Međuinstitucijski stilski priručnik* izvorno je objavljen 1997. godine na 11 jezika, a zatim je postupno proširen na 24 jezika. On predstavlja doseg jezičnog usklađivanja jedinstven zbog broja jezičnih zajednica uključenih u njegov razvoj. Namijenjen je svim institucijama, tijelima i organizacijama Europske unije kao referentno oruđe za pisane radove.

Za pripremu priručnika utemeljen je međuinstitucijski odbor, koji je imenovao predstavnike iz svih institucija i za svaki jezik. Ti predstavnici djeluju pod okriljem koordinacijske skupine Ureda za publikacije.

Pri usklađivanju katkad različitih praksi uzela se u obzir višejezičnost institucija, zbog koje tekst na svim službenim jezicima treba biti usporediv, a istodobno u duhu svakog jezika.

Prvi dio obuhvaća pravila koja se obvezno primjenjuju pri pripremi akata za objavu u Službenom listu, dok drugi dio sadržava glavna tehnička i urednička pravila za opće publikacije. Osim dogovora o pravilima za pojedinačne jezike, danoga u četvrtom dijelu, 24 skupine sastavile su i jedinstvena pravila za sve jezike. Ta su pravila navedena u trećem dijelu priručnika, koji je temelj za daljnje usklađivanje među svim jezicima i institucijama.

Jedinstveni dogovori, koje sadržava ovaj priručnik, imaju prednost pred rješenjima koja predloži netko drugi ili prije primjenjivanim rješenjima. Primjenjuju se u svim fazama pripreme i izdavanja tekstova.

Naposljetku, svrha je ovog djela, koje se redovito osuvremenjuje, ponajprije poticanje dinamične interakcije svih korisnika. Njegovi autori stoga pozivaju sve korisnike da korisne informacije, pronađene pogreške ili propuste i prijedloge proslijede na adresu:

Office des publications de l'Union européenne (Ured za publikacije Europske unije)
Coordination «Code de rédaction» (Odjel za koordinaciju Stilskog priručnika)
 (Unité A.1.002)
 L-2985 Luxembourg
 LUKSEMBURG

Obratite nam se e-poštom za:

- [opća pitanja](mailto:op-ca-pitanja@publications.europa.eu)
 (OP-ISG-coordination@publications.europa.eu),
- [pitanja u vezi s hrvatskim jezikom](mailto:op-code-de-redaction-hr@publications.europa.eu)
 (op-code-de-redaction-hr@publications.europa.eu).

Sadržaj

Upućivanja	4
Uvod	5
PRVI DIO – Službeni list	11
Uvod	12
1. Struktura Službenog lista	17
1.1. Opća struktura	17
1.2. Serija L	18
1.2.1. Podjela akata	18
1.2.2. Brojčano označivanje akata	19
1.2.3. Sadržaj	22
1.3. Serija C	27
1.3.1. Podjela dokumenata	27
1.3.2. Brojčano označivanje dokumenata	28
1.3.3. Sadržaj	29
2. Struktura pravnog akta	32
2.1. Naslov	32
2.2. Preambula (pozivanja i uvodne izjave)	33
2.2.1. Pozivanja	33
2.2.2. Uvodne izjave	34
2.3. Članci (normativni dio)	35
2.4. Formulacija o obvezujućem značaju uredbi	36
2.5. Završna formulacija (mjesto, datum i potpis)	37
2.6. Prilozi	38
2.7. Potpodjela akata	38
3. Pravila o izradi dokumenata	40
3.1. Upućivanja na Službeni list	40
3.2. Upućivanja na akt	43
3.2.1. Oblici naslova	43
3.2.2. Upućivanja na druge akte	45
3.2.3. Upućivanja na potpodjele akata	46
3.2.4. Upućivanja na izmjene akta	47
3.3. Pravila o izmjeni	48
3.3.1. Izmjene u tekstu	48
3.3.2. Dodavanja i brojčano označivanje	50
3.4. Redoslijed navođenja	50
3.4.1. Redoslijed Ugovorâ	50
3.4.2. Redoslijed navođenja autora	51
3.4.3. Zemlje	52
3.4.4. Jezici i višejezični tekstovi	52
3.4.5. Valute	52
3.5. Nabranjanja	53
3.5.1. Okomito nabranjanje – prezentacija	53

3.5.2.	Nabrajanje akata	54
3.6.	Definicija izraza ili riječi	54
3.7.	Međunarodni sporazumi	54
	Tablični sažetak	55
	DRUGI DIO – Opće publikacije	61
4.	Priprema dokumenata i identifikacijske oznake	62
4.1.	Autori, ovlašteni naručitelji, Ured za publikacije i tiskare	62
4.1.1.	Autori i Ured za publikacije	62
4.1.2.	Upravljanje projektima u Uredu za publikacije	63
4.1.3.	Korektura u Uredu za publikacije	63
4.2.	Izvornici (rukopisi)	64
4.2.1.	Načelo proizvodnog lanca	65
4.2.2.	Logična struktura dokumenata	65
4.2.3.	Priprema teksta	67
4.2.4.	Dokumenti spremni za umnožavanje	69
4.3.	Vrste publikacija	69
4.3.1.	Monografije	70
4.3.2.	Kontinuirana izdanja	70
4.3.3.	Kombinacija serijske publikacije i monografije	70
4.4.	Identifikacijske oznake koje dodjeljuje Ured za publikacije	70
4.4.1.	Međunarodni standardni knjižni broj (ISBN)	71
4.4.2.	Međunarodni standardni broj serijske publikacije (ISSN)	72
4.4.3.	Oznaka digitalnog objekta (DOI)	74
4.4.4.	Kataložni broj	75
4.5.	Identifikacijska oznaka koju dodjeljuje Sud Europske unije	75
5.	Struktura publikacije	77
5.1.	Korice	77
5.1.1.	Sastavnice	77
5.1.2.	Uporaba boja na koricama	79
5.2.	Naslovnica	79
5.3.	Poledina naslovnice	81
5.3.1.	Sastavnice	81
5.3.2.	Informacije o tiskanom izdanju	82
5.4.	Autorsko pravo	82
5.4.1.	Obavijest o autorskom pravu	82
5.4.2.	Odobrenje za ponovnu uporabu i uvjeti ponovne uporabe	85
5.4.3.	Elementi publikacija zaštićeni autorskim pravom	86
5.4.4.	Druge izjave o ograničenju odgovornosti	88
5.5.	Uvodne i završne stranice	88
5.5.1.	Posveta	88
5.5.2.	Predgovor, uvodna riječ i uvod	88
5.5.3.	Sadržaj	88
5.5.4.	Bibliografija	89
5.5.5.	Kazalo pojmova	89
5.6.	Podjela teksta	89

5.7.	Nabrajanje	91
5.8.	Isticanje	91
5.9.	Upućivanja	92
5.9.1.	Upućivanja na zakonodavstvo Europske unije	92
5.9.2.	Upućivanja na Ugovore	93
5.9.3.	Upućivanja na predmete Suda i Općeg suda	95
5.9.4.	Bibliografski podatci	97
5.10.	Citati	101
5.11.	Umjetnička i slikovna građa	103
5.12.	Tablice	103
TREĆI DIO – Pravila za sve jezike		104
6.	Tipografske upute i provjera teksta	105
6.1.	Čitanje rukopisa	105
6.2.	Čitanje elektroničkih rukopisa	105
6.3.	Korekturni znakovi	105
6.4.	Interpunkcija i razmaci	107
6.5.	Interpunkcija unutar brojeva	108
7.	Zemlje, jezici, valute i njihove kratice	109
7.1.	Zemlje	109
7.1.1.	Imena i kratice	109
7.1.2.	Redoslijed navođenja država	111
7.2.	Jezici	113
7.2.1.	Redoslijed jezičnih inačica i oznake ISO (višejezični tekstovi)	113
7.2.2.	Nabrajanje jezika u tekstu (jednojezični tekstovi)	115
7.2.3.	Navođenje jezika publikacije	115
7.2.4.	Pravila o jezicima u institucijama	116
7.3.	Valute	116
7.3.1.	Euro i cent	116
7.3.2.	Poredak valuta i oznake ISO	117
7.3.3.	Pravila pisanja monetarnih jedinica	119
8.	Bilješke i njihove oznake	122
8.1.	Oznake bilješki	122
8.2.	Redoslijed bilješki	123
9.	Ostala pravila	125
9.1.	Adrese	125
9.1.1.	Adrese: opća načela	125
9.1.2.	Adrese u jednojezičnim dokumentima	126
9.1.3.	Adrese u višejezičnim dokumentima	128
9.1.4.	Adrese u državama članicama: izgled i primjeri	128
9.1.5.	Adrese u državama članicama: posebnosti	131
9.2.	Elektroničke adrese	133
9.3.	Telefonski brojevi	133
9.4.	Navođenje djela i upućivanja na Službeni list	134
9.5.	Administrativna struktura Europske unije: službeni nazivi i redoslijed nabrajanja	135

9.5.1.	Institucije i tijela	135
9.5.2.	Međuinstitucijske službe	138
9.5.3.	Decentralizirana tijela (uredi i agencije)	138
9.5.4.	Izvršne agencije	141
9.5.5.	Agencije i tijela Euratoma	141
9.5.6.	Ostale organizacije	141
9.6.	Glavne uprave i službe Komisije: službeni nazivi	142
ČETVRTI DIO – Pravila za hrvatski jezik		145
10.	Opća pravila za pripremu teksta	146
10.1.	Interpunkcija, neodvojivi razmaci i zanaglasna dužina	146
10.1.1.	Točka	146
10.1.2.	Zarez	147
10.1.3.	Točka sa zarezom	148
10.1.4.	Dvotočka	148
10.1.5.	Trotočka	148
10.1.6.	Oble zagrade	148
10.1.7.	Uglate zagrade	149
10.1.8.	Navodnici	149
10.1.9.	Spojница	150
10.1.10.	Crtica	150
10.1.11.	Kosa crta	151
10.1.12.	Nedjeljivi razmaci	151
10.1.13.	Zanaglasna dužina	151
10.2.	Glagoli	152
10.2.1.	Glagolski vid	152
10.2.2.	Pasiv	152
10.2.3.	Infinitiv kao dopuna glagolima	152
10.2.4.	Sročnost	152
10.3.	Interferencije (engleskih) izvornika u hrvatskim prijevodima	153
10.4.	Velika i mala slova	153
10.4.1.	Naslovi i nazivi akata	153
10.4.2.	Dijelovi pravnih akata	154
10.4.3.	Ostali dokumenti	154
10.4.4.	Imena organizacija, institucija, uprava, službi, agencija, delegacija, ureda itd.	154
10.4.5.	Fondovi, instrumenti i mehanizmi	155
10.4.6.	Programi, agende, planovi, akcijski planovi, strategije, okviri i inicijative	156
10.4.7.	Vlada i parlament	156
10.4.8.	Dužnosti	157
10.4.9.	Službena imena država i teritorijalnih jedinica	157
10.4.10.	Oslovljavanje	157
10.4.11.	Nazivi razdoblja i povijesnih događaja, religija, pokreta, umjetničkih, društvenih i znanstvenih smjerova, škola i reforma	157
10.4.12.	Nazivi vrsta na latinskom	158
10.4.13.	Tematske godine i praznici	158
10.4.14.	Imenice koje u prvom dijelu imaju kraticu e-	158
10.4.15.	Naslovi slika, grafikona, tablica i sl.	158
10.5.	Brojke, datumi, sati	158
10.6.	Kurziv	159

10.7. Kratice, pokrate	159
10.8. Razno	160
11. Referentna literatura	161
Prilozi	163
Prilog A1. Grafički vodič po europskom amblemu	164
Prilog A2. Amblemi	168
Prilog A3. Kratice i simboli	176
Prilog A4. Pokrate	178
Prilog A5. Popis zemalja, područja i valuta	186
Prilog A6. Oznake zemalja i područja	203
Prilog A7. Oznake valuta	207
Prilog A8. Oznake jezika (Europska unija)	215
Prilog A9. Institucije, tijela, međuinstitucijske službe i organizacije: višejezični popis	216
Prilog A10. Regije	267
Prilog C. Razno	276
Kazalo	277

Prvi dio

Službeni list

Ovaj dio donosi opis *Službenog lista Europske unije*, dokumenata koji se u njemu objavljuju i posebnih pravila za njihovo sastavljanje. Prvi dio treba čitati s trećim i četvrtim dijelom te priložima, koji se odnose i na tekstove objavljene u Službenom listu.

Uvod

Povijesni pregled

1952.

Nakon stupanja na snagu Ugovora o EZUČ-u uspostavlja se Službeni list za objavljivanje obavijesti, odluka itd.

Službeni list prvi se put objavljuje 30. prosinca.

Njegov je naziv u razdoblju od 1952. do 19. travnja 1958. *Službeni list Europske zajednice za ugljen i čelik*, a službeni su jezici francuski, nizozemski, njemački i talijanski.

1958.

Nakon stupanja na snagu dvaju dodatnih ugovora, Ugovora o EEZ-u i Ugovora o Euratomu, naziv Službenog lista mijenja se u *Službeni list Europskih zajednica*.

Novi Službeni list prvi se put objavljuje 20. travnja.

1968.

Od siječnja Službeni list dijeli se na serije L (*Zakonodavstvo*) i C (*Informacije i objave*).

Prvi broj [serije L](#) objavljuje se 3. siječnja.

Prvi broj [serije C](#) objavljuje se 12. siječnja.

1978.

Uvodi se [serija S](#) (*Dodatak Službenom listu Europskih zajednica*) za objavljivanje obavijesti o javnoj nabavi. Prvi se put objavljuje 7. siječnja. Pozivi na podnošenje javnih ponuda i obavijesti Europskog fonda za razvoj prije su se objavljivali u seriji L (do kraja 1974.) i u seriji C (do kraja 1977.).

1981.

Baza podataka CELEX – međuinstitucijski automatski višejezični dokumentacijski sustav prava Zajednice – postaje dostupna javnosti.

Za distribuciju CELEX-a, koji je dostupan na internetu i magnetnim vrpcama, zadužena je Komisija.

1986.

Seriya S dostupna je u elektroničkom obliku ([baza podataka TED](#) (*Tenders Electronic Daily*) – Dnevnik elektroničkih natječaja).

1987.

Serije L i C dostupne su na mikrofišu.

1991.

Od siječnja uvodi se serija [C ... A](#).

1992.

U listopadu se upravljanje CELEX-om prenosi s Komisije na Ured za publikacije.

1997.

Seriya S dostupna je na CD-ROM-u.

1998.

Serije L i C dostupne su na internetskim stranicama [EUR-Lexa](#).

Od 1. srpnja serija S ne objavljuje se više u tiskanom izdanju, već samo na CD-ROM-u i internetu (baza podataka TED).

1999.

Od 31. kolovoza nova [serija C ... E](#) objavljuje se u elektroničkom obliku (E = elektronički).

2001.

Serije L i C dostupne su na CD-ROM-u.

2002.

Od 1. siječnja pristup EUR-Lexu je besplatan.

2003.

Službeni list preimenovan je u *Službeni list Europske unije* 1. veljače (Ugovor iz Nice).

2004.

Od 1. svibnja Službeni list objavljuje se na 20 jezika zbog proširenja. U skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 930/2004 uvedeno je odstupanje za malteško izdanje SL-a: u razdoblju od tri godine (od 1. svibnja 2004. do 30. travnja 2007.) institucije su obvezne objavljivati na malteškom samo uredbe koje zajednički donesu Europski parlament i Vijeće.

Vrpca u boji na poledini Službenog lista uklanja se 1. svibnja, a jezične inačice označuju se oznakom ISO na naslovnici.

Od 1. svibnja baze podataka CELEX i EUR-Lex dostupne su na svih 20 jezika.

Posljednje tiskano izdanje *Registra važećeg zakonodavstva Zajednice* objavljeno je u srpnju. Od tada je registar dostupan na EUR-Lexu.

Od 1. studenoga unosi baze podataka CELEX integrirani su u bazu podataka EUR-Lexa, a od 31. prosinca CELEX se više ne ažurira.

2007.

Od 1. siječnja, nakon pridruživanja Bugarske i Rumunjske te odluke da se sekundarno zakonodavstvo objavljuje na irskom, Službeni list objavljuje se na 23 jezika. Odstupanje poput onoga za malteško vrijedi i za irsko izdanje: u razdoblju od pet godina (od 1. siječnja 2007. do 31. prosinca 2011., institucije su obvezne objavljivati na irskom samo uredbe koje zajednički donesu Europski parlament i Vijeće (Uredba Vijeća (EZ) br. 920/2005).

Od 1. siječnja primjenjuje se nova struktura razvrstavanja akata objavljenih u Službenom listu.

2009.

Od 1. prosinca, dana kada je Ugovor iz Lisabona stupio na snagu, privremeni naslov L V dodan je SL-u pod nazivom „Akti doneseni od 1. prosinca 2009. na temelju Ugovora o Europskoj uniji, Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o Euratomu”. Taj naslov uklonjen je 31. prosinca.

2010.

Od 1. siječnja uvedena je nova struktura razvrstavanja akata objavljenih u SL-u koja odražava promjene uvedene Ugovorom iz Lisabona.

2012.

Odstupanje za irski jezik, uvedeno 2007., produljeno je za pet godina Uredbom Vijeća (EU) br. 1257/2010 (od 1.1.2012. do 31.12.2016.).

2013.

Od 1. srpnja Službeni list objavljuje se na 24 jezika, zbog pridruživanja Hrvatske.

2014.

Serijska C ... E prestaje se objavljivati.

2016.

Serijske L ... I i C ... I objavljuju se od 1. siječnja.

Od ožujka je [europski identifikator zakonodavstva](#) (ELI — *European Legislation Identifier*) dostupan na portalu [EUR-Lexa](#).

2017.

Odstupanje za irski jezik opet je produljeno Uredbom Vijeća (EU, Euratom) 2015/2264, ali će se područje na koje se odnosi postupno smanjivati jer će se ono konačno ukinuti 31. prosinca 2021.

2022.

Odstupanje za irski jezik prestaje se primjenjivati od 1. siječnja.

2023.

Od 1. listopada svaki će akt biti objavljen kao zasebno izdanje Službenog lista.

Obustavljaju se serije L ... I, C ... A i C ... I.

Autorske službe institucija, tijela, ureda i agencija

Za potpuni popis institucija, tijela, ureda i agencija vidjeti [točku 9.5.](#)

Europski parlament (Bruxelles, Luxembourg, Strasbourg)

Tekstove prosljeđuju razne službe.

Europsko vijeće (Bruxelles)

Tekstove prosljeđuje Glavno tajništvo Vijeća Europske unije.

Vijeće Europske unije (Bruxelles)

Tekstove prosljeđuje Glavno tajništvo.

Europska komisija (Bruxelles, Luxembourg)

Glavno tajništvo odgovorno je za prosljeđivanje tekstova Komisije za objavu u Službenom listu, tj. obavezujućih pravnih akata ([serija L](#)), prijedloga, informacija i obavijesti Komisije ([serija C](#)) te obavijesti o pozivima na podnošenje ponuda i obavijesti Europskog fonda za razvoj ([serija S](#)).

Sud Europske unije (Luxembourg)

Tajništvo Suda nadležno je za prosljeđivanje tekstova.

Europska središnja banka (Frankfurt na Majni)

Tekstove prosljeđuje Glavna uprava Tajništvo i jezične usluge ili Glavna uprava Pravna služba.

Europski revizorski sud (Luxembourg)

Odjel za komunikacije i izvješća odgovoran je za prosljeđivanje tekstova.

Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (Bruxelles)

Tekstove prosljeđuje Glavno tajništvo Vijeća Europske unije.

Europski gospodarski i socijalni odbor (Bruxelles)

Tekstove prosljeđuje tajništvo.

Europski odbor regija (Bruxelles)

Tekstove iz raznih odjela prosljeđuje tajništvo.

Europska investicijska banka (Luxembourg)

Tekstove prosljeđuju razni autori.

Europski ombudsman (Strasbourg) i Europski nadzornik za zaštitu podataka (Bruxelles)

Tekstove prosljeđuju razni autori.

Uredi i agencije

Za popis ureda i agencija vidjeti [točke od 9.5.3. do 9.5.6.](#)

Za višjezični popis institucija, tijela, međuinstitucijskih službi i organizacija vidjeti [Prilog A9](#).

LegisWrite i EdiT

LegisWrite je računalni alat za izradu, reviziju i razmjenu službenih dokumenata među institucijama, bili oni pravne naravi ili ne. Njime se normiraju struktura i izgled tekstova.

Više informacija o LegisWriteu (dostupno osoblju institucija i tijela EU-a):

<https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/wikis/pages/viewpage.action?pageId=216418878> (en)

Alat za izradu nacrtu zakonodavstva EdiT koji se temelji na XML-u uveden je 2021. Postupno će zamijeniti LegisWrite.

Više informacija o EdiT-u (dostupno osoblju institucija i tijela EU-a):

<https://europe.eu.sharepoint.com/teams/GRP-PRO-SG-EU-PMH-IT-training-support/SitePages/Edit.aspx> (en)

Referentna literatura

U glavnu referentnu literaturu za objavljivanje tekstova u Službenom listu ubrajaju se:

- (a) za pravopisna i jezična pitanja:
  - Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, *Hrvatski pravopis*, Zagreb, 2013.,
  - Jojić, Lj. (gl. ur.), *Veliki rječnik hrvatskoga standardnog jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 2015.,
  - *Hrvatski enciklopedijski rječnik*, Novi Liber, Zagreb, 2002.;
- (b) za pitanja u vezi s pripremom zakonodavstva:
  - [Zajednički praktični vodič Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije namijenjen osobama koje sudjeluju u izradi zakonodavstva Europske unije](#), Ured za publikacije Europske unije, 2015.,
  - [Zajednički priručnik za oblikovanje i izradu akata koji se donose u okviru redovnog zakonodavnog postupka](#) (Parlament, Vijeće, Komisija), izdanje iz 2023. (*),
  - *Priručnik za izradu akata u okviru Vijeća Europske unije* (Vijeće), izdanje iz 2023.,
  - [Legislative drafting – a Commission manual](#) (*);

(*) Interna poveznica/radni dokument za osoblje europskih institucija.

- (c) za kratice:
  - [IATE](#) (terminološka zbirka institucija, tijela, ureda i agencija Europske unije),
  - tezaurus [Eurovoc](#);
- (d) za provjeru naslova, sadržaja, zadnjih izmjena itd. dokumenata:
  - [EUR-Lex](#) (omogućuje izravni i besplatni pristup pravu Europske unije, uz Službeni list, sadržava Ugovore, sudsku praksu i pripremne akte).

Osim toga, određena izdanja Službenog lista služe kao stalne uputnice u područjima kao što su su poljoprivreda, ribarstvo, trgovinski sporazumi, kombinirana nomenklatura, sporazumi s trećim zemljama itd.

1. Struktura Službenog lista

Pravni akti i dokumenti EU-a objavljuju se u različitim serijama Službenog lista.

1.1. Opća struktura

Službeni list Europske unije sastoji se od triju serija:

- [serija L](#): Zakonodavstvo,
- [serija C](#): Informacije i objave,
- [serija S](#): Dodatak Službenom listu Europske unije.

Akti serije L i C objavljuju se zasebno svakog dana, od ponedjeljka do petka, a u hitnim slučajevima i subotom, nedjeljom i praznicima.

Objavljivanje Službenog lista akt po akt

Do 30. rujna 2023. dnevna izdanja Službenog lista bila su zbirke dokumenata objavljenih istoga dana. Od uvođenja zasebne objave akata 1. listopada 2023. svako izdanje Službenog lista sadržava samo jedan dokument.

Zasebno objavljivanje akata povećava fleksibilnost postupka objave i ubrzava ga pa dodatne serije za hitne objave više nisu potrebne. Zato su 1. listopada 2023. serije L ... I i C ... I obustavljene i ostaju samo glavne serije L i C. Obustavljena je i serija C ... A.

Upućivanje na Službeni list temelji se na njegovoj seriji, broju dokumenta (osim međunarodnih sporazuma i ispravaka), datumu objave i ELI-ju. Broj stranice više nije potreban. Više informacija o upućivanju dostupno je u [točki 3.1. „Upućivanja na Službeni list”](#).

Seriya L

Seriya L obuhvaća:

- zakonodavne akte (L I.),
- nezakonodavne akte (L II.),
- druge akte (L III.),
- ispravke.

Vidjeti također [točku 1.2. „Seriya L”](#).

Seriya C

Seriya C obuhvaća:

- rezolucije, preporuke i mišljenja (C I.),
- informacije (C II.),
- pripremne akte (C III.),
- obavijesti (C IV.),
- objave (C V.),
- ispravke.

S obzirom na broj različitih akata koji se objavljuju u seriji C, u toj je seriji oblikovanje (tipografski prikaz) raznolikije nego u seriji L, premda za obje serije vrijede ista pravila.

Vidjeti također [točku 1.3. „Seriya C”](#).

Serija C prije 1. listopada 2023.

Seriju C dopunjavale su serije C ... A, C ... E (obustavljena 1. travnja 2014.) i C ... I (trotočka označuje broj izdanja serije C od istog dana).

- Serija C ... A (A = *Annex* (Prilog))
Ova je serija bila namijenjena objavi javnih natječaja, oglasa za slobodna radna mjesta i zajedničkih kataloga (sorti poljoprivrednih vrsta itd.).
- Serija C ... E (E = *electronic* (elektronički))
Ova je serija bila namijenjena objavi pojedinih tekstova, poput stajališta Vijeća u okviru redovnog zakonodavnog postupka ili zapisnika i tekstova koje donosi Europski parlament. Dostupna je na internetskim stranicama [EUR-Lexa](#) (i na DVD-u koji se tada objavljivao mjesečno).
- Serija C ... I (I = izolirano).
SL C 137, 27.5.2010.
SL C 137 A, 27.5.2010.
SL C 137 E, 27.5.2010.
SL C 119 I, 5.4.2018.

Serija S

U seriji S (S = *supplement* (nadopuna)) objavljuju se pozivi na podnošenje ponuda u postupcima javne nabave, kao i objave Europskoga razvojnog fonda te drugih institucija, tijela, ureda i agencija. Dostupna je na internetu (baza podataka TED-a).

1.2. Serija L

Serija L obuhvaća zakonodavne, nezakonodavne i druge akte razvrstane po naslovima i podnaslovima.

1.2.1. Podjela akata

Akti se razvrstavaju po naslovima (L I., L II. itd.) i podnaslovima (uredbe, direktive itd.) prema niže navedenom redoslijedu (vidjeti i [strukturu Službenog lista na EUR-Lexu](#)).

Službeni list – serija L**L I. – Zakonodavni akti**

- Uredbe
- Direktive
- Odluke
- Proračuni

L II. – Nezakonodavni akti

- Međunarodni sporazumi
- Uredbe
- Direktive
- Odluke
- Preporuke
- Smjernice
- Poslovnici
- Akti koje donose tijela ustanovljena međunarodnim sporazumima
- Međuinstitucijski sporazumi

L III. – Drugi akti

- Europski gospodarski prostor

Napomena: Naslov **L IV. – Akti doneseni prije 1. prosinca 2009. prema Ugovoru o EZ-u, Ugovoru o EU-u i Ugovoru o Euratomu** privremeno su se koristili nakon 1. siječnja 2010. za uključivanje akata donesenih prije 1. prosinca 2009. prema Ugovoru o EZ-u, Ugovoru o EU-u i Ugovoru o Euratomu. Ovaj je naslov sada zastario.

Pod svakim naslovom akti se razvrstavaju prema:

- vrsti (uredba, direktiva, odluka, proračun itd.),
- redoslijedu navođenja autora (vidjeti [točku 3.4.2.](#)): Europski parlament, Europsko vijeće, Europski parlament i Vijeće, Vijeće, Europska komisija, Sud Europske unije, Europska središnja banka, Revizorski sud itd.

Napomena: Pod naslovom L II., podnaslovima „Uredbe”, „Direktive” i „Odluke” akti se prema spomenutom redoslijedu i s obzirom na autore razvrstavaju sljedećim redoslijedom:

1. akti koji se izravno temelje na Ugovorima;
2. delegirani akti;
3. provedbeni akti.

Primjeri se mogu vidjeti u „[tabličnom sažetku](#)”.

Naslovi

Serijski L Službenog lista sadržava sljedeće naslove:

L I. – Zakonodavni akti

Taj naslov obuhvaća „zakonodavne akte” (u smislu Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU)): uredbe, direktive i odluke koje se donose:

- redovnim zakonodavnim postupkom (Europski parlament i Vijeće donose ih zajednički),
- posebnim zakonodavnim postupkom (donosi ih Vijeće uz sudjelovanje Europskog parlamenta ili ih donosi Parlament uz sudjelovanje Vijeća).

Zakonodavni akti također obuhvaćaju godišnji proračun Europske unije (kao i sve pripadajuće izmjene proračuna), kako je donesen u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom.

Napomena: „Godišnji proračun” Europske unije prije se zvao „opći proračun”. Godine 2022. naziv akta kojim se konačno donosi proračun promijenjen je u skladu s tim („Konačno donošenje godišnjeg proračuna Europske unije”).

Prije 1. prosinca 2009. proračun Europske unije objavljivao je pod naslovom L II. (Nezakonodavni akti) s aktom o donošenju naslovljenim „Konačno donošenje općeg proračuna Europske unije”. Izvještaji o prihodima i rashodima agencija koji su objavljeni u seriji L sada se mogu naći u seriji C.

L II. – Nezakonodavni akti

Taj naslov obuhvaća „nezakonodavne akte” u smislu Ugovora o funkcioniranju Europske unije: uredbe, direktive i odluke koje se ne donose zakonodavnim postupkom (delegirane akte (članak 290.) i provedbene akte (članak 291.) te akte koji se temelje izravno na Ugovorima (akte koji se odnose na međunarodne sporazume, odluke ZVSP-a itd.)), kao i druge akte, kao što su preporuke i smjernice Europske središnje banke.

L III. – Drugi akti

U tom su naslovu obuhvaćeni „drugi akti”, kao što su akti Europskoga gospodarskog prostora.

1.2.2. Brojčano označivanje akata

Brojčane oznake dodjeljuje Ured za publikacije.

Osim međunarodnih sporazuma i ispravaka, svi akti i drugi tekstovi dobivaju broj. Taj je broj jedinstven i dio je naslova ili se nalazi na kraju naslova u uglatim zagradama. Označava i broj Službenog lista u kojem je akt ili drugi tekst objavljen.

Brojčano označivanje

Broj akta sastoji se od tri dijela, i to prema ovom redoslijedu:

- pokrate za domen unutar zagrada („EU” označava Europsku uniju, „Euratom” Europsku zajednicu za atomsku energiju, „ZVSP” zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku),
- upućivanja na godinu objave (sastoji se od četiri znamenke),
- uzastopnog broja (niz počinje svake godine ispočetka), koji sadržava onoliko znamenki koliko je potrebno.

(domena) GGGG/br.

Napomena: Za određene akte broj koji dodjeljuje Ured za publikacije ne uključuje domen i nalazi se u uglatim zagradama na kraju naslova. Taj se broj ne smatra dijelom naslova i ne navodi se u upućivanjima na predmetni akt.

[GGGG/br.]

Prije 1. siječnja 2015.

Brojčano označivanje akata ovisilo je o vrsti akta i još se uvijek rabi pri upućivanjima na te akte.

Opća pravila

- (a) Kada je uzastopni broj ispred godine, upotrebljava se kratica „br.”:

Uredba Komisije (EU) br. 16/2010

Odluka br. 284/2010/EU Europskog parlamenta i Vijeća

No, kada je godina ispred uzastopnog broja, kratica „br.” se ne piše:

Odluka Komisije 2010/300/EU

- (b) Godina se navodi četirima znamenkama (dvjema prije 1. siječnja 1999.):

Uredba Komisije (EZ) br. 23/1999

Odluka Vijeća 2010/294/EU

Uredba Vijeća (EZ) br. 2820/98

Napomena: Pokrate domena izmijenjene su tijekom godina usporedno s donošenjem novih ugovora i izmjena Ugovora:

- prije 1. studenoga 1993.: upotrebljavale su se pokrate „EEZ”, „EZUČ”, „Euratom”,
- od 1. studenoga 1993. (datum stupanja na snagu Ugovora iz Maastrichta): „EEZ” postaje „EZ”. Dodaju se pokrate „PUP” (pravosuđe i unutarnji poslovi), „ZVSP” (zajednička vanjska i sigurnosna politika) i „CMS” (za konvencije potpisane među državama članicama),
- od 24. srpnja 2002. (nakon isteka Ugovora o EZUČ-u) pokrata „EZUČ” više se ne upotrebljava,
- pokrata „EU” uvodi se 1. prosinca 2009. nakon stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona. Pokrata „EZ” više se ne upotrebljava. Od pokrata uvedenih nakon stupanja na snagu Ugovora o Europskoj uniji zadržava se pokrata „ZVSP”, dok se „PUP” i „CMS” više ne upotrebljavaju.

Brojčano označivanje

Aktima se dodjeljuje prvi sljedeći broj iz jednoga od postojećih nizova, a redoslijed elemenata ovisi o vrsti akta.

Uredbe

Ti se akti brojčano označuju ovako: pokrata (u zagradi), uzastopni broj i godina:

Uredba (EU) br. 641/2010

Označivanje uredbi brojevima mijenjalo se tijekom vremena. Razne faze su sljedeće:

- od 1952. do 31. prosinca 1962.:
Uredba br. 17
- od 1. siječnja 1963. do 31. prosinca 1967.: broju se dodaju upućivanje na odgovarajući(-e) ugovor(e) i godina:
Uredba br. 1009/67/EEZ
- od 1. siječnja 1968.: mijenja se mjesto upućivanja na ugovor:
Uredba (EEZ) br. 1470/68

Direktive

Za direktive iza godine slijedi uzastopni broj i pokrata:

Direktiva Vijeća 2010/24/EU

Od 1. siječnja 1992. do 31. prosinca 2014. direktivama je brojeve dodjeljivalo Glavno tajništvo Vijeća.

Neke starije direktive imaju u nazivu redni broj:

Prva direktiva Vijeća 73/239/EEZ

Odluke

Za odluke objavljene pod naslovom L I. iza uzastopnog broja slijede godina i pokrata:

Odluka br. 477/2010/EU Europskog parlamenta i Vijeća

Odlukama donesenima u skladu sa zakonodavnim postupkom dodjeljuju se brojevi iz istog niza kao i uredbama (Odluka br. 477/2010/EU Europskog parlamenta i Vijeća, Uredba Komisije (EU) br. 478/2010, Uredba Komisije (EU) br. 479/2010, itd.).

Za odluke objavljene pod naslovom L II. iza godine slijede uzastopni broj i pokrata:

Odluka Vijeća 2010/294/EU

Proračuni

Broj konačno donesenoga općeg proračuna i izmjena proračuna nalazi se u kazalu i na naslovnici (primjerice, „2010/117/EU, Euratom”), ali se ne navodi u upućivanjima.

Dvostruko brojčano označivanje

Određeni akti mogu imati dva broja:

- broj koji dodjeljuje Ured za publikacije (primjerice, „(EU) 2015/299”) i
- broj koji dodjeljuje autor (primjerice, „ESB/2015/5”, „ATALANTA/4/2015” itd.).

Za akte Europske središnje banke te odluke Političkog i sigurnosnog odbora broj koji je dodijelio autor stavlja se u zagradu na kraju naslova:

Uredba (EU) 2015/534 Europske središnje banke [...] (ESB/2015/13)
Odluka (EU) 2015/299 Europske središnje banke [...] (ESB/2015/5)
Smjernica (EU) 2015/732 Europske središnje banke [...] (ESB/2015/20)
Odluka Političkog i sigurnosnog odbora (ZVSP) 2015/711 [...] (ATALANTA/4/2015)

Napomena: Odluke, smjernice i preporuke Europske središnje banke objavljene prije 1. siječnja 2015. citiraju se samo brojem koji im je dodijelio autor:

- (4) Odluka (EU) 2016/1975 Europske središnje banke (ESB/2016/39) ⁽²⁾ odnosi se na nadležnosti Izvršnog odbora u skladu s člankom 3. stavkom 2. Odluke ESB/2013/54 Europske središnje banke ⁽³⁾. Odluka ESB/2013/54 stavljena je izvan snage Odlukom (EU) 2020/637 (ESB/2020/24). [...]

⁽²⁾ Odluka (EU) 2016/1975 Europske središnje banke od 8. studenoga 2016. o daljnjem delegiranju ovlasti za dodjelu povremene akreditacije (ESB/2016/39) (SL L 304, 11.11.2016., str. 9., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1975/oj>).

⁽³⁾ Odluka ESB/2013/54 Europske središnje banke od 20. prosinca 2013. o postupcima za akreditaciju za proizvođače zaštićenih elemenata eura i elemenata eura i o izmjeni Odluke ESB/2008/3 (SL L 57, 27.2.2014., str. 29., ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2013/106\(3\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2013/106(3)/oj)).

Broj koji dodjeljuje Ured za publikacije pri nekim aktima ne sadržava domenu te se stavlja u uglate zagrade na kraju naslova. Takvi su akti odluke raznih Vijeća i odbora osnovanih međunarodnim sporazumima (kao što je Odbor veleposlanika AKP-a i EU-a), akti koji se odnose na Europski gospodarski prostor (EGP), akti koji se odnose na Europsko udruženje za slobodnu trgovinu (EFTA) i pravilnici Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UN/ECE):

Odluka br. 1/2015 Odbora veleposlanika AKP-a i EU-a [...] [2015/1909]

Odluka Zajedničkog odbora EGP-a br. 159/2014 [...] [2015/94]

Odluka Nadzornog tijela EFTA-e br. 226/17/COL [...] [2018/564]

Pravilnik br. 78 Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UN/ECE) [...] [2015/145]

i Prije 1. siječnja 2015.

Akti koji se odnose na Europski gospodarski prostor (EGP), akti koji se odnose na Europsko udruženje slobodne trgovine (EFTA) i propisi Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UN/ECE) imaju samo broj koji im je dodijelio autor.

Akti i drugi tekstovi bez brojčanih oznaka

Međunarodni sporazumi (vidjeti „[L II. – Nezakonodavni akti](#)” u točki 1.2.3.) i ispravci nemaju brojčane oznake.

Što se tiče međunarodnih sporazuma, Europska unija ne može jednostrano dodijeliti broj jer je samo jedna od stranaka sporazuma.

i Prije 1. listopada 2023.

Osim međunarodnih sporazuma i ispravaka, brojčane oznake nisu imali sljedeći dokumenti:

- informacije koje se odnose na datum stupanja na snagu međunarodnog sporazuma,
- poslovnici.

1.2.3. Sadržaj

Popis i primjeri akata objavljenih u seriji L prikazani su ovdje, a akti su grupirani u odgovarajuće naslove i podnaslove.

L I. – Zakonodavni akti

(a) Uredbe

Ovaj podnaslov obuhvaća uredbe koje su zajednički donijeli Europski parlament i Vijeće (redovni zakonodavni postupak) ili ih je jedna od tih dviju institucija zasebno donijela uz sudjelovanje druge institucije (posebni zakonodavni postupak).

Uredba (EU) 2015/475 Europskog parlamenta i Vijeća

Uredba Vijeća (EU) 2017/1939

(b) Direktive

Ovaj podnaslov obuhvaća direktive koje su zajednički donijeli Europski parlament i Vijeće (redovni zakonodavni postupak) ili ih je Vijeće donijelo zasebno uz sudjelovanje Europskog parlamenta (posebni zakonodavni postupak).

Direktiva (EU) 2015/254 Europskog parlamenta i Vijeća

Direktiva Vijeća (EU) 2015/121

(c) Odluke

Ovaj podnaslov obuhvaća odluke koje su zajednički donijeli Europski parlament i Vijeće (redovni zakonodavni postupak) ili ih je Vijeće donijelo zasebno uz sudjelovanje Europskog parlamenta (posebni zakonodavni postupak).

Odluka (EU) 2015/601 Europskog parlamenta i Vijeća

Odluka Vijeća (EU) 2015/457

(d) Proračuni

Ovaj podnaslov obuhvaća godišnji proračun i povezane izmjene proračuna Europske unije ispred kojih se navodi akt kojim se oni konačno donose:

Konačno donošenje (EU, Euratom) 2023/278 godišnjeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2023.

Konačno donošenje (EU, Euratom) 2023/1752 izmjene proračuna br. 2 Europske unije za financijsku godinu 2023.

Broj se dodjeljuje konačnom donošenju, tj. aktu koji prethodi godišnjem proračunu ili izmjeni proračuna. Godišnji proračun nije obročen, no, izmjene proračuna obročene su brojem koji im dodjeljuje autor („Izmjena proračuna br. 2 Europske unije za financijsku godinu 2023.”).

L II. – Nezakonodavni akti

(a) Međunarodni sporazumi

Pojam „međunarodni sporazumi” (dalje u tekstu „sporazumi”) u ovom kontekstu obuhvaća sporazume koje je sklopila Europska unija i/ili Europska zajednica za atomsku energiju, konvencije koje su potpisale države članice, sporazume, konvencije i protokole koje su utvrdili predstavnici vlada država članica na sastanku u okviru Vijeća, interne sporazume između predstavnika vlada država članica na sastanku u okviru Vijeća, sporazume u obliku razmjene pisama itd.

Sporazumi, kako su prethodno definirani, nisu numerirani. Ured za publikacije dodjeljuje im samo broj Službenog lista (taj se broj pojavljuje u zaglavlju Službenog lista).

Ovaj podnaslov obuhvaća sljedeće elemente:

- odluke koje se odnose na sporazum i kojima je priložen tekst sporazuma:

Odluka Vijeća (EU) 2015/209 od 10. studenoga 2014. o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji između Europske unije i Farskih otoka kojim se Farski otoci pridružuju Obzoru 2020. – Okvirnom programu za istraživanje i inovacije (2014. – 2020.)

Sporazum o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji između Europske unije i Farskih otoka kojim se Farski otoci pridružuju Obzoru 2020. – Okvirnom programu za istraživanje i inovacije (2014. – 2020.)

Odluka Vijeća (EU) 2015/105 od 14. travnja 2014. o potpisivanju, u ime Unije, i privremenoj primjeni Protokola uz Sporazum o partnerstvu i suradnji između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Azerbajdžana, s druge strane, o okvirnom sporazumu između Europske unije i Republike Azerbajdžana o općim načelima sudjelovanja Republike Azerbajdžana u programima Unije

Protokol uz Sporazum o partnerstvu i suradnji između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Azerbajdžana, s druge strane, o okvirnom sporazumu između Europske unije i Republike Azerbajdžana o općim načelima sudjelovanja Republike Azerbajdžana u programima Unije

- odluke koje se odnose na sporazum i kojima nije priložen tekst sporazuma:

Odluka Vijeća (EU) 2015/1796 od 1. listopada 2015. o sklapanju Sporazuma o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te Švicarske Konfederacije kojim se Švicarska Konfederacija pridružuje programu Obzor 2020. – Okvirnom programu za istraživanja i inovacije i programu za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju kojim se nadopunjuje program Obzor 2020. te kojim se uređuje sudjelovanje Švicarske Konfederacije u aktivnostima ITER-a koje provodi Fuzija za energiju

- informacije koje se odnose na stupanje sporazuma na snagu:

Informacije o stupanju na snagu Sporazuma između Europske unije i Svete Lucije o izuzeću od obveze posjedovanja vize za kratkotrajni boravak [2023/2212]

Napomena: Ovo su jedine informacije objavljene u seriji L.

(b) Uredbe

Ovaj podnaslov obuhvaća određene uredbe Vijeća (uredbe koje se izravno temelje na Ugovorima i provedbene uredbe), uredbe Komisije (uredbe koje se izravno temelje na Ugovorima, delegirane i provedbene uredbe) i uredbe Europske središnje banke.

Uredba Vijeća (EU) 2015/106

Provedbena uredba Vijeća (EU) 2015/81

Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/281

Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/52

Uredba (EU) 2015/534 Europske središnje banke [...] (ESB/2015/13)

Uredbe ESB-a kojima institucija također dodjeljuje broj („ESB/2015/13”) objavljuju se s dva broja (vidjeti „[Dvostruko brojčano označivanje](#)” u točki 1.2.2.).

(c) Direktive

Ovaj podnaslov obuhvaća određene direktive Vijeća (direktive koje se izravno temelje na Ugovorima i provedbene direktive) i direktive Komisije (direktive koje se izravno temelje na Ugovorima, delegirane i provedbene direktive).

Direktiva Vijeća (EU) 2015/652

Direktiva Komisije (EU) 2015/565

Delegirana direktiva Komisije (EU) 2015/573

Provedbena direktiva Komisije (EU) 2015/1168

(d) Odluke

Ovaj podnaslov obuhvaća sljedeće:

- odluke predstavnika vlada država članica, odluke Vijeća i predstavnika vlada država članica te odluke donesene zajedničkom suglasnošću predstavnika vlada država članica:

Odluka (EU, Euratom) 2015/578 predstavnika vlada država članica Europske unije

- određene odluke Europskog parlamenta:

Odluka (EU) 2015/1614 Europskog parlamenta

- odluke Europskog vijeća:

Odluka Europskog vijeća (EU) 2018/509

- određene odluke Europskog parlamenta i Vijeća:

Odluka (EU) 2015/468 Europskog parlamenta i Vijeća

- određene odluke Vijeća (odluke koje se izravno temelje na Ugovorima, uključujući odluke ZVSP-a i provedbene odluke):

Odluka Vijeća (EU) 2015/1025

Provedbena odluka Vijeća (EU) 2015/156

Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/76

- odluke Komisije (odluke koje se izravno temelje na Ugovorima, delegirane i provedbene odluke):

Odluka Komisije (EU) 2015/119

Delegirana odluka Komisije (EU) 2015/1602

Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/103

- odluke Europske središnje banke:

Odluka (EU) 2015/299 Europske središnje banke [...] (ESB/2015/5)

Odluke ESB-a kojima institucija također dodjeljuje broj („ESB/2015/5”) objavljuju se s dva broja (vidjeti „[Dvostruko brojčano označivanje](#)” u točki 1.2.2.).

Napomena: Prije 1. prosinca 2009. postojale su dvije vrste odluka (a neki su jezici upotrebljavali različite pojmove za te odluke): odluke koje su sadržavale članak u kojem se navodi adresat (ili adresati) na kraju normativnog dijela i broj priopćenja u naslovu; odluke *sui generis* čiji se normativni dio uvodio izrazom „odlučila je/odlučilo je/odlučio je kako slijedi” (a ne „donijelo je/donijela je/donio je ovu odluku”). Ta je razlika nestala stupanjem na snagu Ugovora iz Lisabona. Međutim, u određenim slučajevima odluke bez adresata upotrebljavaju se na isti način kao i odluke *sui generis*.

(e) Preporuke

Ovaj podnaslov obuhvaća preporuke Vijeća na temelju članaka 121., 126., 140. i 292. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, preporuke Komisije (članak 292.) i preporuke Europske središnje banke (članak 292.).

Preporuka Vijeća (EU) 2015/1029

Preporuka Komisije (EU) 2015/682

Preporuke ESB-a kojima institucija također dodjeljuje broj objavljuju se s dva broja (vidjeti „[Dvostruko brojčano označivanje](#)” u točki 1.2.2.).

Druge preporuke objavljuju se u seriji C.

(f) Smjernice

Ovaj podnaslov obuhvaća smjernice Europske središnje banke. Institucija im također dodjeljuje broj („ESB/2015/20”) te se one objavljuju s dva broja (vidjeti „[Dvostruko brojčano označivanje](#)” u točki 1.2.2.).

Smjernica (EU) 2015/732 Europske središnje banke [...] (ESB/2015/20)

(g) Poslovnici

To se odnosi na poslovničke institucija i tijela; poslovnički uredi i agencija objavljuju se u seriji C. Poslovnik ima broj na kraju naslova u uglatim zagrada:

Poslovnik Odbora regija [GGGG/br.]

Poslovnik Revizorskog suda [GGGG/br.]

Izmjene uputa tajniku Općeg suda [GGGG/br.]

Ako je poslovnik priložen aktu, razvrstava se pod isti naslov kao i akt i ne dodjeljuje mu se broj:

Odluka Vijeća (EU) 2015/354 od 2. ožujka 2015. o donošenju poslovnika Odbora instrumenta pomoći ulaganju, osnovanog pod pokroviteljstvom Europske investicijske banke (*akt kojemu se poslovnik prilaže*)

(h) Akti koje donose tijela ustanovljena međunarodnim sporazumima

Ovaj podnaslov obuhvaća odluke tijela ustanovljenih međunarodnim sporazumima te pravilnike Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UN/ECE). Ti akti imaju dva broja (vidjeti „[Dvostruko brojčano označivanje](#)” u točki 1.2.2.).

Odluka br. 1/2015 Odbora veleposlanika AKP-a i EU-a [...] [2015/1909]

Odluka br. 1/2015 Zajedničkog odbora EU-a i Švicarske [...] [2015/542]

Pravilnik br. 78 Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UN/ECE) [...] [2015/145]

Odluka br. 3/JP/2018 ... [2019/347]

(i) Međuinstitucijski sporazumi

Međuinstitucijski sporazumi uređuju određene aspekte savjetovanja i suradnje između institucija EU-a i rezultat su konsenzusa između njih – tj. oblik su zajedničkog poslovnika.

Institucije odlučuju objaviti ove sporazume u seriji L ili u seriji C ovisno o njihovom kontekstu, dosegu i učincima.

L III. – Drugi akti

Europski gospodarski prostor

Ovaj podnaslov obuhvaća sljedeće:

- odluke donesene u okviru Europskoga gospodarskog područja (EGP):

Odluka Zajedničkog odbora EGP-a br. 159/2014 [...] [2015/94]

- akte donesene u okviru Europskog udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA):

Odluka Nadzornog tijela EFTA-e br. 226/17/COL [...] [2018/564]

Odluka Stalnog odbora država EFTA-e br. 2/2015/SC [...] [2015/2024]

- poslovnike Suda EFTA-e.

Ti akti, osim poslovnika Suda EFTA-e, imaju dva broja (vidjeti „[Dvostruko brojčano označivanje](#)” u točki 1.2.2.).

U broju akata koje donosi nadzorno tijelo EFTA-e godina se navodi samo dvjema znamenkama: 226/17/COL („COL” označava Kolegij nadzornog tijela).

Ispravci

Ispravci se mogu pojaviti samo u nekim jezičnim inačicama te se mogu razlikovati u duljini i sadržaju među različitim jezičnim inačicama. To su jedini dokumenti objavljeni u Službenom listu koji nisu sinoptički.

Ispravci nisu brojčano označeni jer se ne smatraju zasebnim aktima, ali dobivaju broj Službenog lista u formatu GGGG/9NNNN. Peteroznamenasti broj na kraju uvijek počinje s 9, a posljednje četiri znamenke njihov su broj u nizu.

2023/90103

17.11.2023.

Ispravak Provedbene odluke Komisije (EU) 2023/2484 od 9. studenoga 2023. o izmjeni Provedbene odluke 2012/715/EU u pogledu uvrštenja Tajvana na popis trećih zemalja uspostavljen tom odlukom

(Službeni list Europske unije L, 2023/2484, 10. studenoga 2023.)

1.3. Serija C

Serija C obuhvaća velik broj raznih dokumenata razvrstanih po naslovima i podnaslovima.

1.3.1. Podjela dokumenata

Serija C Službenog lista obuhvaća razne dokumente. U nastavku se nalazi nepotpun popis tih dokumenata razvrstanih po naslovima i podnaslovima (redoslijed popisa prikazan je u [strukтури Službenog lista na EUR-Lexu](#)).

Službeni list – serija C

C I. – Rezolucije, preporuke i mišljenja

- Rezolucije
- Preporuke
- Mišljenja

C II. – Informacije

- Međuinstitucijski sporazumi
- Zajedničke izjave
- Informacije institucija, tijela, ureda i agencija Europske unije

C III. – Pripremni akti

- Inicijative država članica
- Europski parlament
- Vijeće
- Europska komisija
- Sud Europske unije
- Europska središnja banka
- Revizorski sud
- Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku
- Europski gospodarski i socijalni odbor
- Odbor regija
- Europska investicijska banka
- Uredi i agencije Europske unije

C IV. – Obavijesti

- Obavijesti institucija, tijela, ureda i agencija Europske unije
- Obavijesti država članica
- Obavijesti u vezi s Europskim gospodarskim prostorom (*najprije obavijesti institucija, a onda obavijesti država članica*)
- Obavijesti trećih zemalja

C V. – Objave

- Administrativni postupci
- Sudski postupci
- Postupci u vezi s provedbom zajedničke trgovinske politike
- Postupci u vezi s provedbom politike tržišnog natjecanja
- Drugi akti

Dokumenti su u podnaslovima razvrstani prema redoslijedu navođenja autora (vidjeti [točku 3.4.2.](#)).

1.3.2. Brojčano označivanje dokumenata

Broj objave

Ured za publikacije dodjeljuje broj objave dokumentima objavljenima u seriji C (osim ispravaka).

Broj objave sastoji se od:

- (a) slova „C”, koje odgovara seriji C;
- (b) godine objavljivanja, koja se sastoji od četiri znamenke;
- (c) uzastopnog broja (niz počinje svake godine ispočetka), koji se sastoji od onoliko znamenaka koliko je potrebno.

C/GGGG/br.

Taj se broj nalazi ispod naslova, centriran je i unutar zagrada.

Broj objave jednak je broju Službenog lista koji se nalazi u zaglavlju Službenog lista.

Prije 1. listopada 2023.

Broj objave sastojao se od:

- (a) godine objavljivanja:
  - i. do 31. prosinca 1998.: zadnje dvije znamenke;
  - ii. od 1. siječnja 1999.: sve četiri znamenke;
- (b) broja Službenog lista;
- (c) broja koji označuje redoslijed objavljivanja u Službenom listu.

98/C 45/01

2010/C 2/08

Posebno brojčano označivanje

Neki dokumenti u naslovu imaju vlastite brojčane oznake:

- stajališta Vijeća u okviru redovnog zakonodavnog postupka:

Stajalište Vijeća (EU) br. 8/2014 u prvom čitanju

Napomena: U okviru postupka suodlučivanja postojala su „zajednička stajališta Vijeća”:

Zajedničko stajalište Vijeća (EZ) br. 14/2005

- državne potpore:

državna potpora C 32/09

Napomena: Obratiti pozornost pri brojčanom označivanju: C 55/99, C 55/2000 (četiri znamenke za 2000.), C 55/01 itd.

- predmeti Suda, Općeg suda i Službeničkog suda:

predmet C-187/10 (*Sud*)

predmet T-211/10 (*Opći sud – od 15. studenoga 1989.*)

predmet F-29/10 (*Službenički sud – od 23. srpnja 2005. do 31. kolovoza 2016.*)

prije 15. studenoga 1989. (samo za Sud): predmet 84/81

Napomena: Službenički sud, osnovan 2004., prestao je djelovati 1. rujna 2016., nakon što su njegove ovlasti prenesene na Opći sud.

- mišljenja Revizorskog suda:

Mišljenje br. 01/2022 (prije 1. siječnja 2022.: Mišljenje br. 1/2021)

- predmeti Suda EFTA-e:

predmet E-5/10

- objave javnih natječaja (objavljeno u seriji C ... A do 30. rujna 2023.):

EPSO/AD/177/10

- oglasi za slobodna radna mjesta:

COM/2010/10275

- odluke Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti:

Odluka br. H8 od 17. prosinca 2015. (ažurirana s manjim tehničkim pojašnjenjima 9. ožujka 2016.) o načinima rada i sastavu Tehničke komisije za obradu podataka Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti

- izmjene proračuna ureda i agencija:

Izvještaj o prihodima i rashodima Europske agencije za lijekove za financijsku godinu 2013. – Amandman proračunu br. 1

- pozivi na podnošenje prijedloga:

Poziv na podnošenje prijedloga IX-2015/01 – „Dodjela bespovratnih sredstava političkim strankama na europskoj razini”

Napomena: Do 23. srpnja 2002. (datum isteka Ugovora o EZUČ-u) postojale su „suglasnosti” Vijeća:

Suglasnost br. 22/96

Suglasnost br. 6/2002

1.3.3. Sadržaj

Popis vrsta dokumenata objavljenih u seriji C prikazan je ovdje, a dokumenti su grupirani u odgovarajuće naslove i podnaslove.

C I. – Rezolucije, preporuke i mišljenja

Ovaj naslov obuhvaća:

- rezolucije (npr. (nezakonodavne) rezolucije Europskog parlamenta, rezolucije Vijeća i predstavnika vlada država članica Europske unije koji se sastaju u okviru Vijeća, rezolucije Vijeća, rezolucije Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora, rezolucije Europskoga odbora regija),
- preporuke (npr. preporuke Europskog parlamenta Vijeću, preporuke Vijeća, preporuke Komisije, preporuke Europske središnje banke),
- mišljenja koja se ne moraju obvezno zatražiti (npr. mišljenje Vijeća, mišljenje Komisije, mišljenje Europske središnje banke, mišljenje Revizorskog suda, mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora, mišljenje Europskog odbora regija, mišljenje Europskog nadzornika za zaštitu podataka itd.).

C II. – Informacije

Ovaj naslov obuhvaća:

- međuinstitucijske sporazume (uključujući odluke o izmjeni tih sporazuma); institucije ih odlučuju objaviti u seriji L ili u seriji C ovisno o njihovu kontekstu, dosegu i učincima,
- zajedničke izjave,
- informacije institucija, tijela, ureda i agencija Europske unije (na primjer, pojedine odluke Europskog parlamenta, obavijesti Vijeća, pojedine odluke Komisije, komunikacije Komisije, različite zajedničke kataloge sorta poljoprivrednih biljnih i povrtnih vrsta, napomene s objašnjenjem kombinirane nomenklature (KN), jedinstvenu primjenu kombinirane nomenklature, neprotivljenje objavljenim koncentracijama, odobrenja državne potpore, odluke upravljačkih tijela, postupke uključivanja itd.).

C III. – Pripremni akti

Ovaj naslov obuhvaća:

- inicijative država članica,
- pripremne akte institucija, tijela, ureda i agencija Europske unije (zakonodavne rezolucije, stajališta i rezolucije Europskog parlamenta, stajališta Vijeća, mišljenja koja se moraju obvezno zatražiti i preporuke Europske središnje banke, mišljenja Revizorskog suda koja se moraju obvezno zatražiti, mišljenja Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora koja se moraju obvezno zatražiti, mišljenja Europskog odbora regija koja se moraju obvezno zatražiti itd.).

C IV. – Obavijesti

Ovaj naslov obuhvaća:

- obavijesti institucija, tijela, ureda i agencija Europske unije (na primjer: izjave predstavnika vlada država članica koji se sastaju u okviru Vijeća, akte Vijeća, odluke Vijeća, godišnja izvješća Vijeća, izvješća o proračunskom nadzoru i financijskom upravljanju različitih institucija i tijela, zapisnike sjednica Europskog parlamenta, odluke Europskog parlamenta, odluke Komisije, komunikacije Komisije o imenovanju članova, tečajne liste eura, sažetke odluka Europske unije o odobrenjima za stavljanje u promet, imenovanja sudaca Suda Europske unije, godišnje izvješće Revizorskog suda, izvješća Revizorskog suda, kamate koje je utvrdila Europska središnja banka, odluke Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti, akte ureda i agencija te poslovnike ureda i agencija),
- obavijesti država članica (npr. informacije koje prenose države članice o odobrenoj državnoj potpori, obveze javnih usluga, izvatke odluka nacionalnih sudova, procjenu zaliha proizvoda EU-a, različite nacionalne postupke, popise proizvoda itd.).

- obavijesti u vezi s Europskim gospodarskim prostorom (ponajprije informacije institucija (Zajedničkog odbora EGP-a, Nadzornog tijela EFTA-e, Stalnog odbora država EFTA-e), zatim obavijesti država članica EGP-a ili EFTA-e),
- obavijesti trećih zemalja.

C V. – Objave

Ovaj naslov obuhvaća:

- administrativne postupke (npr. oglase za natječaje, zapošljavanje, slobodna radna mjesta, pozive na podnošenje prijedloga, pozive na izražavanje interesa, objave poziva na podnošenje ponuda, upute za javne natječaje, popise uspješnih kandidata itd.),
- sudske postupke (objave Suda Europske unije, objave Suda EFTA-e itd.),
- postupke u vezi s provedbom zajedničke trgovinske politike (mišljenja o antidampinškim postupcima, prijedloge zaključka postupka pritužbe, obavijesti o pokretanju antisubvencijskog postupka, obavijesti o kompenzacijskim mjerama koje su na snazi itd.),
- postupke u vezi s provedbom politike tržišnog natjecanja (npr. državne potpore, prethodne obavijesti o koncentraciji, stajališta vlada država članica, potvrde o primitku pritužbe itd.),
- druge akte (npr. obavijesti osobama, skupinama i subjektima koji se nalaze na popisima, zahtjevi za objavljivanje, objave sažetka specifikacija, komunikacije o javnom savjetovanju, pozive na podnošenje ponuda, obavijest o zahtjevu za državu članicu itd.).

Ispravci

Ispravci se mogu pojaviti samo u nekim jezičnim inačicama, a među njima se mogu razlikovati po duljini i sadržaju.

Ispravcima se ne dodjeljuje broj objave, ali dobivaju broj Službenog lista C/GGGG/9NNNN.

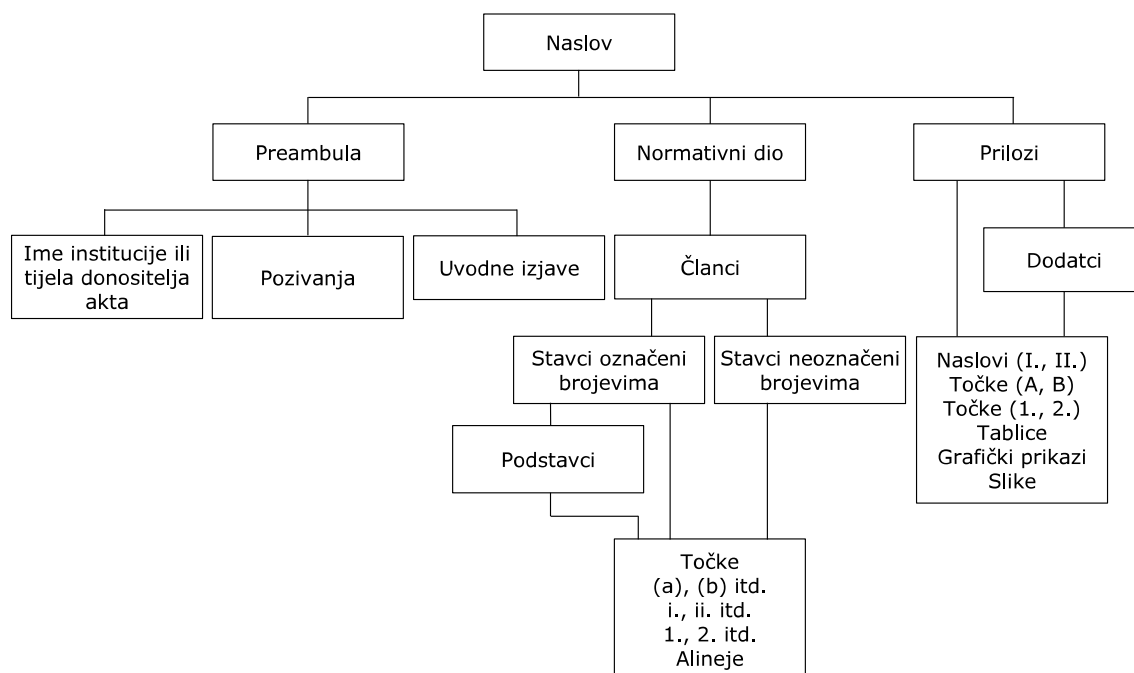
Peteroznamenasti broj na kraju uvijek počinje s 9, a posljednje četiri znamenke njihov su broj u nizu.

Napomena: Neratificirani i konsolidirani Ugovori, kao i ispravci Ugovora, objavljuju se u seriji C bez zaglavlja.

2.

Struktura pravnog akta

Ovaj dijagram prikazuje glavne sastavnice pravnog akta. Ovisno o složenosti teksta, elementi kao što su dio, glava, poglavlje ili odjeljak mogu se upotrijebiti u preambuli, normativnom dijelu i prilogima.

2.1. Naslov

Puni naslov akta sadržava:

- vrsta akta (uredba, direktiva itd.),
- broj (tj. kratice poput „EU”, „Euratom”, „EU, Euratom”, „ZVSP”), godina i redni broj akta),
- ime autora akta,
- datum donošenja (datum potpisivanja za akte koje su zajednički donijeli Europski parlament i Vijeće),
- predmet,
- u dvostruko obrojčanim aktima broj koji je dodijelio autor (vidjeti „[Dvostruko brojčano označivanje](#)” u točki 1.2.2.).

Pravila za upućivanje na naslov navedena su u [točki 3.2.](#)

Ako je naslov nekog akta izmijenjen drugim aktom ili podliježe ispravku, iza tog naslova uvijek je potrebno navesti izmijenjeni ili ispravljeni naslov.

Napomena: Na prvoj stranici akta, ispod naslova, može se pojaviti izraz „kodificirani tekst” ili „preinaka”. Taj izraz, uvijek napisan podebljanim malim slovima, stoji ispod naslova, u zagradama. Ne navodi se u upućivanjima na taj akt.

2.2. Preambula

Preambula obuhvaća tekst između naslova akta i njegova normativnog dijela.

2.2.1. Pozivanja

U pozivanjima se navode (prema sljedećem redoslijedu):

1. **pravna osnova** akta:

- (a) akti primarnog zakonodavstva (Ugovori, akti o pristupanju, protokoli priloženi Ugovorima) i međunarodni sporazumi (sporazumi, protokoli, konvencije) koji čine opću osnovu dotičnog akta:

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji [a posebno njegov članak/njegove članke ...],

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije [a posebno njegov članak/njegove članke ...],

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju [a posebno njegov članak/njegove članke ...],

uzimajući u obzir Akt o pristupanju Austrije, Finske i Švedske,

Ne navodi se skraćeni naziv Ugovora.

Ako se upućuje na više ugovora, oni se navode u posebnim redcima sljedećim redoslijedom: Ugovor o Europskoj uniji, Ugovor o funkcioniranju Europske unije i Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.

Akti primarnog zakonodavstva navode se bez upućivanja u bilješki. Međunarodni sporazumi i protokoli uz međunarodne sporazume mogu se navoditi u skraćenom obliku, uz upućivanje na bilješku;

- (b) ako je primjenjivo, akti sekundarnog zakonodavstva koji čine posebnu osnovu akta. Iza punog naslova tih akata slijedi upućivanje na Službeni list u kojem je akt objavljen:

uzimajući u obzir Direktivu 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o ograničenju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 5. stavak 1. točku (a),

[...]

⁽¹⁾ SL L 174, 1.7.2011., str. 88., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj>.

2. **pripremni akti** (npr. prijedlozi, preporuke, inicijative, zahtjevi, odobrenja i/ili mišljenja, predviđeni u Ugovorima), po mogućnosti uz bilješku s upućivanjem:

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

[...]

⁽¹⁾ Mišljenje od 15. travnja 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ Mišljenje od 10. prosinca 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu).

Kad se u skladu s Ugovorom zahtijeva savjetovanje s nekom institucijom ili tijelom te kad to savjetovanje rezultira mišljenjem, u odgovarajućem pozivanju navodi se izraz „uzimajući u obzir mišljenje ...”, iza kojega slijedi bilješka s upućivanjem na objavu u Službenom listu ili, ako te objave još nije bilo, s izrazom: „Mišljenje od [datum] (još nije objavljeno u Službenom listu).”

Kad se u skladu s Ugovorom zahtijeva savjetovanje s nekom institucijom ili tijelom, ali to savjetovanje ne rezultira mišljenjem, odgovarajuće pozivanje glasi: „nakon savjetovanja s ...” (bez bilješke s upućivanjem ili ikakvih drugih pojedinosti);

3. u zakonodavnim aktima:

(a) **prosljeđivanje** zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima:

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

(b) primijenjeni **postupak**:

i. redovni zakonodavni postupak:

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

[...]

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 10. ožujka 2009. (SL C 87 E, 1.4.2010., str. 191.) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 15. veljače 2010. (SL C 107 E, 27.4.2010., str. 1.). Stajalište Europskog parlamenta od 7. srpnja 2010. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 8. studenoga 2010.

ii. redovni zakonodavni postupak s Odborom za mirenje:

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, u svjetlu zajedničkog teksta koji je odobrio Odbor za mirenje 31. listopada 2011. ⁽²⁾,

[...]

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 21. listopada 2010. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 10. prosinca 2010. (SL C 7 E, 12.1.2011., str. 11.). Stajalište Europskog parlamenta od 3. veljače 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu). Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 1. prosinca 2011. (još nije objavljena u Službenom listu) i odluka Vijeća od 28. studenoga 2011.

iii. posebni zakonodavni postupak:

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

Pozivanja počinju malim početnim slovom i završavaju zarezom.

2.2.2. Uvodne izjave

U uvodnim izjavama navode se razlozi za ono što se nalazi u normativnom dijelu (tj. člancima) nekog akta.

Uvodne izjave uvode se formulacijom: „budući da:”. Označene su brojevima i svaka rečenica u svakoj uvodnoj izjavi počinje velikim slovom te završava točkom, osim zadnje rečenice završne uvodne izjave koja završava zarezom.

(a) Uvodne izjave navode se kako slijedi:

budući da:

- (1) Uredbom (EEZ) br. 3924/91 zahtijeva se od država članica da provedu istraživanje Zajednice o industrijskoj proizvodnji.
  - (2) Istraživanje o industrijskoj proizvodnji mora se temeljiti na popisu proizvoda kojim se utvrđuje industrijska proizvodnja koju je potrebno istražiti.
- [...]
- (7) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za europski statistički sustav,

U tekstu se uvodne izjave navode kako slijedi (redni brojevi bez zagrada):

uvodna izjava 1., uvodna izjava 2. itd.

(b) Ako postoji samo jedna uvodna izjava, ona se ne uvlači i ne označava brojem. Izraz „budući da:” stoji u vlastitom retku. Uvodna izjava završava zarezom:

budući da:

Kako bi se ispunile statističke potrebe za relevantne detaljne teme iz Priloga I. Uredbi (EU) 2019/1700, Komisija bi trebala utvrditi broj i nazive varijabli za skup podataka u području uporabe informacijskih i komunikacijskih tehnologija za referentnu godinu 2023.,

Napomena: — Do 6. veljače 2000. uvodne su izjave počinjale malim slovom, a završavale su točkom sa zarezom (taj se način navođenja uvodnih izjava još uvijek primjenjuje u nekim aktima Vijeća):

budući da Komisija [...]; (za prvu i sljedeće uvodne izjave)

budući da mišljenje [...], (za zadnju uvodnu izjavu)

Budući da te uvodne izjave nisu bile označivane brojevima, na njih se upućivalo kao na prvu, drugu, treću itd. uvodnu izjavu.

U nekim aktima (posebno onima o antidampinškim mjerama) uvodne izjave uvodile su se formulacijom „budući da:”, bile su označene brojem te je svaka uvodna izjava počinjala velikim slovom i završavala točkom (što je postalo općom praksom).

Između prosinca 1998. i 6. veljače 2000. trajalo je prijelazno razdoblje kada su oba načina oblikovanja uvodnih izjava bila prihvatljiva.

— U rezolucijama Europskog parlamenta o razrješnicama za izvršenje proračuna, koje se objavljuju u seriji L Službenog lista, pozivanja se uvode crticom, a uvodne se izjave umjesto brojevima označuju slovima:

— uzimajući u obzir završne godišnje financijske izvještaje Agencije za opskrbu Euratoma za financijsku godinu 2012.,

— uzimajući u obzir izvješće Revizorskog suda o godišnjim financijskim izvještajima Agencije za opskrbu Euratoma za financijsku godinu 2012., zajedno s odgovorima Agencije ⁽¹⁾,

— uzimajući u obzir preporuku Vijeća [...],
[...]

A. budući da je, u skladu s njezinim financijskim izvještajima, konačni proračun Agencije [...];

B. budući da je Revizorski sud izjavio da može razumno jamčiti da su godišnji financijski izvještaji Agencije [...].

2.3. Članci (normativni dio)

Opće informacije

Normativni dio akta dijeli se na članke. Ako je normativni dio jednostavan i nije djeljiv na članke, donosi se kao „Jedini članak”.

Napomena: Ako akt sadržava više od jednog članka, oni su redom označeni rednim brojevima (članak 1., članak 2., članak 3. itd.). Označivanje brojevima mora biti neprekinuto, od početka do kraja normativnog dijela, i to arapskim brojkama.

Članci se mogu grupirati u „dijelove”, „glave”, „poglavlja” i „odjeljke” (vidjeti [točku 2.7. „Potpodjela akata”](#)).

Članci mogu biti podijeljeni na stavke, podstavke, točke, alineje i rečenice.

Stavci mogu biti označeni ili neoznačeni arapskim brojkama i mogu biti podijeljeni na brojčano neoznačene podstavke, točke ili alineje koje se označuju crticom. (Za terminologiju različitih dijelova članka vidjeti dijagram u [točki 2.](#), [točku 2.7.](#) i „[Tablični sažetak: struktura akta](#)”).

Napomena: U francuskom se stavci označeni brojevima nazivaju „paragraphes”. Stavci neoznačeni brojevima i podstavci nazivaju se „alinéas”.

Završni članak (u direktivama i odlukama)

U direktivama i, ako je primjenjivo, u odlukama, adresati su navedeni u zadnjem članku.

Direktive

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

ili

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

(Ako direktiva nije upućena svim državama članicama: državama članicama čija valuta nije euro itd.)

ili

Ova je Direktiva upućena državama članicama koje [npr. imaju unutarnje plovne putove iz članka 1. stavka 1.].

ili

Ova je Direktiva upućena [puno (službeno) ime države(-a) članice(-a)].

Odluke

- Odluke upućene svim državama članicama:

Ova je Odluka upućena državama članicama.

- Odluke upućene određenim državama članicama:

Ova je Odluka upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

ili

Ova je Odluka upućena [puno (službeno) ime države(-a) članice(-a)].

- Odluke upućene određenim subjektima:

Ova je Odluka upućena [puno ime i adresa subjekta].

Napomena: — Puna imena država članica navode se prema protokolarnom redoslijedu (vidjeti [točku 7.1.1.](#)):

Ova je Odluka upućena Irskoj, Helenskoj Republici i Republici Sloveniji.

- Adresati se navode i u zadnjem članku smjernica Europske središnje banke:

Ova je Smjernica upućena svim središnjim bankama Eurosustava.

2.4. Formulacija o obvezujućem značaju uredbi

U uredbama iza završnog članka slijedi formulacija:

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

ili

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

(Ta se formulacija upotrebljava kad se uredba ne odnosi na sve države članice i ne primjenjuje u svim državama članicama (na primjer, države članice čija valuta nije euro (vidjeti, na primjer, Uredbu (EU) br. 1210/2010 Europskog parlamenta i Vijeća), za pojačanu suradnju).)

Ta rečenica nije dio zadnjeg članka i drukčije je tipografski oblikovana. Odvojena je i malo uvučena u odnosu na tekst članaka.

2.5. Završna formulacija (mjesto, datum i potpis)

Akt završava sljedećim tekstom:

- najprije riječima „Sastavljeno u ...”, koje označuju mjesto i datum potpisivanja,
- iza toga slijedi(-e) potpis(i).

Mjesto i datum

U sekundarnom zakonodavstvu mjesto i datum navode se ovako:

Sastavljeno u Bruxellesu 25. svibnja 2011.

Datum se odnosi na datum potpisivanja akta (za akte koje zajednički donose Europski parlament i Vijeće) ili donošenja akta (u ostalim slučajevima).

U međunarodnim sporazumima itd. puni datum piše se riječima:

Sastavljeno u Bruxellesu prvog travnja dvije tisuće četrnaeste, u dva izvornika na engleskom jeziku.

Mjesto potpisivanja akata institucija može biti Bruxelles (obično), Luxembourg (tijekom sastanaka Vijeća u travnju, lipnju i listopadu), Strasbourg (za Europski parlament, uključujući kada je potpisnik skupa s Vijećem) ili Frankfurt na Majni (za većinu akata Europske središnje banke).

Sastavljeno u Luxembourgu 24. lipnja 2025.

Potpisi (netaksativni popis)

U sekundarnom zakonodavstvu:

Europski parlament	Europsko vijeće	Vijeće
<i>Za Europski parlament</i> <i>Predsjednik/Predsjednica</i> ... (inicijal(i) imena i PREZIME)	<i>Za Europski parlament</i> <i>Predsjednik/Predsjednica</i> ... (inicijal(i) imena i PREZIME)	<i>Za Vijeće</i> <i>Predsjednik/Predsjednica</i> ... (inicijal(i) imena i PREZIME)

Komisija		
Uredbe, direktive i odluke bez adresata		Odluke s adresatom
<i>Za Komisiju</i> <i>Predsjednik/Predsjednica</i> ... (puno ime i PREZIME)	<i>Za Komisiju,</i> <i>u ime predsjednika/predsjednice,</i> ... (puno ime i PREZIME) <i>Član/Članica Komisije</i>	<i>Za Komisiju</i> ... (puno ime i PREZIME) <i>Potpredsjednik/Potpredsjednica</i>
<i>Za Komisiju,</i> <i>u ime predsjednika/predsjednice,</i> ... (puno ime i PREZIME) <i>Potpredsjednik/Potpredsjednica</i>	<i>Za Komisiju,</i> <i>u ime predsjednika/predsjednice,</i> ... (puno ime i PREZIME) <i>Glavni direktor/Glavna direktorica</i> <i>Glavna uprava za ...</i>	<i>Za Komisiju</i> ... (puno ime i PREZIME) <i>Član/Članica Komisije</i>

Zajednički odbor EGP-a	Europska središnja banka	
	Uredbe, smjernice	Odluke, preporuke
Za Zajednički odbor EGP-a Predsjednik/Predsjednica ... (puno ime i PREZIME)	Za Upravno vijeće ESB-a Predsjednik/Predsjednica ESB-a ... (puno ime i PREZIME)	Predsjednik/Predsjednica ESB-a ... (puno ime i PREZIME)
	Za Izvršni odbor ESB-a Predsjednik/Predsjednica ESB-a ... (puno ime i PREZIME)	

U međunarodnim sporazumima:

Sporazumi, protokoli, konvencije	
Za Europsku uniju (potpis)	Za države članice (potpis)
Sporazumi u obliku razmjene pisama	
U ime Vijeća Europske unije	Za Europsku uniju

2.6. Prilozi

Prilog aktu obično sadržava pravila ili tehničke podatke koji se zbog praktičnih razloga ne navode u normativnom dijelu i koji su često u obliku popisa ili tablice.

U normativnom dijelu mora se uvijek jasno, s upućivanjem (na primjer, „naveden u Prilogu”, „u Prilogu I.”, „sadržan u Prilogu”), navesti poveznica između odredbi iz tog dijela i priloga.

Iako ne postoje stroga pravila kojima se uređuje oblikovanje priloga, oni se obično dijele na točke koje se označuju arapskim brojevima iza kojih slijedi točka na svakoj razini (na primjer, „10.2.3.”).

2.7. Potpodjela akata

Naziv potpodjele	Brojčano označivanje	Upućivanje u tekstu
Akti		
Preambula ⁽¹⁾		
Pozivanja ⁽¹⁾		u prvom pozivanju
Jedina uvodna izjava ⁽¹⁾		u uvodnoj izjavi
Uvodna izjava označena brojem ⁽¹⁾	(1), (2)	u uvodnoj izjavi 1., 2.
Uvodna izjava koja nije označena brojem ⁽²⁾		u prvoj uvodnoj izjavi
Normativni dio ⁽³⁾		
Članak ⁽³⁾	Jedini članak Članak 1., 2.	u jedinom članku u članku 1., 2.
Stavak označen brojem ⁽³⁾	1., 2.	u stavku 1., 2. (kada je u istom članku) u članku 2. stavku 1. (upućivanje na stavak označen brojem u različitom članku)

Naziv potpodjele	Brojčano označivanje	Upućivanje u tekstu
Stavak koji nije označen brojem		u prvom, drugom, trećem stavku u [članku 1.] prvom stavku
Podstavak ⁽⁴⁾		u prvom, drugom, trećem podstavku u [članku 1. stavku 1.] drugom podstavku
Točka ⁽³⁾	(a), (b) i., ii. 1., 2.	u točki (a), (b) u točki i., ii. u točki 1., 2. u [članku 1. stavku 1. prvom podstavku] točki (a) podtočki i. 1.
Alineja (crticaem dash) ⁽⁵⁾	—	u prvoj, drugoj alineji u [članku 1. stavku 1. prvom podstavku] točki (a) podtočki i. 1.] prvoj alineji
Prilog		
	Prilog Prilog I., II. (ili Prilog A, B)	u Prilogu u Prilogu I., II. (ili Prilogu A, B)
Dodatak		
	Dodatak Dodatak 1., 2.	u Dodatku 1., 2. (Prilogu)
Ostale potpodjele		
Dio	Dio I., II. (ili Dio prvi, Dio drugi)	u dijelu I., II. (ili u dijelu prvom, dijelu drugom)
Glava	Glava I., II.	u glavi I., II. u [dijelu I.] glavi I.
Poglavlje	Poglavlje I., II. (ili Poglavlje 1., 2.)	u poglavlju I., II. (ili poglavlju 1., 2.) u [dijelu I. glavi I.] poglavlju I.
Odjeljak	Odjeljak 1., 2.	u odjeljku 1., 2. u [dijelu I. glavi I. poglavlju I.] odjeljku 1.
Točka ⁽⁶⁾	I., II. (ili A, B) I. (ili A ili 1.)	u točki I., II. (ili točki A, B) u točki I. (točki A, točki 1.)

⁽¹⁾ Vidjeti [točku 2.2.](#)⁽²⁾ Prije 7. veljače 2000., kada uvodne izjave nisu bile označene brojevima: u prvoj uvodnoj izjavi, drugoj uvodnoj izjavi.⁽³⁾ Prilikom umetanja članaka, stavaka označenih brojem ili drugih potpodjela označenih brojem ili slovom u normativni dio postojećeg akta dodjeljuje im se broj ili slovo prethodne potpodjele iste razine uz odgovarajuće slovo „a“, „b“, „c“, „d“ itd. Vidjeti također [točku 3.3.2.](#)⁽⁴⁾ Potpodjele stavaka označenih brojem.⁽⁵⁾ Prije uvođenja XML-alata za izradu nacrtu EdiT 2021. alineje su se mogle koristiti kao prva razina potpodjele.⁽⁶⁾ Upotrebljava se u određenim preporukama, rezolucijama i izjavama.

Napomena:

- Upućivanje na uvodnu riječ obično glasi „u uvodnom dijelu“ ili „u uvodnom tekstu“ ili „na početku“. Uvodna formulacija završava dvotočkom.
- Potpodjele u ovoj tablici nisu razvrstane po čvrstom redosljedu. Redosljed može varirati ovisno o prirodi teksta.

3.

Pravila o izradi dokumenata

Tekstovi za objavu u Službenom listu moraju se prevesti na sve službene jezike Europske unije i moraju biti u skladu sa strogim pravilima o izradi pravnih propisa.

Inačice tekstova na svim jezicima objavljene u Službenom listu sinoptičke su, što znači da je isti tekst moguće pronaći na istoj stranici istoga broja Službenog lista na svim službenim jezicima.

Akti koji se objavljuju u Službenom listu moraju biti u skladu i s pravilima iz [trećeg](#) i [četvrtog](#) dijela ovog priručnika, kao i iz [priloga](#), a posebno u vezi s uporabom velikih i malih početnih slova (također u imenima odbora i povjerenstava), pokrata, adresa itd.

3.1. Upućivanja na Službeni list

Upućivanja na Službeni list mogu se oblikovati na tri načina:

Puni oblik

Puni je oblik: *Službeni list Europske unije* (u kurzivu).

Navodi se:

- (a) u tekstu:

Upravni odbor Tijela imenuje dva člana Odbora za žalbe i dva zamjenika s užeg popisa koji predlaže Komisija, nakon objave javnog poziva za iskaz interesa u *Službenom listu Europske unije* te nakon savjetovanja s Odborom nadzornih tijela.

- (b) u formulaciji o stupanju nekog akta na snagu:

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

- (c) u ispravcima, ispod naslova, kao upućivanje na Službeni list na koji se ispravak odnosi:

- za dokumente objavljene između 1. veljače 2003. i 30. rujna 2023.:

(*Službeni list Europske unije L 107 od 25. travnja 2015.*)

(*Službeni list Europske unije C 275 od 4. kolovoza 2023.*)

- za dokumente objavljene nakon 1. listopada 2023.:

(*Službeni list Europske unije L, 2023/2122, 18. listopada 2023.*)

(*Službeni list Europske unije C, C/2023/100, 6. listopada 2023.*)

Napomena: Za objave do uključivo 31. siječnja 2003. u upućivanjima se treba pozivati na *Službeni list Europskih zajednica*.

U ispravku akta objavljenog u posebnom izdanju Službenog lista, upućivanje na posebno izdanje dodaje se ispod upućivanja na početnu objavu:

(*Službeni list Europskih zajednica L 95 od 21. travnja 1993.*)

(*Posebno izdanje Službenog lista Europske unije 15/sv. 12 od 16. travnja 2013.*)

Kratki oblik

Kratki oblik glasi: Službeni list (ne u kurzivu).

Navodi se:

- (a) u bilješkama kako slijedi:

(¹) Još nije objavljeno u Službenom listu.

- (b) u neformalnijim tekstovima.

Skraćeni oblik

Skraćeni oblik glasi: SL L, SL C, SL S.

Serijske L ... I, C ... A, C ... I ukinute su 1. listopada 2023., a serija C ... E ukinuta je 1. travnja 2014.

Koristi se:

- (a) u bilješkama u kojima se upućuje na brojeve Službenog lista:

(¹) SL L, 2023/2387, 2.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj.

(¹) SL C, C/2023/90, 2.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/90/oj>.

- (b) u tablicama:

SL L, 2023/2387, 2.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj

Napomena:	Upućivanje na Službeni list mijenjalo se tijekom vremena:
—	prije 1. srpnja 1967. obrojčivanje stranica je neprekinuto, a iza broja stranice slijede zadnje dvije znamenke godine: SL 106, 30.10.1962., str. 2553/62.
—	od 1. srpnja 1967. svaki Službeni list počinje 1. stranicom: SL 174, 31.7.1967., str. 1.
—	1. siječnja 1968. pojavljuju se serije L i C : SL L 32, 6.2.1968., str. 6. SL C 1, 12.1.1968., str. 1.
—	1. siječnja 1978. pojavljuje se serija S : SL S 1, 7.1.1978., str. 1.
—	1. siječnja 1991. pojavljuje se serija C ... A (obustavljena 1. listopada 2023.): SL C 291 A, 8.11.1991., str. 1.
—	31. kolovoza 1999. pojavljuje se serija C ... E (obustavljena 1. travnja 2014.): SL C 247 E, 31.8.1999., str. 28.
—	1. siječnja 2016. pojavljuju se serije L ... I i C ... I (obustavljene 1. listopada 2023.): SL L 11 I, 16.1.2016., str. 1. SL C 15 I, 16.1.2016., str. 1.
—	od 1. listopada 2023. dokumenti se u Službenom listu objavljuju kao zasebna izdanja: SL L, 2023/2387, 2.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj SL C, C/2023/90, 2.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/90/oj
	Za dokumente objavljene u seriji L prije uvođenja objavljivanja akt po akt, preporučuje se dodavanje ELI-ja postojećoj referenci u SL-u, pod uvjetom da je ELI dostupan: SL L 314, 6.12.2022., str. 26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj
	Prije 1. listopada 2023. ELI nije bio dodjeljivan dokumentima u seriji C.

Europski identifikator zakonodavstva

Uvođenjem objavljivanja Službenog lista akt po akt 1. listopada 2023., europski identifikator zakonodavstva (ELI) dodjeljuje se svakom dokumentu objavljenom u serijama L i C.

ELI je sustav koji omogućuje dostupnost nacionalnih propisa i propisa EU-a na internetu u standardiziranom formatu da bi im se moglo pristupiti, razmjenjivati ih i koristiti preko granica (podrobne informacije dostupne su na [EUR-Lexu](#)).

Kad se koristi za dokumente Službenog lista, ELI se sastoji od nepromjenjivog dijela (<http://data.europa.eu/eli/>), promjenjivog dijela koji ovisi o seriji SL-a i pokrate „oj”:

- serija L:
http://data.europa.eu/eli/vrsta_akta/godina/redni_broj/oj

<http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2065/oj>

- serija C:
[http://data.europa.eu/eli/serija SL-a/godina/redni_broj/oj](http://data.europa.eu/eli/serija_SL-a/godina/redni_broj/oj)

<http://data.europa.eu/eli/C/2023/100/oj>

Kad je riječ o ispravcima, ELI sadržava **podatke o izvornoj publikaciji**, riječ „**corrigendum**” i **datum objave** u formatu gggg-mm-dd, nakon čega slijedi kratica „oj”:

- serija L:

<http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2065/corrigendum/2023-10-12/oj>

- serija C:

<http://data.europa.eu/eli/C/2023/100/corrigendum/2023-10-17/oj>

Taj je identifikator jedan od obveznih elemenata upućivanja na seriju L Službenog lista. Za upućivanja na seriju C uporaba ELI-ja nije obvezna, ali se preporučuje.

Napomena: Jezični kôd ne dodaje se na kraj ELI-ja jer on nije dio identifikatora. Standardizirani format ELI-ja mora se poštovati kako bi se osigurala operativnost sustava ELI:

<http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2597/oj>

(a ne <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2597/oj?locale=hr>)

3.2. Upućivanja na akt

Pozivanja na akt ili dio akta ovise o mjestu gdje se nalaze.

3.2.1. Oblici naslova

Naslov akta može imati dva oblika: puni ili kratki.

Kad se neki akt prvi put navodi u osnovnom tekstu drugog akta, navodi se njegov [puni naslov](#), a u bilješci se uvijek upućuje na Službeni list u kojemu je objavljen. U pozivanjima se puni naslov navodi u tekstu, a u uvodnim izjavama, člancima i prilogima u bilješci.

U daljnjim upućivanjima na prije navedeni akt navodi se [kratki naslov](#) tog akta, bez autora ili upućivanja na Službeni list.

Puni naslov

Sastavnice su punog naslova akta:

- vrsta akta (uredba, direktiva itd.),
- broj (tj. kratice poput „EU”, „Euratom”, „EU, Euratom”, „ZVSP”), godina i redni broj akta),
- ime autora akta,
- datum donošenja (datum potpisivanja za akte koje su zajednički donijeli Europski parlament i Vijeće),
- predmet,
- u dvostruko obrojčanim aktima broj koji je dodijelio autor (vidjeti „[Dvostruko brojčano označivanje](#)” u točki 1.2.2.).

Redoslijed tih sastavnica razlikuje se ovisno o jeziku. Sastavnice punog naslova u hrvatskome se jeziku ne odvajaju zarezima.

Uz puni se naslov uvijek navodi upućivanje na Službeni list u kojemu je akt objavljen. U pozivanjima se puni naslov navodi u tekstu, a upućivanje na objavu u bilješki:

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2015/476 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2015. o mjerama koje Unija može poduzeti slijedom izvješća koje je donijelo Tijelo za rješavanje sporova WTO-a u pogledu antidampinških pitanja i pitanja o zaštiti od subvencioniranog uvoza ⁽¹⁾ [...]

⁽¹⁾ SL L 83, 27.3.2015., str. 6., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/476/oj>.

Pri prvom navođenju u uvodnoj izjavi, članku ili prilogu puni naslov akta navodi se u bilješki uz upućivanje na Službeni list u kojemu je akt objavljen:

(14) Smatra se da transakcije financiranja vrijednosnih papira, kako su definirane u Uredbi (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, ne doprinose procesu utvrđivanja cijena [...]

⁽²⁾ Uredba (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o transparentnosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i ponovne uporabe te o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 337, 23.12.2015., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2365/oj>).

Napomena: Upućivanje na puni naslov uključuje sve riječi koje su dio naslova, primjerice „o izmjeni ...” ili „o stavljanju izvan snage ...”, ali ne i druge riječi koje mogu slijediti iza naslova: „kodificirani tekst”, „preinaka” itd.

Kratki naslov

Kratki naslov navodi se u uvodnim izjavama, člancima i prilogima. Njegove su sastavnice:

- vrsta akta,
- broj (tj. kratice poput „EU”, „Euratom”, „EU, Euratom”, „ZVSP”, godina i redni broj akta),
- ime autora akta kad se akt navodi prvi put,
- u dvostruko obrojčanim aktima broj koji je dodijelio autor (vidjeti „[Dvostruko brojčano označivanje](#)” u točki 1.2.2.).

(45) Uzgojno valjane životinje čistih pasmina upisane u matične knjige trebalo bi identificirati u skladu s Uredbom (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

[...]

⁽²⁾ Uredba (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja („Zakon o zdravlju životinja”) (SL L 84, 31.3.2016., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj>).

Pri kasnijim upućivanjima na isti akt navodi se kratki naslov bez imena autora i bez bilješke:

(46) U slučaju uzgojno valjanih kopitara čistih pasmina, Uredbom (EU) 2016/429 određuje [...]

Napomena: Pri navođenju određene delegirane ili provedbene uredbe, punim ili kratkim naslovom, naznaka vrste akta uvijek sadržava izraz „delegirana” ili „provedbena”:

Prilog Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi.

Međutim, naznaka vrste akta ne sadržava izraz „delegirana” ili „provedbena” ako se na akt upućuje u samom tekstu tog akta, primjerice: „donijela je ovu Uredbu”, „Prilog ovoj Uredbi”, „ova je Direktiva upućena državama članicama”, „članak 2. ove Odluke” itd.

3.2.2. Upućivanja na druge akte

U naslovu

U naslovu akta nikad se ne navodi puni naslov drugog akta. Također uz naslov akta nikad ne stoji oznaka bilješke u kojoj bi se naveo naslov drugog akta.

Datum

Datum akta na koji se upućuje u pravilu se ne navodi:

Uredba Komisije (EU) br. 127/2010 od 5. veljače 2010. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2042/2003 (*bez datuma*) o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova i uređaja te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove

Datum se navodi samo ako aktu nije dodijeljen broj:

Odluka Vijeća 2008/182/Euratom od 25. veljače 2008. o izmjeni **Odluke od 16. prosinca 1980.** o osnivanju Savjetodavnog odbora za fuzijski program

Odluka Komisije 2005/769/EZ od 27. listopada 2005. o utvrđivanju pravila za nabavu pomoći u hrani nevladinih organizacija ovlaštenih od strane Komisije za kupnju i mobilizaciju proizvoda koje treba nabaviti na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 1292/96 i stavljanju izvan snage njezine **Odluke od 3. rujna 1998.**

Autor

Autor akta na koji se upućuje navodi se samo ako je autor različit:

Delegirana uredba **Komisije** (EU) 2015/281 od 26. studenoga 2014. o zamjeni priloga I. i II. Uredbi (EU) br. 1215/2012 **Europskog parlamenta i Vijeća** o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima

Napomena: Međutim, da bi se izbjegli nejasni hibridni oblici, pri pozivanju na nekoliko akata različitih autora uz svaki se akt navodi ime njegova autora (čak i ako to znači ponavljanje imena autora akta u kojemu se upućuje na te akte), primjerice:

Uredba **Komisije** (EU) br. 86/2010 od 29. siječnja 2010. o izmjeni Priloga I. Uredbi **Vijeća** (EZ) br. 1005/2008 u pogledu definicije proizvodâ ribarstva i o izmjeni Uredbe **Komisije** (EZ) br. 1010/2009 u pogledu razmjene informacija o pregledima plovila trećih zemalja i administrativnim pravilima za potvrde o ulovu

Naznaka predmeta

Naznaka predmeta može se skratiti ili izostaviti:

Uredba (EU) 2015/1525 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o izmjeni **Uredbe Vijeća (EZ) br. 515/97 o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i o suradnji potonjih s Komisijom radi osiguravanja pravilne primjene propisa o carinskim i poljoprivrednim pitanjima (puni opis predmeta)**

Direktiva Komisije 2010/3/EU od 1. veljače 2010. o izmjeni **Direktive Vijeća 76/768/EEZ o kozmetičkim proizvodima** u svrhu prilagodbe tehničkom napretku njezinih priloga III. i VI. (*skraćeni opis predmeta*)

Uredba (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o informacijama koje su priložene prijenosu novčanih sredstava i o stavljanju izvan snage **Uredbe (EZ) br. 1781/2006 (ispušteni opis predmeta)**

Ispušteni su dijelovi „o izmjeni ...” i „o stavljanju izvan snage ...”:

Uredba (EU) br. 165/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o tahografima u cestovnom prometu, stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 o tahografu u cestovnom prometu i izmjeni **Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet**

Ukratko, akt na koji se upućuje naslovu drugog akta navodi se **bez datuma** (osim nekoliko iznimaka), s **imenom autora** **ako je različit** i s punom ili djelomičnom **naznakom predmeta**, ili bez nje, ovisno o potrebama autora.

U pozivanjima

Akti primarnog zakonodavstva navode se bez oznake bilješke. Međutim, međunarodni se sporazumi mogu navoditi u obliku svojega kratkog naslova ili s oznakom bilješke (vidjeti [točku 2.2.1](#)).

No, akti sekundarnog zakonodavstva uvijek se navode punim naslovom, iza kojega slijedi oznaka bilješke u kojoj se navodi Službeni list u kojemu je taj akt objavljen:

uzimajući u obzir Direktivu 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o iskazivanju potrošnje energije i drugih resursa proizvoda povezanih s energijom pomoću oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 10.,

[...]

⁽¹⁾ SL L 153, 18.6.2010., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/30/oj>.

Napomena: Pri upućivanju na Pravilnik o osoblju navodi se glavni dio predmeta, a iza njega samo autor i broj akta:

uzimajući u obzir Pravilnik o osoblju za dužnosnike i Uvjete zaposlenja ostalih službenika Europske unije, utvrđene u Uredbi Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 ⁽¹⁾,

[...]

⁽¹⁾ SL L 56, 4.3.1968., str. 1., ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).

U uvodnim izjavama, člancima i prilogima

U uvodnim izjavama, člancima i prilogima navodi se samo kratki naslov akta:

- Ako se na akt upućuje prvi put u tekstu, uz kratki naslov navodi se i ime autora. Uz naslov se dodaje oznaka bilješke u kojoj se navodi puni naslov akta i Službeni list u kojemu je objavljen:

(5) Kad su potrebne mjere trgovinske zaštite, trebalo bi ih donositi u skladu s općim odredbama utvrđenim Uredbom (EU) 2015/478 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ [...]

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2015/478 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2015. o zajedničkim pravilima za uvoz (SL L 83, 27.3.2015., str. 16., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/478/oj>).

U načelu, u normativnom dijelu (tj. u člancima) ne upućuje se na akte na koje nije upućeno u pozivanjima ili uvodnim izjavama.

- Ako je neki akt već naveden u pozivanjima ili drugdje u tekstu (osim u naslovu), uz njegov kratki naslov ne navodi se ni autor ni oznaka bilješke:

2. Za potrebe članaka od 5. do 8. ove Uredbe, Komisiji pomaže Odbor za zaštitne mjere osnovan člankom 3. stavkom 1. Uredbe (EU) 2015/478.

Postoje iznimke od tog pravila, posebno u prilogima koji sadržavaju obrasce ili druge dokumente koji se mogu upotrebljavati samostalno, pri čemu možda treba ponoviti puni naslov i uputiti na Službeni list u kojemu je objavljen taj akt.

U dugim popisima akata u tekstu se radi čitljivosti mogu navesti njihovi puni naslovi, a u bilješkama samo Službeni list u kojemu su objavljeni.

3.2.3. Upućivanja na potpodjele akata

1. Različiti dijelovi upućivanja navode se silaznim redoslijedom od općeg prema pojedinačnom; na hrvatskom jeziku ne odvajaju se zarezima:

članak 1. stavak 2. točka (a) podtočka ii. Uredbe [...]

člankom 2. i člankom 3. stavkom 2. trećim podstavkom predviđa se [...]

članak 1. stavak 1. druga rečenica [...]

2. Kada se navode potpodjele iste vrste, nazivi se ne ponavljaju:

poglavlja I. i II.

članci 1., 4. i 9.

prva i treća alineja

Ako je navedeno nekoliko članaka, stavaka ili drugih elemenata potpodjele označenih brojevima u nizu, treba razlikovati između „članaka 2., 3. i 4.” (iz čega su isključeni dodatni članci, na primjer članak 3.a, 3.b itd.) i „članaka od 2. do 4.” (što obuhvaća sve naknadno dodane članke).

3. Kada se upućuje na potpodjele iste vrste, pri čemu se jedna ili više njih dodatno dijele, prvotna se potpodjela navodi svaki put:

članak 2. i članak 3. stavak 1. Uredbe [...]
(a ne „članci 2. i 3. stavak 1. Uredbe [...])”

članak 2., članak 5. stavci 2. i 3. i članci od 6. do 9. Uredbe [...]
(a ne „članci 2., 5. stavak 2. i 3. i 6. do 9.”)

[...], a posebno članak 1. stavak 1. točka (b) i stavak 3. točka (c), [...]

4. Na priloge se upućuje kako slijedi:

[...] za ulove stoka iz Priloga ovoj Uredbi [...]
(a ne „ove Uredbe”)

[...] ulovi stoka navedeni u Prilogu ovoj Uredbi [...]

Prilog I. zamjenjuje se tekstem u Prilogu I. ovoj Odluci.

Na pojedine odredbe priloga upućuje se kako slijedi:

točka 2.1.3.7. podtočka (a) iii. 2. četvrta alineja Priloga [Priloga I].

Međunarodni sporazumi ne smatraju se priložima:

Tekst Sporazuma priložen je ovoj Odluci.
(obratite pozornost na riječ „priložen je”, a ne „nalazi se u Prilogu”)

3.2.4. Upućivanja na izmjene akta

Bilješke u Službenom listu više ne obuhvaćaju zadnju izmjenu akta, već su ograničene na upućivanje na početnu inačicu tog akta u Službenom listu. Akti na koje se upućuje u tekstovima objavljenima u Službenom listu smatraju se tim aktima u inačici koja je trenutačno na snazi. Izrazi „kako je (zadnje) izmijenjen(a)”, „ispravljen(a)” i „stavljen(a) izvan snage” više nisu u uporabi.

Katkad autor teksta želi uputiti na određeni tekst kako je glasio određenog datuma ili posebno naglasiti neki akt o izmjeni. Pritom se akt o izmjeni navodi kao „statično upućivanje” u kratkom obliku i s oznakom bilješke ako se navodi prvi put.

(6) Prilog III.B Uredbi (EZ) br. 517/94, kako je izmijenjen Uredbom Komisije (EZ) br. 1398/2007 ⁽⁵⁾ [...]

⁽⁵⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1398/2007 od 28. studenoga 2007. o izmjeni priloga II., III.B i VI. Uredbi Vijeća (EZ) br. 517/94 o zajedničkim pravilima za uvoz tekstilnih proizvoda iz određenih trećih zemalja koji nisu obuhvaćeni bilateralnim sporazumima, protokolima ili drugim dogovorima, ili drugim posebnim uvoznim pravilima Zajednice (SL L 311, 29.11.2007., str. 5., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2007/1398/oj>).

3.3. Pravila o izmjeni

Postoje odredbe koje se odnose na izmjene i dopune i numeriranje u izmijenjenom aktu.

3.3.1. Izmjene u tekstu

1. Ako se zamjenjuje **cijeli članak**, njegov tekst počinje oznakom članka (čemu prethodi prvi navodnik) lijevo uz marginu:

Članak 3. Odluke Komisije 2009/300/EZ zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3.

kološka mjerila za skupinu proizvoda „televizori” i s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene i provjere vrijede do 31. prosinca 2015.”.

Napomena: Iza drugog navodnika slijedi točka sa zarezom ili točka.

2. Ako se izmjena odnosi na **označenu potpodjelu** članka (stavak, točka, alineja itd.), novi tekst počinje iza prvog navodnika, iza čega slijedi broj stavka, točka, alineja itd.:

Uredba (EU) br. 204/2011 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 3. stavku 2. **točka (c)** zamjenjuje se sljedećim:

„(c) pružanje tehničke pomoći, financiranja i financijske pomoći koji su povezani s nebojnom vojnom opremom namijenjenom isključivo za pomoć vladi Libije na području sigurnosti i razoružanja;”;

2. u članku 6. **stavak 1.** zamjenjuje se sljedećim:

„1. Prilog II. uključuje fizičke ili pravne osobe, subjekte i tijela koje su odredili Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda ili Odbor za sankcije u skladu sa stavkom 22. UNSCR-a 1970 (2011.), stavcima 19., 22. ili 23. UNSCR-a 1973 (2011.) ili stavkom 4. UNSCR-a 2174 (2014.).”.

Ako se zamjenjuje samo **prvi podstavak stavka označenoga brojem**, broj tog stavka ne navodi se u novom tekstu:

3. u članku 28. stavku 1. **prvi podstavak** zamjenjuje se sljedećim:

„Uz svaki prijedlog ili inicijativu koje Komisija, Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (dalje u tekstu: „Visoki predstavnik”) ili država članica podnose zakonodavnom tijelu, a koji može imati učinak na proračun, uključujući i promjenu broja radnih mjesta, mora se priložiti financijski izvještaj i evaluacija iz članka 27. stavka 4.”.

3. Ako se zamjenjuje **neoznačena sastavnica potpodjele**, primjenjuje se sljedeća formulacija:

1. u članku 19. **prvi stavak** zamjenjuje se sljedećim:

„Članovi znanstvenih odbora, znanstveni savjetnici iz Skupine i vanjski stručnjaci imaju pravo na naknadu za osobno sudjelovanje ili elektronički posredovano sudjelovanje na daljinu, na sastancima odbora, u tematskim radionicama, radnim skupinama i na drugim sastancima i događajima koje organizira Komisija, te za obavljanje zadaća izvijestitelja o određenom pitanju, u skladu s Prilogom III.”.

7. u članku 15. stavku 2. **drugi podstavak** zamjenjuje se sljedećim:

„Proizvođači, prije 1. lipnja nakon predmetne marketinške godine, plaćaju iznos od 500 EUR po toni za količine šećera iz prvog podstavka točke (c) za koje ne mogu predložiti dokaz, prihvatljiv državi članici, da se rafiniranje provelo iz opravdanih i iznimnih tehničkih razloga.”.

4. Ako se zamjenjuje **rečenica**, ne ponavlja se oznaka potpodjele, čak ni ako se mijenja prva rečenica stavka označenog brojem:

u stavku 4. **prva rečenica** zamjenjuje se sljedećim:

„U slučaju da se na ribarskom plovilu Zajednice otkrije ozbiljno kršenje, kako je definirano u odjeljku I. stavku 1. Priloga VI. Uredbi (EZ) br. 302/2009, država članica zastave mora osigurati da, nakon inspekcijskog pregleda, ribarsko plovilo koje plovi pod njezinom zastavom obustavi sve ribolovne aktivnosti.”.

Ako se izmjena odnosi na **dio rečenice** (izraz, riječ, datum, iznos), oznaka potpodjele se ne navodi, a zamjena se navodi u jednom retku:

U članku 12. Odluke 2006/415/EZ datum „31. prosinca 2010.” zamjenjuje se datumom „31. prosinca 2011.”.

Napomena: Radi jasnoće i izbjegavanja nejasnoća u prijevodu preporučuje se zamijeniti cijeli članak, stavak, točku ili alineju, a ne pojedine njihove dijelove. Jednostavna izmjena datuma ili broja nije problem.

5. Uvodni tekst razlikuje se ovisno o broju izmjena:

(a) ako je izmjena nekoliko, uvodni tekst glasi:

Uredba (EU) 2017/745 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 1. stavku 2. drugi podstavak mijenja se kako slijedi:

(a) [...];

(b) [...].

2. članak 17. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 5. mijenja se kako slijedi:

i. [...];

ii. [...].

(b) ako je izmjena samo jedna, uvodni tekst glasi:

članak 3. Odluke 2007/884/EZ zamjenjuje se sljedećim:

„[...]”.

(a ne:

Odluka 2007/884/EZ mijenja se kako slijedi:

članak 3. zamjenjuje se sljedećim:)

6. Ako se mijenja prilog, uvodni tekst glasi:

Prilog [...] mijenja se kako slijedi:

ili, ako se izmjene navode u prilogu:

Prilog II. Odluci 92/260/EEZ mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Odluci.

Ako se zamjenjuje cijeli prilog, uvodni tekst glasi:

Prilog Uredbi (EU) br. 7/2010 zamjenjuje se tekstem iz Priloga ovoj Uredbi.

Novi tekst navodi se na sljedeći način:

PRILOG
„PRILOG
[...]”.

3.3.2. Dodavanja i brojčano označivanje

Prilikom umetanja članaka, stavaka označenih brojem ili drugih potpodjela označenih brojem ili slovom u normativni dio postojećeg akta dodjeljuje im se broj ili slovo prethodne potpodjele iste razine uz odgovarajuće slovo „a”, „b”, „c”, „d” itd. Na primjer, članci umetnuti iza članka 1. postaju „članak 1.a”, „članak 1.b” itd. Isto tako, članak umetnut između članka 1.a i članka 1.b postaje članak „1.aa”.

Posebna se pravila primjenjuju u sljedećim slučajevima:

- u iznimnim slučajevima, kada se članci, stavci ili druge potpodjele označene brojem umeću prije potpodjele iste razine koja se pojavljuje na prvom mjestu, označuju se kao „članak –1.”, „članak –1.a”, „stavak –1.”, „stavak –1.a”, „točka –a”, „točka –aa” itd.,
- složenija umetanja mogu se riješiti i uporabom znaka „–”. Primjerice, umetanje članka 1.–a između članka 1. i članka 1.a.

Prilikom umetanja članaka, stavaka označenih brojem ili drugih potpodjela označenih brojem ili slovom, članci, stavci ili druge potpodjele koje slijede iza njih ne renumeriraju se jer drugi akti već mogu sadržavati upućivanja na njih. Renumeriranje se provodi samo u okviru kodifikacije ili preinake.

(Izvor: [Zajednički priručnik](#), točka C.8.3.2.)

3.4. Redoslijed navođenja

Prilikom pozivanja na Ugovore, autore, zemlje, jezike i valute primjenjuje se poseban redoslijed i upotrebljavaju zadani oblici.

3.4.1. Redoslijed Ugovorâ

Od 1. prosinca 2009. (datuma stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona), redoslijed je navođenja Ugovorâ (posebno u pozivanjima) sljedeći:

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,

Napomena: Redoslijed navođenja Ugovorâ do 30. studenoga 2009. bio je sljedeći:

- uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,
- uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik, (*Ugovor o EZUČ-u prestao je vrijediti 23. srpnja 2002.*)
- uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, (*ovaj Ugovor često je zadnji, ali može biti i prvi*)

Redoslijed navođenja „Zajednica” s vremenom se mijenjao:

1. do kraja 1997. redoslijed navođenja Zajednica u naslovima akata mijenjao se svake godine prema sljedećoj shemi:
  - E(E)Z, Euratom, EZUČ:
1968., 1971., 1974., 1977., 1980., 1983., 1986., 1989., 1992., 1995.,
  - Euratom, EZUČ, E(E)Z:
1969., 1972., 1975., 1978., 1981., 1984., 1987., 1990., 1993., 1996.,
  - EZUČ, E(E)Z, Euratom:
1970., 1973., 1976., 1979., 1982., 1985., 1988., 1991., 1994., 1997.
2. od 1998. do 23. srpnja 2002. redoslijed je nepromjenjiv kako slijedi:
  - EZ, EZUČ, Euratom
3. od 24. srpnja 2002. (nakon isteka Ugovora o EZUČ-u) do 30. studenoga 2009. redoslijed navođenja Zajednica bio je kako slijedi:
  - EZ, Euratom
4. od 1. prosinca 2009.:
  - EU, Euratom

Izrazi „Europska ekonomska zajednica” i „Europska zajednica” navodili su se na sljedeći način:

- Europska ekonomska zajednica (EEZ): za akte donesene prije 1. studenoga 1993.,
- Europska zajednica (EZ): za akte donesene od 1. studenoga 1993.

Upućivanja na Ugovore

Kad se Ugovori navode prvi put, moraju se navesti njihovi puni naslovi.

Za daljnja navođenja:

1. ako se u istom tekstu poziva na samo jedan ugovor, navodi se riječ „Ugovor”;
2. ako se u istom tekstu poziva na više ugovora, navode se njihovi puni naslovi ako je moguće. U suprotnome, naslovi ugovora mogu se navoditi u kratkom obliku:
  - „Ugovor o EU-u” za Ugovor o Europskoj uniji,
  - „UFEU” za Ugovor o funkcioniranju Europske unije,
  - „Ugovor o EZ-u” za Ugovor o osnivanju Europske zajednice,
  - „Ugovor o Euratomu” za Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
  - „Ugovor o EZUČ-u” za Ugovor o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik.

Napomena: Odredbe Ugovorâ renumerirane su 1999. (Ugovor iz Amsterdama) i 2009. (Ugovor iz Lisabona). Sud Europske unije i Revizorski sud postupaju u skladu s posebnim praksama za navođenje članaka ovisno o tome žele li upućivati na ranije ili kasnije inačice tih uzastopnih renumeracija.

3.4.2. Redoslijed navođenja autora

Redoslijed navođenja autora u različitim naslovima i podnaslovima Službenog lista (serije L i C) jest sljedeći:

- predstavnici vlada država članica (koji se sastaju u okviru Vijeća ili ne),
- Vijeće i predstavnici vlada država članica,
- Europski parlament,
- Europsko vijeće,

- Europski parlament i Vijeće,
- Vijeće,
- Europska komisija,
- Sud Europske unije,
- Europska središnja banka,
- Revizorski sud,
- Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,
- Europski gospodarski i socijalni odbor,
- Europski odbor regija,
- Europska investicijska banka,
- Europski ombudsman,
- Europski nadzornik za zaštitu podataka,
- uredi i agencije,
- tijela ustanovljena međunarodnim sporazumima.

Za akte i obavijesti koji se tiču Europskog gospodarskog prostora (naslovi L III. i C IV.) redosljed navođenja autora je slijedeći:

- Zajednički odbor EGP-a,
- Nadzorno tijelo EFTA-e,
- Stalni odbor država EFTA-e,
- Savjetodavni odbor EGP-a,
- Sud EFTA-e.

Za protokolarni redosljed različitih naziva institucija, tijela, ureda i agencija vidjeti [točku 9.5.1.](#)

3.4.3. Zemlje

Za imena i kratice zemalja te redosljed prema kojemu se nabrajaju vidjeti [točku 7.1.](#) i [priloge A5.](#) i [A6.](#)

Napomena: U upućivanjima na međunarodne sporazume za zemlju čije se ime promijenilo mora se navesti ime zemlje koje je bilo na snazi u vrijeme potpisivanja navedenih akata i ne smije se zamijeniti novim imenom.

3.4.4. Jezici i višejezični tekstovi

Za imena i kratice službenih jezika i redosljed prema kojemu se navode jezici i jezične inačice vidjeti [točku 7.2.](#)

3.4.5. Valute

Za imena i kratice valuta i redosljed prema kojemu se navode vidjeti [točku 7.3.](#) i [Prilog A7.](#)

Za pravila pisanja novčanih jedinica vidjeti [točku 7.3.3.](#)

3.5. Nabrajanja

Nabrajanja točaka i akata slijede posebna pravila.

3.5.1. Okomito nabrajanje – prezentacija

1. Ako popisu koji se sastoji od nekoliko točaka prethodi uvodni tekst, on završava dvotočkom, čak i ako taj tekst uvodi drugi uvodni tekst; svaka stavka na popisu tada počinje malim slovom:

Provedbena odluka 2012/761/EU mijenja se kako slijedi:

1. u članku 1. stavku 2. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:
2. „(c) ne prelazi sljedeće vrijednosti:
  - i. [...]”;

2. Točke u nabrajanju označuju se malim slovima u zagradama za prvu razinu, malim rimskim rednim brojevima za drugu razinu i arapskim rednim brojevima za treću razinu. Za četvrtu razinu upotrebljavaju se alineje:

Ova Direktiva primjenjuje se na:

- (a) [...]:
  - i. [...]:
    1. [...]:
      - [...].

Iznimno, u članku s definicijama i u odredbama o izmjenama (vidjeti [točku 3.3.](#)) točke se označuju arapskim rednim brojevima za prvu razinu, malim slovima u zagradama za drugu razinu i malim rimskim rednim brojevima za treću razinu.

3. Okomito nabrajanje kojemu prethodi brojka ili slovo odvaja se točkom sa zareзом. Ako mu prethodi crtica odvaja se zareзом:

Ova Direktiva primjenjuje se na:

- (a) [...];
- (b) [...]:
  - i. [...];
  - ii. [...];
  - iii. [...]:
    1. [...];
    2. [...]:
      - [...],
      - [...],
      - [...];
    3. [...].

4. U tablicama i popisima nije nužno upotrijebiti interpunkciju pri nabrajanju.

3.5.2. Nabranjanje akata

Pri nabranjanju akata iste vrste ne ponavljaju se ni autor ni vrsta akta ako su istovjetni:

- (1) Direktive Komisije 2003/90/EZ ⁽³⁾ i 2003/91/EZ ⁽⁴⁾ donesene su kako bi se osiguralo da su sorte koje države članice uvrštavaju u svoje nacionalne kataloge sukladne s [...]
[...]
- ⁽³⁾ Direktiva Komisije 2003/90/EZ od 6. listopada 2003. o utvrđivanju provedbenih mjera za potrebe članka 7. Direktive Vijeća 2002/55/EZ u pogledu minimalnih obilježja koja se moraju obuhvatiti ispitivanjem i minimalnih uvjeta za pregled nekih sorata povrća (SL L 254, 8.10.2003., str. 11., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/90/oj>).
- ⁽⁴⁾ Direktiva Komisije 2003/91/EZ od 6. listopada 2003. o utvrđivanju provedbenih mjera za potrebe članka 7. Direktive Vijeća 2002/55/EZ u pogledu minimalnih obilježja koja se moraju obuhvatiti ispitivanjem i minimalnih uvjeta za pregled nekih sorata povrća (SL L 254, 8.10.2003., str. 11., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/91/oj>).

Kratice oznake Ugovorâ sastavni su dio broja akta i stoga se ponavljaju uz svaki broj:

[...] s uredbama (EZ) br. 852/2004 i (EZ) br. 853/2004 [...]
[...] i direktiva 2013/36/EU i 2014/65/EU [...]

Poželjno je navoditi akte kronološkim redoslijedom.

3.6. Definicija izraza ili riječi

Za isticanje izraza ili riječi u definiciji taj se izraz ili riječ navodi unutar navodnika (unutar jednostrukih navodnika ako se tekst već nalazi unutar dvostrukih navodnika):

Za potrebe ove Uredbe, „dokument dozvole” znači propisno ispunjeni i potpisani standardni obrazac, kako je utvrđeno u Prilogu I. i Prilogu II. ovoj Uredbi, koji se mora dostaviti Europskoj agenciji za željeznice.

U popisu se izraz ili riječ koja se definira navodi unutar dvostrukih navodnika:

- Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:
1. „okolišno održivo ulaganje” znači ulaganje u jednu ili više gospodarskih djelatnosti koje se na temelju ove Uredbe smatraju okolišno održivim;
  2. „sudionik na financijskom tržištu” znači [...]

Točke se označuju arapskim rednim brojevima. Kada su potrebne daljnje potpodjele, upotrebljavaju se mala slova u zagradama za drugu razinu i mali rimski redni brojevi za treću razinu.

3.7. Međunarodni sporazumi

Međunarodni sporazumi mogu biti povezani s aktima sekundarnog zakonodavstva kojima se oni obično odobravaju. Oni se „prilažu” tom aktu (odluci ili uredbi), a ne nalaze se u „prilogu”.

Budući da su te akte potpisale i treće zemlje, nisu dopuštene izmjene teksta.

U međunarodnim sporazumima itd. puni se datum navodi riječima (vidjeti [točku 2.5.](#)).

Tablični sažetak

Sadržaj serije

L ⁽¹⁾	C ⁽²⁾	S
Zakonodavni akti (L I.) Nezakonodavni akti (L II.) Drugi akti (L III.)	Rezolucije, preporuke i mišljenja (C I.) Informacije (C II.) Pripremni akti (C III.) Obavijesti (C IV.) Objave (C V.)	Ugovori o javnoj nabavi (pozivi za podnošenje ponuda): radovi, opskrba, usluge (otvoreni, ograničeni, ubrzani postupci) Obavijesti institucija, tijela, ureda i agencija Europske unije ili programa Unije (npr. Europskoga razvojnog fonda, Europske investicijske banke itd.)

⁽¹⁾ Serija dopunjena serijama L ... I (obustavljena 1. listopada 2023.) (vidjeti [točku 1.1.](#)).

⁽²⁾ Serija dopunjena serijama C ... A (obustavljena 1. listopada 2023.), C ... E (obustavljena 1. travnja 2014.) i C ... I (obustavljena 1. listopada 2023.) (vidjeti [točku 1.1.](#)).

Razlikovni elementi uredbi, direktiva i odluka (L I. i L II.)

Institucija	Akt	Vrsta akta	Identifikacijske sastavnice – zakonodavni akti/nezakonodavni akti	Naslov	Potpisnik
Europski parlament + Vijeće	Uredba	Zakonodavni (redovni zakonodavni postupak)	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> + pozivanje: <i>u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,</i>	L I.	Predsjednik Europskog parlamenta + predsjednik Vijeća
	Direktiva	Zakonodavni (redovni zakonodavni postupak)	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> + pozivanje: <i>u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,</i>	L I.	Predsjednik Europskog parlamenta + predsjednik Vijeća
	Odluka	Zakonodavni (redovni zakonodavni postupak)	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> + pozivanje: <i>u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,</i>	L I.	Predsjednik Europskog parlamenta + predsjednik Vijeća
	Odluka (npr. mobilizacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji)	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Europskog parlamenta + predsjednik Vijeća
Europski parlament	Uredba	Zakonodavni (posebni zakonodavni postupak)	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> + pozivanje: <i>u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,</i>	L I.	Predsjednik Europskog parlamenta
	Odluka	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Europskog parlamenta
Europsko vijeće	Odluka	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Europskog vijeća
Vijeće	Uredba	Zakonodavni (posebni zakonodavni postupak)	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> + pozivanje: <i>u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,</i>	L I.	Predsjednik Vijeća

(Nastavak)

Institucija	Akt	Vrsta akta	Identifikacijske sastavnice – zakonodavni akti/nezakonodavni akti	Naslov	Potpisnik
	Uredba (izravno se temelji na Ugovorima)	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Vijeća
	Provedbena uredba	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ...,</i> + drugo pozivanje: <i>uzimajući u obzir ..., a posebno njezin članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Vijeća
	Direktiva	Zakonodavni (posebni zakonodavni postupak)	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> + pozivanje: <i>u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,</i>	L I.	Predsjednik Vijeća
	Direktiva (izravno se temelji na Ugovorima)	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Vijeća
	Provedbena direktiva	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ...,</i> + drugo pozivanje: <i>uzimajući u obzir ..., a posebno njezin članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Vijeća
	Odluka	Zakonodavni (posebni zakonodavni postupak)	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> + pozivanje: <i>u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,</i>	L I.	Predsjednik Vijeća
	Odluka (izravno se temelji na ugovorima, uključujući odluke ZVSP-a)	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> Pri odlukama ZVSP-a, prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Vijeća
	Provedbena odluka	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ...,</i> + drugo pozivanje: <i>uzimajući u obzir ..., a posebno njegov članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Vijeća
Komisija	Uredba (izravno se temelji na Ugovorima)	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Komisije
	Delegirana uredba	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ...,</i> + drugo pozivanje: <i>uzimajući u obzir ..., a posebno njezin članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Komisije
	Provedbena uredba	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ...,</i> + drugo pozivanje: <i>uzimajući u obzir ..., a posebno njezin članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Komisije
	Direktiva (izravno se temelji na ugovorima)	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Komisije

(Nastavak)

Institucija	Akt	Vrsta akta	Identifikacijske sastavnice – zakonodavni akti/nezakonodavni akti	Naslov	Potpisnik
	Delegirana direktiva	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ...,</i> + drugo pozivanje: <i>uzimajući u obzir ..., a posebno njezin članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Komisije
	Provedbena direktiva	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ...,</i> + drugo pozivanje: <i>uzimajući u obzir ..., a posebno njezin članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Komisije
	Odluka (izravno se temelji na Ugovorima)	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ..., a posebno njegov članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Komisije Član Komisije (u slučaju adresata)
	Delegirana odluka	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ...,</i> + drugo pozivanje: <i>uzimajući u obzir ..., a posebno njezin članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Komisije Član Komisije (u slučaju adresata)
	Provedbena odluka	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir Ugovor ...,</i> + drugo pozivanje: <i>uzimajući u obzir ..., a posebno njezin članak ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Komisije Član Komisije (u slučaju adresata)
Europska središnja banka	Uredba	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir ..., a posebno ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Europske središnje banke
	Odluka	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir ..., a posebno ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Europske središnje banke
	Smjernica	Nezakonodavni	Prvo pozivanje: <i>uzimajući u obzir ..., a posebno ...,</i> Bez pozivanja na zakonodavni postupak	L II.	Predsjednik Europske središnje banke

Brojčano označivanje Službenih listova

Datum	Broj
Od 1952. do 30.6.1967. (stranice se slijedno obbrojčuju tijekom cijele godine i navodi se godina)	SL 106, 30.12.1962., str. 2553/62.
Od 1.7.1967. (svaki broj počinje stranicom 1.)	SL 174, 31.7.1967., str. 1.
Od 1968. (pojavljuju se SL L i C)	SL L 76, 28.3.1968., str. 1. SL C 108, 19.10.1968., str. 1.
Od 1978. (pojavljuje se SL S)	SL S 99, 5.5.1978., str. 1.
Od 1991. do 30.9.2023. (SL C ... A)	SL C 194 A, 31.7.2008., str. 1.
Od 31.8.1999. do 31.3.2014. (SL C ... E)	SL C 189 E, 26.7.2008., str. 1.
Od 1.1.2016. do 30.9.2023. (SL L ... I i C ... I)	SL L 11 I, 16.1.2016., str. 1. SL C 15 I, 16.1.2016., str. 1.
Od 1.10.2023. (uvođenje Službenog lista koji se objavljuje akt po akt)	SL L, 2023/2387, 2.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj SL C, C/2023/90, 2.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/90/oj

Brojčano označivanje akata (serija L)

Uredbe

Datum	Broj
Od 1952. do 31.12.1962.	Uredba br. 17
Od 1.1.1963. do 31.12.1967.	Uredba br. 1009/67/EEZ
Od 1.1.1968. do 31.10.1993.	Uredba (EEZ) br. 1470/68
Od 1.11.1993. do 31.12.1998.	Uredba (EZ) br. 3031/93
Od 1.1.1999. do 30.11.2009.	Uredba (EZ) br. 302/1999 Uredba (EZ) br. 1288/2009
Od 1.12.2009. do 31.12.2014.	Uredba (EU) br. 1178/2009
Od 1.1.2015.	Uredba (EU) 2015/475

Direktive, odluke

Akt	Datum	Broj
Direktiva (L I. i L II.)	Do 31.12.2014.	Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća Direktiva Vijeća 2010/12/EU Direktiva Komisije 2010/29/EU
	Od 1.1.2015.	Direktiva (EU) 2015/254 Europskog parlamenta i Vijeća Direktiva Vijeća (EU) 2015/121 Direktiva Komisije (EU) 2015/565
Odluka (L I.)	Do 31.12.2014.	Odluka br. 284/2010/EU Europskog parlamenta i Vijeća
	Od 1.1.2015.	Odluka (EU) 2015/601 Europskog parlamenta i Vijeća
Odluka (L II.)	Do 31.12.2014.	Odluka Komisije 2010/261/EU Odluka 2010/204/EU Europskog parlamenta i Vijeća Odluka Vijeća 2010/231/ZVSP
	Od 1.1.2015.	Odluka Komisije (EU) 2015/119 Odluka (EU) 2015/468 Europskog parlamenta i Vijeća Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/76

Preporuke, smjernice (L II.)

Akt	Datum	Broj
Preporuka	Do 31.12.2014.	2009/1019/EU
	Od 1.1.2015.	(EU) 2015/682
Smjernica	Do 31.12.2014.	2009/1021/EU (ESB/2009/28)
	Od 1.1.2015.	(EU) 2015/732 (ESB/2015/20)

Napomena: Preporuke se objavljuju:

- u seriji L (nezakonodavni akti – L II.): preporuke Vijeća (članci 121., 126. i 140. Ugovora o funkcioniranju Europske unije), preporuke Komisije (članak 292.), preporuke Europske središnje banke (članak 292.),
- u seriji C (rezolucije, preporuke i mišljenja – C I.): preporuke Europskog parlamenta Vijeću, preporuke Vijeća, preporuke Komisije, preporuke Europske središnje banke,
- u seriji C (pripremni akti – C III.): preporuke Europske središnje banke (članci 129. i 219.).

Odluke EGP-a, odluke i preporuke EFTA-e

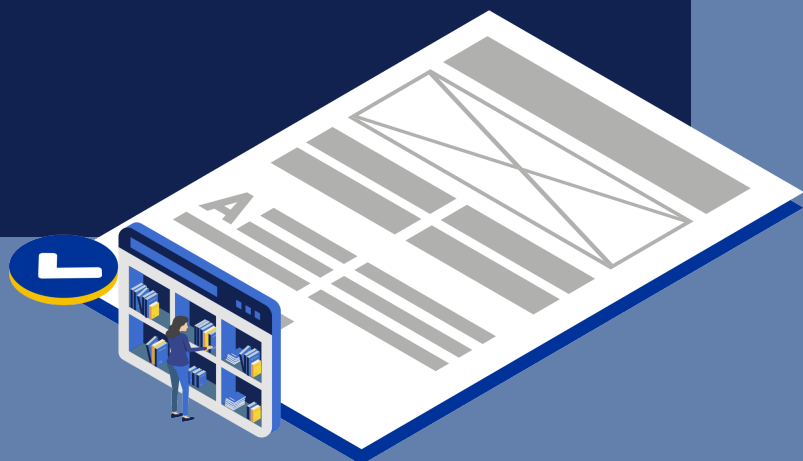
Akt	Datum	Broj
Odluke Zajedničkog odbora EGP-a	Do 31.12.2014. (samo broj koji je dodijelio autor)	br. 119/2009
	Od 1.1.2015. (dvostruko brojčano označivanje)	br. 159/2014 [2015/94]
Odluke Nadzornog tijela EFTA-e	Do 31.12.2014. (samo broj koji je dodijelio autor)	br. 133/09/COL
	Od 1.1.2015. (dvostruko brojčano označivanje)	br. 30/15/COL [2015/1813] br. 226/17/COL [2018/564]
Preporuke Nadzornog tijela EFTA-e	Do 31.12.2014. (samo broj koji je dodijelio autor)	br. 119/07/COL
	Od 1.1.2015. (dvostruko brojčano označivanje)	br. br./GG/COL [GGGG/br.]

Drugi dio

Opće publikacije

Opće publikacije koriste posebne identifikatore i uredničke elemente, kao što su informacije o autorskom pravu, i prate pravila za isticanje, upućivanje, citiranje itd.

4.

Priprema dokumenata i identifikacijske oznake

Tijekom postupka objavljivanja, dokumente pripremaju različiti sudionici, a identifikacijske oznake dodjeljuju se ovisno o vrsti publikacije.

4.1. Autori, ovlašteni naručitelji, Ured za publikacije i tiskare

U postupku izrade teksta sudjeluju autori, voditelji projekata i lektori.

4.1.1. Autori i Ured za publikacije

Institucije, tijela i organizacije Europske unije mogu se obratiti Uredu za publikacije za sve planirane publikacije. Ured, među ostalim, autorima nudi ove usluge:

- pripremu papirnih i multimedijских (CD-ROM, DVD, internetske stranice, elektroničke knjige) izdanja te ugovore s vanjskim pružateljima usluga,
- grafičko oblikovanje,
- usluge korekture,
- POD (tiskanje na zahtjev (*printing on demand*)),
- dodjelu identifikacijskih oznaka (ISBN, ISSN, DOI, katalogne brojeve – vidjeti [točku 4.4.](#)).

Napomena: Identifikacijske se oznake automatski dodjeljuju izdanjima koje Ured priprema samostalno.

Postupak ukratko

Službe koje su autori dokumenta najprije moraju poslati zahtjev za usluge izdavanja naručiteljskoj službi svoje institucije, tijela ili organizacije. Zatim se pripremi zahtjev za tisak koji se šalje Uredu za publikacije. Na temelju procjene troška ili predračuna Ured za publikacije priprema narudžbenice te ih šalje naručiteljskoj službi na potpis.

Pošto zaprimi konačni rukopis i potpisanu narudžbenicu, Ured za publikacije obavlja pripremu za tisak i kontrolno čitanje dokumenta. Na kraju proizvodnog postupka, nakon određivanja naklade, identifikatora (ISBN, ISSN, DOI, katalogni broj), prodajne cijene ako postoji te načina dostave, izdaje se odobrenje za tisak.

Nakon dostave Ured za publikacije provjerava kakvoću izdanja i podudarnost između dostavljenog izdanja i računa.

Na periodičkim izdanjima uputno je izbjegavati promjene naslova ili oblikovanja tijekom iste godine jer takve promjene mogu prouzročiti poteškoće i kašnjenja u izdavanju sljedećih brojeva i katalogizaciji, kao i poteškoće u prodaji te zbuniti čitatelje.

Za autore

Želite li tiskati izdanje/izraditi plakat/doći do ciljne publike? Odgovori na sva vaša tehnička i administrativna pitanja nalaze se na stranici:

<https://op.europa.eu/en/web/publicare/providing-publishing-and-preservation-services>

(Interna poveznica za osoblje institucija, tijela i agencija Europske unije)

4.1.2. Upravljanje projektima u Uredu za publikacije

Uloga voditelja projekta

Voditelji projekta rukopise pripremaju za tisak. Upute za tisak, izbor slova, utvrđivanje oblika i planiranje rokova moraju odgovarati podacima iz okvirnih ugovora, javne nabave i narudžbenica.

Oni provjeravaju međunarodne identifikacijske oznake (ISBN, ISSN, DOI) (vidjeti [točku 4.4.](#)), kao i kataložni broj Ureda za publikacije.

Koricama valja pridati posebnu pozornost. Ako to dopušta debljina publikacije, naslov se tiska i na hrptu.

Odobrenje za tisak izdaje se nakon provjere, posebno provjere uvodnih stranica (naslova, autorskog prava, sadržaja i sl.). Odobrenje za tisak dostavlja se u tiskaru u pisanom obliku i mora sadržavati sljedeće elemente:

- naslov izdanja,
- uputu o jeziku ili jezicima izdanja,
- nakladu,
- osnovne značajke,
- rokove dostave, koji obuhvaćaju upute o dostavi na temelju akontacije i o djelomičnoj dostavi,
- mjesta dostave te, po potrebi, distribuciju prema mjestima dostave.

Grafički dizajneri

Služba za grafičko oblikovanje izrađuje projekte i modele za plakate, brošure, korice i uzorke stranica koji se mogu dostaviti autorima prije samog prijeloma teksta.

Grafički dizajneri također mogu doprinijeti razvoju vizualnog identiteta (logotipi, grafikoni itd.) te grafičkom konceptu internetskih stranica (vizualni prikaz, baneri).

4.1.3. Korektura u Uredu za publikacije

Lektori i korektori, koji kontrolno pregledavaju tekst za objavu, odgovorni su za provjeru kako jezičnih pitanja (poštovanje jezičnih i općevažećih pravila), tako i tehničkih aspekata (tipografska pravila). Oni, međutim, nisu redaktori pa ne smiju zadirati u sadržaj teksta, za koji je jedini odgovoran autor.

Završno uređivanje rukopisa

Rukopisi se dostavljaju korektorima na „završno uređivanje” (priprema za tisak i čitanje teksta). Cilj je te faze, koja prethodi samoj proizvodnji, ispravak pravopisnih i gramatičkih pogrešaka te uklanjanje nejasnoća i nedosljednosti da bi poruka bila savršeno jasna. Ujedinjenost svih elemenata rukopisa također se detaljno provjerava. Sve nepreciznosti i sva pitanja rješavaju se u tijesnoj suradnji sa službom koja je autor dokumenta.

Korektori se također brinu o usklađenosti teksta s pravilima i međuinstitucijskim konvencijama. Međuinstitucijskoga stilskog priručnika.

Napomena: Na zahtjev službe autora ili uz njezin pristanak mogu se provesti opsežnije uredničke intervencije (uređivanje teksta).

Obrojčivanje stranica rukopisa, koje je prije toga morala provesti služba autor, provjerava se i prema potrebi dovršava. Svaki dio rukopisa koji nedostaje mora se odmah prijaviti. Provjerava se jesu li oznake bilježaka na pravome mjestu u tekstu i odgovaraju li bilješkama na dnu stranice.

Za usklađenost jezičnih inačica rukopisa nadležna je autorska služba. Međutim, tu usklađenost može provjeriti Ured za publikacije ako autorska služba pristane na dodatno vrijeme potrebno za provjeru.

Glavni je cilj uređivanja rukopisa olakšavanje prijeloma teksta i stoga ušteda dodatnih troškova. Stoga je kvalitetno pripremljen rukopis temeljni čimbenik za nastavak proizvodnog procesa. Poštovanjem pravila za pripremu i oblikovanje rukopisa (vidjeti [točku 4.2.](#)) te osiguranjem vrhunske kvalitete teksta autori mogu smanjiti trošak proizvodnje, a ujedno je i ubrzati (odobrenje za tisak može se dati već na temelju prvih otisaka).

Neodgovarajući rukopis može se vratiti autoru.

Dobar rukopis jamči brzu i kvalitetnu proizvodnju.

Pokusni otisci (ozalidi) i autorski ispravci

Pokusne otiske pregledavaju korektori, koji provjeravaju usklađenost teksta s predanim rukopisom i jezičnim pravilima svakog jezika. Istodobno se prvi pokusni otisak šalje službi autoru dokumenta na potvrdu te na možebitne autorske ispravke.

Autorski se ispravci na pokusnim otiscima moraju ograničiti na najnužnije. Služba autor mora autorske ispravke označiti jasno, čitljivo i na takav način da korektor ne mora pregledavati cijeli dokument redak po redak (ispravke valja označiti crvenom bojom, moraju biti dobro vidljivi i mogu se zaokružiti te označiti na margini, a treba izbjegavati navođenje autorskih ispravaka na posebnom listu papira).

Autorskim ispravcima, koji se dodatno naplaćuju, tiskar smatra svaki ispravak na pokusnom otisku koji se razlikuje od izvornog rukopisa (ispravci, usklađivanja, osuvremenjivanja, pojašnjenja zbog nejasnog ili neodgovarajuće pripremljenog rukopisa itd.). U toj fazi više se ne smije mijenjati poredak riječi u rečenici, osuvremenjivati brojčane podatke dobivene u zadnji čas, odnosno one koji su noviji od referentnog razdoblja dokumenta te se ne smiju dodavati interpunkcijski znaci za postizanje iluzornog savršenstva.

Svako dodavanje ili brisanje, makar samo zareza pa do cijelih odlomaka, smatra se autorskim ispravcima koje valja svakako izbjegavati zbog mogućeg kašnjenja te dodatnih troškova koji iz toga proizlaze. Ti troškovi mogu biti vrlo visoki i na prvi pogled nerazmjerni s traženim ispravcima. I vrlo mala promjena može dovesti do preslagivanja cijelih odlomaka, do novog preoblikovanja s većim brojem stranica, ili čak cijelog dokumenta, što pak može utjecati na obrojčivanje stranica, sadržaj te na pozivanja u tekstu ili u kazalu (ako se smatra da su izmjene nužne, služba autor dužna se pobrinuti za njihovu dosljednost).

U pravilu su potrebna dva pokusna otiska prijeloma teksta. Pri prvome pokusnom otisku korektor ponovno čita tekst i uspoređuje ga s rukopisom te provjerava sve elemente teksta i tipografiju. Na drugome pokusnom otisku provjeravaju se ispravci označeni na prvome pokusnom otisku. Na drugome pokusnom otisku više nisu dopušteni autorski ispravci.

Pri periodičnim ili žurnim izdanjima te zbog poštovanja rokova, službe autori moraju poštovati rok za dovršenje redakture. To pravilo ne osigurava samo dostavu u roku nego se time izbjegavaju i autorski ispravci u zadnji čas, a samim time i dodatni troškovi.

Naglašava se da Ured za publikacije ne može prihvatiti unošenje autorskih ispravaka bez službenog pristanka naručiteljskih službi.

4.2. Izvornici (rukopisi)

Od kraja 1990-ih godina rukopisi se pripremaju u elektroničkom obliku (Word, PDF, HTML itd.). Priprema i obrada teksta tijesno je povezana s uporabom precizno definiranih informatičkih postupaka (makronaredbe, programi za provjeru pravopisa...). U ovom se odlomku opisuju preporučeni postupci za optimalnu obradu tekstova za objavu, koji dopunjuju uobičajene postupke rada na tekstu (jezična priprema).

Ove su preporuke usmjerene na obradu datoteka u Word formatu, koji je u europskim institucijama standardni alat za unošenje izvornih dokumenata. Osnovna načela navedena u nastavku mogu se jednostavno prilagoditi svim drugim računalnim programima na tržištu.

4.2.1. Načelo proizvodnog lanca

Izvorni dokumenti koje dostavljaju službe autori (rukopisi) moraju proći pomno utvrđeni pripremni postupak. Za učinkovitu, a samim time i brzu proizvodnju preporučuje se utvrđivanje proizvodnih lanaca između službi autora, Ureda za publikacije i tiskara.

Pod proizvodnim lancem razumijeva se načelo zajedničkog rada od samog početka kad se dokument elektronički kreira:

- stilski predlošci ili protokoli za označivanje (vidjeti [točku 4.2.2.](#)),
- standardna pravila pisanja (uz primjenu pravila i konvencija ovoga Međuinstitucijskog stilskeg priručnika što prije u postupku pripreme dokumenata).

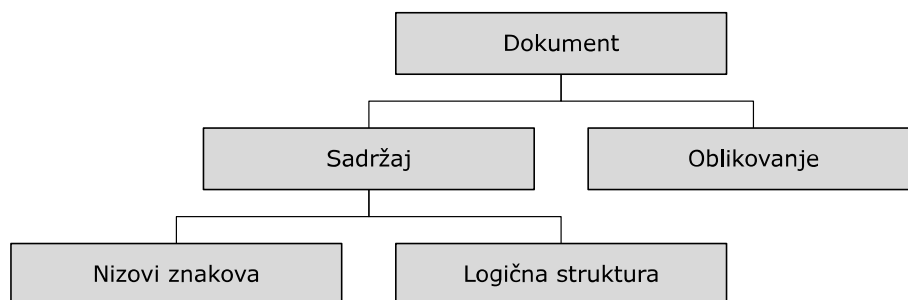
Na početku rada voditelj projekta mora utvrditi sve parametre proizvodnje u tijesnoj suradnji s autorom i tiskarom. Postupak počinje definiranjem konfiguracije datoteka. U tom je stadiju posebno važno precizno utvrditi primjenu protokola za označivanje ili stilskih predložaka (vidjeti [točku 4.2.2.](#)), čije definiranje uvelike ovisi o programima prekodiranja, odnosno onima za povrat podataka, kojima se služe tiskari.

Svaka se aktivnost mora u najvećoj mogućoj mjeri protezati kroz proizvodni lanac. Prednosti toga su da se priprema rukopisa može unaprijediti, čime se izbjegava niz potencijalno skupih ručnih postupaka, koji su često izvor grešaka. Time se postiže puno brža proizvodnja optimalne kvalitete, dok su troškovi proizvodnje niži.

Napokon, ustaljeni i jedinstveni plan rada svakom sudioniku omogućuje optimizaciju svih postupaka. Ako se to načelo proširi, istovjetni se postupci mogu utvrditi za sve sudionike u proizvodnji, posebno za tiskare, što Uredu i autorima omogućuje brzu promjenu tiskare u slučaju nepredviđenih okolnosti, a da se pritom postupak proizvodnje ne mora naglo i u potpunosti obustaviti.

4.2.2. Logična struktura dokumenata

Tiskani dokument sastoji se od dva dijela: od *sadržaja*, odnosno niza znakova s logičnom strukturom, i *oblikovanja*.

Oblikovanje, koje pripada području tipografije, dovršava tiskar na temelju uputa grafičkih dizajnera. Često oblikovanje izvornog teksta ne odgovara konačnom oblikovanju teksta koji priprema tiskar. Stoga je u pripremi rukopisa nepotrebno, često i zbunjujuće, ako ga pokušavamo oblikovati (na primjer, treba paziti da se ručno ne unose naredbe za novi redak jer ih tiskar mora ukloniti tijekom obrade teksta).

Međutim, tiskar svakako mora biti u mogućnosti prepoznati različite dijelove teksta. Stoga pri unošenju dokumenta treba uporabiti:

- stilske predloške ili
- dobro definirane protokole za označivanje.

Stilski predlošci

Da bi tiskar mogao pravilno protumačiti tekst, nužno je ispravno označiti različite razine teksta (naslovi, tekstovni dio, bilješke itd.).

Word u tom smislu nudi jednostavno rješenje – stilove, kojih se treba strogo držati: svaki se dio teksta razlikuje primjenom različitog označavanja (stila):

- razina naslova (*Heading 1, Heading 2* itd.),
- tekstovni dio, poravnan, neporavnan itd. (*Normal* itd.),
- uputnice, okviri, bilješke na dnu stranice itd.

Svakom je elementu potrebno dodijeliti jedinstveni stil, po mogućnosti u skladu s logičnom strukturom.

Naslovi na različitim razinama ne smiju se ručno označivati (masna slova, kosa slova...)!

S druge strane, ako svaki autor ima punu slobodu birati stilove, to ubrzo uzrokuje poteškoće. Svaki dokument treba posebno obraditi, a preveliki broj stilova ubrzo postane teško nadzirati. Stoga je standardizacija stilova ne samo poželjna nego i nužna.

Preporučljivo je da se predlošci primijenjeni na različite dokumente temelje na standardnome stilskom predlošku. Istodobno se uz stilske predloške mogu uporabiti i predlošci koji se primjenjuju na određeni tekst, koji omogućuju oblikovnu raznolikost (tj. omogućuju prilagodbu standardnih stilskih predložaka za posebni tipografski prikaz teksta).

Stroga uporaba stilova, posebno za razlikovanje naslova, ima i dodatnu prednost u Wordu jer autoru omogućuje automatsko generiranje sadržaja, što je nemoguće pri ručnom oblikovanju naslova.

Protokoli za označivanje

Druga važna tehnika za razlikovanje dijelova teksta je primjena „protokola za označivanje”, koji zasebno označuju logičku razinu svih dijelova teksta (na primjer, naslova poglavlja, odjeljka, normalnog teksta, uvučenog teksta, uputnica). Protokol za označivanje mora se definirati na temelju opisa tih dijelova, oznaka i željenoga tipografskog oblikovanja.

Oznake su obično u obliku <OZNAKA>, na primjer <TCHAP> za oznaku naslova poglavlja. Temelje se na standardnome općem jeziku za označivanje SGML (*standard generalised markup language*). Od početne primjene jezika SGML mnogo toga se promijenilo, a danas prevladava jezik XML (*extensible markup language*).

Prednost je protokola za označivanje to što ih programi za stolno izdavaštvo mogu izravno prepoznati (kao i napredniji programi za obradu teksta), te je stoga mukotrpni posao na završnom uređivanju rukopisa prije slanja u tisak nepotreban. Primjena protokola za označivanje mora se dogovoriti što prije u postupku, po mogućnosti u vrijeme sastavljanja dokumenta.

Pri višezjezičnim dokumentima poželjno je uključiti prevoditeljsku službu određene institucije.

Prevoditeljska služba umnožava tekst dodavanjem željenih jezičnih inačica i može obraditi označeni tekst. Time se usredotočuje na sadržaj umjesto na nepotrebno oblikovanje dokumenta. Također valja naglasiti da je označeni tekst, koji sadržava manje kodova za formatiranje, lakše obraditi naprednim alatima za jezičnu tehnologiju.

4.2.3. Priprema teksta

Pravila unosa teksta

Radi optimiziranja radnih postupaka za proizvodnju (tiskanih izdanja, CD-ROM-a, DVD-a, internetskih publikacija itd.), nužno je poštovati sljedeća pravila:

Općenito

- Uporabite obični tekst (neoblikovani).
- Tekst ne smije biti poravnan, a riječi, pa čak ni složenice ne smiju se rastavljati niti im se dodavati crtice na kraju retka.
- Poštujte pravila za razmake: vidjeti [točku 6.4.](#)
- U obradi teksta slijedite logiku i dosljednost (uporabite iste parametre za istovjetne dijelove dokumenta).

Posebni znaci

- Uporabite posebne znakove koji su vam na raspolaganju.
- Uvijek izbjegavajte transliteraciju („ss” umjesto „ß”, „ue” umjesto „ü” itd.).
- Uvijek uporabite brojke 1 i 0 na tipkovnici, a ne veliki „I” ni „O” umjesto tih brojki.
- Trotočka (...) se dobiva kombinacijom tipki *Alt 0133* ili *Ctrl-Alt-točka (.)* (ne koristi se slijed triju uzastopnih točki (...)).

Brojevi

- Brojevi koji označavaju količinu: razdvojite skupine od tri znamenke nedjeljivim razmakom, a ne točkom (na primjer: 300 000).
- Brojevi koji označavaju slijed, poput godina ili brojeva stranica pišu se bez razmaka (na primjer: 1961., str. 2064.).
- Decimalni brojevi pišu se sa zarezom (na primjer: 13,6), a ne s točkom.
- Pravila za pisanje brojeva: vidjeti također [točku 10.5.](#)

Nedjeljivi razmaci

- Uporabite ih za dijelove koji se ne smiju razdvajati na kraju retka.
- Uporabite ih primjerice u sljedećim slučajevima ili u slučajevima navedenima u pravilima za interpunkciju (vidjeti [točku 6.4.](#)):

br. •	SL L •	10 • 000
str. •	SL C •	G. C. • M. Dupont

Napomena: U Wordu se nedjeljivi razmak dobiva pritiskom na tipke *Alt 0160* ili *Ctrl-Shift-razmaknica*.

Grafikoni, slike i tablice

- Grafikone i slike dostavite kao zasebne datoteke, u visokoj rezoluciji.
- Provjerite postojanje autorskog prava/prava na umnožavanje slika i ilustracija.
- Jasno naznačite mjesto na koje treba umetnuti sliku/grafikon uporabom oznaka (<SLIKA1>, <GRAFIKON1>, <TABLICA1> itd.).
- Datoteke u Excelu priložite posebno.

Navodnici

- Uporabite navodnike propisane za pojedini jezik.
- U hrvatskom jeziku rabimo dvije razine navodnika (u zagradama su dani njihovi tipkovni prečaci).

Razina 1.	„...”	(Alt 0132/Alt 0148) (osnovni citat)
Razina 2.	‘...’	(Alt 0130/Alt 0146) (citat unutar citata)

Ako je potrebna treća razina, ponovno uporabite navodnike druge razine.

Apostrof

- U tekstovima ili bilješkama na stranom jeziku u kojemu se koristi apostrof, uporabite pravi tipografski apostrof (’ ili ’, ovisno o vrsti tipografskih znakova), koji se dobiva kombinacijom Alt 0146, a ne tipkom (').

Velika i mala slova

- Cijeli se naslov nikad ne ispisuje samo velikim slovima.
- Velika i mala slova primjenjuju se u skladu s pravilima ovoga Međuinstitucijskog stilskog priručnika (vidjeti [točku 10.4.](#)).

Bilješke na dnu stranice

- Treba uporabiti samo funkciju *References/Insert footnote*.
- Ako će se rukopis tiskati, ručno uređivanje bilježaka na dnu stranice u pravilu je nepotrebno, pa čak može i zbunjivati. Na primjer: Word generira 1 – / korektori promijene u ⁽¹⁾. Tiskar vrati samo funkciju *Footnote*.
- Tiskara odgovara za točno oblikovanje oznaka bilješki na dnu stranice u skladu s pravilima iz ovoga stilskog priručnika.
- Bilješke na dnu stranice moraju biti jasno označene arapskim brojkama (drugi simboli poput zvjezdice ili slova smiju se uporabiti samo u posebnim slučajevima).
- Svaka bilješka završava točkom.
- Bilješke poput „Idem” ili „Ibidem” treba izbjegavati (jer će tiskani dokument biti drugačije oblikovan od izvornog rukopisa).
- Oznaka bilješke (skupa sa zagradama) ne smije biti podebljana ni u kurzivu (čak i u tekstovima ili naslovima koji su u kurzivu ili podebljani).

Crtice

- Za uvođenje elemenata nabiranja za sve jezike primjenjuje se crta — em-dash (Alt 0151) (vidjeti [točku 10.1.10.](#)).

Naslovi

- Tekst se ne smije ručno oblikovati, već uz pomoć stilskih predložaka.
- Ako ne postoje određeni stilski predlošci, treba uporabiti stilove koje nudi Word (Heading 1, Heading 2, Normal itd.).
- Cijeli se naslov nikad ne ispisuje samo velikim slovima.

Napomena: Kad se rabe stilovi koje nudi Word, nakon obrade teksta može se automatski generirati sadržaj; kad se takav dokument prebaci u format PDF za postavljanje na internet, ti naslovi automatski generiraju hiperpoveznice (*hyperlinks*), što je nužno za lakše snalaženje u dugim PDF dokumentima.

Ostale preporuke

Kad se rukopis dostavlja u više dijelova, služba autor mora pri dostavi prvog dijela dostaviti i sadržaj dokumenta (makar i okvirni) kako bi korektori stekli predodžbu o cijelom dokumentu.

Služba autor mora pomno provjeriti sve rukopise prije slanja u Ured za publikacije. Revizije se smiju provoditi samo iznimno te moraju biti potpuno jasne, čitljive i precizne. Opsežne revizije u fazi prvoga pokusnog otiska mogu zahtijevati ponovnu pripremu dokumenta, utjecati na oblikovanje stranice (što ponekad uzrokuje zbrku i dodatne izmjene) te vrlo često dovodi do novih otisaka i dodatne provjere, čime se produljuju rokovi proizvodnje i povećavaju troškovi.

Konačno, preporučuje se izbjegavati stvaranje složenih datoteka koje se sastoje od tekstova pripremljenih različitim računalnim programima.

4.2.4. Dokumenti spremni za umnožavanje

Ako su dokumenti namijenjeni za izravno umnožavanje (*camera-ready*), služba autor mora provjeriti jesu li sve potrebne izmjene u tekstu provedene jer se, osim iznimno, u fazi umnožavanja više ne mogu unositi preinake.

Nakon unosa teksta i prije njegova konačnog oblikovanja tekst je potrebno još jedanput pomno pročitati. I sam prijelom teksta treba proći podrobnu tipografsku provjeru prije početka proizvodnje.

Tekstove treba obrojčivati u kontinuitetu, uključujući naslovnici i sve prazne stranice. Dijelovi i poglavlja počinju na desnoj stranici i obrojčuju se neparnim brojem. Ako tekst prethodnog dijela ili poglavlja završava na neparnoj stranici, novom dijelu odnosno poglavlju prethodi prazna stranica s parnim brojem. Na primjer, ako prvo poglavlje završava na 19. stranici, drugo poglavlje počinje na 21. stranici, dok 20. stranica ostaje prazna.

Ispred naslova ili podnaslova mora biti veći razmak nego između njega i teksta (pravilo je dvije trećine naprama jedna trećina).

Između odlomaka i pododlomaka treba stajati dvostruki razmak.

Nova stranica ne može započeti zadnjim retkom odlomka s prethodne stranice. Samo u takvu slučaju može se ostaviti dodatni redak na prethodnoj stranici, koji izlazi iz margine. Na dno stranice ne smiju se stavljati naslov odnosno podnaslov, crtica ni prvi redak nabiranja.

Citati i nabiranje po potrebi su uvučeni s obzirom na prethodni redak.

4.3. Vrste publikacija

Na međunarodnoj su razini označivanje i klasifikacija dokumenata uređeni u skladu s određenim dogovorima i normama, poglavito sljedećima:

- ISO 690:2021: bibliografske reference
<https://www.iso.org/standard/72642.html>
- ISO 5127:2017: informacija i dokumentacija, rječnik
<https://www.iso.org/standard/59743.html>
- ISO 2108:2017: međunarodni standardni knjižni broj (ISBN)
<https://www.iso.org/standard/65483.html>
<https://www.isbn-international.org>
- ISO 3297:2022: međunarodni standardni broj serijske publikacije (ISSN)
<https://www.iso.org/standard/84536.html>
- međunarodni standardni bibliografski opis (International Standard Bibliographic Description (ISBD)), Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova (International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA))
https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/isbd/isbd-cons_2007-en.pdf

U skladu s tim normama i dogovorima publikacije se mogu podijeliti u dvije glavne kategorije: monografije i kontinuirana izdanja.

4.3.1. Monografije

U skladu s normom ISO 2108:2020 (ISBN) monografije nisu periodične publikacije, već se sastoje od jednoga cjelovitog dijela, a mogu se sastojati i od određenog broja odvojenih svezaka koji se mogu istodobno izdati i koji su javnosti dostupni u raznim oblicima (tvrdi uvez, meki uvez ili broširano izdanje, audioknjiga na kaseti, CD-ROM-u, DVD-u, knjiga pisana Brailleovim pismom, internetska stranica, elektronička knjiga itd.).

Monografije u više knjiga sadržavaju određeni broj odvojenih dijelova (zasebnih knjiga), za razliku od višesveščanih publikacija. Osmišljene su kao cjelina i kao takve se objavljuju. Zasebni dijelovi mogu imati vlastiti naslov i napomenu o odgovornosti.

Svaka monografija označena je međunarodnim standardnim knjižnim brojem ili ISBN-om (*International Standard Book Number* (vidjeti [točku 4.4.1.](#))).

4.3.2. Kontinuirana izdanja

U skladu s normom ISO 3297:2022 (ISSN) kontinuirana su izdanja djela dostupna javnosti u bilo kojemu medijskom obliku, čija su integrirana izdanja ili izdanja u nastavcima označena rednim brojem ili kronološkom oznakom te čija učestalost nije unaprijed određena. Kontinuirana izdanja obuhvaćaju:

- serijske publikacije, koje se definiraju kao izdanja u nastavcima ili zasebnim dijelovima, uglavnom obrojčena te bez vremenskog ograničenja (novine, časopisi, tiskani ili elektronički časopisi, godišnje publikacije (izvješća, godišnjaci, imenici itd.), memoari i zbirke monografija),
- stalna integrirana izdanja, definirana kao kontinuirana izdanja koja se osuvremenjuju i dopunjuju, što čini sastavni dio cjeline, vremenski nisu ograničena (baze podataka, neukoričene publikacije ili internetske stranice koje se stalno osuvremenjuju, poput ove internetske inačice Međuinstitucijskoga stilskog priručnika).

Napomena: Zbirka je skup zasebnih publikacija koje svaka imaju svoj naslov te koje povezuje skupni naslov cjeline. Taj je skupni naslov ujedno i naslov zbirke. Svaka zasebna publikacija može biti obrojčena. Publikacije koje su sastavni dio zbirke mogu biti monografije ili serijske publikacije.

Kontinuirano izdanje označeno je međunarodnim standardnim brojem serijske publikacije (ISSN) (vidjeti [točku 4.4.2.](#)).

4.3.3. Kombinacija serijske publikacije i monografije

Neke serijske publikacije (godišnjaci i zbirke monografija) mogu se u određenim slučajevima, npr. u marketinške svrhe, smatrati monografijama. Moraju biti dostupne za prodaju zasebno ili putem preplate.

Te se publikacije, prije svega, moraju smatrati serijskim publikacijama i mora im se dodijeliti broj ISSN. Zatim im se kao monografijama dodjeljuje broj ISBN.

4.4. Identifikacijske oznake koje dodjeljuje Ured za publikacije

Od 2001. Ured za publikacije djeluje kao službena agencija koja dodjeljuje sljedeće identifikacijske oznake publikacijama institucija, tijela i organizacija Europske unije: ISBN (međunarodni standardni knjižni broj), ISSN (međunarodni standardni broj serijske publikacije i ostalih kontinuiranih izdanja) i DOI (oznaka digitalnog objekta). Svrha je tih međunarodnih identifikacijskih oznaka jasna i jedinstvena klasifikacija publikacija u cijelom svijetu. Unutarnja identifikacijska oznaka (kataložni broj) također se

dodjeljuje svakom proizvodu (knjige, brošure, plakati itd.) neovisno o obliku (papirnom, elektroničkom, na CD-u/DVD-u itd.).

Za dodjelu identifikacijskih oznaka službe autori moraju obvezatno Uredu za publikacije fizički poslati dva primjerka, kao i jedan elektronički primjerak djela (PDF).

Ured za publikacije automatski ih dodjeljuje svakom djelu za koje zaprimi zahtjev za izdavanje.

4.4.1. Međunarodni standardni knjižni broj (ISBN)

Svakoj monografskoj publikaciji (vidjeti [točku 4.3.1.](#)) Ured za publikacije dodjeljuje međunarodni standardni knjižni broj (ISBN).

Dodjela broja ISBN nema nikakvo pravno značenje ni pravnu vrijednost s obzirom na autorsko pravo na djelo te na njegov sadržaj.

Kada se broj ISBN dodijeli proizvodu, ne može se izmijeniti, zamijeniti ni ponovno uporabiti.

Različiti broj ISBN potreban je:

- za svaku jezičnu inačicu publikacije,
- za svaki oblik u kojem se proizvod pojavljuje (ako je objavljeno djelo dostupno u različitim oblicima (PDF, HTML itd.), svaki od njih mora imati različiti broj ISBN),
- za svako zasebno izdanje koje sadržava znatne izmjene jednoga dijela ili više njih te ako je sam naslov izmijenjen; međutim, različiti broj ISBN ne dodjeljuje se ako se nisu promijenili oblik ni izdavač izdanja, nego samo cijena ili ako su unesene neznatne izmjene poput ispravaka tiskarskih pogrešaka,
- za svaku promjenu oblika izdanja proizvoda (ukoričeno izdanje, meko ili broširano izdanje, internetska inačica itd.).

Pri višesveščanim izdanjima broj ISBN dodjeljuje se svakom svesku, a zajednički ISBN dodjeljuje se svim svescima kao cjelini. Zajednički broj ISBN i broj pojedinačnog sveska moraju biti otisnuti na naličju naslovnice svakog sveska.

Napomena: Poglavlje nekog djela također može imati broj ISBN ako tvori cjelinu. Zasebni dijelovi (na primjer, poglavlja) monografskih publikacija, odvojenih izdanja ili članaka izvučenih iz kontinuiranih izdanja koji su dostupni zasebno također mogu biti označeni brojem ISBN.

Ako publikaciju zajednički izdaje više suizdavača, svaki od njih može joj dodijeliti svoj broj ISBN, koji je onda otisnut na stranici na kojoj se nalazi napomena o autorskom pravu. Međutim, na publikaciji smije biti otisnut samo jedan broj ISBN u obliku barkoda.

Broj ISBN mora se dodijeliti neukoričenim publikacijama s vremenskim ograničenjem (tj. onim publikacijama koje se neće neograničeno izdavati). Neukoričenim publikacijama koje se redovito osuvremenjuju (integrirana izdanja) ili pojedinačnim osuvremenjenim dijelovima ne dodjeljuje se broj ISBN.

Mjesto i način navođenja broja ISBN

Od 1. siječnja 2007. broj ISBN, koji uvijek mora biti otisnut na samom djelu, sastoji se od 13 elemenata uređenih u 5 segmenata kojima prethode prefiks ISBN i razmak:

- 1. segment: prefiks ili oznaka EAN (*European article numbering*) kojom se predmet definira kao „knjiga” (trenutno su 978 i 979 dostupni prefiksi),
- 2. segment: identifikacijski broj skupine (92 za međunarodne organizacije),
- 3. segment: identifikacijski broj izdavača (oznaka autora),
- 4. segment: identifikacijski broj naslova u proizvodnji izdavača,
- 5. segment: kontrolni broj.

Tiskane publikacije

Na tiskanim publikacijama broj ISBN i ostale identifikacijske oznake moraju biti otisnuti na poledini naslovnice (vidjeti primjer u [točki 5.3.1.](#)). Ako to nije moguće, treba biti otisnut na dnu naslovnice ili ga treba dodati napomeni o autorskom pravu.

Treba također biti otisnut na dnu poledine stražnjih korica (i dnu poledine omota) (vidjeti primjer u [točki 5.1.1.](#)).

Napomena: Ako publikaciju zajednički izdaje više suizdavača, broj ISBN suizdavača može također biti otisnut na dnu poledine stražnjih korica i/ili na dnu poledine omota u obliku barkoda.

Elektroničke publikacije i ostali oblici netiskanih proizvoda

U elektroničkim publikacijama broj ISBN mora biti naznačen na naslovnoj ili jednako važnoj stranici i/ili na stranici na kojoj se nalazi napomena o autorskom pravu.

Na ostalim oblicima izdanja (CD-ROM, DVD itd.) broj ISBN mora biti otisnut na etiketi trajno zalijepljenoj na proizvod ili, ako to nije moguće, na dnu poledine pakiranja predmeta (kutije, omota, okvira itd.).

Svim metapodacima neke publikacije ili proizvoda također se mora dodati broj ISBN.

Vidjeti također [A quick reference guide](#).

Za publikaciju u više različitih oblika koji se prodaju u kompletu potreban je samo jedan broj ISBN; ako se prodaju odvojeno, svaki oblik označen je posebnim brojem ISBN. Nadalje, brojevi ISBN moraju se skupno navesti na svakom obliku, uz skraćeni opis oblika izdanja, kako je to prikazano u sljedećem primjeru:

Print	ISBN 978-951-45-9693-3
PDF	ISBN 978-951-45-9694-0
EPUB	ISBN 978-951-45-9695-7
HTML	ISBN 978-951-45-9696-4

Broj ISBN također mora biti istaknut na popratnome materijalu uz publikaciju.

Korisne poveznice za broj ISBN

Međunarodna agencija za ISBN:
<https://www.isbn-international.org> (EN)

Priručnik za ISBN:
<https://www.isbn-international.org/content/isbn-users-manual/29> (EN)

Forum za pitanja o broju ISBN:
https://www.isbn.org/faqs_general_questions (EN)

Sustav EAN.UCC:
<https://www.gs1.org/> (EN)

ISO 2108:2017: međunarodni standardni knjižni broj (ISBN):
<https://www.iso.org/standard/65483.html> (EN)

Norme ISO dostupne su preko članova ISO-a. Njihov je popis dostupan na:
<https://www.iso.org/members.html> (EN)

4.4.2. Međunarodni standardni broj serijske publikacije (ISSN)

Kontinuirana izdanja (serijske publikacije i stalna integrirana izdanja – vidjeti [točku 4.3.2.](#)) moraju biti označena međunarodnim standardnim brojem serijske publikacije (ISSN), koji dodjeljuje Ured za publikacije.

Dodjela broja ISSN nema nikakvo pravno značenje ni pravnu vrijednost s obzirom na autorsko pravo na djelo te njegov sadržaj.

Broj ISSN jednokratno se dodjeljuje:

- za cjelokupno vrijeme postojanja naslova,
- za svaku jezičnu inačicu,
- za svako izdanje (mjesečno, godišnje itd.),
- za svaki zasebni format.

Za višesveščane publikacije broj ISSN dodjeljuje se glavnom naslovu neovisno o broju svezaka. Broj ISSN također se može dodijeliti zbirci monografija (broj ISBN dodjeljuje se svakom svesku zbirke).

Broj ISSN trajno je povezan s „glavnim naslovom” koji je stvorila mreža ISSN u trenutku registracije izdanja. Glavni naslov jedinstven je za svako pojedino kontinuirano izdanje.

Novi broj ISSN (te novi glavni naslov) moraju se dodijeliti kontinuiranom izdanju:

- za svaku znatniju izmjenu naslova,
- za svaku promjenu oblika.

Zasebni broj ISSN (te stoga i zasebni glavni naslov) mora se dodijeliti svakom dodatku ili podseriji koja se izdaje zajedno s kontinuiranim izdanjem.

Mjesto i način navođenja broja ISSN

Broj ISSN sastoji se od dvaju četveroznakastih segmenata (arapske brojke) odvojenih spojnicom, kojima prethode kratica ISSN i razmak. Zadnji element (kontrolni element) može biti X:

ISSN 0251-1479

ISSN 1831-855X

Broj ISSN mora biti jasno otisnut na ili u prvom izdanju serijske publikacije te na ili u svakom sljedećem izdanju, kao i na ili u svakoj inačici nezaključenoga integriranog izdanja.

Ako nakon broja ISSN slijedi neka druga oznaka (poput broja ISBN na pojedinim svescima zbirke), moraju se navesti oba broja te označiti odgovarajućim prefiksom (ISBN, ISSN, doi itd.).

Ako je kontinuiranom izdanju dodijeljeno više brojeva ISSN zbog različitih naslova (naslov glavne zbirke i naslovi njezinih podzbirki), na tom izdanju moraju biti navedeni svi brojevi ISSN te uz svaki broj mora stajati potpuni ili skraćeni naslov u zagradama radi razlikovanja.

Vidjeti također [A quick reference guide](#).

Na publikacijama u različitim oblicima (kojima su dodijeljeni različiti brojevi ISSN i različiti glavni naslovi), na kontinuiranim izdanjima navode se brojevi ISSN radi njihova razlikovanja:

Print	ISSN 1562-6585
HTML	ISSN 1063-7710

Na tiskanim publikacijama broj ISSN mora biti naveden na svakom izdanju u gornjem desnom kutu korica ili, ako to nije moguće, jasno i vidljivo otisnut ovim redoslijedom: na naslovnici, omotu, u impresumu, na stražnjim koricama, stranici s napomenom o autorskom pravu (kolofonu) ili stranicama namijenjenima izdavaču.

Za elektroničke publikacije (publikacije dostupne preko interneta, na CD-ROM-u itd.) broj ISSN mora biti naveden na naslovnici prikazanoj na zaslonu ili, ako to nije moguće, u glavnom izborniku te, ako je moguće, na etiketi trajno pričvršćenoj na publikaciji. Ako ga nije moguće navesti na proizvodu ili njegovoj etiketi, broj ISSN mora biti naveden na pakiranju.

Na internetskim izdanjima broj treba navesti u metapodacima (u identifikacijskom polju).

Vezni broj ISSN (ISSN-L)

U skladu s normom ISO 3297:2022 (ISSN), vezni broj ISSN (ISSN-L) dodjeljuje se kontinuiranom izdanju (vidjeti [točku 4.3.2.](#)) da bi se povezali različiti oblici u kojima je ta publikacija objavljena, neovisno o broju tih oblika (svaki od oblika mora imati vlastiti broj ISSN).

Broj ISSN-L sastoji se od niza od dvaju četveroznakastih segmenata odvojenih spojnicom, kojima prethodi kratica ISSN-L i razmak:

ISSN-L 0251-1479

Broj ISSN-L mora se promijeniti ako se istodobno pojave znatnije promjene u naslovima svih oblika u kojima se neka publikacija pojavljuje. Tada se novi broj ISSN dodjeljuje svakome različitom formatu te novi broj ISSN-L cjelini.

Korisne poveznice za broj ISSN

Međunarodni centar za ISSN:

<http://www.issn.org/> (EN)

Priručnik za dodjelu ISSN-a:

<https://www.issn.org/understanding-the-issn/assignment-rules/issn-manual> (EN)

ISO 3297:2022: međunarodni standardni broj serijske publikacije (ISSN):

<https://www.iso.org/standard/84536.html> (EN)

Norme ISO dostupne su preko članova ISO-a. Njihov je popis dostupan na:

<https://www.iso.org/members.html> (EN)

4.4.3. Oznaka digitalnog objekta (DOI)

Broj DOI (oznaka digitalnog objekta ili brojčana oznaka objekta) sustav je za označivanje proizvoda u digitalnom okruženju namijenjen održivosti hipertekstnih poveznica. Može se dodijeliti:

- publikaciji u cijelosti,
- fotografiji,
- tablici,
- poglavlju itd.

Svaki je broj DOI jedinstven i jednokratno. Dokument zadržava svoj broj DOI za vrijeme svojeg postojanja. Ako se dokument izbriše, taj broj DOI neće se ponovno uporabiti.

Broj DOI sastoji se od prefiksa i sufiksa odvojenih kosom crtom. Mora biti naveden ovako (kratica „doi” ispisana malim slovima na početku, iza koje slijedi dvotočka bez razmaka):

doi:10.2788/14231

Uglavnom se navodi na istim mjestima kao i brojevi ISBN i ISSN.

Korisne poveznice za broj DOI

Međunarodna zaklada za DOI (IDF):

<https://www.doi.org> (EN)

The DOI® handbook:

<https://www.doi.org/hb.html> (EN)

Informacije i preporuke za DOI:

<https://www.crossref.org/education/metadata/persistent-identifiers/doi-display-guidelines/> (EN)

4.4.4. Kataložni broj

Osim međunarodnim identifikacijskim oznakama, sve su publikacije Ureda za publikacije označene i internom identifikacijskom oznakom, tj. kataložnim brojem.

Taj je broj interna oznaka Ureda za publikacije i rabi se za distribuciju. Među ostalim, služi za kataložnu klasifikaciju publikacija. Također se rabi kao glavna identifikacijska oznaka u raznim informatičkim aplikacijama.

Kataložni broj otisnut je u gornjem desnom kutu stražnjih korica, a ako to nije moguće, mora biti vidljivo otisnut na samoj publikaciji.

OA-09-22-124-HR-C

4.5. Identifikacijska oznaka koju dodjeljuje Sud Europske unije

Europska identifikacijska oznaka sudske prakse (ECLI)

Europska identifikacijska oznaka sudske prakse (*European case-law identifier* – ECLI) smišljena je da bi se olakšalo ispravno i nedvosmisleno citiranje odluka europskih i nacionalnih sudova. Sud Europske unije postupno ju je uveo 2014.

Sud Europske unije dodijelio je oznaku ECLI svim odlukama koje su sudovi Europske unije donijeli od 1954. (presudama, rješenjima, mišljenjima Suda, odlukama (postupak preispitivanja)), mišljenjima i stajalištima nezavisnih odvjetnika te informacijama o tim odlukama (pregledi i sažetci, informacije o neobjavljenim odlukama).

ECLI se sastoji od pet obveznih elemenata (samo latinične alfanumeričke oznake) odvojenih dvotočkom, kako je prikazano u nastavku:

1. pokrate ECLI, koja označuje da je to europska identifikacijska oznaka sudske prakse;
2. oznake države članice u kojoj se nalazi taj sud (vidjeti tablicu u [točki 7.1.1.](#)) ili oznake EU ako se radi o Sudu Europske unije;
3. oznake suda koji je donio odluku (za Sud Europske unije „C” znači Sud, „T” znači Opći sud, a „F” znači Službenički sud);

Napomena: Službenički sud, osnovan 2004., prestao je djelovati 1. rujna 2016., nakon što su njegove ovlasti prenesene na Opći sud.

4. godine donošenja odluke, izražene četirima znamenkama;
5. rednog broja u obliku koji utvrđuje svaka država članica ili Sud Europske unije. Taj se broj sastoji od najviše 25 alfanumeričkih znakova. Točke su dopuštene, no ostali interpunkcijski znakovi nisu.

ECLI:EU:C:2006:710

Pravna osnova

Zaključci Vijeća o pozivu na uvođenje europske identifikacijske oznake sudske prakse (ECLI) i minimalnog skupa ujednačenih metapodataka za sudske praksu ([SL C 127, 29.4.2011., str. 1.](#)).

Korisne poveznice za ECLI

Sud Europske unije, način navođenja sudske prakse:
https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_126035/hr

Europski portal e-pravosuđa:
https://e-justice.europa.eu/topics/legislation-and-case-law/european-case-law-identifier-ecli_hr

Pravila za navođenje sudske prakse: vidjeti [točku 5.9.3.](#)

5.

Struktura publikacije

Struktura publikacije sastoji se od različitih dijelova kao što su korice, naslovnica, urednički elementi (npr. autorsko pravo) i prezentacijskih elemenata kao što su upućivanja i citati.

5.1. Korice

Korice čine četiri stranice označene brojevima I., II., III. i IV., odnosno prednje korice, unutarnja strana prednjih korica, unutarnja strana stražnjih korica i stražnje korice. Ako to dopušta debljina publikacije, naslov treba biti otisnut i na hrptu, tako da bude uspravan kada je publikacija prednjim koricama okrenuta gore. Veličina slova u naslovu mora biti razmjerna širini hrpta.

5.1.1. Sastavnice

Vidjeti također [A quick reference guide](#).

Svaka od četiri stranice korica ima različite sastavnice.

Na [prednjim koricama](#) nalaze se naziv i oznaka izdavača publikacije, naslov publikacije te, po potrebi, podnaslov i ime autora (poglavitno pri suizdavanju); korice višesveščanih publikacija mogu sadržavati i broj sveska te naslov zbirke ili serije, kao i redni broj publikacije:

- **naslov publikacije:** mora biti kratak, jasan i smislen. Naznaka godine ili razdoblja sastavni je dio naslova ili podnaslova godišnjeg izvješća ili studije provedene u određenom razdoblju,
- **podnaslov:** veličina slova mora biti manja od veličine slova naslova koji dopunjuje,
- **oznaka izdavača publikacije:** mora biti vidljiva samo na prednjim koricama,
- **ime autora:** ako se nalazi na prednjim koricama, mora se nalaziti i na naslovnici,

Napomena: Naziv glavne uprave institucije ili tijela ne smije se nalaziti na prednjim koricama, osim kada je riječ o Eurostatu ili Uredu za publikacije. Međutim, može se nalaziti na naslovnici.

- **broj sveska:** ako publikacija ima više svezaka, poželjno ih je brojčano označiti rimskim brojkama.

Unutarnja strana prednjih korica (stranica II.) ostaje prazna.

Informacije su dane na [unutarnjoj strani stražnjih korica \(stranica III.\)](#).

Na [stražnjim koricama navedeni su](#) prodajna cijena (po potrebi), logotip Ureda za publikacije, broj ISBN (međunarodni standardni knjižni broj) i kataložni broj:

- **prodajna cijena:** osnovna cijena svake publikacije određena je u eurima. Cijene otisnute na koricama publikacija i u katalozima navode se u ovom obliku:

Cijena (bez PDV-a) u Luksemburgu: ... EUR

- **logotip Ureda za publikacije:** nalazi se na dnu stražnjih korica. Naziv „Ured za publikacije Europske unije” navodi se na jednome od jezika Europske unije na jednojezičnim publikacijama te na više jezika na višejezičnim publikacijama.

Posebna pravila za periodične ili serijske publikacije

Osim gore navedenih elemenata, *serijskim se publikacijama* dodaje i broj ISSN (međunarodni standardni broj serijske publikacije). Otisnut je u gornjem desnom kutu prednjih korica.

Pojedine *periodične publikacije* nemaju korica. Pritom su broj i godina izdanja navedeni na prednjim koricama. Katkad se na stranicama II. i III. nalazi kazalo. Poželjno je da godina publikacije odgovara kalendarskoj godini.

Na stražnjim koricama navedeni su cijena (cijena pretplate i cijena pojedinog broja), kataložni broj, kao i logotip Ureda za publikacije.

Prednje korice (stranica I.)

1. ISSN
2. Europski simbol
3. Izdavač publikacije
4. Godina
5. Naslov publikacije

Informacije na unutarnjoj strani stražnjih korica (stranica III.)

Kontakt s EU-om
Oseobno
U cijeloj Europskoj uniji postoje stotine centara *Europe Direct*. Adresu najbližeg centra možete pronaći na internetu (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_hr).

Telefonom ili pismenim putem
Europe Direct je služba koja odgovara na vaša pitanja o Europskoj uniji. Možete im se obratiti:
— na besplatni telefonski broj: 00 800 6 7 6 9 10 11 (neki operateri naplaćuju te pozive),
— na broj: +32 22999696, ili
— putem obrasca: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_hr.

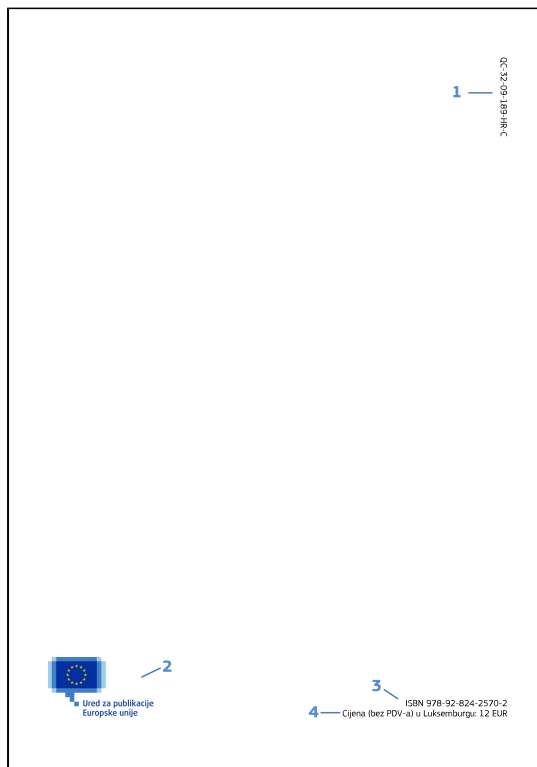
Traženje informacija o EU-u
Na internetu
Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU-a dostupne su na internetskim stranicama Europa (european-union.europa.eu).

Publikacije EU-a
Publikacije EU-a možete pregledati ili naručiti preko internetske stranice op.europa.eu/hr/publications. Za više primjeraka besplatnih publikacija obratite se svojoj lokalnoj službi *Europe Direct* ili dokumentacijskom centru (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_hr).

Zakonodavstvo EU-a i povezani dokumenti
Za pristup pravnim informacijama iz EU-a, uključujući cjelokupno zakonodavstvo EU-a od 1951. na svim službenim jezičnim inačicama, posjetite internetske stranice EUR-Lex (eur-lex.europa.eu).

Otvoreni podaci EU-a
Portal data.europa.eu omogućuje pristup otvorenim podatkovnim zbirkama iz institucija, tijela i agencija EU-a. Zbirke se mogu besplatno preuzimati i ponovno uporabiti u komercijalne i nekomercijalne svrhe. Putem portala moguć je i pristup mnoštvu podatkovnih zbirki iz europskih država.

Stražnje korice (stranica IV.)

1. Kataložni broj
2. Logotip Ureda za publikacije
3. ISBN
4. Prodajna cijena

5.1.2. Uporaba boja na koricama

Boje na koricama treba uporabiti samo za grafički prikaz te za razlikovanje između zbirke i serijskih publikacija.

Uporaba boja za oznaku jezika nije prikladna zbog velikog broja službenih jezika pa to može zbunjivati.

5.2. Naslovnica

Na naslovnici se nalazi:

- ime izdavača publikacije (vidjeti [točku 4.4.1.](#)),
- naslov i po potrebi podnaslov publikacije (vidjeti [točku 5.1.1.](#)),
- broj izdanja (novo izdanje ili pretisak) i/ili godina,
- sjedište izdavača publikacije (u skladu s dotičnim ugovorom ili protokolom mora se navesti sjedište svakog izdavača),
- ime autora (vidjeti [točku 5.1.1.](#)),

Napomena: Naziv glavne uprave može se navesti na naslovnici, ali nikako na prednjim koricama.

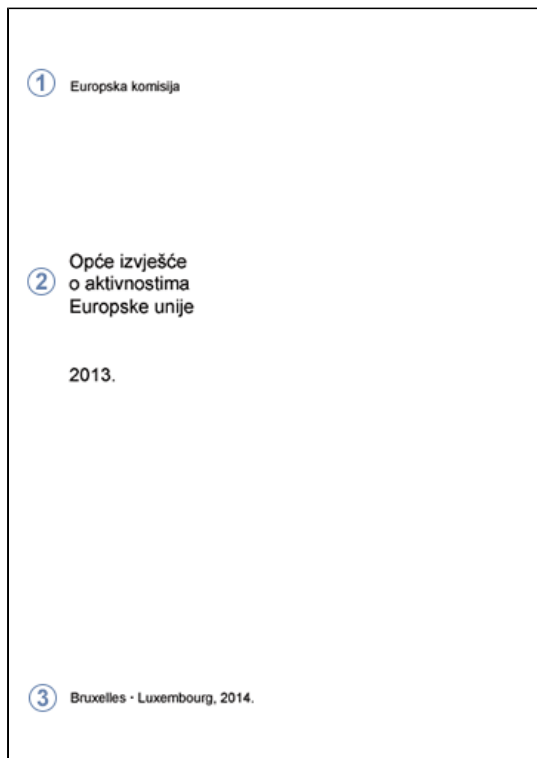
- broj sveska pri višesveščanim publikacijama (vidjeti [točku 5.1.1.](#)),
- naslov zbirke ili serijske publikacije, kao i serijski broj publikacije ako je potrebno.

Nova izdanja ili pretisci

Ako su potrebne znatne izmjene teksta ili tipografije publikacije, ona se mora ponovno izdati (s naznakom broja izdanja).

Ako se radi o pretisku, mogu se navesti datumi različitih pretisaka.

Naslovnica

1. Izdavač publikacije

2. Naslov publikacije (obuhvaćena godina ili razdoblje mora biti dio naslova godišnjeg izvješća ili studije provedene te godine ili u tom razdoblju)

3. Sjedište izdavača publikacije

5.3. Poledina naslovnice

Na poledini naslovnice nalaze se različite sastavnice.

5.3.1. Sastavnice

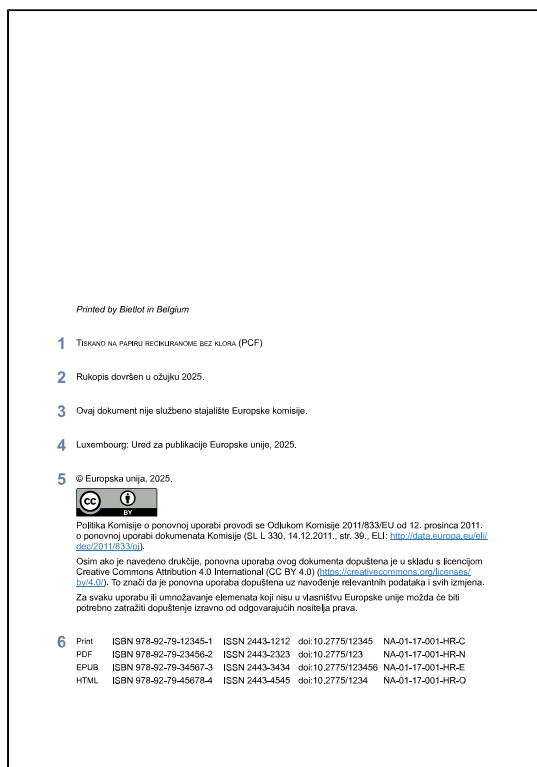
Vidjeti također [A quick reference guide](#).

Na poledini naslovnice nalaze se redom sljedeći elementi:

- u tiskanim publikacijama, naznaka „*Printed by [Tiskara] in [Zemlja]*” (na engleskom i u kurzivu) a, po potrebi, eko-oznaka i/ili napomena o vrsti tiskarskog papira (vidjeti [točku 5.3.2.](#)),
- po potrebi, naznaka: „Rukopis dovršen u [mjesecu] [godini.]”,
- po potrebi, naznaka: „Revidirano izdanje”, „Ispravljeno izdanje” ili „[1./2./n.] izdanje”,
- po potrebi, izjava o odbijanju prihvaćanja odgovornosti institucije (vidjeti [točku 5.4.4.](#)),
- mjesto izdanja (sjedište Ureda za publikacije), ime izdavača i godina izdanja (u skladu s Odlukom 2009/496/EZ, Euratom od 26. lipnja 2009., izdavač je Ured za publikacije Europske unije),
- napomena o zaštiti autorskog prava (te možebitno odobrenje za umnožavanje) (vidjeti [točke 5.4.1. i 5.4.2.](#)),
- po potrebi, napomena o autorskom pravu na ilustracije ako se ona ne nalazi uz same ilustracije (vidjeti [točku 5.4.3.](#)),
- identifikacijska oznaka (ISBN, DOI ...) (vidjeti [točku 4.4.](#)).

Napomena: Godina izdanja nalazi se iza imena izdavača da bi se jasno razlikovala od godine koja se odnosi na autorsko pravo (vidjeti [5.4.1.](#)).

Poledina naslovnice

1. Informacija o tiskanom izdanju
2. Informacija o rukopisu/izdanju
3. Pravna napomena autorske službe
4. Mjesto, izdavač i godina izdanja
5. Napomena o zaštiti autorskog prava
6. Identifikacijske oznake

5.3.2. Informacije o tiskanom izdanju

Tiskano izdanje načelno mora sadržavati sljedeće informacije, koje umeće tiskara:

- ime tiskare i zemlju tiskanja,
- primjenjive eko-oznake,
- po mogućnosti, napomenu o korištenom papiru.

Ime tiskare i zemlja tiskanja

Napomena o imenu tiskare i zemlji tiskanja jednaka je u svim jezičnim inačicama, a piše se na engleskom jeziku i u kurzivu

Printed by [tiskara] in [zemlja]

Eko-oznaka

Informacije o tiskanom izdanju dodaju se u obliku jedne ili više eko-oznaka, primjerice:

Napomena o korištenom papiru

Napomena o korištenom papiru može se dodati u jednom od sljedećih oblika:

- novi papir:

TISKANO NA PAPIRU IZBIJELJENOME BEZ ELEMENTARNOG KLORA (ECF)

TISKANO NA PAPIRU IZBIJELJENOME BEZ KLORA (TCF)

- reciklirani papir:

TISKANO NA RECIKLIRANOM PAPIRU

TISKANO NA PAPIRU RECIKLIRANOME BEZ KLORA (PCF)

Za reciklirani papir nikada se ne navodi izraz „izbijeljeno bez klora”, jer je nemoguće uvijek znati podrijetlo sveg papira uporabljenoga u postupku recikliranja (i u skladu s tim jamčiti potpunu odsutnost klora). Međutim, sam se postupak recikliranja može provesti bez uporabe klora.

5.4. Autorsko pravo (potpuna revizija)

Autorskim pravom štite se originalna književna, umjetnička i znanstvena djela od trenutka njihova stvaranja. Riječ je o jednom od raznih prava intelektualnog vlasništva kojima se štite tvorevine uma.

Za zaštitu umotvorina nisu potrebne nikakve formalnosti – u skladu s [Bernskom konvencijom za zaštitu književnih i umjetničkih djela](#) zaštita autorskih prava ne smije ovisiti o poštovanju formalnosti. Unatoč tome, preporučeno je da djelo sadržava obavijest o autorskom pravu kako bi se javnost informirala o tome tko je njegov vlasnik i kako ga se može ponovno upotrijebiti.

5.4.1. Obavijest o autorskom pravu (potpuna revizija)

Obavijest o autorskom pravu obavještava čitatelja da je djelo zaštićeno autorskim pravom. U njoj trebaju biti navedeni nositelj autorskog prava, godina izdanja, je li dopuštena ponovna uporaba i, ako jest,

pod kojim uvjetima. U dobro sastavljenoj i potpunoj obavijesti o autorskom pravu ključno je navesti i elemente publikacije koji su vlasništvo treće strane.

Standardna obavijest o autorskom pravu sadržava tri elementa:

- simbol „©” ili riječ „Copyright”, koji označavaju zaštitu autorskog prava,
- ime nositelja autorskog prava,
- godinu prve objave djela.

© [ime nositelja autorskog prava], [godina prve objave djela]

na primjer:

© Europska unija, 2022

Nositelj autorskog prava

Samo subjekti s pravnom osobnošću mogu biti nositelji autorskih prava.

(a) Institucije i međuinstitucijske službe koje imaju pravnu osobnost Europske unije

U publikacijama koje je izradilo osoblje institucija Europske unije treba navesti „© Europska unija”, osim u slučaju Europske središnje banke, koja ima vlastitu pravnu osobnost pa prema tome i svoja autorska prava.

© Europska unija, [godina.]

© Europska središnja banka, [godina.]

Napomena: Upotrijebite puni naziv, ne samo kraticu:

© Europska središnja banka, [godina.]

a ne © ESB, [godina.]

Međuinstitucijske službe kao što su Ured za publikacije, Europska služba za vanjsko djelovanje i Europski ured za odabir osoblja nemaju pravnu osobnost, stoga u svojim publikacijama koriste obavijest o autorskom pravu „© Europska unija”.

(b) Subjekti s vlastitom pravnom osobnošću

Decentralizirana tijela (agencije) i izvršne agencije (za cijele popise vidjeti [odjeljke 9.5.3.](#) i [9.5.4.](#)) imaju vlastitu pravnu osobnost i stoga ih se **mora** navesti kao nositelje autorskih prava:

© Europska agencija za okoliš, [godina.]

© Europska izvršna agencija za zdravlje i digitalno gospodarstvo, [godina.]

Napomena: Upotrijebite puni naziv, ne samo kraticu:

© Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu, [godina.]

ili:

© Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex), [godina.]

ali ne © Frontex, [godina.]

Ako je autorsko pravo ugovorom ili drugim pravnim dokumentom preneseno na Europsku uniju, upotrijebite sljedeću obavijest:

© Europska unija, [godina.]

Napomena: See Vidjeti [odjeljak 9.5.](#) za administrativnu strukturu Europske unije. Informacije o pravnoj osobnosti tijela nalaze se u odgovarajućem aktu o osnivanju.

Drugi subjekti s vlastitom pravnom osobnošću su Europska investicijska banka i Europski investicijski fond. Oni imaju vlastita autorska prava:

© Europska investicijska banka, [godina.]

© Europski investicijski fond, [godina.]

Euratom

Dokumenti sastavljeni u okviru područja primjene Ugovora o Euratomu (i u okviru proračunske linije Euratoma) moraju imati vlastitu obavijest o autorskom pravu:

© Europska zajednica za atomsku energiju, [godina.]

To se odnosi, na primjer, na razne dokumente ili specijalizirane publikacije u području atomske energije koje objavljuje Zajednički istraživački centar.

Spominjanje autorstva

U članku 18. [Pravilnika o osoblju](#) navodi se da autorska prava na sva djela koja dužnosnici EU-a izrade pri obavljanju svojih dužnosti pripadaju Europskoj uniji (ili odgovarajućoj agenciji itd.). Međutim, u nekim slučajevima autorske službe mogu zahtijevati da se u publikaciji pojedinačno navedu članovi osoblja koji su autori tog djela. To vrijedi, na primjer, za publikacije koje sadržavaju osobne stavove autora, za znanstvene publikacije ili za članke u pravnim časopisima. U tom je slučaju preporučljivo dodati pravnu izjavu o ograničenju odgovornosti (vidjeti [odjeljak 5.4.4.](#)):

Autor: [ime osobe]

To se ne primjenjuje na publikacije koje izdaju autorske službe u svojem institucionalnom svojstvu.

Godina

Trajanje zaštite publikacija EU-a autorskim pravom na određenom jeziku počinje od datuma njihova stvaranja. Ako se djelo objavljuje na različitim jezicima u različitim godinama, svaka jezična verzija trebala bi sadržavati godinu izdavanja.

U slučaju ponovnog tiskanja obavijest o autorskom pravu ostaje ista. Međutim, u novim izdanjima koja su nove publikacije datum obavijesti o autorskom pravu mora odgovarati godini objave novog izdanja.

Ako se promijeni samo format publikacije (npr. iz papirnato oblika u e-knjigu), godina izdanja jednaka je onoj u izvornom izdanju. U slučaju znatnih izmjena objavljuje se novo izdanje, a datum obavijesti o autorskom pravu mora odgovarati godini objave novog izdanja.

Rad s ugovarateljima

Autorska prava na publikacije koje stvara ugovaratelj pripadaju Europskoj uniji ako je u ugovoru predviđeno da se autorska prava na rezultate prenose na Europsku uniju. To je, na primjer, uobičajeno u Komisiji kad se upotrebljava predložak ugovora GU-a za proračun ⁽¹⁾.

Za sva pitanja obratite se službi za autorska prava Ureda za publikacije (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

⁽¹⁾ <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/procurement/Pages/model-contracts.aspx>.

5.4.2. Odobrenje za ponovnu uporabu i uvjeti ponovne uporabe (potpuna revizija)

Institucije, tijela, uredi i agencije Europske unije u obavijesti o autorskom pravu navode stupanj zaštite koji primjenjuju na svoje publikacije, od neodobrene ponovne uporabe do otvorenih pravila ponovne uporabe.

Vijeće

Politika Vijeća o ponovnoj uporabi provodi se [Odlukom Vijeća \(EU\) 2017/1842 od 9. listopada 2017. o politici otvorenih podataka Vijeća i ponovnoj uporabi dokumenata Vijeća](#). Potrebno je navesti sljedeću obavijest o autorskom pravu:

© Europska unija, [godina.]

Ponovna je uporaba dopuštena uz uvjet navođenja izvora. Politika Vijeća o ponovnoj uporabi sadržaja provodi se na temelju Odluke Vijeća (EU) 2017/1842 od 9. listopada 2017. o politici otvorenih podataka Vijeća i ponovnoj uporabi dokumenata Vijeća (SL L 262, 12.10.2017., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/1842/oj>).

Komisija i izvršne agencije

Politika Komisije o ponovnoj uporabi utvrđena je u [Odluci Komisije od 12. prosinca 2011. o ponovnoj uporabi dokumenata Komisije](#) („Odluka o ponovnoj uporabi”) i dodatno uređena [Odlukom od 22. veljače 2019. kojom se licencije Creative Commons utvrđuju kao otvorene licencije u okviru politike Europske komisije o ponovnoj uporabi](#). Na temelju tih odluka, i osim ako se primjenjuje bilo koja u njima predviđena iznimka, publikacije Komisije trebale bi biti licencirane pod licencijom Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Navodi se sljedeća obavijest o autorskom pravu:

© Europska unija, [godina.]

Politika Komisije o ponovnoj uporabi provodi se Odlukom Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj uporabi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Osim ako je navedeno drukčije, ponovna uporaba ovog dokumenta dopuštena je u skladu s licencijom Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znači da je ponovna uporaba dopuštena uz navođenje relevantnih podataka i svih izmjena.

Iako se to ne preporučuje, ako iz opravdanih razloga služba Komisije objavi svoju publikaciju izravno na temelju Odluke o ponovnoj uporabi, a ne na temelju licencije Creative Commons, može se upotrijebiti sljedeća obavijest o autorskom pravu:

© Europska unija, [godina.]

Ponovna je uporaba dopuštena uz uvjet navođenja izvora i nenarušavanja izvornog značenja ili poruke ovog dokumenta. Europska komisija nije odgovorna za bilo kakve posljedice koje proizlaze iz ponovne uporabe ove publikacije. Politiku ponovne uporabe dokumenata Europske komisije uređuje Odluka Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj uporabi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Navedena pravila primjenjuju se na izvršne agencije, koje trebaju slijediti uredničku politiku Komisije. Više informacija o politici Komisije u vezi s ponovnom uporabom i o pravilima o autorskim pravima koja se primjenjuju na publikacije dostupno je u dokumentima [Smjernice za ponovnu uporabu](#) (*) i [Smjernice o publikacijama](#) (*).

(*) Interna poveznica/radni dokument za osoblje europskih institucija.

Revizorski sud

Revizorski sud odobrio je 16. travnja 2019. posebnu politiku o [ponovnoj uporabi svojih publikacija](#). Preporučena obavijest o autorskom pravu glasi:

© Europska unija, [godina.]

Politika Europskog revizorskog suda (Sud) o ponovnoj uporabi sadržaja utvrđena je u [Odluci Suda br. 6-2019](#) o politici otvorenih podataka i ponovnoj uporabi dokumenata. Osim ako je drukčije navedeno (npr. u pojedinačnim napomenama o autorskim pravima), sadržaj Suda koji je u vlasništvu EU-a ima dozvolu [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Stoga je opće pravilo da je ponovna uporaba dopuštena pod uvjetom da se na odgovarajući način navede izvor i naznače eventualne promjene. Osoba koja ponovno upotrebljava sadržaj Suda ne smije izmijeniti izvorno značenje ili poruku. Sud ne snosi odgovornost za posljedice ponovne uporabe.

Ostale institucije, tijela, uredi i agencije EU-a

Ostale institucije i tijela mogu primjenjivati različite uvjete ponovne uporabe za svoje publikacije, ovisno o vlastitoj uredničkoj politici. Uobičajeni tekst obavijesti o autorskom pravu glasi::

© Europska unija, [godina.]

Umnožavanje je dopušteno uz uvjet navođenja izvora.

Ako je to opravdano, mogu se primijeniti strogi uvjeti:

© Agencija Europske unije za azil, [godina.]

Sva prava pridržana.

Ured za publikacije potiče mogućnost ponovne uporabe publikacija svih institucija, tijela, ureda i agencija u svakom slučaju u skladu s vodećim načelima [Direktive \(EU\) 2019/1024 od 20. lipnja 2019. o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora](#). Službe koje žele povećati otvorenost svojih publikacija mogu upotrebljavati izraz „ponovna uporaba dopuštena” i primijeniti prethodno navedene uvjete.

Za sva pitanja obratite se službi za autorska prava Ureda za publikacije (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.4.3. Elementi publikacija zaštićeni autorskim pravom (potpuna revizija)

Kada se u publikacijama Europske unije koriste posebni ili umjetnički elementi, oni moraju biti identificirani i označeni. Ključno je utvrditi elemente (uključujući one iz banaka slika) čija su autorska prava u vlasništvu trećih strana, razjasniti njihov pravni status i navesti njihov izvor.

Elementi koji pripadaju institucijama, tijelima, uredima i agencijama Europske unije

Autorska prava na elemente koje su stvorili članovi osoblja Europske unije u vlasništvu su Unije ili odgovarajućeg tijela s pravnom osobnošću (vidjeti članak 18. [Pravilnika o osoblju](#)). Isto vrijedi i za elemente nabavljene na temelju standardnog ugovora. U tim slučajevima obavijest o autorskom pravu obuhvaća cijelu publikaciju jer autorska prava na tekst i dodatne elemente ima Europska unija.

Međutim, preporučuje se da obavijest o autorskom pravu sadržava informacije o konkretnim elementima koji su prisutni u objavi. Mogu se upotrijebiti sljedeće formulacije:

[Ilustracija/Fotografija/itd.] na stranici xx., © Europska unija, [godina.]

[Ilustracija/Fotografija/itd.] na stranici xx., © Europska zajednica za atomsku energiju, [godina.]

[Ilustracija/Fotografija/itd.] na stranici xx., © Europska središnja banka, [godina.]

[Ilustracija/Fotografija/itd.] na stranici xx., © [ime agencije], [godina.]

Elementi koji pripadaju trećim stranama

Bitno je utvrditi elemente (uključujući one iz banaka slika) čija su autorska prava u vlasništvu trećih strana, razjasniti njihov pravni status i navesti njihov izvor kada se koriste u publikacijama Europske unije.

Za svaku uporabu ili umnožavanje fotografija ili drugih materijala koji nisu zaštićeni autorskim pravom Europske unije ili odgovarajućeg tijela s pravnom osobnošću potrebno je zatražiti dopuštenje od odgovarajućeg nositelja autorskog prava za svaki element, osim ako se primjenjuje iznimka ili ograničenje autorskog prava (kao što je iznimka za doslovno navođenje). Izvor tih elemenata treba navesti u obavijesti o autorskom pravu. Ako za dobiveno dopuštenje ili licenciju koje je dodijelio nositelj autorskog prava nije obavezan poseban način navođenja izvora, može se upotrijebiti sljedeći tekst:

Za svaku uporabu ili umnožavanje elemenata koji nisu u vlasništvu [Europske unije / predmetnog tijela s pravnom osobnošću] možda će biti potrebno zatražiti dopuštenje izravno od odgovarajućih nositelja prava. [Europska unija / predmetno tijelo s pravnom osobnošću] ne posjeduje autorsko pravo koje se odnosi na sljedeće elemente:

- naslovnica, [predmetni element], [izvor: npr. Unsplash.com],
- stranica xx., [predmetni element], [izvor: npr. Adobe Stock], [autor], sva prava pridržana,
- stranica xx., [predmetni element], [izvor: npr. Flickr], [autor], licenciran pod licencijom CC BY 2.0 [+ poveznica na licenciju],
- [ilustracija/fotografija/itd.] na str. xx., © [ime i prezime umjetnika], [godina.], sva prava pridržana.

Iako je preporučljivo da se pojedinačno navedu svi elementi treće strane, ako je to tehnički nepraktično i ako su svi takvi elementi već označeni u cijeloj publikaciji, u obavijesti o autorskom pravu može se upotrijebiti sljedeća opća klauzula:

Za svaku uporabu ili umnožavanje elemenata koji nisu u vlasništvu [Europske unije / predmetnog tijela s pravnom osobnošću] možda će biti potrebno zatražiti dopuštenje izravno od odgovarajućih nositelja prava.

Elementi trećih strana pod licencijama Creative Commons

Elementi trećih strana licencirani pod [licencijama Creative Commons](#) ili u [javnoj domeni](#) mogu se upotrebljavati u publikacijama Europske unije. Pri uporabi tih elemenata nužno je poštovati uvjete propisane raznim licencijama Creative Commons.

Kako je navedeno u [odjeljku 5.4.2.](#), Komisija i Revizorski sud za svoje su se publikacije odlučili za licenciju CC BY 4.0.

Prava na slike, prava osobnosti i druga prava

Za uporabu slike na kojoj se pojavljuju osobe koje se mogu identificirati može biti potrebna provjera prava na privatnost ili drugih sličnih prava osobnosti. Ta prava treba razlikovati od autorskog prava ili drugih prava intelektualnog vlasništva. Drugim riječima, neovisno o vlasništvu autorskog prava na sliku (Europske unije ili treće strane), potrebno je potvrditi da su osobe prikazane na slici dale svoje odobrenje za svaku predviđenu uporabu svoje slike. Na primjer, licencije Creative Commons su licencije autorskog prava i ne uključuju pravo na privatnost ili pravo osobnosti.

U nekim zemljama može biti obavezno zatražiti i dodatno dopuštenje za uporabu slike umjetničkog djela (npr. slike, skulpture ili originalne zgrade).

5.4.4. Druge izjave o ograničenju odgovornosti (potpuna revizija)

Osim obavijesti o autorskom pravu i uvjeta za ponovnu uporabu publikacije, prema potrebi se mogu dodati sljedeće pravne izjave o ograničenju odgovornosti:

1. Ni [institucija/tijelo/služba/organizacija] ni osobe koje djeluju u [njezino/njegovo] ime ne odgovaraju za uporabu podataka iz ove publikacije.
2. Ovaj dokument nije službeno stajalište [institucije/tijela/službe/agencije].
3. [Institucija/tijelo/služba/agencija] ni na koji način ne odgovara za ovo izvješće.
4. Sadržaj ove publikacije nužno ne predstavlja stajalište ni mišljenje [institucije/tijela/službe/agencije].
5. Za izraženo mišljenje odgovara(-ju) samo autor(-i) i stoga ne predstavlja službeno stajalište [institucije/tijela/službe/agencije].

Za sva pitanja obratite se službi za autorska prava Ureda za publikacije
(OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.5. Uvodne i završne stranice

Uvodne stranice, koje se također nazivaju prednja građa, uključuju posvetu, predgovor, uvodnu riječ i uvod, dok je kazalo pojmova dio završne građe.

5.5.1. Posveta

Posveta je pravilu vrlo kratka, a tiska se manjom veličinom slova od ostatka publikacije. Nalazi se iznad optičke sredine stranice, čija poledina ostaje prazna.

5.5.2. Predgovor, uvodna riječ i uvod

Predgovor se nalazi na početku publikacije i namjena mu je čitatelju predstaviti autora i djelo. Autor u pravilu ne piše predgovor za vlastito djelo. Veličina slova predgovora razlikuje se od veličine slova ostatka publikacije te se on uglavnom tiska u kurzivu i većim slovima.

Uvodnu riječ sastavlja sam autor, koji u njoj ukratko predstavlja svoje djelo. Najčešće se tiska običnim tipom slova.

Uvod sastavlja autor i namjena mu je čitatelju predstaviti strukturu publikacije. Uvod se u pravilu tiska istim tipom slova kao i ostatak publikacije.

5.5.3. Sadržaj

U sadržaju (naslov „Sadržaj”) navodi se točan popis naslova poglavlja publikacije. U njemu se navodi točan popis naslova poglavlja publikacije. Za svaki se naslov navodi broj stranice na kojoj se nalazi početak određenog dijela. Broj stranice nalazi se nasuprot naslovu, a povezani su nizom točaka.

Uz standardni sadržaj, svaki dio također može imati svoj sadržaj koji odgovara stupnju njegove raščlanjenosti.

Uz standardni sadržaj mogu biti navedeni i zasebni popisi ilustracija, slika i grafikona.

5.5.4. Bibliografija

Bibliografija se uglavnom nalazi na kraju teksta.

Za navođenje bibliografskih podataka vidjeti [točku 5.9.4.](#)

5.5.5. Kazalo pojmova

Kazalo pojmova detaljni je popis imena ljudi, mjesta, događaja, ključnih riječi itd. spomenutih u publikaciji, u kojemu je naznačeno gdje se oni točno nalaze u tekstu.

Kazalo pojmova može se sastaviti prema različitim načelima: abecednim redoslijedom, kao predmetno kazalo, kronološko kazalo, brojčano kazalo itd.

Unutar istog kazala pojmova često se nalazi više sustava i podsustava klasifikacije.

Moguće je sastaviti i posebna kazala pojmova (kazalo autora, zemljopisnih naziva itd.) ili ih sve ujediniti u općem kazalu pojmova.

Struktura kazala

Nakon konačnog prijeloma publikacije, služba autor mora upotpuniti i provjeriti kazalo (na primjer, autor je dužan unijeti odgovarajuće brojeve stranica za svaku natuknicu).

Ako se kazalo publikacije tiska odvojeno od same publikacije, onda se u naslovu kazala moraju navesti ime autora, naslov, mjesto i godina izdanja te publikacije, kako su navedeni na samoj publikaciji.

Naslov kazala periodične ili serijske publikacije sadržava puni naslov, broj sveska i razdoblje.

U kazalima svezaka periodičnih publikacija preporučuje se dodati zbirna kazala. Natuknice trebaju sadržavati godinu izdanja i broj sveska.

Ako je svaki svezak zasebno numeriran, u sklopu natuknice treba naznačiti njegov broj ili datum izdanja.

Osim iznimno, tekući naslovi moraju se nalaziti na licu i naličju svake stranice i moraju sadržavati naziv publikacije odnosno vrstu kazala. Ako je kazalo opsežno, preporučuje se u gornjem vanjskom kutu svake stranice istaknuti prvo slovo prve i zadnje riječi ili same te riječi u cijelosti.

Ako se kazalo nalazi na početku publikacije, ono se zasebno numerira i ne čini sastavni dio paginacije ostatka publikacije.

Kazala periodičnih ili drugih serijskih publikacija objavljuju se za svaki svezak posebno i po mogućnosti svake godine. Zbirna se kazala objavljuju u redovitim vremenskim razmacima.

5.6. Podjela teksta

Tekst dokumenta mora biti prikazan u jasnom obliku koji čitatelju omogućuje čitanje bez poteškoća. Treba izbjegavati zgusnuti ili zbunjujući prikaz, a sadržaj mora biti dobro strukturiran. Zbog toga ne bi trebalo uvoditi više od sedam razina naslova. Nakon svakog podnaslova mora se nalaziti tekst odgovarajuće važnosti za tu logičku razinu u sklopu cijelog dokumenta.

Struktura nabranja

Tekst može biti raščlanjen na dijelove, glave poglavlja, odjeljke, stavke, točke itd., te označen brojkama, slovima, crticama i točkicama. Struktura nabranja počinje s najvažnijim elementom i u pravilu izgleda ovako:

- velike rimske brojke (I., II., III., IV. itd.),
- velika tiskana slova (A, B, C, D itd.),
- arapske brojke (1., 2., 3., 4. itd.),
- mala slova u zagradama (a), (b), (c), (d) itd.,
- male rimske brojke (i., ii., iii., iv., v. itd.),

- crtice (—),
- točkice (•).

Napomena:

- Male rimske brojke rabe se ponajprije u Službenom listu (potpodjela točaka (a), (b) itd.). Točkice valja izbjegavati u pripremi propisa. Za točna pravila koja se primjenjuju u Službenom listu vidjeti prvi dio, [točku 2.7.](#) i [tablice sažetaka](#).
- Nakon arapskih i rimskih (velikih i malih) brojki stavlja se točka, a mala se slova uvijek stavljaju u zagrade.

Tipična podjela dokumenta:

	Prvi dio AKTIVNOSTI UNIJE Poglavlje I. RAZVOJ UNIJE Odjeljak I. – Opća politička situacija A. Proračunske ovlasti
1. Osnovni razvoj	
(a) Donesene direktive	

Podjela bez brojčanog označivanja

Ako tekst nije uobičajeno podijeljen na dijelove (dio, poglavlje itd.) s pomoću slova i brojki, nužno je na izvorniku navesti naslove i podnaslove čija će se različita važnost pri prijelomu naznačiti tipom slova:

	AKTIVNOSTI UNIJE RAZVOJ UNIJE Opća politička situacija Proračunske ovlasti
Osnovni razvoj	
Donesene direktive	

Nabrajanje primjenom decimalnog sustava

Za nabranje se može uporabiti i decimalni sustav:

	Prvi dio – AKTIVNOSTI UNIJE Poglavlje I. – RAZVOJ UNIJE
1. Opća politička situacija	
1.1. Proračunske ovlasti	
1.1.1. Osnovni razvoj	
1.1.1.1. Donesene direktive	

U tom se slučaju savjetuje razumno ograničenje broja potkategorija.

Neprekinuto nabranje

Za dokumente koji sadržavaju brojna upućivanja na druge dijelove iste publikacije najpraktičnije je neprekinuto nabrajati odlomke. Stoga je praktično pri upućivanju uporabiti taj broj, koji ne ovisi o konačnoj numeraciji stranica.

Neprekinuto nabranje može se kombinirati s nekim od ostalih načela nabrajanja.

5.7. Nabrajanje

Jednostavno nabrajanje

Jednostavnom nabrajanju riječi prethodi dvotočka. Svaki element počinje malim slovom i završava zarezom ili točkom sa zarezom (osim nekih iznimaka i ovisno o oznaci elementa).

Četiri godišnja doba su:

- (a) proljeće;
- (b) ljeto;
- (c) jesen;
- (d) zima.

Ovim se prijedlogom žele postignuti dva cilja:

- utvrđivanje zajedničkih odredbi o sigurnosti bolesnika,
- uklanjanje prepreka za razmjene koje su posljedica razlika među nacionalnim odredbama.

Napomena: Za točna pravila koja se primjenjuju u Službenom listu vidjeti [točku 3.5.](#)

Složeno nabrajanje

Na složeno nabrajanje primjenjuju se pravila za podjelu teksta uporabom brojki, slova, crtica i točkica.

Dvostruko	Trostruko	Četverostruko
Xxxxxxxx: 1. xxxxxx: (a) xxxx; (b) xxxx; (c) xxxx; 2. xxxx.	Xxxxxxxx: 1. xxxxxx: (a) xxxx: — xxxx, — xxxx; (b) xxxx; 2. xxxx.	Xxxxxxxx: 1. xxxxxx: (a) xxxx: — xxxx, — xxxx: • xxxx, • xxxx; (b) xxxx; 2. xxxx.

5.8. Isticanje

U hrvatskome kurziv (italic, koso pismo) služi za privlačenje čitateljeve pozornosti na određenu riječ, rečenicu ili odlomak koji autor želi naglasiti, za pisanje riječi iz stranih jezika ili za navođenje punog naziva određenog djela (vidjeti [točku 5.9.4.](#)).

U tekstu pisanom kurzivom riječi koje se naglašavaju pišu se običnim slovima. Navodnici se također mogu uporabiti za isticanje određenih riječi da se izbjegne kurziv. Međutim, ne preporučuje se istodobna uporaba navodnika i kurziva.

Valja izbjegavati tipografske različitosti jer je njihova prekomjerna uporaba neučinkovita, što pokazuju ovi primjeri:

Dva su važna razloga navela tvorce Rimskog ugovora da uključe *vinu*, *mošt* i *sok* od grožđa na popis *poljoprivrednih proizvoda* (Prilog II.) jer su morali biti obuhvaćeni *zajedničkom poljoprivrednom politikom*.

Stolno grožđe nalazi se na istom **popisu proizvoda**, iako ne čini **posebnu** kategoriju jer pripada u kategoriju **voća** i stoga podliježe odredbama koje se odnose na sektor **voća i povrća**.

5.9. Upućivanja

Upućivanje je informacija o podrijetlu citata ili određenog djela ili njegova sastavnog dijela u vezi s temom o kojoj je riječ ili na koju se upućuje, bez obzira na to nalazi li se u samom tekstu ili u bilješkama na dnu stranice. Potrebno je poštovati način izvornog nabiranja u uredbama, direktivama, člancima i ugovorima, sudskim predmetima itd. Također valja paziti na točan ispis naziva naslova pri citiranju.

Kad su dijelom osnovnog teksta, upućivanja moraju biti kratka i trebaju se nalaziti unutar zagrada.

5.9.1. Upućivanja na zakonodavstvo Europske unije

Oblici različitih upućivanja

Za upućivanja na zakonodavstvo Unije objavljeno u Službenom listu te za nabiranje pravnih akata vidjeti [prvi dio](#).

U ostalim izdanjima osim Službenog lista nazivi pravnih akata mogu se navoditi manje precizno. Valja naglasiti da se ni u kojem slučaju osnovni elementi naziva akata (naziv, broj, institucija autor, datum i naslov) ne odvajaju zarezima te da nakon naziva ne slijedi zarez:

Uredbom (EEZ) br. 2658/87 predviđa se [...]

Uredbom (EU) br. 1204/2009 predviđa se [...]

Uredbom Vijeća (EZ) br. 1186/2009 od 16. studenoga 2009. o utvrđivanju režima Zajednice o carinskim olakšicama predviđa se [...]

Uredbom Vijeća (EZ) br. 1186/2009 o utvrđivanju režima Zajednice o carinskim olakšicama predviđa se [...]

Uredbom (EZ) br. 1186/2009 o utvrđivanju režima Zajednice o carinskim olakšicama predviđa se [...]

Zarezi unutar naziva koje zahtijeva sintaksa smiju se uporabiti.

Uredbom Komisije (EZ) br. 1307/2008 od 19. prosinca 2008. kojom se, za sezonu ribolova u 2009., utvrđuju referentne cijene određenih ribarskih proizvoda predviđa se [...]

Naziv akta kojim se mijenjaju neki drugi akti mora činiti jedinstvenu cjelinu (bez interpunkcijskih znakova između različitih elemenata izmijenjenih propisa):

Uredba Komisije (EU) br. 1204/2009 od 4. prosinca 2009. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 968/2006 o načinu provedbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 320/2006 o uspostavi privremenog režima restrukturiranja industrije šećera u Europskoj zajednici [...]

Uporaba riječi „i”, „te” ili „od ... do”

U ostalim izdanjima osim Službenog lista pri nabrananju većeg broja akata uporaba riječi „i”, „te” i „od ... do” utvrđena je pravilima:

- do tri broja rabi se „i” i ponavljaju brojevi:

uredbe (EU) 2015/17, 2015/18 i 2015/19
(*akti s istom domenom*)

uredbe (EU) 2015/17, 2015/18 i 2015/19 te (EU, Euratom) 2015/623
(*akti s različitim domenama*)

članci 2., 3. i 4. (*ne „članci od 2. do 4.”*)

- ako ih je više od tri, rabi se „od ... do”:

uredbe (EU) od 2016/52 do 2016/56

članci od 2. do 8.

U takvim navodima valja izbjegavati crtice; oblik poput „uredbe (EU) 2016/52–2016/56” može biti dvoznačan, odnosno značiti ili od 2016/52 do 2016/56 ili 2016/52 i 2016/56. Stoga je, radi preciznosti, potrebno uporabiti samo oblike „i”, „te” i „od ... do”.

Uz to, imenica u množini „uredbe” piše se malim slovom jer nije dio naslova nijedne od navedenih uredbi. Na primjer, „uredbe (EU) 2016/52 i 2016/56”, ali „Uredba (EU) 2016/52 i Uredba 2016/56”.

Upućivanja na Službeni list

Vidjeti [točku 3.1.](#)

5.9.2. Upućivanja na Ugovore

Pri upućivanju na Ugovore valja posebno imati na umu različite izmjene tijekom vremena, osobito s obzirom na izmjene u brojčanom označivanju Ugovora o Europskoj uniji. To znači da nakon svake izmjene Ugovorâ akti doneseni prije te izmjene trebaju zadržati izvorni broj i naslov.

Pariški ugovor (1952.)

(potpisivanje: 18.4.1951., stupanje na snagu: 23.7.1952.)

Europska zajednica za ugljen i čelik (EZUČ) uspostavljena je Pariškim ugovorom, koji je istekao 23. srpnja 2002.

Rimski ugovori (1958.)

(potpisivanje: 25.3.1957., stupanje na snagu: 1.1.1958.)

Europska ekonomska zajednica (EEZ) i Europska zajednica za atomsku energiju (Euratom ili EZAE) osnovane su Rimskim ugovorima.

Ugovor iz Bruxellesa (1967.)

(potpisivanje: 8.4.1965., stupanje na snagu: 1.7.1967.)

Ugovor iz Bruxellesa, poznat i kao „Ugovor o spajanju”, imao je za cilj modernizaciju europskih institucija uspostavljanjem jedinstvene Komisije i Vijeća za sve tri tadašnje zajednice (EZUČ, EEZ i Euratom). Stavljen je izvan snage Ugovorom iz Amsterdama.

Ugovor iz Maastrichta (1993.)

(potpisivanje: 7.2.1992., stupanje na snagu: 1.11.1993.)

Nakon stupanja na snagu Ugovora iz Maastrichta ili Ugovora o Europskoj uniji (Ugovor o EU-u ili UEU) naziv Europska ekonomska zajednica mijenja se u Europska zajednica. Ugovor o EEZ-u postao je Ugovor o EZ-u.

Ugovor o EU-u sadržava samo članke označene slovima odnosno slovima i brojkama: „članak A ili članak K.1. Ugovora o EU-u”. Valja paziti da se pogrešno ne upućuje, primjerice „članak 130.A Ugovora o Europskoj uniji”, što je zapravo upućivanje na Ugovor o Europskoj zajednici.

Isto se tako ne smije uporabiti formulacija „kako je izmijenjen Ugovorom o EU-u”. (Valja napisati, na primjer, „članak 130.A Ugovora o EZ-u”, a ne „članak 130.A Ugovora o EZ-u, kako je izmijenjen Ugovorom o EU-u”).

Ugovor iz Amsterdama (1999.)

(potpisivanje: 2.10.1997., stupanje na snagu: 1.5.1999.)

Na temelju članka 12. Ugovora iz Amsterdama, u Ugovoru o EU-u renumerirani su članci (članci A, B, C ... renumerirani su u članke 1., 2., 3. itd.), u skladu s korelacijskom tablicom iz navedenog ugovora.

Ugovor iz Amsterdama:

<https://publications.europa.eu/s/fp3T>

Ugovor iz Nice (2003.)

(potpisivanje: 26.2.2001., stupanje na snagu: 1.2.2003.)

Ugovor iz Nice imao je za cilj reformirati institucije kako bi se osiguralo da EU može nastaviti učinkovito funkcionirati nakon proširenja na 25 država članica.

Ugovor iz Lisabona (2009.)

(potpisivanje: 13.12.2007., stupanje na snagu: 1.12.2009.)

Na temelju članka 5. Ugovora iz Lisabona ponovno je renumeriran Ugovor o EU-u, u skladu s korelacijskom tablicom priloženom Ugovoru iz Lisabona.

Ugovor iz Lisabona, korelacijska tablica:

https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:8d1c14fc-6be7-4d4e-8416-f28cfc7b3b60.0006.01/DOC_17&format=PDF (EN)

Ugovor o osnivanju Europske zajednice (Ugovor o EZ-u ili UEZ) izmijenjen je i preimenovan u Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Naziv Europska zajednica u smislu Ugovora o EZ-u zamijenjen je nazivom Europska unija. Zbog toga je potrebno izraz „Zajednica” zamijeniti izrazom „Unija” ili drugim odgovarajućim oblikom:

politika Unije (*ne* „politika Zajednice”)

valuta trećih zemalja (*ne* „valute zemalja izvan Zajednice”)

Napomena: Izraz „Zajednica” i dalje je prihvatljiv u kontekstu Europske zajednice za atomsku energiju (Ugovor o Euratomu) te ga je potrebno zadržati u povijesnim zapisima.

Vidjeti također [točku 3.4.1. \(redoslijed navođenja ugovora u aktima\)](#).

5.9.3. Upućivanja na predmete Suda i Općeg suda

Publikacije Suda Europske unije: **EU:C:2005:446**

Publikacije koje ne izdaje Sud Europske unije: **ECLI:EU:C:2005:446**

Publikacije Suda Europske unije

Digitalni zbornici

Sud Europske unije uveo je načelo citiranja sudske prakse prema kojemu se ECLI (bez same pokrate „ECLI”) združuje s uobičajenim nazivom odluke i brojem predmeta u registru. To se načelo primjenjuje na svu sudsku praksu od 1954. Svi sudovi Unije postupno su ga počeli primjenjivati tijekom prvih šest mjeseci 2014., a tijekom 2016. usklađeno je između sudova Unije:

presuda od 12. srpnja 2005., Schempp, C-403/03, EU:C:2005:446, t. 19.

Ako odluka nije objavljena u cijelosti u Zborniku, dodaje se napomena „neobjavljena/neobjavljeno”:

presuda od 6. lipnja 2007., Walderdorff/Komisija, T-442/04, neobjavljena, EU:T:2007:161

Za više informacija

Internetske stranice Suda Europske unije: [Curia \(https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_125997/hr\)](https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_125997/hr)

Europska identifikacijska oznaka sudske prakse (ECLI)

Vidjeti [točku 4.5.](#)

Zbornici u tiskanom izdanju

Predmeti su objavljeni u tiskanom izdanju u *Općem zborniku – zborniku sudske prakse Suda i Općeg suda* (do 2011.) ili u *Zborniku službeničkih predmeta Europske zajednice* (do 2009.).

Pri upućivanju na predmete Sud, Opći sud i Službenički sud u vlastitim publikacijama (posebice u Zborniku sudske prakse) primjenjuju internu, sažetu formulaciju u kojoj se ne navodi godina izdanja Zbornika (koja je ujedno i godina presude):

presuda od 15. siječnja 1986., Komisija/Belgija (52/84, Zb., str. 89., t. 12.)

presuda od 28. siječnja 1992., Speybrouck/Parlament (T-45/90, Zb., str. II-33., t. 2.)

presuda od 9. veljače 1994., Latham/Komisija (T-3/92, Zb. SS, str. I-A-23. i II-83., t. 2.)

Napomena: Stupanjem na snagu Ugovora iz Lisabona 1. prosinca 2009. Sud Europskih zajednica postaje Sud Europske unije, a Prvostupanjski sud postaje Opći sud.

Publikacije koje ne izdaje Sud Europske unije

Sudska praksa može se citirati i u publikacijama koje ne izdaje Sud Europske unije: u općim publikacijama, pravnim aktima objavljenima u Službenom listu (posebice u odlukama Komisije o državnim potporama ili koncentracijama itd.).

Budući da su te publikacije namijenjene općoj javnosti, način citiranja sadržava dodatne informacije.

Napomena: U priopćenjima Suda Europske unije u Službenom listu moraju se poštovati pravila citiranja Suda.

Od 1. siječnja 2015. pri upućivanju na sudsku praksu omogućena je određena fleksibilnost autoru osnovnog teksta, no standardizirano je navođenje ECLI-ja u bilješkama.

Osnovni tekst

Upućivanje na sudsku praksu mora sadržavati najmanje:

- vrstu odluke (presuda, rješenje itd.),
- naziv suda.

Ako bi u tom kontekstu mogli biti korisni, mogu se dodati sljedeći elementi:

- uobičajeni naziv predmeta,
- datum odluke.

Bilješke

Standardizirani oblik uvijek sadržava sljedeće elemente navedene ovim redoslijedom:

- vrstu odluke (presuda, rješenje itd.),
- naziv suda,
- datum odluke,
- uobičajeni naziv predmeta,
- broj predmeta,
- oznaku ECLI odluke,
- ako je potrebno, posebno važnu točku ili točke.

Uredbu (EZ) br. 304/2003 poništio je Sud ⁽¹⁾ [...]

⁽¹⁾ Presuda Suda od 10. siječnja 2006., Komisija/Parlament i Vijeće, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, t. 60. do 65.

U svojoj presudi od 10. siječnja 2006. u predmetu Komisija/Parlament i Vijeće ⁽¹⁾ Sud je poništio Uredbu (EZ) br. 304/2003 [...]

⁽¹⁾ Presuda Suda od 10. siječnja 2006., Komisija/Parlament i Vijeće, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, t. 60.

Ako se ista odluka u dokumentu spominje nekoliko puta, najbolje je pri prvom spominjanju odlučiti kako će se dalje u tekstu upućivati na nju:

Uredbu (EZ) br. 304/2003 poništio je Sud ⁽¹⁾ (u daljnjem tekstu: „presuda Komisija/Parlament i Vijeće”) [...]

U svojoj presudi od 10. siječnja 2006. u predmetu Komisija/Parlament i Vijeće ⁽¹⁾ (u daljnjem tekstu: „presuda od 10. siječnja 2006.”) Sud je poništio Uredbu (EZ) br. 304/2003 [...]

Uredbu (EZ) br. 304/2003 poništio je Sud ⁽¹⁾ (u daljnjem tekstu: „presuda u predmetu C-178/03”) [...]

Taj način citiranja primjenjuje se i na upućivanja na odluke Suda koje su objavljene u tiskanom izdanju u Zborniku i na novije odluke koje su objavljene samo u digitalnom obliku.

Pregledna tablica

[Način citiranja u publikacijama koje ne izdaje Sud](#) (na 24 jezika)

Gdje pronaći oznaku ECLI

Za brzo pronalaženje oznake ECLI neke odluke utipkajte broj predmeta u tražilicu:

- na internetskim stranicama Suda Europske unije ([polje „Broj predmeta”](#)) (<https://curia.europa.eu/juris/recherche.jsf?language=hr>),
- na internetskim stranicama EUR-Lex-a ([polje „Pretraživanje teksta”](#)) (<https://eur-lex.europa.eu/advanced-search-form.html?locale=hr>).

Gdje pronaći uobičajeni naziv predmeta

Uobičajeni naziv predmeta dodjeljuje Sud. Naziv se može pronaći na popisima kojima se može pristupiti na internetskim stranicama Suda Europske unije ([stranica „Pristup putem broja predmeta”](#)) (https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7045/hr). Ti su popisi dostupni samo na engleskom i francuskom jeziku.

Prije 1. siječnja 2015.

U publikacijama koje ne izdaje Sud upućivanje na sudsku praksu sadržava datum odluke i godinu Zbornika da bi korisnik lakše pretraživao bibliografske podatke ako ne razumije vezu između godine objave i godine odluke:

- Prije 15. studenoga 1989.:
presuda od 15. siječnja 1986. u predmetu 52/84, Komisija/Belgija (Zbornik sudske prakse 1986., str. 89., točka 12.)
- Nakon 15. studenoga 1989. (predmeti Suda i Općeg suda objavljuju se zasebno):
presuda od 30. siječnja 1992. u predmetu C-328/90, Komisija/Grčka (Zbornik sudske prakse 1992., str. I-425., točka 2.)
presuda od 28. siječnja 1992. u predmetu T-45/90, Speybrouck/Parlament (Zbornik sudske prakse 1992., str. II-33., točka 2.)
- Od 1. siječnja 1994. do 31. prosinca 2005. (samo predmeti iz područja službeničkog prava):
presuda od 9. veljače 1994. u predmetu T-3/92, Latham/Komisija (Zbornik sudske prakse 1994., str. I-A-23. i II-83., točka 2.)
- Od 1. siječnja 2006. do 31. prosinca 2014. (predmeti iz područja službeničkog prava pred Sudom, Općim sudom i Službeničkim sudom):
presuda od 9. studenoga 2006. u predmetu C-344/05 P, Komisija/De Bry (Zbornik sudske prakse 2006., str. I-B-2-15. i II-B-2-127.)
presuda od 8. lipnja 2006. u predmetu T-156/03, Pérez-Díaz/Komisija (Zbornik sudske prakse 2006., str. I-A-2-135 i II-A-2-649.)
presuda od 26. listopada 2006. u predmetu F-1/05, Landgren/ETF (Zbornik sudske prakse 2006., str. I-A-1-123. i II-A-1-459.)

5.9.4. Bibliografski podatci

Bibliografski podatci uključuju različite elemente koji ovise o vrsti informacijskog izvora na koji se upućuje i o tome gdje se koriste – u bibliografiji, u bilješci ili u tekstu. Prikaz referentnih elemenata (interpunkcija, oblikovanje teksta itd.) uvijek slijedi isti stil, bez obzira na mjesto upućivanja. Što se tiče redoslijeda elemenata, postoji poseban obrazac za upućivanja u tekstu koji slijedi sustav imena i datuma.

Upućivanje na cijelu publikaciju

Elementi se navode sljedećim redoslijedom, odvojeni zarezom:

1. autor ili urednik (uloga urednika označava se kraticom „(ur.)”):
— pravna osoba autor i/ili
— autorovo prezime pa ili inicijali imena ili samo ime;
2. naslov publikacije (u kurzivu) i po potrebi broj izdanja;
3. izdavač, mjesto izdanja (fakultativno), godina izdanja itd.;
4. ako je poznat, trajni identifikator u formatu jedinstvenog identifikatora resursa (URI), npr. DOI:

Europska komisija: Glavna uprava za komunikaciju, *Kratki vodič o EU-u*, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2023., <https://data.europa.eu/doi/10.2775/28679>.

Europska komisija: Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača, Kotevska, B. i Pavlou, V., *Promotion of Gender Balance in Political Decision-making*, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2023., <https://data.europa.eu/doi/10.2838/749712>.

Butcher, J., Drake, C. i Leach, M., *Butcher's Copy-editing – The Cambridge handbook for editors, copy-editors and proofreaders*, 4. izdanje, Cambridge University Press, 2006., <https://doi.org/10.1017/CBO9780511482106>.

Parkinson Zamora, L. i Faris, W. B. (ur.), *Magical Realism – Theory, history, community*, Duke University Press, Durham, 1995.

Upućivanje na dio publikacije (prilog ili poglavlje)

Elementi se navode sljedećim redoslijedom, odvojeni zarezom:

1. autor:
  - pravna osoba autor i/ili
  - autorovo prezime pa ili inicijali imena ili samo ime;
2. naslov priloga ili poglavlja (u navodnicima);
3. urednik djela, kojem prethodi „u:” i iza kojeg slijedi „(ur.)”;
4. naslov publikacije (u kurzivu) i po potrebi broj izdanja;
5. izdavač, mjesto izdanja (fakultativno), godina izdanja, stranice itd.;
6. (ako je poznat) trajni identifikator u formatu URI-ja, npr. DOI:

Slemon, S., „Magic realism as postcolonial discourse”, u: Parkinson Zamora, L. i Faris, W. B. (ur.), *Magical Realism – Theory, history, community*, Duke University Press, Durham, 1995., str. 407–426.

Upućivanje na serijsku publikaciju ili njezin dio

Elementi se navode sljedećim redoslijedom, odvojeni zarezom:

1. autor (ako je poznat):
  - pravna osoba autor i/ili
  - autorovo prezime pa ili inicijali imena ili samo ime;
2. po potrebi naslov članka ili cijelog izdanja (u navodnicima);
3. naslov serijske publikacije (u kurzivu);
4. broj ili datum;
5. izdavač (fakultativno), mjesto izdanja (fakultativno), godina izdanja, relevantna/-e stranica/-e itd.;
6. (ako je poznat) trajni identifikator u formatu URI-ja, npr. DOI:

Komisija Europskih zajednica: Glavna uprava za gospodarske i financijske poslove, „Economic transformation in Hungary and Poland”, *European Economy*, br. 43, ožujak 1990., Ured za službene publikacije Europskih zajednica, Luxembourg.

Napomena: Od 1. srpnja 2009.: „Ured za publikacije Europske unije”. Pobrinite se da se izvorni naziv zadrži za publikacije izdane prije tog datuma.

Manley, S., Moslemzadeh Tehrani, P. i Rasiah, R., „The (non-)use of African law by the International Criminal Court”, *European Journal of International Law*, sv. 34, br. 3, 2023., str. 555–580, <https://doi.org/10.1093/ejil/chad035>.

Upućivanje na sivu literaturu (radni dokumenti, izvješća, zapisnici itd.)

Elementi se navode sljedećim redoslijedom, odvojeni zarezom:

1. autor:
  - pravna osoba autor i
  - po potrebi autorovo prezime pa ili inicijali imena ili samo ime;
2. naslov dokumenta (u navodnicima);
3. broj dokumenta / registarska oznaka;
4. datum dokumenta;
5. ako je poznat, URI/URL:

Europska komisija, „Consultation on a monitoring framework for the 8th environment action programme”, Ares(2021)4555569, 14. srpnja 2021., <https://environment.ec.europa.eu/system/files/2021-07/Explanatory%20Note%20EAP%20Indicators.pdf>.

Napomena: Dokumenti koji se koriste za pripremu zakonodavstva Europske unije, poput dokumenata Komisije COM ili SWD (vidjeti „[Pripremni dokumenti](#)” na EUR-Lexu), ne smatraju se sivom literaturom. Na njih se treba upućivati na isti način kao i na pravne dokumente. Ako je takav dokument objavljen kao elektronička ili tiskana publikacija s dodijeljenim identifikatorima, kao što je DOI, primjenjuje se pravilo upućivanja na cijelu publikaciju.

Upućivanje na skup podataka

Elementi se navode sljedećim redoslijedom, odvojeni zarezom:

1. autor:
  - pravna osoba autor i/ili
  - autorovo prezime pa ili inicijali imena ili samo ime;
2. ime skupa podataka (u navodnicima);
3. po potrebi broj verzije/izdanja;
4. izdavač, ako nije ujedno i autor;
5. datum objavljivanja:
  - datum kreiranja, ili
  - ako je izvor ažuriran, datum ažuriranja i, u zagradama, datum kreiranja;
6. datum navođenja (tj. datum pristupa izvoru);
7. trajni identifikator u formatu URI-ja, npr. DOI ili neki drugi trajni i sljedivi identifikator za koji je odgovoran pružatelj podataka:

Europska komisija: Glavna uprava za informatiku, „National Interoperability Framework Observatory (NIFO) – Digital public administration factsheets 2020”, Ured za publikacije Europske unije, 1. prosinca 2020., pristupljeno 6. prosinca 2023., <https://doi.org/10.2906/100105103105116/1>.

Europska komisija: Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača, „Safety Gate (the EU rapid alert system – non-food)”, verzija 0.1, 14. prosinca 2018. (kreirano 1. veljače 2016.), pristupljeno 16. lipnja 2023., <http://data.europa.eu/88u/dataset/rapex-rapid-alert-system-non-food>.

Upućivanje na internetsku stranicu

Elementi se navode sljedećim redoslijedom, odvojeni zarezom:

1. autor:
  - pravna osoba autor i/ili
  - autorovo prezime pa ili inicijali imena ili samo ime;

2. naslov internetske stranice (u navodnicima);
3. naslov mrežnog mjesta;
4. ako je poznat, datum objave:
  - datum kreiranja, ili
  - ako je izvor ažuriran, datum ažuriranja i, u zagradama, datum kreiranja;
5. datum navođenja (tj. datum pristupa izvoru);
6. URI/URL:

Europska komisija, „Statement by the European Commission following the fourth meeting of the EU–UK Joint Committee”, STATEMENT/20/1948, internetske stranice Europske komisije, 19. listopada 2020., pristupljeno 20. lipnja 2023., https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/statement_20_1948.

Napomena: Pravilo za upućivanje na internetske stranice ne odnosi se na objave u HTML formatu. Iako mogu biti dostupne kao internetske stranice, njima se pristupa na temelju međunarodnih identifikatora, uključujući DOI, pa ih treba navoditi prema relevantnim pravilima za vrstu publikacije o kojoj je riječ (cjelovita publikacija, dio publikacije itd.).

Europski revizorski sud, *Koordinacijska uloga Europske službe za vanjsko djelovanje – Koordinacija je uglavnom djelotvorna, ali postoje određeni nedostaci u upravljanju informacijama, zapošljavanju i izvješćivanju*, Tematsko izvješće 02/2024, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2024., <https://data.europa.eu/doi/10.2865/56547>.

Upućivanje na objavu na društvenim mrežama

Elementi se navode sljedećim redoslijedom, odvojeni zarezom:

1. autor:
  - pravna osoba autor ili
  - autorovo prezime pa ili inicijali imena ili samo ime;
2. ime društvene mreže nakon kojeg slijede dvotočka i korisničko ime autora (sve u zagradama);
3. naslov ili sažetak objave (u navodnicima);
4. u slučaju prenesene objave, ime i korisničko ime autora izvorne objave;
5. datum objave;
6. datum navođenja (tj. datum pristupa izvoru);
7. URI/URL:

Ured za publikacije Europske unije (Facebook: @Cordis_EU), „75 Results Packs publications, thematic collections of #H2020 #EUfunded research projects, offered on Cordis”, 16. studenoga 2020., pristupljeno 29. kolovoza 2023., <https://www.facebook.com/EUresearchResults/posts/1116540438853325>.

Upućivanja u tekstu

Upućivanja u tekstu sastoje se od prezimena autora / pravne osobe autora i godine izdanja, npr. „(Barrett, 1991.)”.

Ako se citira više publikacija nekog autora iz iste godine, iza godine izdanja slijedi malo slovo („a”, „b”, „c” itd.) bez razmaka, npr. „(Barrett, 1991.a)”.

... a dalje se raspravlja u dokumentu *Smjernice o zahtjevima za hidroenergiju u odnosu na zakonodavstvo EU-a o prirodi* (Europska komisija: Glavna uprava za okoliš, 2018.b).

U tom je slučaju među bibliografskim podacima godina na drugom mjestu (u zagradama), a ne na zadnjem ili predzadnjem:

Europska komisija (2018.), „In-depth analysis in support of the Commission communication COM(2018) 773 – A clean planet for all – A European long-term strategic vision for a prosperous, modern, competitive and climate neutral economy”, 28. studenoga, https://climate.ec.europa.eu/system/files/2018-11/com_2018_733_analysis_in_support_en.pdf.

Europska komisija: Glavna uprava za okoliš (2013.), *Guidelines on Wilderness in Natura 2000 – Management of terrestrial wilderness and wild areas within the Natura 2000 network*, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, <https://data.europa.eu/doi/10.2779/33572>.

Europska komisija: Glavna uprava za okoliš (2018.a), *Infrastruktura za prijenos energije i zakonodavstvo EU-a o prirodi – Smjernice*, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, <https://data.europa.eu/doi/10.2779/149090>.

Europska komisija: Glavna uprava za okoliš (2018.b), *Smjernice o zahtjevima za hidroenergiju u odnosu na zakonodavstvo EU-a o prirodi*, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, <https://data.europa.eu/doi/10.2779/4174>.

Europska komisija: Glavna uprava za okoliš (2019.), *Upravljanje područjima mreže Natura 2000 – Odredbe članka 6. Direktive o staništima 92/43/EEZ*, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, <https://data.europa.eu/doi/10.2779/624490>.

Opće napomene

Ako djelo ima do pet autora (uključujući pravnu osobu autora), navode se svi. Ako ima više od pet autora, dodaje se „i dr.”:

Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama, Pirona, A., Atkinson, A., Sumnall, H. i Begley, E., *Health Responses to New Psychoactive Substances*, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2016., <https://data.europa.eu/doi/10.2810/536519>.

Jakimovski, D., Grozdanovski, K., Rangelov, G., Pavleva, V., Banović, P. i dr., „Cases of Crimean-Congo haemorrhagic fever in North Macedonia, July to August 2023”, *Eurosurveillance*, sv. 28, br. 34, 2023., <https://data.europa.eu/doi/10.2807/1560-7917.ES.2023.28.34.2300409>.

Radi lakšeg snalaženja mogu se uporabiti ove kratice: str., br., sv. itd. (vidjeti [Prilog A3.](#)). Svako objašnjenje – npr. izdanje, mjesto izdanja itd. – mora biti napisano na hrvatskom jeziku, čak i ako je publikacija dostupna samo na stranom jeziku.

5.10. Citati

Citirati se mogu:

- odlomci iz drugih djela,
- riječi i misli u obliku upravnoga govora.

U tipografiji postoji nekoliko mogućnosti za označivanje citata, poput manjih slova od ostalog teksta, stavljanja citata u navodnike odnosno između crtica:

- obični citati (koji se sastoje od rečenica ili riječi prenesenih upravnim govorom) navode se unutar navodnika, u samom tekstu i istim tipom pisma,
- citati koji obuhvaćaju druge citate (citace druge razine) navode se unutar drugačijih navodnika (vidjeti [točku 4.2.3.](#)).

Ako se iz citata izostavlja riječ ili dio citata u samom tekstu, zamjenjuje se trotočkom (prema pravilima navedenima u nastavku).

Ako se izostavlja cijeli odlomak, označuje se trotočkom unutar uglatih zagrada i odijeljeno dvostrukim proredom:

„Xxx xxxxx xxx.
[...]
Xxxxxxx xx x xxx.”

Interpunkcija u citatima

Trotočka i uglate zagrade

Trotočka zamjenjuje dio koji je izostavljen iz citata; pritom se trotočka navodi unutar uglatih zagrada, kojima prethodni razmak:

„Vijeće je namjeravalo poduzeti brojne mjere [...]; ali je na kraju odustalo.”

„Došao je malo poslije [...]. Sve je bilo okončano. [...]”

Takvo označivanje također služi i za izbjegavanje nejasnoća s trotočkom koju je upotrijebio sam autor, primjerice u „Povratku Filipa Latinovicza” M. Krleža:

„[...] Ura kuca u prsluku i odvija se pero u mehanizmu sata, on pije celuloid srčuci mlako mlijeko, osjeća svoju mekanu parisku košulju...”

Napomena: Ako služba koja je autor dokumenta ne rabi uglate zagrade umjesto izostavljenih odlomaka u citatu, korektorska služba u Uredu za publikacije mora slijediti izvornik ako nije moguće utvrditi razliku između izostavljenog teksta ili prekida misli: tada trotočki prethodi i iza nje slijedi razmak:

„Vijeće je namjeravalo poduzeti brojne mjere ... ali je na kraju odustalo.”

„Došao je malo poslije ... Sve je bilo okončano ...”

„Komisija je predložila ... uredbu o ... jednakosti spolova ...”

Citati unutar navodnika (navodnici, dvotočka, točka)

Kad se citat nastavlja na prvu rečenicu, treba izbjegavati dvotočku te staviti točku nakon zatvorenog citata (interpunkcija mora odgovarati logičnom slijedu rečenice). To se pravilo primjenjuje i kad se citirani dio unutar navodnika navodi kao novi odlomak:

U tom predmetu Sud je izjavio da je „postojanje prevladavajućeg položaja vrlo vjerojatno [...]”.

U tom predmetu Sud je izjavio da je
„postojanje prevladavajućeg položaja vrlo vjerojatno [...]”.

Kad citatu prethodi dvotočka, citat počinje velikim slovom i završava točkom ispred drugog navodnika. To se pravilo primjenjuje i kad se citirani dio unutar navodnika navodi kao novi odlomak:

U tom predmetu Sud je izjavio: „Postojanje prevladavajućeg položaja je vrlo vjerojatno [...]”.

U tom predmetu Sud je izjavio:
„Postojanje prevladavajućeg položaja je vrlo vjerojatno [...]”.

Ako se nakon citata navodi oznaka bilješke, točka se stavlja iza nje:

U tom predmetu Sud je izjavio: „Postojanje prevladavajućeg položaja je vrlo vjerojatno [...]” ⁽¹⁾.

U tom predmetu Sud je izjavio da je „postojanje prevladavajućeg položaja je vrlo vjerojatno [...]” ⁽¹⁾.

Kad se citiraju uvodni dijelovi akata (pozivanja i uvodne izjave), izvorna interpunkcija navodi se kao dio navoda:

Zadnja uvodna izjava glasi: „(3) Dovoljno je potpisati i odobriti sporazum,”.

Napomena: Za različite vrste navodnika vidjeti [točku 4.2.3.](#)

5.11. Umjetnička i slikovna građa

Fotografije, crteži, dijagrami i grafikoni

Izvorne crno-bijele fotografije moraju biti jasne i dobrog kontrasta, po mogućnosti na bijelome sjajnom papiru, da se osigura vjerna reprodukcija polutonova. Slikovna građa treba se predati čista i nesavijena.

Građa u elektroničkom obliku ili namijenjena skeniranju mora biti visoke kvalitete, po mogućnosti u konačnom formatu slike. Katalozi mogu biti komprimirani za postavljanje na internet, ali moraju biti visoke kvalitete.

Potpisi pod slikama (legende)

Potpisi pod slikama ne smiju biti zbunjujući, već trebaju jasno objasniti slikovnu građu. Kratak i jasan tekst uvijek je bolji.

Uporaba boja

Uporaba boja u slikovnoj građi mora odgovarati sadržaju i njegovu prikazu. Broj uporabljenih boja, među ostalim, izravno utječe na složenost proizvodnje i konačnu cijenu.

Tisak fotografija u boji, na primjer, zahtijeva visokokvalitetni papir čija glatka i kompaktna površina omogućuje savršenu reprodukciju različitih nijansi.

Grafičke uzorke s crtama (grafikone, dijagrame i sl.) jednostavnije je izraditi. Za njihov se tisak može uporabiti papir slabije kakvoće (glatki, sjajni papir).

5.12. Tablice

Svrha je tablice ilustrirati ili objasniti tekst s više ili manje pojedinosti. Zato moraju biti što jednostavnije i jasnije.

U naslovnim rubrikama u tablici ili u stupcima kratice se mogu uporabiti samo ako nema dovoljno prostora. Također treba izbjegavati pisanje cijelih riječi velikim slovima.

Ako se u cijeloj tablici navodi ista mjerna jedinica, tablični se prikaz može pojednostavniti navođenjem te mjerne jedinice samo jedanput, u kurzivu i u zagradi, desno iznad same tablice. Ako je ta jedinica milijun EUR, treba ju navesti u obliku „u milijunima EUR”, a ne „milijun EUR” ili „milijuni eura” ili slično. Tekst unutar tablica navodi se malim početnim slovom, osim u naslovnim rubrikama.

Za sva dodatna objašnjenja koja se nalaze ispod tablica i koja nisu bilješke preporučuje se navođenje formulacije:

Napomena: n.u. = nije utvrđeno.

Dokumenti s višejezičnim tablicama

Ako su tablice višejezične, različite jezične inačice moraju biti poredane abecednim redom imena službenih jezika u izvornom zapisu (vidjeti [točku 7.2.1.](#)).

Treći dio

Pravila za sve jezike

Zajednička jezična pravila dogovorena su među institucijama Europske unije kako bi se osigurala usklađenost tekstova na 24 službena jezika EU-a.

6. Tipografske upute i provjera teksta

Radne konvencije u vezi s tipografskim uputama i standardiziranom prezentacijom služe za pripremanje usklađenih publikacija u višejezičnom okruženju.

6.1. Čitanje rukopisa

Pravila u vezi s izgledom rukopisa kojih se autorske službe moraju držati dana su u [točki 4.2.](#)

Korektori Ureda za publikacije čitaju rukopis i pripremaju ga za tisak.

Korektori moraju imati potpun pregled nad radom. Moraju razumjeti strukturu teksta da bi mogli primijeniti pravila Stilskog priručnika. Prečesto moraju raditi na pojedinačnim dijelovima ili stranicama, zbog čega gube pregled nad cjelokupnim tekstom.

Autorska služba obavještava se o svim problemima koji nastanu tijekom pripreme rukopisa.

(Vidjeti također [točke 4.1.2.](#) i [4.1.3.](#))

6.2. Čitanje elektroničkih rukopisa

Pri pripremi elektroničkih rukopisa pogreške koje se ponavljaju mogu se ispraviti uporabom funkcija *pretraži* i *zamijeni*.

Za provjeru dosljednosti teksta, pisanja uputnica, kratica i primjene internih pravila služe posebni programi. Da bi se ti programi u potpunosti iskoristili, nužna su stilska pravila.

(Vidjeti također [točku 4.2.](#))

6.3. Korekturni znakovi

Tiskara šalje pokusne otiske Uredu za publikacije na provjeru kakvoće teksta. To nije slučaj s radovima koji su spremni za objavu bez provjere.

Korektori uspoređuju pokusni otisak s rukopisom i korekturnim znakovima (vidjeti dolje) označuju ispravke. Ispravci se jasno označuju u tekstu i na margini pokusnog ispisa. Treba imati na umu da slagar možda ne razumije jezik na kojem je tekst napisan.

Upute tiskari	Znak	Primjeri	
		<i>u tekstu</i>	<i>na margini</i>
Izbrišite slovo ili riječ		Vijeće i i Parlament	
Ispravite slova		Ovdje treba ispraviti nekoliko pogrešaka.	
Ispravite slovnu skupinu		Treba ispraviti slova.	
Dodajte slovo ili riječ		Ovdje riječ.	
Dodajte tekst		1. siječnja 2012. V	
Promijenite redoslijed slova ili riječi		Ova slova krivo poredana su	
Premjestite riječi ili skupine riječi		Da biste premjestili jednu ili redaka ili paragrafa, uporabite ovaj znak.	
Premjestite redak		premjestiti. Ovaj redak treba	
Dodajte razmak između riječi		Ovdje nedostaje razmak.	
Smanjite razmak između riječi		Razmaci su preveliki	
Uklonite razmak		Razmak je višak.	
Izbrišite i spojite		Vijeće	
Izbrišite i zadržite razmak		plan djelovanja	
Dodajte razmak između redaka		Ovi su retci preblizu.	
Smanjite razmak između redaka		Ovi su retci previše razmaknuti.	
Poravnajte tekst		Ovaj je redak vrlo neravan.	
Pomaknite redak udesno		Prvi redak ovog teksta previše je pomaknut ulijevo.	
Pomaknite redak ulijevo		Drugi redak ovog teksta previše je pomaknut udesno.	
Centrirajte tekst		Ovaj tekst treba centrirati.	
Odvojite u novi odlomak		Ovo je kraj retka. Ovaj redak treba staviti u novi odlomak.	
Uklonite odlomak (povežite retke)		Ovo je kraj retka. Ovdje nije potreban novi odlomak.	
Vratite u prethodni redak		Ovu spojacu treba ukloniti.	
Premjestite u sljedeći redak		Ova se spojnica nalazi na krivom mjestu.	
Stavite u kurziv		Ad infinitum	
Napišite običnim tipom slova		nepromijenjeno stanje	
Stavite mala slova umjesto velikih		UNESCO	
Stavite velika slova umjesto malih		uredba vijeća i komisije	
Podobljajte		Ova je riječ veoma važna.	
Stavite kao eksponent		presuda Suda (I).	
Stavite kao indeks		COI	
Zanemarite ispravak (ostavite izvorni tekst)		Ovaj ispravak je pogreška.	

Napomena: — Ispravak unutar teksta mora uvijek pratiti odgovarajući znak na margini da se ne previdi pri unošenju ispravaka.

— Upute ili komentari napisani na margini moraju se uvijek zaokružiti da se time naznači da se ne smiju tiskati.

— Ako jedna riječ sadržava nekoliko pogrešaka, preporučuje se ponovno ispisati cijelu riječ, posebice ako riječ ne sadržava više od tri ili četiri slova.

6.4. Interpunkcija i razmaci

Podrobna pravila, dana u tablici dolje, rezultat su međuinstitucijskoga dogovora. Pravila se mogu razlikovati po državama, ali je zbog jasnoće i višejezičnog okruženja valjalo donijeti zajedničke standarde.

	Tipografski znak	Prikaz u programu za obradu riječi (Word itd.)	Alfanumerički kod	Tipografski prikaz (tiskari i stolno izdavaštvo)
	(a) Interpunkcija i posebni znakovi			
	,	xx, xx		xx,■xx (00,00)
	;	xx; xx		xx;■xx
	.	xx. Xx		xx.■Xx
	:	xx: xx		xx:■xx
	!	xx! Xx		xx!■Xx
	?	xx? Xx		xx?■Xx
	-	xx-xx		xx-xx
	—	xx — xx	Alt 0150	xx■—■xx
	/	xx/xx		xx/xx
	()	xx (xx) xx		xx■(xx)■xx
	[]	xx [xx] xx		xx■[xx]■xx
(¹)	„ ”	xx „xx” xx	Alt 0132 xx Alt 0148	xx■„xx”■xx
	, ’	xx ,xx’ xx	Alt 0130 xx Alt 0146	xx■,xx’■xx
	%	00●%		00◆%
(²)	+	+●00		+◆00
	—	—●00	Alt 0150	—◆00
	±	±●00	Alt 241	±◆00
	°C (°F)	00●°C		00◆°C
	°	00°		00°
	&	xx & xx		xx■&■xx
	...	xx ... xx	Alt 0133 ili Ctrl-Alt-točka (.)	xx■...■xx
	(b) Bilješke i uputnice na bilješke			
(³)	xx (¹⁰)	xx● (¹⁰) (uporabi način za bilješke)		xx◆ (¹⁰)

(¹) Vidjeti također [točke 4.2.3.](#) (navodnici) i [5.10.](#) (interpunkcija u citatima).

(²) Iznimka: u telefonskim brojevima (vidjeti [točku 9.3.](#)) predbroju države prethodi znak „+” bez razmaka (+32 2202020).

(³) Pri automatskom kreiranju bilježaka nakon umetanja oznake bilješke mnogi programi za obradu riječi ne stavljaju zagrade. U završnoj je fazi nužno staviti znakove za bilješke u zagrade (u dokumentima za objavu to će obaviti tiskar).

Napomena: ■ = razmak.

◆ = nedjeljivi polurazmak.

● = nedjeljivi razmak (rabimo ga samo na određenim mjestima, inače se izbjegava jer može prouzročiti teškoće pri tisku).

6.5. Interpunkcija unutar brojeva

Cijeli se brojevi od decimala odvajaju zarezom. Brojevi veći od tisuću pišu se u skupinama od tri znamenke s razmakom između svake skupine. Decimale se pišu u jednom nizu:

152 231,324567

U općim publikacijama na engleskom, irskom i malteškom jeziku može se uporabiti točka za odvajanje cijelih brojeva od decimala.

Proračunski podatci: milijun ili milijarda

Kad su posrijedi proračunski iznosi, savjetuje se uporaba sljedećeg oblika:

- do tri decimalna mjesta rabi se odgovarajuća jedinica:

1,326 milijardi (*ne* 1 326 milijuna)

- pri više od tri decimalna mjesta rabi se manja jedinica:

1 326,1 milijun (*ne* 1,3261 milijarda)

To olakšava čitanje i usporedbu brojki.

Vidjeti [točku 7.3.3.](#)

7. Zemlje, jezici, valute i njihove kratice

Zajednička pravila pojednostavljaju i usklađuju pisanje imena država, jezika, valuta i njihovih kratica, kao i njihov redoslijed u različitim slučajevima.

7.1. Zemlje

Općevažeca pravila primjenjuju se na oznake, kratice i redoslijed popisa država članica, zemalja kandidatkinja i trećih zemalja.

7.1.1. Imena i kratice

(Vidjeti također [priloge A5.](#) i [A6.](#))

Države članice

Imena država članica Europske unije i njihove kratice pišu se u skladu sa sljedećim pravilima:

- dvoslovna oznaka ISO ([ISO 3166 alpha-2](#)) rabi se za sve države osim za Grčku, za koju se preporučuje kratica EL,
- protokolarni redoslijed država članica temelji se na abecednom redoslijedu njihovih geografskih imena na njihovu službenom jeziku ili službenim jezicima (vidjeti također [točku 7.1.2. „Redoslijed navođenja država”](#)).

Kratko ime u izvornom jeziku (geografsko ime) ⁽¹⁾	Službeno ime u izvornom jeziku (protokolarno ime)	Kratko ime u hrvatskom jeziku (geografsko ime)	Službeno ime u hrvatskom jeziku (protokolarno ime)	Oznaka države ⁽²⁾	Stara kratica ⁽³⁾
Belgique/België	Royaume de Belgique/ Koninkrijk België	Belgija	Kraljevina Belgija	BE	B
България ⁽⁴⁾	Република България	Bugarska	Republika Bugarska	BG	—
Česko	Česká republika	Češka	Češka Republika	CZ	—
Danmark	Kongeriget Danmark	Danska	Kraljevina Danska	DK	DK
Deutschland	Bundesrepublik Deutschland	Njemačka	Savezna Republika Njemačka	DE	D
Eesti	Eesti Vabariik	Estonija	Republika Estonija	EE	—
Éire/Ireland ⁽⁵⁾	Éire/Ireland	Irska	Irska	IE	IRL
Ελλάδα ⁽⁶⁾	Ελληνική Δημοκρατία	Grčka	Helenska Republika	EL	EL
España	Reino de España	Španjolska	Kraljevina Španjolska	ES	E
France	République française	Francuska	Francuska Republika	FR	F
Hrvatska	Republika Hrvatska	Hrvatska	Republika Hrvatska	HR	—
Italia	Repubblica italiana	Italija	Talijanska Republika	IT	I
Κύπρος ⁽⁷⁾	Κυπριακή Δημοκρατία	Cipar	Republika Cipar	CY	—
Latvija	Latvijas Republika	Latvija	Republika Latvija	LV	—
Lietuva	Lietuvos Respublika	Litva	Republika Litva	LT	—
Luxembourg	Grand-Duché de Luxembourg	Luksemburg	Veliko Vojvodstvo Luksemburg	LU	L
Magyarország	Magyarország	Mađarska	Mađarska	HU	—
Malta	Repubblika ta' Malta	Malta	Republika Malta	MT	—

(Nastavak)

Kratko ime u izvornom jeziku (geografsko ime) ⁽¹⁾	Službeno ime u izvornom jeziku (protokolarno ime)	Kratko ime u hrvatskom jeziku (geografsko ime)	Službeno ime u hrvatskom jeziku (protokolarno ime)	Oznaka države ⁽²⁾	Stara kratica ⁽³⁾
Nederland ⁽⁸⁾	Koninkrijk der Nederlanden	Nizozemska	Kraljevina Nizozemska	NL	NL
Österreich	Republik Österreich	Austrija	Republika Austrija	AT	A
Polska	Rzeczpospolita Polska	Poljska	Republika Poljska	PL	—
Portugal	República Portuguesa	Portugal	Portugalska Republika	PT	P
România	România	Rumunjska	Rumunjska	RO	—
Slovenija	Republika Slovenija	Slovenija	Republika Slovenija	SI	—
Slovensko	Slovenská republika	Slovačka	Slovačka Republika	SK	—
Suomi/Finland	Suomen tasavalta/ Republiken Finland	Finska	Republika Finska	FI	FIN
Sverige	Konungariket Sverige	Švedska	Kraljevina Švedska	SE	S

⁽¹⁾ Kratko ime u izvornom jeziku ili izvornim jezicima rabi se za određivanje protokolarnog redoslijeda te u višejezičnim dokumentima (vidjeti [točku 7.1.2.](#)).

⁽²⁾ Kratice su jednake oznakama ISO, osim za Grčku, za koju se preporučuje kratka EL (umjesto oznake ISO GR).

⁽³⁾ Stare kratice (uglavnom međunarodne oznake za cestovna vozila) bile su u uporabi do konca 2002.

⁽⁴⁾ Latinična transliteracija: България = Bulgarija.

⁽⁵⁾ Iako se navodi u određenim dokumentima, ime „Republika Irska” nije službeno ime i nije u uporabi.

⁽⁶⁾ Latinična transliteracija: Ελλάδα = Elláda.

⁽⁷⁾ Latinična transliteracija: Κύπρος = Kýpros.

⁽⁸⁾ Umjesto „Nizozemska” ne smije se uporabiti „Holandija” jer je to samo dio Nizozemske (provincije Sjeverna i Južna Holandija). U tablicama je dovoljno „Nizozemska”.

Treće zemlje

Za treće zemlje također se preporučuje uporaba dvoslovne oznake ISO ([ISO 3166 alpha-2](#)).

Različiti oblici imena (kratko ime, službeno ime, oznaka ISO) navedeni su u [prilozima A5.](#) i [A6.](#)

Za preporučeni redoslijed vidjeti [točku 7.1.2.](#)

Zemlje kandidatkinje

Kratko ime u izvornom jeziku (geografsko ime)	Kratko ime u hrvatskom jeziku (geografsko ime)	Službeno ime u hrvatskom jeziku (protokolarno ime)	Oznaka zemlje
Bosna i Hercegovina/Босна и Херцеговина	Bosna i Hercegovina	Bosna i Hercegovina	BA
Crna Gora/Црна Гора	Crna Gora	Crna Gora	ME
Republica Moldova	Moldova	Republika Moldova	MD
საქართველო ⁽¹⁾	Gruzija	Gruzija	GE
Северна Македонија ⁽²⁾	Sjeverna Makedonija	Republika Sjeverna Makedonija	MK
Shqipëria	Albanija	Republika Albanija	AL
Srbija/Србија	Srbija	Republika Srbija	RS
Türkiye	Turska	Republika Turska	TR
Україна ⁽³⁾	Ukrajina	Ukrajina	UA

⁽¹⁾ Latinična transliteracija: საქართველო = Sakartvelo.

⁽²⁾ Latinična transliteracija: Северна Македонија = Severna Makedonija.

⁽³⁾ Latinična transliteracija: Україна = Ukraina.

Službeno ime ili kratko ime?

Puni oblik (službeno ime) rabi se za državu kao pravni subjekt:

Ova je Odluka upućena Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Francuska Republika ovlaštena je [...]

Napomena: Ako bi zbog višekratnog ponavljanja imena države bilo primjerenije uporabiti skraćeni oblik, on se može uvesti frazom „dalje u tekstu: [...]”.

Kratki oblik (kratko ime) navodi se za državu u geografskom ili ekonomskom smislu:

Radnici koji borave u Francuskoj [...]

Izvoz iz Grčke [...]

Napomena: Za neke su države puni i kratki oblik jednaki:

Irska

Rumunjska

Srednjoafrička Republika

7.1.2. Redoslijed navođenja država

Države članice

U tekstu

Države članice moraju se navesti abecednim redom s obzirom na njihovo ime u izvornom jeziku (protokolarni redoslijed) (vidjeti [točku 7.1.1.](#)).

U tablicama

Imena država treba pisati na jeziku publikacije (primjer A). Međutim, u nekim primjerima zbog tehničkih razloga (jedinstveni sadržaj tablica u višejezičnim dokumentima), imena država mogu se pisati i u izvornom jeziku (primjer B). U oba se primjera države navode prema protokolarnom redoslijedu.

Primjer A

Država članica	Datum potpisivanja	Datum stupanja na snagu
Belgija	21.12.1990.	1.1.1991.
Bugarska	1.2.2007.	15.2.2007.
Češka	10.10.2005.	1.1.2006.
Danska	10.10.1991.	1.1.1992.
Njemačka	1.9.1990.	1.1.1991.
Estonija	1.9.2005.	1.1.2006.
Irska	12.12.1990.	1.1.1991.
Grčka	10.10.1990.	1.1.1991.
Španjolska	3.2.1991.	1.6.1991.
Francuska	3.3.1991.	1.6.1991.
Hrvatska	1.1.2013.	1.7.2013.
Italija	10.10.1991.	1.1.1992.
Cipar	10.10.2005.	1.1.2006.
Latvija	10.10.2005.	1.1.2006.
Litva	10.10.2005.	1.1.2006.
Luksemburg	10.10.1990.	1.1.1991.
Mađarska	10.10.2005.	1.1.2006.
Malta	10.10.2005.	1.1.2006.
Nizozemska	11.11.1990.	1.1.1991.
Austrija	10.12.1990.	1.1.1991.
Poljska	10.10.2005.	1.1.2006.
Portugal	1.3.1991.	1.6.1991.
Rumunjska	1.2.2007.	15.2.2007.
Slovenija	10.10.2005.	1.1.2006.
Slovačka	10.10.2005.	1.1.2006.
Finska	1.2.1991.	1.6.1991.
Švedska	3.3.1991.	1.1.1992.

Primjer B

Država članica	Datum potpisivanja	Datum stupanja na snagu
Belgique/België	21.12.1990.	1.1.1991.
България	1.2.2007.	15.2.2007.
Česko	10.10.2005.	1.1.2006.
Danmark	10.10.1991.	1.1.1992.
Deutschland	1.9.1990.	1.1.1991.
Eesti	1.9.2005.	1.1.2006.
Éire/Ireland	12.12.1990.	1.1.1991.
Ελλάδα	10.10.1990.	1.1.1991.
España	3.2.1991.	1.6.1991.
France	3.3.1991.	1.6.1991.
Hrvatska	1.1.2013.	1.7.2013.
Italia	10.10.1991.	1.1.1992.
Κύπρος	10.10.2005.	1.1.2006.
Latvija	10.10.2005.	1.1.2006.
Lietuva	10.10.2005.	1.1.2006.
Luxembourg	10.10.1990.	1.1.1991.
Magyarország	10.10.2005.	1.1.2006.
Malta	10.10.2005.	1.1.2006.
Nederland	11.11.1990.	1.1.1991.
Österreich	10.12.1990.	1.1.1991.
Polska	10.10.2005.	1.1.2006.
Portugal	1.3.1991.	1.6.1991.
România	1.2.2007.	15.2.2007.
Slovenija	10.10.2005.	1.1.2006.
Slovensko	10.10.2005.	1.1.2006.
Suomi/Finland	1.2.1991.	1.6.1991.
Sverige	3.3.1991.	1.1.1992.

Treće zemlje i treće zemlje zajedno s državama članicama**U tekstu**

Kad se u tekstu pojavljuje popis trećih zemalja ili popis trećih zemalja zajedno s državama članicama, redoslijed zemalja različit je ovisno o jeziku publikacije. U publikacijama na hrvatskom jeziku treba primijeniti hrvatski abecedni redoslijed:

Australija, Danska, Finska, Rumunjska, Španjolska, Švicarska itd.

U tablicama

Zbog jedinstvenog sadržaja tablica, potrebno je primijeniti istovjetni poredak za sve jezike. Stoga se zemlje navode prema abecednom redoslijedu oznaka. Oznake zemalja po mogućnosti se navode u prvom stupcu tablice da bi čitatelju bio jasan poredak, kako je prikazano u sljedećoj tablici.

Oznaka zemlje	Ugovorna strana	Proizvodnja (u tonama)	Zaposlene osobe (u tisućama)
AT	Austrija	50 000	75
AU	Australija	70 000	120
BE	Belgija	25 500	38
CH	Švicarska	12 500	15
CN	Kina	750 000	1 500
DK	Danska	22 000	40
JP	Japan	150 000	150
NL	Nizozemska	32 000	45
NZ	Novi Zeland	45 000	51
SE	Švedska	10 000	15
US	Sjedinjene Američke Države	350 000	220

Ako su države članice Europske unije skupno navedene na početku tablice, moraju biti poredane prema protokolarnom redoslijedu (vidjeti [točku 7.1.1., prva tablica](#)).

U drugom stupcu imena zemalja uvijek moraju biti na jeziku publikacije. Ako se navode samo oznake, njihova se objašnjenja moraju navesti u glosaru na početku publikacije.

Napomena: Nakon njezina istupanja iz Europske unije, Ujedinjena Kraljevina smatra se trećom zemljom kao i svaka druga i ne bi joj se trebalo dodijeliti nikakvo posebno mjesto u redoslijedu. Primjerice, u grafikonima ili tablicama s popisom država članica nakon kojih slijede zemlje EGP-a, a zatim niz trećih zemalja, Ujedinjena Kraljevina navodi se u toj trećoj skupini u skladu s abecednim redoslijedom ISO oznaka.

7.2. Jezici

Pri navođenju jezičnih inačica i nabranjanju jezika vrijede različita pravila.

7.2.1. Redoslijed jezičnih inačica i oznake ISO (višejezični tekstovi)

Opće pravilo

Jezične inačice trebaju slijediti abecedni redoslijed službenih imena jezika u izvornom pisanom obliku. [Navedene su oznake valjane oznake ISO 639-1 alpha-2.](#)

Ovaj se redoslijed koristi, na primjer, za naslov publikacije na višejezičnoj naslovnoj stranici, slijed jezika u višejezičnoj publikaciji, početnu stranicu i izbor jezika na višejezičnoj internetskoj stranici itd.

Napomena: Redoslijed jezičnih inačica ne smije se miješati s redoslijedom nabranjanja jezika (vidjeti [točku 7.2.2.](#)).

Ime u izvornom jeziku ⁽¹⁾	Hrvatsko ime	Oznaka ISO ⁽²⁾
български ⁽³⁾	bugarski	bg
español ⁽⁴⁾	španjolski	es

(Nastavak)

Ime u izvornom jeziku ⁽¹⁾	Hrvatsko ime	Oznaka ISO ⁽²⁾
čeština	češki	cs
dansk	danski	da
Deutsch	njemački	de
eesti keel	estonski	et
ελληνικά ⁽⁵⁾	grčki	el
English	engleski	en
français	francuski	fr
Gaeilge	irski ⁽⁶⁾	ga
hrvatski	hrvatski	hr
italiano	talijanski	it
latviešu valoda	latvijski	lv
lietuvių kalba	litavski	lt
magyar	mađarski	hu
Malti	malteški	mt
Nederlands	nizozemski	nl
polski	poljski	pl
português	portugalski	pt
română	rumunjski	ro
slovenčina (slovenský jazyk)	slovački	sk
slovenščina (slovenski jezik)	slovenski	sl
suomi	finski	fi
svenska	švedski	sv

⁽¹⁾ Veliko ili malo početno slovo: slijedi se pisani oblik imena u izvornom jeziku.

⁽²⁾ Oznake ISO za jezike pišu se malim slovima, međutim, dopušteno je pisanje velikim slovima zbog tipografskih razloga.

⁽³⁾ Latinična transliteracija: български = bulgarski.

⁽⁴⁾ Na zahtjev španjolskih vlasti, u španjolskome izrazi *lengua española* ili *español* zamjenjuju izraz *castellano*. *Castellano* je službeno ime jezika, no služi se samo za određivanje mjesta u nabrajanju jezika.

⁽⁵⁾ Latinična transliteracija: ελληνικά = elliniká.

⁽⁶⁾ Ne rabimo izraz „gaelski” jer ta dva izraza nisu istoznačnice (vidjeti [točku 7.2.4.](#)).

To se pravilo strogo primjenjuje u završnim odredbama (stranice s potpisima) ugovora i sporazuma.

Posebni slučajevi

Pri višejezičnim dokumentima koji se izdaju na nacionalnoj razini na temelju tekstova koje donosi Vijeće (putovnica, europska zdravstvena iskaznica), redoslijed uglavnom određuje Vijeće aktom, posebno za svaki slučaj. Najrasprostranjeniji jezici u određenoj državi članici navode se prvi, najčešće ovim redoslijedom:

- (a) službeni jezik države;
- (b) engleski;
- (c) francuski;
- (d) ostali jezici redoslijedom navedenim u gornjoj tablici.

Zemlje kandidatkinje

Ime u izvornom jeziku	Hrvatsko ime	Oznaka ISO
bosanski/босански	bosanski	bs
crnogorski/црногорски	crnogorski	cnr ⁽¹⁾
ქართული ⁽²⁾	gruzijski	ka
македонски ⁽³⁾	makedonski	mk
română ⁽⁴⁾	rumunjski	ro
shqip	albanski	sq
srpski/српски	srpski	sr
türkçe	turski	tr
українська мова ⁽⁵⁾	ukrajinski	uk

⁽¹⁾ Oznaka ISO 639-2.

⁽²⁾ Latinična transliteracija: ქართული = kartuli.

⁽³⁾ Latinična transliteracija: македонски = makedonski.

⁽⁴⁾ Ime u upotrebi za službeni jezik Moldove.

⁽⁵⁾ Latinična transliteracija: українська мова = ukrajinska mova.

7.2.2. Nabranje jezika u tekstu (jednojezični tekstovi)

Redoslijed jezika u tekstu ovisi o njihovu imenu u jeziku publikacije. U publikacijama na hrvatskom jeziku jezici se navode prema hrvatskome abecednom redoslijedu: bugarski, češki, danski, engleski, estonski, finski, francuski, grčki, hrvatski, irski ⁽¹⁾, latvijski, litavski, mađarski, malteški, nizozemski, njemački, poljski, portugalski, rumunjski, slovački, slovenski, španjolski, švedski i talijanski.

Kad je sporazum sastavljen i na jeziku treće zemlje koji nije službeni jezik EU-a, jezici EU-a navode se ispred jezika te treće zemlje zbog protokolarnih razloga:

Ovaj je sporazum sastavljen na engleskom, francuskom, njemačkom, talijanskom i arapskom jeziku.

7.2.3. Navođenje jezika publikacije

Kad se navode jezične inačice neke publikacije (na primjer u katalogima publikacija), preporučljivo je to činiti na sljedeći način (u skladu s pravilom navedenim u [točki 7.2.1.](#)):

BG/ES/CS/DA/DE/ET/EL/EN/FR/GA/HR/IT/LV/LT/HU/MT/NL/PL/PT/RO/SK/SL/FI/SV ili bilo koja kombinacija tih jezika	<i>Tekst je objavljen na svakome od navedenih jezika u istom svesku.</i>
BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV ili bilo koja kombinacija tih jezika	<i>Tekst je objavljen na svakome od navedenih jezika u zasebnim svescima po jezicima.</i>
BG-ES-CS-DA-DE-ET-EL-EN-FR-GA-HR-IT-LV-LT-HU-MT-NL-PL-PT-RO-SK-SL-FI-SV ili bilo koja kombinacija tih jezika	<i>Različiti tekstovi objavljeni su na nekima od navedenih jezika u istom svesku.</i>

Napomena: Oznake ISO za jezike pišu se malim slovima, međutim, dopušteno je pisanje velikim slovima zbog tipografskih razloga.

⁽¹⁾ Ne rabimo ime „gaelski” jer irski i gaelski nisu sinonimi (vidjeti [točku 7.2.4.](#)).

7.2.4. Pravila o jezicima u institucijama

Prema članku 290. Ugovora o EZ-u (sada članak 342. Ugovora o funkcioniranju Europske unije) i članku 190. Ugovora o Euratomu Vijeće, koje o tome odlučuje jednoglasno, odgovorno je za utvrđivanje pravila u kojima se uređuje uporaba jezika u institucijama Zajednice, „ne dovodeći u pitanje odredbe sadržane u Statutu Suda Europske unije”.

Na temelju toga Vijeće je 15. travnja 1958. donijelo Uredbu br. 1 o određivanju jezika koji su u uporabi u Europskoj ekonomskoj zajednici, koja je zatim izmijenjena različitim aktima o pristupanju.

Trenutno su 24 službena i radna jezika institucija Europske unije (vidjeti [točku 7.2.1.](#)).

Irski

Do 31. prosinca 2006. irski nije bio radni jezik institucija EU-a. Na temelju sporazuma iz 1971. između Irske i Zajednice, irski je smatran službenim jezikom Zajednice, međutim, podrazumijevalo se da se na njemu sastavlja samo primarno zakonodavstvo.

Irski je 1. siječnja 2007. postao punopravni službeni jezik EU-a uz privremeno odstupanje tijekom razdoblja od pet godina, koje se može produljiti (vidjeti Uredbu Vijeća (EZ) br. 920/2005 od 13. lipnja 2005. (SL L 156, 18.6.2005., str. 3.)), što znači da „institucije Europske unije nisu obvezne izrađivati sve pravne akte na irskom jeziku i objavljivati ih na tom jeziku u *Službenom listu Europske unije*”, osim uredbi koje su zajednički donijeli Europski parlament i Vijeće. To je odstupanje produljeno do 31. prosinca 2016. Uredbom Vijeća (EU) br. 1257/2010 (SL L 343, 29.12.2010., str. 5.). Odstupanje je ponovno produljeno [Uredbom Vijeća \(EU, Euratom\) 2015/2264 \(SL L 322, 8.12.2015., str. 1.\)](#). Odstupanje za irski jezik prestalo se primjenjivati od 1. siječnja 2022.

Irski ili gaelski?

Iako se katkad zamjenjuju, ta dva izraza nisu istoznačnice.

gaelski = skupina keltskih jezika koji se govore u Irskoj i Škotskoj

irski = keltski jezik koji se govori u Irskoj

Prvi službeni jezik u Irskoj je irski, drugi je engleski.

Malteški

Vijeće je 1. svibnja 2004. usvojilo odluku o privremenom odstupanju od obveze sastavljanja akata na malteškom jeziku i njihova objavljivanja u *Službenom listu Europske unije*. To se odstupanje odnosilo na razdoblje od tri godine, s mogućnošću produljenja dodatnih godinu dana, te na sve akte osim uredbi koje su zajednički donijeli Europski parlament i Vijeće (vidjeti Uredbu Vijeća (EZ) br. 930/2004 od 1. svibnja 2004. (SL L 169, 1.5.2004., str. 1.)). Vijeće je 2007. godine odlučilo ukinuti to odstupanje nakon isteka prvotnog razdoblja od tri godine.

7.3. Valute

Postoje općevažuća pravila za korištenje eura i drugih valuta u vezi s njihovim redoslijedom na popisu, različitim načinima pisanja, interpunkcijskim znakovima itd.

7.3.1. Euro i cent

Euro

U skladu sa zaključcima Vijeća Europe donesenima u Madridu u prosincu 1995., jedinstvena se valuta zove **euro** (podjedinica: **cent**; znak: **€**; oznaka ISO: **EUR**).

Europodručje

Izraz „europodručje” službeni je naziv za skupinu zemalja koji su prihvatile euro kao svoju jedinstvenu valutu. Trebalo bi izbjegavati ostale izraze kao što su „euroland” i „eurozona”.

Euro i ECU

Dana 1. siječnja 1999. euro je zamijenio ECU u omjeru jedan naprama jedan ([Uredba Vijeća \(EZ\) br. 1103/97](#) (SL L 162, 19.6.1997., str. 1.); vidjeti također [Uredbu Vijeća \(EZ\) br. 974/98](#) (SL L 139, 11.5.1998., str. 1.)). U starijim tekstovima (prije 1. siječnja 1999.) navođenje u ECU-ima treba ostati neizmijenjeno.

Cent

U načelu se izraz „cent” rabi u svim službenim jezicima EU-a. Međutim, to ne sprečava svakodnevnu uporabu inačica tog izraza u državama članicama (u skladu s drugom uvodnom izjavom [Uredbe \(EZ\) br. 974/98](#) od 3. svibnja 1998.).

U tekstovima institucija i tijela EU-a prednost se daje izrazu „cent” (**obvezno u svim pravnim tekstovima**).

Vidjeti također točku 7.3.3. „Pravila pisanja monetarnih jedinica”:

- [Pravila uporabe \(euro, EUR ili €\)](#)
- [Mjesto oznake ISO ili znaka za euro u iznosima](#)
- [Milijuni i milijarde](#)

7.3.2. Poredak valuta i oznake ISO

Kao kratice valuta u uporabi su oznake prema normi ISO 4217 (vidjeti [Prilog A7](#), i [internetsku stranicu organizacije odgovorne za normu ISO 4217](#)).

Valute država članica

Pri nabranju valuta država članica euro se navodi na prvome mjestu, a potom slijede druge kratice valuta abecednim redom (prema normi ISO 4217).

Oznaka ISO	Valuta
EUR	euro
BGN	lev
CZK	češka kruna
DKK	danska kruna
HUF	forint
PLN	zloti
RON	rumunjski leu
SEK	švedska kruna

Ostale valute

Zbog protokolarnih razloga, ostale valute slijede nakon valuta država članica i nabrojene su prema istom pravilu, odnosno prema abecednom redu valutne oznake (oznake ISO 4217). Isto se pravilo primjenjuje na popis valuta u tekstu ako ne postoji drugo načelo nabranja.

Oznaka ISO	Valuta
CAD	kanadski dolar
CHF	švicarski franak
JPY	jen
USD	američki dolar

Vidjeti [Prilog A7.](#) za popis valutnih oznaka.

Stare valute

Euro je zamijenio sljedeće stare valute država članica.

Oznaka ISO	Valuta
ATS	austrijski šiling
BEF	belgijski franak
CYP	ciparska funta
DEM	njemačka marka
EEK	estonska kruna
ESP	španjolska pezeta
FIM	finska marka
FRF	francuski franak
GRD	drahma
HRK	kuna
IEP	irska funta
ITL	talijanska lira
LTL	litas
LUF	luksemburški franak
LVL	lats
MTL	malteška lira
NLG	nizozemski gulden
PTE	portugalski eskudo
SIT	tolar
SKK	slovačka kruna

Valute zemalja kandidatkinja

Oznaka ISO	Zemlja	Valuta
ALL	Albanija	lek
BAM	Bosna i Hercegovina	konvertibilna marka
EUR	Crna Gora	euro
GEL	Gruzija	lari
MDL	Moldova	moldavski leu
MKD	Sjeverna Makedonija	denar
RSD	Srbija	srpski dinar
TRY	Turska	turska lira
UAH	Ukrajina	hrivnja

7.3.3. Pravila pisanja monetarnih jedinica

Pisanje naziva

Kad se općenito govori o monetarnoj jedinici, no nije naveden iznos, ona se piše slovima, osim u tablicama (vidjeti „Pisanje oznake ISO”):

iznos u eurima
svota u funtama sterlinga

Pisanje oznake ISO

U tekstu

Kad uz monetarnu jedinicu stoji iznos, oznaka ISO „EUR” stavlja se iza brojčanog iznosa i nedjeljivog razmaka (**obvezno u svim pravnim tekstovima**):

Potreban je iznos 12 500 EUR.
Razlika je 1 550 EUR.

U tablicama

Pri pisanju glavne jedinice za cijelu tablicu, u zagradi na desnoj strani iznad tablice nalaze se oznaka ISO i potrebni množitelj, i to u kurzivu:

(u EUR)
(u milijunima EUR)
(u milijardama EUR)

i Pravni akti – Službeni list

Euro

U tekstovima koji se objavljuju u Službenom listu rabi se oznaka ISO „EUR”, a iznosi su izraženi brojkama iza kojih slijedi nedjeljivi razmak:

10 000 EUR
1 000 000 EUR (ne 1 milijun EUR)

Ostale valute

Kad uz monetarnu jedinicu stoji iznos, za ostale se valute rabi određena oznaka ISO za valutu, i to iza iznosa u brojkama i nedjeljivog razmaka:

Primljen je iznos od 300 GBP, a potrošeno je 250 GBP.

i Revizorski sud

U tekstovima Revizorskog suda iza iznosa slijedi nedjeljivi razmak i valuta izražena slovima:

potrošnja od 15 000 eura

Pisanje znaka za euro (€)

Znak za euro namijenjen je za uporabu u dijagramima. Međutim, njegova je uporaba dopuštena i u popularnim radovima te promidžbenim izdanjima (npr. prodajnim katalozima), kao i u priopćenjima za medije.

U sustavima za obradu teksta znak eura moguće je dobiti istodobnim pritiskom na lijevu tipku **Alt** i **0128**. Tehničke specifikacije znaka eura dostupne su na internetskoj stranici Komisije o euru (<https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/euro>).

Napomena: U HTML-u valja imati na umu konačni izgled i sastav dokumenta. Tekstovi pisani normom Unicode nisu problem, no u starijim tekstovima pisanima s pomoću ISO 8859 HTML koda „€” pokazat će znak eura na ekranu, koji bi mogao nestati pri ispisu na papir. (Taj je problem riješen uporabom gif ili jpg slike za znak eura.) U tekstovima koji ulaze u proizvodni postupak i namjena im je automatski prijenos na intranet ili internetsku stranicu ne savjetuje se uporaba znaka za euro (umjesto toga valja uporabiti valutnu oznaku EUR).

Mjesto oznake ISO (EUR) u iznosima

Oznaka ISO „EUR” slijedi iza iznosa i razmaka:

svota od 30 EUR

Napomena: U engleskom, irskom i malteškom jeziku redoslijed je obrnut, tj. oznaka dolazi ispred iznosa, odvojena razmakom:

an amount of EUR 30

Mjesto znaka za euro (€) u iznosima

Znak € slijedi iza iznosa i razmaka:

svota od 30 €

Napomena: U engleskom, irskom, malteškom i nizozemskom jeziku redoslijed je obrnut, tj. znak dolazi ispred iznosa:

an amount of €30 (*bez razmaka između znaka i iznosa*)

Milijuni i milijarde

Pri pisanju milijuna ili milijardi rabe se sljedeći oblici:

- sve brojke:

10 000 000 EUR

- brojke s riječima „milijun” ili „milijarda” iza kojih slijedi oznaka ISO:

10 milijuna EUR

15 milijardi EUR

- u naslovima tablica (obično unutar zagrade):

u milijunima EUR, u milijardama GBP
u mil. EUR, u mlrd. GBP

10 milijuna EUR, 10 milijardi GBP
10 mil. EUR, 10 mlrd. GBP

- brojke s riječima „milijun” ili „milijarda” iza kojih slijedi naziv valute ispisan riječima (u tekstovima Revizorskog suda i u općim publikacijama ako nema puno brojki):

10 milijuna eura

15 milijardi eura

Napomena: mil. EUR ili mlrd. EUR mogu se uporabiti samo ako nema dovoljno mjesta za ispisivanje cijele riječi.

Milijuni/milijarde s decimalama

Kad su posrijedi proračunski iznosi, savjetuje se uporaba sljedećeg oblika:

- do tri decimalna mjesta rabi se odgovarajuća jedinica:

1,326 milijardi (*ne* 1 326 milijuna)

- pri više od tri decimalna mjesta rabi se manja jedinica:

1 326,1 milijun (*ne* 1,3261 milijarda)

To olakšava čitanje i usporedbu brojki.

8.

Bilješke i njihove oznake

Bilješke su obično smještene u dnu odgovarajuće stranice, manje su veličine od glavnog dijela teksta (obično za dvije točke) i odvojene su od teksta kratkom crtom i proredom.

Općenito, bilješke se brojčano označavaju neprekinuto kroz cijeli dokument, iako brojčano označavanje može započeti i iznova na svakoj stranici. U nekim slučajevima bilješke se mogu grupirati na kraju poglavlja ili sveska, kao završne bilješke.

U Službenom listu bilješke se brojčano označavaju neprekinuto. Kada dokument sadrži priloge ili dodatke, brojčano označavanje bilješki ponovno započinje na početku svakog priloga ili dodatka.

Za istovjetne bilješke u publikacijama koje nisu Službeni list treba uporabiti formulaciju „vidjeti bilješku x., stranica y.” umjesto *idem* ili *ibidem*, što bi moglo izazvati zabunu. Korektor će ili ponovno ispisati cijelu bilješku ili će u pokusni ispis unijeti ispravne brojke.

U Službenom listu tekst istovjetnih bilješki ponavlja se u cijelosti svaki put kad se spomene.

Svaka bilješka završava točkom.

8.1. Oznake bilješki

Oznake bilješki istovjetnog su izgleda u svim jezičnim inačicama. Mogu biti sljedećih oblika:

- brojka kao eksponent u zagradama koje su iste veličine kao tekst. Zagradama prethodi nedjeljivi razmak, a iza njih slijedi razmak ili interpunkcijski znak:

Upućivanja na Uredbu Komisije ⁽¹⁾ pojavljuju se i u Komunikaciji Vijeću ⁽²⁾, no ne u tekstu Suda ⁽³⁾.

- zvjezdica u zagradama kojima prethodi nedjeljivi razmak, a iza njih slijedi razmak ili interpunkcijski znak. Taj znak upućuje na napomenu koja se u određenom radu ili u periodičnim publikacijama pojavljuje više od jedanput i koja uvijek ima isto značenje:

0154030	Ribizi (bijeli, crni i crveni)	0,01 (*)	2 (*)
0154040	Ogrozd (crveni, zeleni i žuti)	0,01 (*)	0,1 (*)
0154050	Šipak	0,01 (*)	0,01 (*)
0154060	Dud (bijeli i crni)	0,01 (*)	0,01 (*)

(*) Označava donju granicu analitičkog određivanja.

Napomena: U izmjenama akata u Službenom listu za označavanje bilješki u tekstu koji se mijenja koriste se zvjezdice. Ove su bilješke iste veličine kao tekst i smještaju se ispod izmijenjenog teksta:

Provedbena uredba (EU) 2019/1793 mijenja se kako slijedi:

1. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) za hranu koja je zbog mogućeg rizika od kontaminacije mikotoksinima, uključujući aflatoksine, navedena u prilogima I. i II., uzorkovanje i analize provode se u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2023/2782 (*);

(*) Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/2782 od 14. prosinca 2023. o utvrđivanju metoda uzorkovanja i analize za kontrolu razina mikotoksina u hrani i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 401/2006 (SL L, 2023/2782, 15.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2782/oj).”;

(b) točka (d) briše se;

- iznimno se malo slovo kao eksponent može uporabiti u tablicama s vrlo sitno tiskanim brojkama da se izbjegnu pogreške i zabune:

Brojčana oznaka	Skupine i primjeri pojedinačnih proizvoda na koje se odnose maksimalne razine ostataka (MRO) ^(a)	Fenbukonazol (zbroj sastavnih enantiomera)	Penkonazol (zbroj sastavnih izomera) (F)
(1)	(2)	(3)	(4)
0100000	VOĆE, SVJEŽE ili SMRZNUTO; ORAŠASTI PLODOVI		

^(a) Cjeloviti popis proizvoda biljnog i životinjskog podrijetla na koje se odnose MRO-i nalazi se u Prilogu I.

Oznaka bilješke (skupa sa zagradama) ne smije biti podebljana ni u kurzivu (čak i u tekstovima ili naslovima koji su u kurzivu ili podebljani).

Ako se oznaka bilješke nalazi u tablici, bilješka mora biti dio tablice i stoga se nalaziti u okviru tablice.

Bilješke i njihove oznake: priprema teksta/pravila unosa teksta:

vidjeti [točku 4.2.3.](#)

8.2. Redoslijed bilješki

U načelu redoslijed bilješki istovjetan je u svim jezičnim inačicama.

U tablicama, grafikonima itd. različite vrste bilješki navode se određenim redoslijedom. Bilješke označene zvjezdicama navode se prve, a zatim slijede brojčano označene bilješke. Njih mogu slijediti

napomena ili izvor(i), odvojeni od bilješki nešto većim razmakom između redaka nego što je razmak između bilješki:

(*) Privremena odluka Komisije.

⁽¹⁾ Te su cijene rezultat primjene maksimalnog smanjenja.

⁽²⁾ Za tekuću tržišnu godinu ta je cijena povećana posebnom premijom.

Napomena: Privremeni podatci.

Izvor: Europska komisija, Glavna uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj.

9.

Ostala pravila

Ostala pravila tiču se adresa, elektroničkih adresa, telefonskih brojeva, navođenja djela, administrativne strukture Europske unije itd.

9.1. Adrese

U načelu, europske institucije u djelima uvijek rabe međunarodni oblik; jezik koji se upotrebljava ovisi o tome je li djelo jednojezično ili višejezično.

9.1.1. Adrese: opća načela

Analiza načina pisanja adresa teška je i složena zadaća s obzirom na to da ne postoji jedinstveni sustav za sve zemlje. Tako i izgled adrese ovisi o tome je li riječ o nacionalnoj ili međunarodnoj pošiljci. U načelu, europske institucije uvijek rabe međunarodni oblik.

Precizne pojedinosti o izgledu adresa možete naći na internetskim stranicama nacionalnih poštanskih službi. Poveznice na njih dostupne su na internetskoj stranici Svjetske poštanske unije (UPU) (<https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions>).

UPU daje i razne opće preporuke, a za djela europskih institucija treba dodatno uzeti u obzir i to je li riječ o jednojezičnim ili višejezičnim dokumentima.

Korisne poveznice

UPU, sustavi adresiranja (EN, FR):

<https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions>

UPU, sustavi navođenja poštanskih adresa u državama članicama (EN, FR):

https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions#scroll-nav_5

UPU, Universal POST*CODE® DataBase (EN, FR):

https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions#scroll-nav_1

Jezici i znaci koje treba uporabiti

Dio adrese unutar kojega se navodi odredišna zemlja mora biti napisan u skladu s preporukama otpremne zemlje (po mogućnosti na jeziku otpremne zemlje ili na jednom od svjetskih jezika).

Ime odredišne zemlje mora biti napisano velikim slovima u zadnjem retku adrese.

S obzirom na to da se nacionalne preporuke razlikuju glede uporabe velikih slova u zadnjem retku te u zadnja dva ili tri retka, donesena je odluka o usklađivanju izgleda: samo se ime zemlje piše velikim slovima.

Ako se u odredišnoj zemlji ne rabi latinično pismo ili ime zemlje nije dovoljno jasno, ime odredišne zemlje ili po mogućnosti ime grada treba ponovno napisati na jednom od svjetskih jezika da se izbjegnu teškoće tijekom provoza kroz zemlje posrednice.

Ostatak adrese mora biti u skladu s preporukama odredišne zemlje.

Poštanski brojevi

Poštanski brojevi koji su se prije rabili za slanje međunarodne pošte (posebne oznake u Europi prema preporuci Konferencije europskih poštanskih i telekomunikacijskih uprava iz 1965. i oznake ISO 3166 alfa-2 za ostale zemlje) u mnogim su zemljama ukinuti ili izmijenjeni.

Dana 1. travnja 2024. u sedam država članica još uvijek se rabila oznaka zemlje: Hrvatska (HR), Cipar (CY), Latvija (LV), Litva (LT), Luksemburg (L), Finska (FI) i Švedska (SE).

Napomena: Za Latviju se oznaka piše **iza** imena grada, zareza i razmaka:

Rīga, LV-1073

Za ostale države članice ne smije se uporabiti stara oznaka zemlje. U Njemačkoj se može dogoditi dospijeće pošiljke koju razvrstava stroj za razvrstavanje pošte ako se na pošiljci nalazi stara oznaka zemlje.

Za dodatne informacije o poštanskim brojevima država članica vidjeti [točku 9.1.5.](#)

9.1.2. Adrese u jednojezičnim dokumentima

Ako su adrese iste strukture u svim jezičnim inačicama publikacije (na primjer, u tablici koja sadržava popis adresa koje su na istoj stranici u svim inačicama), primjenjujemo pravila za višjezične dokumente (vidjeti [točku 9.1.3.](#)).

Pošiljke namijenjene zemljama u kojima se piše latinicom

U jednojezičnim dokumentima institucija, tijela te ureda i agencija Europske unije adrese su obično napisane na jeziku publikacije/zemlje otpreme. Posebice to vrijedi za imena gradova i zemalja:

Europska komisija
Predstavništvo u Portugalu
Centar Jean Monnet
1069-068 Lisabon
PORTUGAL

Ipak se podatci koji prethode imenima gradova i zemalja mogu napisati i na jeziku odredišne zemlje. Takvu načinu pisanja adrese treba dati prednost jer je jasniji poštanskim službama odredišne zemlje:

Comissão Europeia
Representação em Portugal
Largo Jean Monnet
1069-068 Lisabon
PORTUGAL

Da se izbjegnu problemi tijekom provoza kroz zemlju posrednicu, preporučuje se dodati ime odredišne zemlje (i po mogućnosti grada) na jednom od svjetskih jezika. Na primjer, pošiljka poslana iz Poljske u Njemačku:

Herrn E. Muller
Goethestr. 13
22767 Hamburg
NIEMCY/GERMANY

U dokumentima na bugarskom i grčkom jeziku adrese su napisane latinicom, po mogućnosti na jeziku odredišne zemlje ili na engleskom.

Pošiljke namijenjene trećim zemljama u kojima se ne piše latinicom

Na pošiljkama namijenjenima trećim zemljama u kojima se ne rabi latinično pismo (Kina, Japan, Saudijska Arabija itd.), adresa, posebno ime zemlje, piše se na jednom od svjetskih jezika (često na engleskom). Dio adrese koji se odnosi na ulicu može se napisati jednostavnom latiničnom transliteracijom:

European Commission
Representation in Beijing
15 Dong Zhi Men Wai Daije, Sanlitun
100600 Beijing
CHINA

Pošiljke namijenjene državama članicama u kojima se ne piše latinicom (Bugarska, Grčka i Cipar)

U dokumentima na hrvatskom adrese na pošiljkama za Bugarsku, Grčku ili Cipar pišu se latinicom (s transliteracijom ako je potrebna, npr. imena ulice).

Europska komisija
Predstavništvo u Bugarskoj
Moskovska 9
1000 Sofija
BUGARSKA

Europska komisija
Predstavništvo u Grčkoj
Vassilissis Sofias 2
106 74 Atena
GRČKA

Europska komisija
Predstavništvo na Cipru
Iris Tower, 8th Floor
Agapinoros 2
CY-1076 Nikozija
CIPAR

U dokumentima na bugarskom i grčkom jeziku imena gradova i država moraju biti napisana i latinicom (na engleskom).

Европейска комисија
Представителство
в България
ул. „Московска“ № 9
1000 София/**Sofia**
БЪЛГАРИЯ/**BULGARIA**

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία
στην Ελλάδα
Βασιλίσσης Σοφίας 2
106 74 Αθήνα/**Athens**
ΕΛΛΑΔΑ/**GREECE**

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία
στην Κύπρο
Iris Tower, 8ος όροφος
Αγαπήνωρος 2
CY-1076 Λευκωσία/**Nicosia**
ΚΥΠΡΟΣ/**CYPRUS**

Posebni slučaj regije glavnoga grada Bruxellesa

U dokumentima institucija, tijela te ureda i agencija Europske unije pri pisanju adrese na pošiljkama namijenjenima slanju u dvojezičnu regiju glavnoga grada Bruxellesa treba se držati sljedećih pravila:

Jednojezični dokumenti na francuskom ili nizozemskom

Francuski (adrese samo na francuskom)

Conseil de l'Union européenne
Rue de la Loi 175
1048 Bruxelles
BELGIQUE

Nizozemski (adrese samo na nizozemskom)

Raad van de Europese Unie
Wetstraat 175
1048 Brussel
BELGIË

Jednojezični dokumenti na ostalim jezicima EU-a

Prvi dio adrese može se napisati dvojezično ili jednojezično, po mogućnosti na međunarodno poznatom jeziku. No naziv ulice, grada i zemlje mora biti napisan dvojezično:

Conseil de l'Union européenne/
Raad van de Europese Unie
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Council of the European Union
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Adrese u frankofonskim zemljama

U Belgiji, Francuskoj i Luksemburgu nazivi ulica i brojevi pišu se prema različitim načelima koja se moraju poštovati.

BELGIJA
Rue de la Source 200

Broj se piše iza imena ulice (bez zareza).

FRANCUSKA
24 rue de l'Allée-au-Bois

Ime ulice piše se iza broja (bez zareza).

LUKSEMBURG
2, rue Mercier

Ime ulice piše se iza broja (sa zarezom).

9.1.3. Adrese u višejezičnim dokumentima

U višejezičnim dokumentima institucija, tijela te ureda i agencija Europske unije popisi adresa obično se sastoje samo jedanput da bi bili usklađeni i dosljedni.

Napomena: Ako je adresa u jednojezičnim dokumentima iste strukture u svim jezičnim inačicama (na primjer, u tablici koja sadržava popis adresa, objavljenoj na istoj stranici publikacije u svim jezičnim inačicama), primjenjujemo pravila za višejezične dokumente.

Države članice Europske unije

Za države članice Europske unije svaka se adresa piše na izvornom jeziku, pri čemu se uzimaju u obzir sljedeće napomene:

- za Belgiju adrese se pišu na francuskom i na nizozemskom (skopljene su dogovor s belgijskim nadležnim tijelima da se njemački, treći nacionalni jezik, ne uključuje),
- za Bugarsku, Grčku i Cipar adrese se pišu izvornim pismom i latinicom (engleska transkripcija). Na bugarskim i grčkim jezičnim inačicama ime grada i države mora biti napisano i latinicom (engleska transkripcija),
- za Irsku se adrese pišu na irskom i engleskom,
- za Maltu se adrese pišu na malteškom i engleskom,
- za Finsku se adrese pišu na finskom i švedskom.

Primjer višejezičnog popisa za države članice Europske unije prikazan je u [točki 9.1.4.](#)

Treće zemlje

Za treće zemlje u kojima se rabi drugačije pismo (Kina, Japan i zemlje arapskoga govornog područja itd.) potrebna je transliteracija adrese na latinicu. Ime zemlje i, po mogućnosti, ime grada navodi se na međunarodno poznatom jeziku EU-a, obično na engleskom.

9.1.4. Adrese u državama članicama: izgled i primjeri

Sljedeći primjer donosi višejezični popis. Navedene adrese služe samo kao primjer oblika, podatci se ne smiju smatrati valjanima. Za tekuće podatke (ulica, broj, telefon itd.) koristite se osuvremenjenim izvorima.

Belgija	Bugarska	Češka
Commission européenne Représentation en Belgique Rue Archimède 73 1000 Bruxelles BELGIQUE	Европейска комисија Представителство в България ул. „Московска“ № 9 1000 Софија/Sofia БЪЛГАРИЈА/BULGARIA	Evropská komise Zastoupení v Česku Pod Hradbami 17 160 00 Praha 6 ČESKO
Tél. +32 22953844 Fax +32 22950166	Тел. +359 29335252 Факс +359 29335233	Tel. +420 224312835 Fax +420 224312850
Europese Commissie Vertegenwoordiging in België Archimedesstraat 73 1000 Brussel BELGIË	European Commission Representation in Bulgaria Moskovska 9 1000 Sofia BULGARIA	<i>Poštanska adresa:</i> PO Box 192 160 41 Praha 6 ČESKO
Tel. +32 22953844 Fax +32 22950166	Tel. +359 29335252 Fax +359 29335233	

Danska

Europa-Kommissionen
Repræsentation i Danmark
Højbrohus
Østergade 61
1004 København K
DANMARK

Tlf. +45 33144140
Fax +45 33111203

Njemačka

Europäische Kommission
Vertretung in Berlin
Unter den Linden 78
10117 Berlin
DEUTSCHLAND

Tel. +49 302280-2000
Fax +49 302280-2222

Estonija

Euroopa Komisjon
Esindus Eestis
Kohtu 10
10130 Tallinn
EESTI/ESTONIA

Tel +372 6264400
Faks +372 6264439

Irska

An Coimisiún Eorpach
Ionadaíocht in Éirinn
Áras na hEorpa
12-14 Sráid an Mhóta Íochtar
Baile Átha Cliath 2
D02 W710
ÉIRE

Teil. +353 16341111
Facs +353 16341112

European Commission
Representation in Ireland
Europe House
12-14 Lower Mount Street
Dublin 2
D02 W710
IRELAND

Tel. +353 16341111
Fax +353 16341112

Grčka

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα
Βασιλίσσης Σοφίας 2
106 74 Αθήνα/Athens
ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

Τηλ. +30 2107251000
Φαξ +30 2107244620

European Commission
Representation in Greece
Vassilissis Sofias 2
106 74 Athens
GREECE

Tel. +30 2107251000
Fax +30 2107244620

Španjolska

Comisión Europea
Representación en España
Paseo de la Castellana, 46
28046 Madrid
Madrid
ESPAÑA

Tel. +34 914315711
Fax +34 915760387

Francuska

Commission européenne
Représentation en France
288 boulevard Saint-Germain
75007 Paris
FRANCE

Tél. +33 140633800
Fax +33 145569417

Hrvatska

Europska komisija
Predstavništvo u Hrvatskoj
Ulica Augusta Cesarca 2
HR-10000 Zagreb
HRVATSKA

Tel. +385 14691300
Faks +385 14627499

Italija

Commissione europea
Rappresentanza in Italia
Via IV Novembre 149
00187 Roma RM
ITALIA

Tel. +39 06699991
Fax +39 066791658

Cipar

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία στην Κύπρο
Iris Tower, 8ος όροφος
Αγαπήνωρος 2
CY-1076 Λευκωσία/Nicosia
ΚΥΠΡΟΣ/CYPRUS

Τηλ. +357 22817770
Φαξ +357 22768926

European Commission
Representation in Cyprus
Iris Tower, 8th Floor
Agapinor Street 2
CY-1076 Nicosia
CYPRUS

Tel. +357 22817770
Fax +357 22768926

Latvija

Eiropas Komisija
Pārstāvniecība Latvijā
Jēkaba kazarmas
Torņu iela 4-1C
Rīga, LV-1050
LATVIJA

Tāl. +371 7325270
Fakss +371 7325279

Litva

Europos Komisija
Atstovybė Lietuvoje
Naugarduko g. 10
LT-01141 Vilnius
LIETUVA/LITHUANIA

Tel. +370 52313191
Faks. +370 52313192

Luksemburg

Commission européenne
Représentation au Luxembourg
Bâtiment Jean Monnet
Rue Alcide De Gasperi
L-2920 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tél. +352 4301-1
Fax +352 4301-34433

Office des publications de l'Union
européenne
20, rue de Reims
L-2417 Luxembourg
LUXEMBOURG

Poštanska adresa:

Office des publications de l'Union
européenne
L-2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

Mađarska

Európai Bizottság
Magyarországi Képvisellete
Budapest
Bérc u. 23.
1016
MAGYARORSZÁG/HUNGARY

Tel. +36 12099700
Fax +36 14664221

Malta

Il-Kummissjoni Ewropea
Rappreżentanza ta' Malta
Dar l-Ewropa
254, Triq San Pawl
Valletta
VLT 1215
MALTA

European Commission
Representation in Malta
Dar l-Ewropa
254, Triq San Pawl
Valletta
VLT 1215
MALTA

Tel. +356 2342500
Faks +356 21344897

Nizozemska

Europese Commissie
Vertegenwoordiging in Nederland
Korte Vijverberg 5
2513 AB Den Haag
NEDERLAND

Tel. +31 703135300
Fax +31 703646619

Austrija

Europäische Kommission
Vertretung in Österreich
Kärntnerring 5-7
1010 Wien
ÖSTERREICH

Tel. +43 151618-0
Fax +43 15134225

Poljska

Przedstawicielstwo
Komisji Europejskiej w Polsce
Centrum Jasna
ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
POLSKA/POLAND

Tel. +48 225568989
Faks +48 225568998

Portugal

Comissão Europeia
Representação em Portugal
Largo Jean Monnet 1-10.º
1069-068 Lisboa
PORTUGAL

Tel. +351 213509800
Fax +351 213509801/02/03

Rumunjska

Comisia Europeană
Reprezentanța din România
Str. Jules Michelet nr. 18, sector 1
010463 București
ROMÂNIA

Tel. +40 212035400
Fax +40 212128808

Slovenija

Evropska komisija
Predstavništvo v Sloveniji
Dunajska 20
1000 Ljubljana
SLOVENIJA

Tel. +386 12528800
Faks +386 14252085

Slovačka

Európska komisia
Zastúpenie na Slovensku
Palisády 29
811 06 Bratislava
SLOVENSKO/SLOVAKIA

Tel. +421 254431718
Fax +421 254432972

Finska

Euroopan komissio
Suomen-edustusto
Pohjoisesplanadi 31
FI-00100 Helsinki
SUOMI/FINLAND

P. +358 96226544
F. +358 9656728

Europeiska kommissionen
Representationen i Finland
Norra esplanaden 31
FI-00100 Helsingfors
FINLAND

Tfn +358 96226544
Fax +358 9656728

Švedska

Europeiska kommissionen
Representationen i Sverige
Regeringsgatan 65, 6 tr.
Box 7323
SE-103 90 Stockholm
SVERIGE

Tfn +46 856244411
Fax +46 856244412

Ostali mogući oblici adresa (Belgija i Finska)

Belgija

Commission européenne/
Europese Commissie
Rue Archimède/Archimedesstraat 73
1000 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Tél./tel. +32 22953844
Fax +32 22950166

Finska

Akateeminen Kirjakauppa /
Akademiska Bokhandeln
Pohjoisesplanadi 39 /
Norra esplanaden 39
PL/PB 128
FI-00101 Helsinki/Helsingfors
SUOMI/FINLAND

P./tfn +358 96226544
F./fax +358 9656728

Napomena: Telefonski su brojevi navedeni u međunarodnom obliku. Pri telefoniranju unutar države valja poštovati komunikacijske norme u određenoj državi. Te se norme razlikuju među državama i neprestano mijenjaju, stoga u ovom priručniku nije moguće navesti osuvremenjeni popis. Norme obuhvaćaju:

- uporabu dodatnih brojeva u nekim državama (npr. „0” u Belgiji i Francuskoj, „06” u Mađarskoj),
- uporabu pozivnog broja grada ako se zove izvan gradskog područja (npr. u Litvi),
- uporabu dodatnog broja „0” izvan određenoga gradskog područja,
- uporabu dodatnih pozivnih brojeva za razne davatelje usluga i
- prenosivost telefonskih brojeva (pri čemu je dovoljan pozivni broj, a lokacija nije važna).

9.1.5. Adrese u državama članicama: posebnosti

Poštanski brojevi, Eircode i oznake zemalja

U tablici je detaljno opisana struktura oznaka u svim državama članicama.

Država	Poštanski broj/ Eircode ⁽¹⁾	Oznaka države	Napomena
Belgija	4 znamenke		
Bugarska	4 znamenke		
Češka	5 znamenki		Između treće i četvrte znamenke je razmak. Između poštanskog broja i imena grada dva su razmaka.
Danska	4 znamenke		
Njemačka	5 znamenki		Ispred poštanskog broja nikada se ne rabi oznaka države (D- ili DE-). U suprotnome se dopiše pošiljke koju razvrstava stroj za razvrstavanje pošte može odgoditi.
Estonija	5 znamenki		
Irska	7 alfanumeričkih znakova (Eircode)		Dodajte, po mogućnosti, oznaku za četvrt u Dublinu. Eircode se mora navesti iznad imena zemlje, u zasebnom retku.
Grčka	5 znamenki		Između treće i četvrte znamenke je razmak.
Španjolska	5 znamenki		Iza imena grada dodaje se ime pokrajine u zasebnom retku – vidjeti popis na internetskoj stranici UPU-a (EN).
Francuska	5 znamenki		
Hrvatska	5 znamenki	HR	Ispred poštanskog broja treba dodati oznaku „HR-”.
Italija	5 znamenki		Iza imena grada dodaje se kratica pokrajine – vidjeti popis na internetskoj stranici UPU-a (EN).
Cipar	4 znamenke	CY	Ispred poštanskog broja treba dodati oznaku „CY-”.

(Nastavak)

Država	Poštanski broj/ Eircode ⁽¹⁾	Oznaka države	Napomena
Latvija	4 znamenke (desno)	LV	Ispred poštanskog broja treba dodati oznaku „LV-“. Piše se desno od imena grada, od kojega je odvojena zarezom.
Litva	5 znamenki	LT	Ispred poštanskog broja treba dodati oznaku „LT-“.
Luksemburg	4 znamenke	L	Ispred poštanskog broja treba dodati oznaku „L-“.
Mađarska	4 znamenke		Ime ulice piše se ispod imena grada. Poštanski broj piše se u zasebnom retku iznad imena države.
Malta	3 slova + 4 znamenke		Poštanski broj piše se ispod imena države s razmakom između slova i znamenki.
Nizozemska	4 znamenke + 2 slova		Između znamenki i slova je razmak. Između poštanskog broja i imena grada dva su razmaka.
Austrija	4 znamenke		
Poljska	5 znamenki		Između druge i treće znamenke je spojnica.
Portugal	7 znamenki		Između četvrte i pete znamenke je spojnica.
Rumunjska	6 znamenki		
Slovenija	4 znamenke		
Slovačka	5 znamenki		Između treće i četvrte znamenke je razmak.
Finska	5 znamenki	FI	Ispred poštanskog broja treba dodati oznaku „FI-“ ili „AX-“ za Ålandske Otoke.
Švedska	5 znamenki	SE	Ispred poštanskog broja treba dodati oznaku „SE-“. Između treće i četvrte znamenke je razmak.

⁽¹⁾ Ako nije drugačije naznačeno, poštanski se broj piše lijevo od imena grada. Njime se obilježava skupina adresa. Eircode, uveden u Irskoj u srpnju 2015., jedinstveni je broj koji se dodjeljuje svakoj stambenoj i poslovnoj adresi.

Napomena: Zbog praktičnih razloga (sinoptički prikaz u svim jezičnim inačicama) popis je sastavljen prema protokolarnom redoslijedu.

Ostale napomene

U nekim državama članicama (Belgija, Irska, Malta i Finska) postoje dva službena jezika ili više njih koji su radni jezici u europskim institucijama. (Iako Cipar ima dva službena jezika, grčki i turski, samo je grčki radni jezik u europskim institucijama.) Napominjemo da za Belgiju, na temelju sporazuma s belgijskim nadležnim tijelima, višejezični format adrese ne sadržava njemačku inačicu. Za svaku od tih država članica adrese u višejezičnom formatu pišu se na: francuskom i nizozemskom za Belgiju, irskom i engleskom za Irsku, malteškom i engleskom za Maltu te finskom i švedskom za Finsku.

Valja uzeti u obzir da su u nekim državama u uporabi druga pisma (Bugarska, Grčka/Cipar).

Pisanje adresa na pošiljkama namijenjenima slanju u jednu od tih država ovisi o jeziku ili jezicima publikacije i o tome je li riječ o jednojezičnom ili višejezičnom dokumentu.

Adrese na pošiljkama namijenjenima slanju u Belgiju, Irsku, na Maltu ili u Finsku

Jednojezični dokumenti

- U dokumentima na jednome od službenih jezika odredišne zemlje adrese se u načelu pišu samo na tom jeziku.
- U dokumentima na drugim jezicima Europske unije: adrese se pišu na oba službena jezika odredišne zemlje (kao u višejezičnim dokumentima).

Višejezični dokumenti

Adrese se navode na oba službena jezika odredišne zemlje.

Adrese na pošiljkama namijenjenima slanju u Bugarsku, Grčku ili na Cipar

Jednojezični dokumenti

- U dokumentima na bugarskom ili grčkom adrese su na jeziku publikacije, ali imena gradova i država dodaju se na engleskom.
- U dokumentima na jednome od jezika EU-a adrese se pišu latinicom (s transliteracijom npr. imena ulice ako je potrebno).

Višejezični dokumenti

Adrese se navode na bugarskom ili grčkom, a imena gradova i država dodaju se na engleskom. Potpuna adresa navodi se i latinicom (engleska transkripcija).

9.2. Elektroničke adrese

Informacije o elektroničkim adresama navode se kako slijedi:

- „E-pošta:” (dvotočka):

E-pošta: ime.prezime@ec.europa.eu

- „Internet:” (dvotočka):

Internet: https://europa.eu

Radi usklađivanja, kratica URL se više ne rabi pri navođenju elektroničkih adresa.

Elektroničke adrese mogu se navesti i bez uvodnog izraza, osobito ako je prostor ograničen:

ime.prezime@ec.europa.eu

https://www.europarl.europa.eu

Napomena: U internetskim adresama preporučuje se zadržati protokol za prijenos (http://, https://, ftp:// itd.), osobito zato da se osigura ispravna konfiguracija poveznica pri preuzimanju internetskih stranica.

9.3. Telefonski brojevi

Načini pisanja telefonskih brojeva uređeni su raznim međunarodnim standardima Međunarodne telekomunikacijske unije (ponajprije preporuke ITU-T E.122, E.123 i E.126).

U praksi te norme uzrokuju razne poteškoće, osobito one koje se odnose na preporučene oblike prikazivanja. Radi pojednostavnjenja, nadležna tijela EU-a sporazumjela su se o jedinstvenom načinu prikazivanja na svim jezicima EU-a u skladu sa sljedećim načelima:

- broj se navodi u međunarodnom obliku,
- ispred međunarodnoga pozivnog broja stavlja se znak plusa „+” (iza kojega nema razmaka), kojim se upućuje na potrebu dodavanja pozivnog broja za međunarodne pozive,

- nakon međunarodnog pozivnog broja i razmaka slijedi cjelokupni broj, uključujući regionalni pozivni broj ako postoji, u jednom nizu:

+33 140633900

- interni broj odvaja se spojnicom od glavnog broja. Znamenke internog broja ne razdvajaju se. Pišu se u jednom nizu:

+32 222020-43657

Napomena: Za poziv unutar države međunarodni se broj mora prilagoditi najnovijim normama telekomunikacijske službe te države (npr. dodavanjem lokalnog pozivnog broja između međunarodnog broja i stvarnoga telefonskog broja). Zbog različitih nacionalnih sporazuma i njihova stalnog razvoja, telefonski brojevi pišu se u dokumentima institucija i tijela Europske unije uvijek u međunarodnom obliku.

Skupine telefonskih brojeva

Dva telefonska broja ili više njih odvajaju se kosom crtom s razmakom s obje strane:

+33 140633900 / 140678900 / 140123456

Pri navođenju brojeva koji slijede jedan za drugim u skraćenom obliku stavlja se kosa crta bez razmaka. Za oznaku početka promjenjivog dijela telefonskog broja rabi se spojnica, kao i za interne brojeve (vidjeti četvrtu alineju prethodno):

+33 1406339-00/01/02

Uvodni izrazi

Za navođenje kontaktnih brojeva u uporabi su ovi izrazi:

- „Tel.” ili „tel.” (s točkom, ali bez dvotočke),
- „Faks” ili „faks” (bez točke i dvotočke),
- „Teleks” ili „teleks” (bez dvotočke),
- „Mobitel” ili „mobitel” (bez dvotočke).

Umjesto toga, može se uporabiti i grafički simbol:

☎ +33 1406339-00/01/02

Napomena: Za izraz „mobitel” ne rabi se izraz „GSM”. GSM je jedna od mnogih normi (GPRS, UMTS itd.).

Europe Direct

Da se lakše zapamti, telefonski broj službe Europe Direct iznimka je od spomenutih pravila i piše se ovako:

00 800 6 7 8 9 10 11

9.4. Navođenje djela i upućivanja na Službeni list

Navođenje djela

Pri navođenju djela u bibliografiji svi se dijelovi moraju navesti istim redoslijedom i biti istovjetno prikazani u svim jezičnim inačicama.

Za podrobna pravila vidjeti [točku 5.9.4.](#)

Upućivanja na Službeni list

Vidjeti [točku 3.1.](#)

U publikacijama Suda koje nisu objavljene u Službenom listu rabi se sljedeći oblik:

	SL L, 2023/2387
	SL C, C/2023/90
<i>Napomena:</i> Za upućivanja prije uvođenja objavljivanja Službenog lista akt po akt 1. listopada 2023. koriste se:	
—	do 31. prosinca 1967.:
	SL 1963., 190, str. 3077.
—	od 1. siječnja 1968. do 30. rujna 2023.:
	SL 2009., L 195, str. 1.
	SL 2010., C 48, str. 14.

9.5. Administrativna struktura Europske unije: službeni nazivi i redoslijed nabiranja

Administrativna struktura Europske unije sastoji se od institucija i tijela, međuinstitucijskih službi, agencija i drugih organizacija.

9.5.1. Institucije i tijela

Institucije i tijela treba navoditi po **protokolarnom redoslijedu**.

U sljedećem popisu navedeni su službeni nazivi institucija i tijela po protokolarnom redoslijedu od 1. prosinca 2009. (stupanje na snagu Ugovora iz Lisabona). Ispod popisa nalazi se tablica u kojoj je naveden oblik naziva ovisno o vrsti publikacije te odgovarajuća kratica i sjedište.

Vidjeti također [Prilog A9. – Institucije, tijela, međuinstitucijske službe i organizacije: višejezični popis](#)

(a) Institucije

- [Europski parlament](#)
- [Europsko vijeće](#)
  - Predsjednik Europskog vijeća
- [Vijeće Europske unije](#)
- [Europska komisija](#)
- [Sud Europske unije](#)
  - Sud
  - Opći sud

Napomena: Službenički sud, osnovan 2004., prestao je djelovati 1. rujna 2016., nakon što su njegove ovlasti prenesene na Opći sud.

- [Europska središnja banka](#)
- [Europski revizorski sud](#)

Tri vijeća (valja ih razlikovati)

U Europskoj uniji

Europsko vijeće

Sastanci šefova država ili vlada (predsjednika ili premijera) i predsjednika Europske komisije, koji se u načelu održavaju četiri puta godišnje. Ti su sastanci poznati i kao „sastanci na vrhu”. Europsko vijeće utvrđuje opće političke smjernice Unije.

Vijeće Europske unije

Ministri država članica sastaju se redovito u okviru Vijeća Europske unije. Ovisno o temama na dnevnom redu, svaku zemlju predstavlja ministar nadležan za određeni djelokrug. Vijeće je glavno tijelo Unije koje donosi odluke i odlučuje o većini zakonodavstva Europske unije.

Izvan Europske unije

Vijeće Europe

Vijeće Europe je međuvladina organizacija, ali nije institucija Europske unije.

(b) Tijelo za vanjsku politiku

- Europska služba za vanjsko djelovanje
  - Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

(c) Savjetodavna tijela

- Europski gospodarski i socijalni odbor
- Europski odbor regija

(d) Ostala tijela

- Europska investicijska banka
  - Europski investicijski fond
- Europski ombudsman
- Europski nadzornik za zaštitu podataka
- Europski odbor za zaštitu podataka
- Ured europskog javnog tužitelja
- Europski stručni centar za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti

Institucije i tijela – Različiti oblici naziva

Puni naziv	Kratki naziv ⁽¹⁾	Kratika	Sjedište
Europski parlament	Parlament	EP	Strasbourg ⁽²⁾
Europsko vijeće	—	—	Bruxelles
Vijeće Europske unije	Vijeće <i>Napomena:</i> U općoj uporabi: - Vijeće ministara (u širem smislu) - npr. Vijeće za ribarstvo (specijalizirano)	—	Bruxelles
Europska komisija	Komisija	—	Bruxelles ⁽³⁾
Sud Europske unije (<i>institucija</i>)	Sud	SEU	Luxembourg
• Sud (<i>instanca</i>)	Sud	—	Luxembourg
• Opći sud	Sud	—	Luxembourg
Europska središnja banka	Središnja banka, Banka	ESB	Frankfurt na Majni
Europski revizorski sud ⁽⁴⁾ <i>U Službenom listu:</i> Revizorski sud	Revizorski sud, Sud	—	Luxembourg
Europska služba za vanjsko djelovanje	—	ESVD	Bruxelles
Europski gospodarski i socijalni odbor	Odbor	EGSO ⁽⁵⁾	Bruxelles
Europski odbor regija ⁽⁶⁾ <i>U Službenom listu, serija L:</i> Odbor regija	Odbor	OR	Bruxelles
Europska investicijska banka	Banka	EIB	Luxembourg
Europski ombudsman	Ombudsman	—	Strasbourg ⁽⁷⁾
Europski nadzornik za zaštitu podataka	Europski nadzornik, Nadzornik	ENZP	Bruxelles
Europski odbor za zaštitu podataka	Odbor	EDPB	Bruxelles
Ured europskog javnog tužitelja	—	EPPO	Luxembourg
Europski stručni centar za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti	—	—	Bukurešt

⁽¹⁾ Kratki oblik može se uporabiti samo ako nije moguća zabuna (osobito za „Sud” i „Odbor”). Pri prvom spominjanju mora se uvijek uporabiti puni naziv.

⁽²⁾ Sjedište Parlamenta je u Strasbourgu. Dodatne sjednice održavaju se u Bruxellesu. Tajništvo je smješteno u Luxembourg.

⁽³⁾ Komisija ima sjedište u Bruxellesu, ali neke se službe nalaze u Luxembourg.

⁽⁴⁾ „Europski revizorski sud” naziv je u općoj uporabi. Međutim, službeni naziv koji se rabi u pravnim tekstovima je „Revizorski sud Europske unije” (prije 1.12.2009.: „Revizorski sud Europske zajednice”), iako se malokad može naći u tekstovima. Kratki oblik „Revizorski sud” rabi se u Službenom listu.

⁽⁵⁾ Ne smije se uporabiti kratki oblik „Gospodarski i socijalni odbor” ni kratica „GSO”.

⁽⁶⁾ „Europski odbor regija” je naziv koji je u općoj uporabi. U pravnim tekstovima i u seriji L Službenog lista treba uporabiti službeni naziv „Odbor regija”. Akronim u uporabi ne mijenja se (na zahtjev Odbora).

⁽⁷⁾ Sjedište Europskog ombudsmana je u sjedištu Europskog parlamenta. Europski se ombudsman piše velikim početnim slovom kad je riječ o instituciji, no kad je riječ o funkciji, piše se malim početnim slovom. Na primjer:

- veliko početno slovo (institucija):
Iz proračuna su izdvojena sredstva za Europski ombudsman.
- malo početno slovo (funkcija):
Ured europskog ombudsmana.

9.5.2. Međuinstitucijske službe

Međuinstitucijske službe upravno pripadaju Europskoj komisiji (vidjeti također [točku 9.6.](#)).

Naziv	Skraćeni naziv	Kratika	Sjedište	Referentni akt (osnivački akt) ⁽¹⁾
Europski ured za odabir osoblja ⁽²⁾ • Europska škola za javnu upravu ⁽³⁾	Ured za odabir osoblja • Škola za javnu upravu	EPSO (*) • EUSA (*)	Bruxelles	SL L 197, 26.7.2002., str. 53. • SL L 37, 10.2.2005., str. 14.
Služba za kibernetičku sigurnost institucija, tijela, ureda i agencija Unije ⁽⁴⁾	—	CERT-EU	Bruxelles	SL L, 2023/2841, 18.12.2023
Ured za publikacije Europske unije ⁽⁵⁾	Ured za publikacije	OP (*)	Luxembourg	SL L 168, 30.6.2009., str. 41. (SL 152, 13.7.1967., str. 18.)

(*) Jedinstvena kratika za sve jezične inačice.

⁽¹⁾ Referentni akt u načelu je osnivački akt. Ako je osnivački akt „preinačen” ili je sastavljen njegov „kodificirani tekst” ili je stavljen izvan snage i zamijenjen novim aktom, izmijenjeni akt postaje novi osnivački akt (izvorni osnivački akt navodi se u zagradi).

⁽²⁾ Uobičajeni naziv.

⁽³⁾ Upravno povezana s Europskim uredom za odabir osoblja.

⁽⁴⁾ Upravno povezana s Glavnom upravom za digitalne usluge.

⁽⁵⁾ Do 30.6.2009.: „Ured za službene publikacije Europskih zajednica”.

9.5.3. Decentralizirana tijela (uredi i agencije)

Decentralizirana tijela (uredi i agencije) osnivaju se posebnim zakonodavnim aktom i zadužuju za određene zadaće.

U pravilu se navode **abecednim redoslijedom jezika publikacije**.

Naziv	Kratika	Sjedište	Referentni akt (osnivački akt) ⁽¹⁾	Izmjene ⁽²⁾
Agencija Europske unije za azil	EUAA	Malta	SL L 468, 30.12.2021., str. 1.	
Agencija Europske unije za droge	EUDA (*)	Lisabon	SL L 166, 30.6.2023., str. 6.	Stupanje na snagu: 1.7.2023. EUDA umjesto EMCDDA: 2.7.2024.
Agencija Europske unije za kibersigurnost	ENISA (*)	Heraklion	SL L 151, 7.6.2019., str. 15. (SL L 77, 13.3.2004., str. 1.)	
Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde	eu-LISA (*)	Tallinn	SL L 295, 21.11.2018., str. 99. (SL L 286, 1.11.2011., str. 1.)	
Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva	CEPOL	Budimpešta	SL L 319, 4.12.2015., str. 1. (SL L 256, 1.10.2005., str. 63.)	
Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa	EASA	Köln	SL L 212, 22.8.2018., str. 1. (SL L 240, 7.9.2002., str. 1.)	
Agencija Europske unije za suradnju energetskih regulatora	ACER (*)	Ljubljana	SL L 158, 14.6.2019., str. 22 (SL L 211, 14.8.2009., str. 1.)	
Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva	Europol	Den Haag	SL L 135, 24.5.2016., str. 53. (SL C 316, 27.11.1995., str. 1.)	
Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu	Eurojust	Den Haag	SL L 295, 21.11.2018., str. 138. (SL L 63, 6.3.2002., str. 1.)	
Agencija Europske unije za svemirski program	EUSPA (*)	Prag	SL L 170, 12.5.2021., str. 69.	

(Nastavak)

Naziv	Kratika	Sjedište	Referentni akt (osnivački akt) ⁽¹⁾	Izmjene ⁽²⁾
Agencija Europske unije za temeljna prava	FRA (*)	Beč	SL L 53, 22.2.2007., str. 1.	
Agencija Europske unije za željeznice	ERA	Lille-Valenciennes	SL L 138, 26.5.2016., str. 1. (SL L 164, 30.4.2004., str. 1.)	
Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu	Frontex (*)	Varšava	SL L 295, 14.11.2019., str. 1. (SL L 349, 25.11.2004., str. 1.)	
Agencija za potporu BEREC-u (kratki naziv: Ured BEREC-a)	—	Riga	SL L 321, 17.12.2018., str. 1. (SL L 337, 18.12.2009., str. 1.)	
Europska agencija za kemikalije	ECHA (*)	Helsinki	SL L 396, 30.12.2006., str. 1.	
Europska agencija za kontrolu ribarstva	EFCA	Vigo	SL L 83, 25.3.2019., str. 18. (SL L 128, 21.5.2005., str. 1.)	
Europska agencija za lijekove	EMA (*)	Amsterdam	SL L 136, 30.4.2004., str. 1.	Izmijenjeni akt (sjedište): SL L 291, 16.11.2018., str. 3.
Europska agencija za okoliš	EEA	Kopenhagen	SL L 126, 21.5.2009., str. 13.	
Europska agencija za pomorsku sigurnost	EMSA	Lisabon	SL L 208, 5.8.2002., str. 1.	
Europska agencija za sigurnost hrane	EFSA (*)	Parma	SL L 31, 1.2.2002., str. 1.	
Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu	EU-OSHA (*)	Bilbao	SL L 30, 31.1.2019., str. 58. (SL L 216, 20.8.1994., str. 1.)	
Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta	Eurofound (*)	Dublin	SL L 30, 31.1.2019., str. 74. (SL L 139, 30.5.1975., str. 1.)	
Europska zaklada za osposobljavanje	ETF (*)	Torino	SL L 354, 31.12.2008., str. 82. (SL L 131, 23.5.1990., str. 1.)	
Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti	ECDC (*)	Stockholm	SL L 142, 30.4.2004., str. 1.	
Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja	Cedefop (*)	Solun	SL L 30, 31.1.2019., str. 90. (SL L 39, 13.2.1975., str. 1.)	
Europski institut za ravnopravnost spolova	EIGE (*)	Vilnius	SL L 403, 30.12.2006., str. 9.	Izmjena pisanog oblika
Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo	EBA	Pariz	SL L 331, 15.12.2010., str. 12.	Izmijenjeni akt (sjedište): SL L 291, 16.11.2018., str. 1.
Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje	EIOPA	Frankfurt na Majni	SL L 331, 15.12.2010., str. 48.	
Europsko nadzorno tijelo za rad	ELA	Bratislava	SL L 186, 11.7.2019., str. 21.	Osnivanje: 31.7.2019.
Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala	ESMA	Pariz	SL L 331, 15.12.2010., str. 84.	
Jedinstveni sanacijski odbor	SRB	Bruxelles	SL L 225, 30.7.2014., str. 1.	Ispravak: SL L 101, 18.4.2015., str. 62.
Prevoditeljski centar za tijela Europske unije	CdT (*)	Luxembourg	SL L 314, 7.12.1994., str. 1.	
Tijelo za europske političke stranke i europske političke zaklade	—	Bruxelles	SL L 317, 4.11.2014., str. 1.	
Tijelo za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma	AMLA	Frankfurt na Majni	SL L, 2024/1620, 19.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj	

(Nastavak)

Naziv	Kratica	Sjedište	Referentni akt (osnivački akt) ⁽¹⁾	Izmjene ⁽²⁾
Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo	EUIPO	Alicante	SL L 154, 16.6.2017., str. 1. (SL L 11, 14.1.1994., str. 1.)	
Ured Zajednice za biljne sorte	CPVO	Angers	SL L 227, 1.9.1994., str. 1.	Akt o izmjeni u izradi
Prihvaćena izmjena				
—	—			—
U pripremi				
U tijeku je ili se planira više postupaka, zbog čega se mogu izmijeniti nazivi više agencija.				
Ured Zajednice za biljne sorte <i>Prijedlog:</i> Europska agencija za biljne sorte	CPVO <i>Prijedlog:</i> —		<i>Postupak:</i> COM(2013) 262 – 2013/137 (COD) treba pratiti (Parlament je zatražio od Komisije da povuče svoj prijedlog i podnese novi)	
U fazi planiranja (nove agencije)				
—	—		—	

(*) Jedinstvena kratica za sve jezične inačice.

⁽¹⁾ Referentni akt u načelu je osnivački akt. Ako je osnivački akt „preinačen” ili je sastavljen njegov „kodificirani tekst” ili je stavljen izvan snage i zamijenjen novim aktom, izmijenjeni akt postaje novi osnivački akt (izvorni osnivački akt navodi se u zagradi).⁽²⁾ Moguće su različite vrste izmjena:

- „ispravak”, „akt o izmjeni” (ili drugo): izmjene osnivačkog akta u pogledu naziva, skraćenog naziva ili sjedišta,
- „izmjena pisanog oblika”: za predmetno tijelo izmijenjen je pisani oblik uporabljen u osnivačkoj uredbi da bi bio u skladu s pravilima međuinstitucijskog stila pisanja, osobito s pravilima koja se odnose na velika i mala slova (uz suglasnost pravnika lingvista u Vijeću, ispravak nije potreban).

Napomena: Vidjeti također Odluku 2004/97/EZ, Euratom od 13. prosinca 2003. o sjedištu određenih ureda i agencija Europske unije ([SL L 29, 3.2.2004., str. 15.](#)).

Agencije i tijela za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku

Naziv	Kratica	Sjedište	Referentni akt (osnivački akt) ⁽¹⁾
Europska akademija za sigurnost i obranu	EASO	Bruxelles	SL L, 2024/3116, 10.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3116/oj (SL L 194, 26.7.2005., str. 15.)
Europska obrambena agencija	EDA	Bruxelles	SL L 266, 13.10.2015., str. 55. (SL L 245, 17.7.2004., str. 17.)
Institut Europske unije za sigurnosne studije	EUISS	Pariz	SL L 41, 12.2.2014., str. 13. (SL L 200, 25.7.2001., str. 1.)
Satelitski centar Europske unije	Satcen	Torrejón de Ardoz	SL L 188, 27.6.2014., str. 73. (SL L 200, 25.7.2001., str. 5.)

⁽¹⁾ Referentni akt u načelu je osnivački akt. Ako je osnivački akt „preinačen” ili je sastavljen njegov „kodificirani tekst” ili je stavljen izvan snage i zamijenjen novim aktom, izmijenjeni akt postaje novi osnivački akt (izvorni osnivački akt navodi se u zagradi).

9.5.4. Izvršne agencije

Te su agencije pravni subjekti osnovani u skladu s [Uredbom Vijeća \(EZ\) br. 58/2003 \(SL L 11, 16.1.2003., str. 1.\)](#) za određene zadaće koje se odnose na vođenje jednog ili više programa Europske unije. Utemeljene su na određeni vremenski rok.

Naziv	Kratika	Sjedište	Referentni akt (+ ispravak ili izmijenjeni akt)
Europska izvršna agencija za istraživanje	REA (*)	Bruxelles	SL L 50, 15.2.2021., str. 9.
Europska izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš	CINEA (*)	Bruxelles	SL L 50, 15.2.2021., str. 9.
Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu	EACEA (*)	Bruxelles	SL L 50, 15.2.2021., str. 9.
Europska izvršna agencija za zdravlje i digitalno gospodarstvo	HADEA (*)	Bruxelles	SL L 50, 15.2.2021., str. 9.
Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća	ERCEA (*)	Bruxelles	SL L 50, 15.2.2021., str. 9.
Izvršna agencija za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove	Eisimea (*)	Bruxelles	SL L 50, 15.2.2021., str. 9.

(*) Jedinstvena kratika za sve jezične inačice.

9.5.5. Agencije i tijela Euratoma

Te su agencije ili tijela utemeljeni radi osiguravanja potpore ciljevima Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom).

Naziv	Skraćeni naziv	Kratika	Sjedište	Referentni akt
Agencija za opskrbu Euratoma	—	—	Luxembourg	SL L 41, 15.2.2008., str. 15.
Europsko zajedničko poduzeće za ITER i razvoj energije fuzije	Fuzija za energiju	F4E (*)	Barcelona	SL L 90, 30.3.2007., str. 58.

(*) Jedinstvena kratika za sve jezične inačice.

9.5.6. Ostale organizacije

Ostale ovdje navedene organizacije (zajednička poduzeća i druga partnerstva) uspostavljene su za suradnju u EU-ovim istraživačkim, razvojnotehnološkim i demonstracijskim programima.

Uobičajeni naziv	Skraćeni naziv	Kratika	Sjedište	Referentni akt
Europski institut za inovacije i tehnologiju	—	EIT (*)	Budimpešta	SL L 189, 28.5.2021., str. 61.
Zajedničko poduzeće za čipove ⁽¹⁾	—	—	Bruxelles	SL L 229, 18.9.2023., str. 55.
Zajedničko poduzeće za čisti vodik ⁽²⁾	—	—	Bruxelles	SL L 427, 30.11.2021., str. 17.
Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo ⁽³⁾	—	—	Bruxelles	SL L 427, 30.11.2021., str. 17.
Zajedničko poduzeće za europsko računalstvo visokih performansi	Zajedničko poduzeće EuroHPC	—	Luxembourg	SL L 256, 19.7.2021., str. 3.
Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu ⁽⁴⁾	—	—	Bruxelles	SL L 427, 30.11.2021., str. 17.
Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo ⁽⁵⁾	—	—	Bruxelles	SL L 427, 30.11.2021., str. 17.
Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3	—	—	Bruxelles	SL L 427, 30.11.2021., str. 17.
Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje ⁽⁶⁾	—	—	Bruxelles	SL L 427, 30.11.2021., str. 17.

(Nastavak)

Uobičajeni naziv	Skraćeni naziv	Kratika	Sjedište	Referentni akt
Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 ⁽⁷⁾	—	—	Bruxelles	SL L 427, 30.11.2021., str. 17.
Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge	—	—	Bruxelles	SL L 427, 30.11.2021., str. 17.

(*) Jedinstvena kratika za sve jezične inačice.

⁽¹⁾ Umjesto Zajedničkog poduzeća za ključne digitalne tehnologije.⁽²⁾ Umjesto Zajedničkog poduzeća za gorivne članke i vodik 2.⁽³⁾ Umjesto Zajedničkog poduzeća Clean Sky 2.⁽⁴⁾ Umjesto Zajedničkog poduzeća Shift2Rail.⁽⁵⁾ Umjesto Zajedničkog poduzeća za bioindustriju.⁽⁶⁾ Umjesto Zajedničkog poduzeća IMI 2.⁽⁷⁾ Umjesto Zajedničkog poduzeća SESAR.

9.6. Glavne uprave i službe Komisije: službeni nazivi

Slovne oznake (samo za internu uporabu) i brojčane oznake (samo za uporabu u IT-u).

Puni nazivi redosljed	Kratki naziv	Kratika u uporabi	Slovna oznaka (interna uporaba) ⁽¹⁾	Brojčana oznaka ⁽²⁾ (nevidljiva)	Područje(-a)
Glavno tajništvo		SG	SG	31	Glavno tajništvo
Radna skupina za reforme i ulaganja		SG Reform	REFOR	28	Reforme i ulaganja
Pravna služba		SJ	SJ	32	Pravna služba
Glavna uprava za komunikaciju	GU za komunikaciju		COMM	61	Komunikacija
IDEA – Inspiracija, rasprava, angažman i ubrzavanje djelovanja			IDEA	46	Inspiracija, rasprava, angažman i ubrzavanje djelovanja
Glavna uprava za proračun	GU za proračun		BUDG	19	Proračun
Glavna uprava za ljudske resurse i sigurnost	GU za ljudske resurse i sigurnost		HR	09	Ljudski resursi i sigurnost
Glavna uprava za digitalne usluge	GU za digitalne usluge		DIGIT	50	Digitalne usluge
Služba za unutarnju reviziju			IAS	25	Služba za unutarnju reviziju
Europski ured za borbu protiv prijevara		OLAF	OLAF	57	Europski ured za borbu protiv prijevara
Glavna uprava za gospodarske i financijske poslove	GU za gospodarske i financijske poslove		ECFIN	02	Gospodarski i financijski poslovi
Glavna uprava za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te male i srednje poduzetnike	GU za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te male i srednje poduzetnike		GROW	62	Unutarnje tržište, industrija, poduzetništvo te mali i srednji poduzetnici
Glavna uprava za obrambenu industriju i svemir	GU za obrambenu industriju i svemir		DEFIS	26	Obrambena industrija i svemir
Glavna uprava za tržišno natjecanje	GU za tržišno natjecanje		COMP	04	Tržišno natjecanje

(Nastavak)

Puni nazivi redosljeda	Kratki naziv	Kratika u uporabi	Slovna oznaka (interna uporaba) ⁽¹⁾	Brojčana oznaka ⁽²⁾ (nevidljiva)	Područje(-a)
Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje	GU za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje		EMPL	05	Zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje
Glavna uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj	GU za poljoprivredu i ruralni razvoj		AGRI	06	Poljoprivreda i ruralni razvoj
Glavna uprava za mobilnost i promet	GU za mobilnost i promet		MOVE	07	Mobilnost i promet
Glavna uprava za energetiku	GU za energetiku		ENER	27	Energetika
Glavna uprava za okoliš	GU za okoliš		ENV	11	Okoliš
Glavna uprava za klimatsku politiku	GU za klimatsku politiku		CLIMA	87	Klimatska politika
Glavna uprava za istraživanje i inovacije	GU za istraživanje i inovacije		RTD	12	Istraživanje i inovacije
Glavna uprava za komunikacijske mreže, sadržaje i tehnologije	GU za komunikacijske mreže, sadržaje i tehnologije	Connect	CNECT	13	Komunikacijske mreže, sadržaji i tehnologije
Zajednički istraživački centar		JRC	JRC	53	Zajednički istraživački centar
Glavna uprava za pomorstvo i ribarstvo	GU za pomorstvo i ribarstvo		MARE	14	Pomorstvo i ribarstvo
Glavna uprava za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala	GU za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala		FISMA	15	Financijska stabilnost, financijske usluge i unija tržišta kapitala
Glavna uprava za regionalnu i urbanu politiku	GU za regionalnu i urbanu politiku		REGIO	16	Regionalna i urbana politika
Glavna uprava za oporezivanje i carinsku uniju	GU za oporezivanje i carinsku uniju		TAXUD	21	Oporezivanje i carinska unija
Glavna uprava za obrazovanje, mlade, sport i kulturu	GU za obrazovanje, mlade, sport i kulturu		EAC	63	Obrazovanje, mladi, sport i kultura
Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane	GU za zdravlje i sigurnost hrane		SANTE	64	Zdravlje i sigurnost hrane
Tijelo za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize		HERA	HERA	30	
Glavna uprava za migracije i unutarnje poslove	GU za migracije i unutarnje poslove		HOME	65	Migracije i unutarnji poslovi
Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača	GU za pravosuđe i zaštitu potrošača		JUST	76	Pravosuđe i zaštita potrošača
Glavna uprava za trgovinu i gospodarsku sigurnost	GU za trgovinu i gospodarsku sigurnost		TRADE	67	Trgovina i gospodarska sigurnost
Glavna uprava za proširenje i istočno susjedstvo	GU za proširenje i istočno susjedstvo		ENEST	69	Proširenje i istočno susjedstvo
Glavna uprava za Bliski istok, sjevernu Afriku i Perzijski zaljev	GU za Bliski istok, sjevernu Afriku i Perzijski zaljev		MENA	29	Bliski istok, sjeverna Afrika i Perzijski zaljev
Glavna uprava za međunarodna partnerstva	GU za međunarodna partnerstva		INTPA	55	Međunarodna partnerstva
Glavna uprava za europsku civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći (ECHO)	GU za europsku civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći (ECHO)	ECHO	ECHO	51	Europska civilna zaštita i europske operacije humanitarne pomoći (ECHO)

(Nastavak)

Puni nazivi redosljed	Kratki naziv	Kratika u uporabi	Slovna oznaka (interna uporaba) ⁽¹⁾	Brojčana oznaka ⁽²⁾ (nevidljiva)	Područje(-a)
Eurostat		Eurostat	ESTAT	34	Eurostat
Glavna uprava za usmeno prevođenje	GU za usmeno prevođenje		SCIC	38	Usmeno prevođenje
Glavna uprava za pismeno prevođenje	GU za pismeno prevođenje	DGT	DGT	47	Pismeno prevođenje
Ured za publikacije Europske unije	Ured za publikacije	OP	OP	43	Ured za publikacije
Služba za instrumente vanjske politike			FPI	59 ⁽³⁾	Služba za instrumente vanjske politike
Ured za upravljanje individualnim materijalnim pravima i njihovu isplatu			PMO	40	
Ured za infrastrukturu i logistiku u Bruxellesu			OIB	39	
Ured za infrastrukturu i logistiku u Luxembourg			OIL	41	
Ured Europskih zajednica za odabir osoblja	Europski ured za odabir osoblja ⁽⁴⁾	EPSO	EPSO	42	
Izvršna agencija za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove		EisMEA	EISMEA	81	
Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu		EACEA	EACEA	82	
Europska izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš		CINEA	CINEA	84	
Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća		ERCEA	ERCEA	85	
Europska izvršna agencija za istraživanje		REA	REA	86	
Europska izvršna agencija za zdravlje i digitalno gospodarstvo		HADEA	HaDEA	90	
				89 ⁽⁵⁾	

⁽¹⁾ Oznake su predviđene samo za internu uporabu. Za sve dokumente namijenjene objavljivanju (tiskano ili elektroničko izdanje) rabe se uobičajene kratice ili akronimi.

⁽²⁾ U nekim računalnim sustavima **oznaka 60** rabi se za kabinete.

⁽³⁾ U nekim računalnim sustavima **oznaka 66** rabi se za FPI.

⁽⁴⁾ Uobičajeni naziv. Puni se naziv rabi samo u pravnim tekstovima o statutu EPSO-a.

⁽⁵⁾ **Oznaka 89** rabi se za Jedinствeni sanacijski odbor (vidjeti [točku 9.5.3., Decentralizirana tijela \(uredi i agencije\)](#)).

Vidjeti također:

[poveznicu na internetske stranice GU-ova](#)

[poveznicu na popis povjerenika](#)

Glavne uprave i službe Komisije: izmjene.

Četvrti dio

Pravila za hrvatski jezik

Zajedničke konvencije nadopunjuju posebna pravila i konvencije hrvatskoga jezika i popis referentnih djela.

10.

Opća pravila za pripremu teksta

Ovdje su pobrojana opća pravila za pripremu tekstova na hrvatskom jeziku.

10.1. Interpunkcija, nedjeljivi razmaci i zanaglasna dužina

Pri uporabi interpunkcijskih znakova slijede se pravila hrvatskog pravopisa, od kojih se katkad mora odstupiti radi tehničkog usklađivanja s drugim službenim jezicima EU-a.

10.1.1. Točka

Točka se piše:

- na kraju rečenice,
- iza arapskih i rimskih rednih brojeva (npr. 5. siječnja, godište 39., članak 17. stavak 2.a točka iv.),
- iza brojeva poglavlja (uspravno nabrojanje):

10.
10.1.
10.2.
10.2.1.

- na kraju bilježaka,
- iza kratica (mn., itd., i sl.),
- i onda kada iza nje slijedi drugi interpunkcijski znak (2005./2006., 1941. – 1945.),
- iza opisa slike u općim publikacijama.

Točka se **ne** piše:

- iza kratice za gospođicu, gospođu i gospodina – gđica, gđicu, gđa, gđu, gđi, gđin, gđina itd. (u dokumentima rabimo kratice gđa i g.),
- za odvajanje decimala (vidjeti [točku 10.1.2.](#)),
- iza oznake (npr. dijela akta, priloga) ako ona završava slovom (npr. stavak 2.a, Prilog 1.A),
- pri nabrojanju ili citiranju, primjerice u ispravcima – ako rečenica završava točkom ispred navodnika, ne stavlja se još jedna točka iza navodnika:

umjesto:

„(b) praktične načine dodjele sredstava institucijama prema čimbenicima rizika navedenima u delegiranom aktu.”;

treba stajati:

„(b) praktične načine dodjele institucijama čimbenika rizika navedenih u delegiranom aktu.”

10.1.2. Zarez

Zarez se piše:

- na kraju pozivanja:

uzimajući u obzir ...,

- na kraju zadnje uvodne izjave,
- pri odvajanju decimala:

15,5 milijuna

- iza uvodnog pozdrava u pismima:

Poštovani, Poštovani predsjedniče,

- pri odvajanju imena mjesta u nominativu i datuma:

Luxembourg, 23. listopada 2015.

- za odvajanje nerestriktivnih atributnih rečenica (kojima se dodatno objašnjava riječ):

Države članice, koje poštuju zadane kriterije, imaju pravo na financijsku pomoć.
(*novac će dobiti sve države članice jer sve poštuju pravila*)

- ako na kraju retka u uspravnom nabranjanju stoji „i” ili „ili”:

- xxx,
- xxx, i
- xxx.

- zarez se piše i između istoznačnih priložnih oznaka:

sljedećeg petka, 19. listopada, u glavnome gradu, Zagrebu

Zarez se **ne** piše:

- ispred kratice „itd.”,
- ako je ime mjesta ispred datuma u prijedložnom izrazu:

U Luxembourg 23. listopada 2015.

- iza priložne oznake na početku rečenice:

Nakon napornih rasprava sporazum o partnerstvu potpisan je 1990. u Bruxellesu.

- za odvajanje restriktivnih atributnih rečenica (kojima se sužava značenje riječi):

Države članice koje poštuju zadane kriterije imaju pravo na financijsku pomoć.
(*tj. novac će dobiti samo one države članice koje poštuju pravila*)

- iza rečeničnih konektora: npr. u tu svrhu, posljedično itd.,
- iza pozdravnih riječi iza kojih slijedi potpis u novome retku:

Srdačan pozdrav

Petra Horvat

10.1.3. Točka sa zarezom

Točka sa zarezom piše se:

- pri nabrananju točaka označenih slovima ili rimskim brojkama:

1. Xxx:
  - (a) xxx:
    - i. xxx;
    - ii. xxx;
  - (b) xxx;
  - (c) xxx.
2. Xxx.

- kad je nabrananje u rečenici složeno i sadržava više zareza.

Napomena: Radi jasnoće u pravnim tekstovima, da bi se elementi u nabrananju jasno razdvojili jedan od drugoga (iako se to kosi s pravilima hrvatskog pravopisa), točka sa zarezom piše se:

- ako na kraju retka u uspravnom nabrananju stoji „i”:

- i. xxx;
- ii. xxx; i
- iii. xxx.

- ako se veznik „i” nalazi u zasebnom retku:

- i. xxx;
- ii. xxx;
- i
- iii. xxx.

10.1.4. Dvotočka

Dvotočka se piše kad slijedi nabrananje.

Ne piše se iza naslova ili iza naslova tablice ili grafikona.

Kad dvotočka označuje suprotnost ili „podijeljeno”, ispred i iza nje stavlja se razmak.

10.1.5. Trotočka

Trotočka označuje da je ispušten dio teksta:

Vidjeti stranicu ... ovoga Službenog lista.

10.1.6. Oble zagrade

U obliku se zagradama navode:

- dodatne informacije:

Uredbom se uređuje pravo poslovnog nastana (vidjeti članak 2.).

- točke označene slovima:

U članku 1. stavku 3. točki (a) navodi se...

- slovne oznake u nabranjanju, npr. (a), (b), (c),
- male rimske brojke u linearnom nabranjanju, za razliku od okomitog nabranjanja u potpodjeli akta:

Načela su podijeljena u tri poglavlja: (i) jednake mogućnosti i pristup tržištu rada, (ii) pravedni uvjeti rada i (iii) socijalna zaštita i uključivost.

- oznake za bilješke, npr. (*), (2),
- ako je potrebno, tj. ako se u nekom kontekstu ne može uporabiti kosa crta, oznake za promjenu roda ili broja (npr. država(-e), član(ica), dokument(i), predsjednik(-ca)).

Ispred obliha zagrada ne piše se zarez.

10.1.7. Uglate zagrade

U uglatim se zgradama navode:

- ispušteni dio teksta unutar citata:

U preambuli UFEU-a izražena je namjera da se unaprijedi „demokratsko i učinkovito funkcioniranje institucija [...] unutar jedinstvenog institucionalnog okvira”.
(cjeloviti citat glasi: „Želeći dodatno unaprijediti demokratsko i učinkovito funkcioniranje institucija kako bi im se omogućilo bolje obavljanje povjerenih im zadaća unutar jedinstvenog institucionalnog okvira”).

- podatci koji su tajni ili još nisu poznati, npr. u modelima ugovora, nacrtima akata.

Uglate se zagrade ne pišu u primjerima dvostrukih zagrada:

(vidjeti odjeljak 10.1. točku (a))

10.1.8. Navodnici

U hrvatskim tekstovima u institucijama EU-a koristimo se ovim oblicima navodnika:

- prva razina: „...” (*Alt 0132 ... Alt 0148*)
- druga razina: „...’ (*Alt 0130 ... Alt 0146*)

Ako je potrebna treća razina, ponovno uporabite navodnike druge razine.

Navodnike pišemo pri:

- citiranju govora ili teksta:

Članak 3. UEU-a glasi: „Cilj je Unije promicanje mira, njezinih vrijednosti i dobrobiti njezinih naroda.”

- navođenju naslova (tada nije potrebno naslov dodatno naglasiti kurzivom):

... tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 3/2015 pod nazivom „Jamstvo za mlade EU-a”.

- isticanju pojmova (npr. u definicijama):

Unija se temelji na ovom Ugovoru i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu „Ugovori”).

... u skladu s načelom „sve na jednome mjestu”

„naručitelj” znači svaka osoba koja...

Napomena: U izvješćima Revizorskog suda rabi se formulacija „u daljnjem tekstu”, za razliku od formulacije „dalje u tekstu” u pravnim aktima.

10.1.9. Spojnica

Spojnica se piše bez bjelina slijeva i zdesna:

- između dvočlanih pojmova (sklanja se samo drugi dio):

e-pošta, 25-godišnjica, pilot-projekt

englesko-hrvatski rječnik, političko-ekonomski problem

- za navođenje padežnih nastavaka u pokratama:

EU-a, NATO-u

- u nekim vlastitim imenima:

Ana-Marija, Jean-Paul, Aix-en-Provence

Treba izbjegavati rastavljanje riječi koje se pišu sa spojnicom na kraju retka, no ako to nije moguće izbjeći, spojnica se ponavlja i na početku novog retka:

političko-
-ekonomski problem

Spojnica se **ne** piše:

- pri prenošenju riječi latinskog podrijetla koje se u engleskom zbog pridjevnog oblika pišu sa spojnicom:

ad hoc, ex post, ex ante

10.1.10. Crtica

Razlikujemo dugu crticu (em dash) i kratku crticu (en dash).

Dugom crticom (em dash) bilježi se:

- vertikalno nabranjanje (uvođenje alineja – engl. *indent*, fr. *tiret*):

– uzimajući u obzir...,

- u tablicama duga crtica znači: „nema podataka”.

Dobije se pritiskom na tipku *Ctrl*, *Alt* i minus na numeričkom dijelu tipkovnice.

Kratkom crticom (en dash) bilježi se:

- značenje „od ... do” (npr. Bruxelles – Luxembourg, 2020. – 2025.); to se ne odnosi na bilježenje stranica u bibliografskim podacima (str. 145–162),
- matematički znak minus.

Dobije se pritiskom na tipku *Ctrl* i minus na numeričkom dijelu tipkovnice.

10.1.11. Kosa crta

Kosa crta piše se:

- kad postoje dvojake mogućnosti, ovisno o kontekstu:

i/ili

- kad su uključene dvije sastavnice:

školska godina 2015./2016.

Napomena: Pritom navedeno razdoblje obuhvaća dio 2015. i dio 2016. godine, ali ne obje godine u potpunosti (za razliku od 2015. – 2016., kada se misli na razdoblje od dvije kalendarske godine, tj. 12 mjeseci 2015. godine i 12 mjeseci 2016. godine).

- u nazivima zakonodavnih akata:

Uredba (EU) 2016/95, Direktiva (EU) 2016/51

Ako je barem jedna od sastavnica višerječna, kosu crtu pišemo s bjelinama:

Vijeće Europske unije / Vijeće ministara

10.1.12. Nedjeljivi razmaci

Nedjeljivi razmaci stavljaju se:

- pri navođenju naziva akata, npr. „(EU) 2016/325”,
- pri raščlambi u aktima, no samo za pojedine jedinice, npr. „članak 3.”, „stavak 4.”, „točka (b)”,

Napomena: Nije potrebno stavljati nedjeljivi razmak između jedinica, tj. između članaka, stavaka i točaka.

- pisanju datuma, npr. „13. rujna 1959.”,
- između kratica „br.” ili „str.” i broja koji slijedi,
- pri pisanju postotaka, npr. „15 %”,
- između broja i simbola za mjernu jedinicu, npr. 16 km, 3 kW, 7 °C,
- između teksta ili brojke i oznake za bilješku kad je u zagradi, npr. „Uredba (EU) 2016/39 ⁽¹⁾”,
- pri navođenju broja SL-a u slučaju npr. SL L 161 I.

Dio tekstova katkad se izravno upućuje u tisak, pa je stavljanje nedjeljivih razmaka važno zbog prijeloma teksta u tiskari.

10.1.13. Zanaglasna dužina

Oznaka dužine bilježi se na nastavku za genitiv množine kad iz šireg konteksta nije jasno je li riječ o obliku za genitiv jednine ili genitiv množine, a važno je za razumijevanje:

sjednice odborâ Europskog parlamenta

Množinu uvijek naznačavamo kad je riječ o Ugovorima EU-a:

Komisija kao čuvarica Ugovorâ

10.2. Glagoli

U dijelu o glagolima opisuju se posebnosti vezane uz odabrane glagolske kategorije i njihovu uporabu (glagolski vid, pasiv, infinitiv kao dopuna glagolima, sročnost).

10.2.1. Glagolski vid

Glagoli po vidu mogu biti svršeni, nesvršeni i dvovidni. Primjeri su dvovidnih glagola (glagola koji su u nekim ili svim svojim značenjima i svršeni i nesvršeni, ovisno o kontekstu) cijepiti, napredovati, oblikovati, obrazovati, poštovati, prosvjedovati, savjetovati, uvjetovati, vidjeti te mnogi glagoli koji svršavaju na -irati (npr. organizirati, aktualizirati itd.). Stoga nije potrebno dvovidne glagole dodatno činiti svršenima dodavanjem pojedinih predmetaka, npr. ispoštovati, prokomentirati i sl.

10.2.2. Pasiv

S uporabom pasiva ne treba pretjerivati radi čitljivosti i jasnoće teksta, a posebno treba izbjegavati uporabu izraza „od strane” uz takve oblike kad se vršitelj radnje ipak iskazuje (pritom je svakako bolje uporabiti aktivni oblik glagola ako je to moguće). Pasiv se, osim pomoćnim glagolom biti/bivati i glagolskim pridjevom trpnim glavnoga glagola, može izraziti i s pomoću zamjenice „se”, a takav je oblik često i poželjniji (npr. zastupnici su pozvani / zastupnici se pozivaju, informacije neće biti dane / informacije se neće dati).

Primjer nepotrebne uporabe pasiva: *Welcomes the ratification by Cambodia and the Philippines of the Statute of the International Criminal Court...* bolje je prevesti: „Pozdravlja činjenicu da su Kambodža i Filipini ratificirali Statut Međunarodnog kaznenog suda...” nego: „Pozdravlja ratifikaciju Statuta Međunarodnog kaznenog suda od strane Kambodže i Filipina...”

10.2.3. Infinitiv kao dopuna glagolima

Infinitiv može biti dopuna određenim glagolima (npr. treba pričekati, namjerava dovršiti), ali ne treba se upotrebljavati umjesto glagolske imenice (npr., umjesto „predložio je odobriti izložbu” bolje je „predložio je odobravanje izložbe”).

10.2.4. Sročnost

Predikat uz brojne imenice obojica, dvojica itd. stoji kao uz imenice srednjega roda u množini (npr. „čtetvorica su otišla”, „obojica su došla”, a ne „čtetvorica su otišli”, „obojica su došli”).

Ako uz te brojne imenice stoji imenica u muškome rodu kao dopuna, predikatni pridjev može biti i muškoga roda, npr. „Trojica zastupnika zatražila/zatražili su riječ”, a ako se navodi dalje u tekstu, često je u muškome rodu, npr. „Obojica radnika, prvotno optužena za prijevaru, oslobođeni su optužbi zbog manjka dokaza.”

Ako je subjekata u srednjem rodu više, predikat u množini muškog je roda, npr. „Izvješće i mišljenje doneseni su tijekom dugoga postupka”. Predikat je u množini muškoga roda i kad je više subjekata u jednini različitoga roda, npr.: „predsjednik i povjerenica zadržali su se na sastanku”.

Nepromjenjivi brojevi pet, šest itd. i brojne imenice tipa desetak stoje uz glagolske predikate u jednini, pri čemu su predikatni pridjevi u srednjem rodu jednine, npr. „uloženo je pet milijuna eura”, „desetak zastupnika sudjelovalo je u raspravi” itd.

Ako nakon brojeva dva/dvije, tri i četiri stoji neka od brojnih imenica (stotina, tisuća itd.) s imenicom u genitivu množine kao dopunom, predikat je u jednini, kao i pri brojevima od pet nadalje:

Tri tisuće izbjeglica ilegalno je prešlo granicu u jednome danu.

10.3. Interferencije (engleskih) izvornika u hrvatskim prijevodima

Primjeri interferencija iz engleskog jezika i prijedlozi koji su u duhu hrvatskog jezika:

- množina gdje se pojavljuje u stranom jeziku iako je u hrvatskome potrebna jednina, npr. *include political, economic and development dimensions* treba prevesti kao: „uključuju političku, gospodarsku i razvojnu dimenziju” (ne „dimenzije”),
- jednina gdje se pojavljuje u stranom jeziku iako je u hrvatskome potrebna množina, npr. *migration*: „migracije”, ne „migracija”,
- odabir prijedloga, npr. *violence against women* ispravno se prevodi kao „nasilje nad ženama”, a ne „nasilje protiv žena”,
- frazemi poput *within 48 hours*: „u roku od 48 sati”, a ne „unutar 48 sati”,
- predoslovan odabir riječi u kolokacijama, primjerice *develop guidelines*, treba prevesti kao „izraditi/pripremiti smjernice”, a ne: „razviti smjernice” itd.,
- engl. *training* prevodi se kao „osposobljavanje”, a ne kao „obuka” (uglavnom u vojnoj terminologiji),
- ovisno o kontekstu, treba rabiti ustaljenu hrvatsku terminologiju, npr. *jobcentre* ili *department for employment* bi trebalo prevesti kao „zavod za zapošljavanje”, a ne „ured ili centar za zapošljavanje” ako je publikacija namijenjena hrvatskim korisnicima i ako je riječ o institucijama u Hrvatskoj itd.

10.4. Velika i mala slova

U pisanju velikih i malih slova slijedimo pravila hrvatskoga pravopisa ili konvencije prevoditeljskih odjela institucija EU-a. S obzirom na znatne razlike u pravilima pisanja velikih i malih slova u službenim jezicima EU-a, pri prevođenju treba izbjegavati automatsko prenošenje velikog ili malog slova iz izvornika u prijevod. U slučaju dvojbe prednost dajemo malom slovu.

10.4.1. Naslovi i nazivi akata

Velikim slovom pišemo:

- **Ugovor/Ugovori** kad je riječ o osnivačkim ugovorima, čak i ako nije naveden njihov puni naslov, npr. „Komisija kao čuvarica Ugovorâ”, „kao što je utvrđeno Ugovorima”,
- **Uredba/Direktiva/Rezolucija/Komunikacija/Odluka i sl.** ako je naveden točan naslov ili broj dokumenta, npr. „uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije o europskoj građanskoj inicijativi”, „Direktiva 91/155/EZ”,
- skraćeni naslov dokumenta kad je u tekstu već naveden puni naslov („Direktiva o PDV-u”). Međutim, ako se uz ta skraćena vlastita imena nađu riječi koje ih određuju kao **opće pojmove** (ta, navedena, spomenuta, predložena... direktiva), pišu se malim početnim slovom jer gube obilježja vlastitih imena („te direktive”). Iznimno, kad se u tekstu pravnog akta zamjenicom „ova” upućuje na taj isti pravni akt, skraćeni se naslov samog akta piše velikim slovom: „**Ova je Uredba** u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama”. U **obrazloženju** akta isto vrijedi i za „**ovaj Prijedlog**”, dok će se ono što slijedi (direktiva, uredba...) pisati malim slovom sve do normativnog dijela,
- **nacrte i prijedloge** zakonodavnih akata kao dio njihova naslova (samo prvo slovo, npr. Prijedlog direktive..., Nacrt rezolucije...).

U **množini** se sve navedeno pod točkom b), osim Ugovorâ, piše malim slovom, npr. „u rezolucijama Parlamenta o stanju u Ukrajini”.

Malim slovom pišemo **vrstu dokumenta općenito** (npr. „pravni je instrument delegirana direktiva”) i **naziv dokumenta koji se tek razmatra**, npr. „poziva Komisiju da podnese prijedlog direktive o zaštiti

zviždača”, „nacrt uredbe o...”, „prijedlog direktive o robnom prometu” itd. To se ne odnosi na tekst prijedloga akta koji se prevodi jer je on u obliku u kojem se treba donijeti i objaviti.

10.4.2. Dijelovi pravnih akata

Sljedeće dijelove pravnog akta pišemo velikim slovom (i kad se na njih upućuje u tekstu): **Prilog, Dodatak, Dopuna.**

Sljedeće dijelove pravnog akta pišemo velikim slovom kad su naslovi, ali kad ih se spominje u tekstu, pišu se malim slovom: **Dio I., Glava I., Poglavlje I., Odjeljak 1.** (ali: **u dijelu I., u glavi I.** itd.).

Pozivanja („uzimajući u obzir članak...”) i **članak, stavak, točka, podtočka, alineja** („iz članka 5. stavka 3. Uredbe o...”) pišemo malim slovom.

10.4.3. Ostali dokumenti

Opće pojmove kao što su **kombinirana nomenklatura, višegodišnji financijski okvir i europski semestar** pišemo malim slovom.

Ako „**bijela/zelena knjiga**” nije dio naslova postojećeg dokumenta ili samo označava vrstu dokumenta, piše se malim slovom („Vijeće je predložilo da Komisija pripremi bijelu knjigu o tom pitanju.”). Kao dio naslova piše se velikim slovom („Zelena knjiga o stvaranju unije tržišta kapitala”). Isto vrijedi za **izvješća, studije, zaključke** i sl.

Međunarodne sporazume, konferencije, konvencije, povelje i sl. pišemo velikim početnim slovom, kao i njihove skraćene i zamjenske naslove:

- Međunarodni sporazum o kavi
- Konferencija za europsku sigurnost i suradnju
- Opći sporazum o carinama i trgovini
- Konvencija Ujedinjenih naroda o pravu mora
- Ženevska konvencija
- Ugovor iz Maastrichta
- Povelja Europske unije o temeljnim pravima

10.4.4. Imena organizacija, institucija, uprava, službi, agencija, delegacija, ureda itd.

Imena organizacija, institucija, uprava, službi, agencija, delegacija, ureda itd. pišemo velikim početnim slovom:

- Europska unija, Unija
- Ujedinjeni narodi
- Europska komisija, Komisija
- Europski parlament, Parlament
- Vijeće Europske unije, Vijeće
- Sud Europske unije, Sud
- Europski revizorski sud, Revizorski sud
- Europski odbor regija, Odbor regija
- Europska središnja banka
- Europski ured za borbu protiv prijevara
- Glavna uprava za pravosuđe
- Glavno tajništvo Vijeća

- Europska svemirska agencij
- Izaslanstvo za odnose s Iranom
- Ured za publikacije Europske unije
- Služba za hrvatski jezik

Malim slovom pišemo množinu: institucije EU-a, glavne uprave itd.

Tijela ili uredi nazvani prema funkciji pišu se velikim početnim slovom u zakonodavnim tekstovima i tekstovima koji općenito opisuju tu funkciju, a malim slovima kad se govori o trenutačnom nositelju (u ostalim tekstovima, npr. izjavama nositelja funkcije, obično uz ime i prezime):

- **Visoki predstavnik Unije** za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, ali „Izjava visokog predstavnika Josepa Borrelli”,
- **Europski nadzornik za zaštitu podataka**, ali „Wojciech Wiewiórowski, europski nadzornik za zaštitu podataka, izjavio je...”,
- **Europski ombudsman**, ali „Razmjena gledišta s europskom ombudsmanicom Emily O'Reilly”.

Odbor pišemo velikim slovom kad je riječ o jednome od odbora EP-a, npr. „na sljedećoj sjednici Odbora za vanjske poslove” ili „na sljedećoj sjednici Odbora” kad je jasno o kojem je odboru riječ. Odbor se piše malim slovom u skraćenom nazivu (npr. odbor JURI) ili množini: „zajedničko izvješće odborâ”.

Nazive osnovanih **radnih i stručnih skupina** pišemo velikim slovom, a vrste tih skupina malim slovom. U slučaju dvojbe priklanjamo se izvorniku:

- Radna skupina za posljedice starenja stanovništva,
- Radna skupina Euromed,
- Paneuropska radna skupina,
- *Ad hoc* radna skupina za provedbu mjera i politika u području sigurnosti,
- Stručna skupina za supsidijarnost,
- izvršna radna skupina,
- tehnička radna skupina,
- *ad hoc* radna skupina.

10.4.5. Fondovi, instrumenti i mehanizmi

Imena fondova kao tijela ili organizacija pišemo velikim početnim slovom. Kad je riječ fond dodana apozicijski uz pokratu i nije dio imena, piše se malim slovom jer se koristi u općem značenju, npr. fond EFSU (pokrata već obuhvaća fond):

- Europski fond za strateška ulaganja,
- Međunarodni monetarni fond,
- Kohezijski fond,
- Europski socijalni fond,
- Europski fond za održivi razvoj,
- Fond UN-a za izbjeglice,
- Fond InvestEU.

Malim slovom pišemo vrste fondova ili materijalna sredstva koja se izdvajaju za određenu namjenu:

- mirovinski fond, glavni fond, skrbnički fond, uzajamni fond, investicijski fond, fond solidarnosti.

Instrumente pišemo velikim slovom kad su dio imena konkretnog dokumenta:

- Instrument za povezivanje Europe,
- Instrument financiranja za razvojnu suradnju.

Malim slovom pišemo nazive vrsta instrumenata (financijski instrument, pravni instrument, proračunski instrument, instrumenti kapitala) i instrument dodan apozicijski uz ime (instrument SURE).

Mehanizme pišemo velikim slovom kad je riječ o konkretnoj strukturi:

- Mehanizam Unije za civilnu zaštitu,
- Pritužbeni mehanizam EIB-a.

Malim slovom pišemo vrste mehanizama: mehanizam potpore, mehanizam upozoravanja, mehanizam upućivanja, korektivni mehanizam raspodjele, zaštitni mehanizam, upravljački mehanizam, mehanizam suspenzije itd.

10.4.6. Programi, agende, planovi, akcijski planovi, strategije, okviri i inicijative

Programne, agende, planove, akcijske planove, strategije i okvire pišemo malim slovom kao vrste tih dokumenata ili kao opće imenice uz njihova imena, a velikim kad su dio imena ili su formalizirani u istoimenom dokumentu:

- program rada (vrsta programa),
- Program rada Komisije za 2023. (program za određenu godinu),
- program Erasmus+ (opća imenica uz ime programa),
- Europski migracijski program (ime programa),
- (program) Kreativna Europa,
- agenda za bolju regulativu (niz reformi),
- Nova transatlantska agenda (ime programa),
- operativni akcijski plan (vrsta plana),
- Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju (ime plana),
- strategija za bioraznolikost (vrsta strategije),
- Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. (ime strategije kao službenog dokumenta),
- strategija Digital4Culture (opća imenica uz ime strategije),
- strategija „Val obnove za Europu” (opća imenica uz ime strategije),
- nacionalni kvalifikacijski okvir (sustav kvalifikacija u nekoj zemlji),
- Europski kvalifikacijski okvir,
- Hrvatski kvalifikacijski okvir.

Inicijative pišemo malim slovom kao oblik zakonodavnog djelovanja (npr. europska građanska inicijativa) ili kao opću imenicu uz ime inicijative (npr. inicijativa Europski oblak), a velikim slovom kao dio imena inicijative (Inicijativa za zapošljavanje mladih, Inicijativa za visokozadužene siromašne zemlje, Inicijativa EU-a o vodi).

10.4.7. Vlada i parlament

Vlada i parlament se kao opće imenice i u opisnim, neslužbenim nazivima vlada pišu malim slovom (npr. hrvatska vlada, „poziva talijansku vladu i parlament”). To se ne odnosi na Europski parlament ako je izostavljen pridjev „europski”. U tom slučaju „Parlament” pišemo velikim slovom kao skraćeno ime tijela. Velikim slovom pišu se službena imena vlada ili parlamenata (npr. Vlada Republike Hrvatske) i skraćena službena imena kad je već navedeno puno ime (Vlada).

10.4.8. Dužnosti

Dužnosti pišemo malim slovom, npr. „predsjednik EP-a”, „potpredsjednik Komisije”. Iznimka su potpisi u završnim formulacijama akata (vidjeti [točku 2.5.](#)) jer je ondje naglasak na funkciji.

10.4.9. Službena imena država i teritorijalnih jedinica

U službenim imenima država i teritorijalnih jedinica, uključujući teritorije neriješena državnopravnog statusa, **svi se elementi** (osim veznika i prijedloga) pišu velikim slovom (vidjeti [točka 7.1.](#) i [Prilog A5.](#); to se ne odnosi uvijek i na regije, vidjeti [Prilog A10.](#)):

- Kraljevina Belgija
- Savezna Republika Njemačka
- Talijanska Republika
- Veliko Vojvodstvo Luksemburg
- Republika Sjeverna Makedonija
- Američki Djevičanski Otoci — Otoci Turks i Caicos
- Francuska Južna i Antarktička Područja

U pisanju otoka razlikujemo značenje otoka (npr. „bio je na Američkim Djevičanskim otocima”, „došao je s Američkih Djevičanskih otoka”) od država i teritorija, tj. federalnih jedinica („Izaslanstvo u Američkim Djevičanskim Otocima”, „Poručuju nam iz Američkih Djevičanskih Otoka”).

Malim se početnim slovom pišu nazivi zemljopisnih područja koja nisu ime, nego ih odnosni pridjev samo pobliže određuje: zapadna Afrika, srednja Azija, zapadni Balkan, crnomorski slijev, dubrovačko otočje, riječko priobalje, splitski akvatorij.

10.4.10. Oslovljavanje

Kratice za oslovljavanje **g.**, **gđa**, **gđica** pišu se malim slovom, **g.** čak i na početku rečenice. Zato bi ga, osim u slučaju navođenja primatelja pri adresiranju, trebalo raspisati ili izostaviti (u zaglavlju dopisa svakako izostaviti).

Vi i **Vaš** pišu se velikim slovom kad se obraćamo konkretnoj osobi kojoj znamo ime i prezime, npr. u izravnoj korespondenciji, a npr. u članku u kojem se nepoznatom čitatelju obraćamo u drugom licu, pišemo **vi** i **vaš**. Ako se obraćamo više osoba, **vi** i **vaš** uvijek pišemo malim slovom.

Pri obraćanju s **Vaša Ekscelencijo** obje se riječi pišu velikim slovom.

10.4.11. Nazivi razdoblja i povijesnih događaja, religija, pokreta, umjetničkih, društvenih i znanstvenih smjerova, škola i reforma

Nazivi razdoblja i povijesnih događaja koji nisu jasno vremenski određeni, religija, pokreta, umjetničkih, društvenih i znanstvenih *smjerova*, *škola* i reforma pišu se malim slovom:

- holokaust, hladni rat, industrijska revolucija, križarski ratovi
- budizam, hinduizam, islam, judaizam, katoličanstvo, kršćanstvo, pravoslavlje, protestantizam
- barok, fovizam, futurizam, gotika, humanizam, impresionizam, kapitalizam, klasicizam, nadrealizam, pretpovijest, realizam, renesansa, romanika, romantizam, secesija, socijalizam, srednji vijek
- bolonjski proces

10.4.12. Nazivi vrsta na latinskom

U binarnoj nomenklaturi (rod i vrsta) (npr. *Degenia velebitica*) ime roda uvijek se piše velikim slovom, a ime vrste malim.

U trinarnoj nomenklaturi (rod, vrsta i podvrsta) rod se piše velikim slovom, a vrsta i podvrsta (ili drugi niži stupanj) malim (npr. *Ursus arctos arctos*).

Oznaka nižeg stupnja (obično kratica, npr. subsp., var., subvar.) piše se malim uspravnim slovima (npr. *Olea europaea* L. subsp. *europaea*). Velikim uspravnim slovima piše se:

- kratica imena autora (npr. *Vitis vinifera* L.),
- ime kultivara (u jednostrukim navodnicima) (npr. *Malus domestica* , Golden Delicious'),
- naziv serotipa (npr. *Salmonella* Hadar).

10.4.13. Tematske godine i praznici

Tematske godine i praznike pišemo velikim početnim slovom:

- Europska godina mladih
- Dan planeta Zemlje
- Europske prijestolnice kulture

10.4.14. Imenice koje u prvom dijelu imaju kraticu e

Imenice koje u prvom dijelu imaju kraticu e- pišemo malim slovom i sa spojnicom, a velikim slovom samo na početku rečenice (npr. E-pošta).

- e-pošta
- e-pravosuđe
- e-Hrvatska

10.4.15. Naslovi slika, grafikona, tablica i sl.

Velikim početnim slovom pišemo naslove slika, grafikona, tablica i sl.:

- Zgrada Justus Lipsius
- Efekt staklenika
- 3. slika: Države članice Europske unije
- Slika 4: Redovni zakonodavni postupak
- Tablica 2.1.: Popis vrsta za koje treba prikupljati podatke

Rečenični potpisi uz sliku završavaju točkom:

- Čelnici EU-a okupili su se na samitu s čelnicima Afričke unije.

10.5. Brojke, datumi, sati

Brojeve od jedan do devet ispisujemo riječima, dok brojeve od 10 i više pišemo brojkama. To se ne primjenjuje kad je riječ o novčanim iznosima, brojevima uz mjerne jedinice, sekunde, minute, sate, dane, tjedne i godine, statističkim i sličnim podacima i broju glasova, kao i kad to zahtijevaju određena oblikovna rješenja. Kad je u rasponu jedan broj devet ili manji, a drugi veći od devet, oba broja pišemo brojkama:

U decimalnim brojevima piše se zarez:

2,5 milijuna

Za raspon vrijednosti možemo uporabiti izraz „od ... do” (članci od 1. do 5.) ili crticu (en-dash) između brojki, npr. „200 – 300 milijuna EUR”. To se odnosi i na pisanje razdoblja, npr. 1985. – 1990., ali ne i na navođenje članaka (npr. ne piše se: članci 1. – 5.).

Za postotne vrijednosti stavlja se nedjeljivi razmak između brojke i oznake postotka:

15 %

Napomena: Valja pripaziti na razliku između postotka i postotnog boda. Naime, ako je npr. stopa nezaposlenosti porasla sa 10 % na 20 %, ona se nije povećala za 10 %, već za 10 postotnih bodova (povećanje od 10 % značilo bi da ona sada iznosi 11 %).

Treba pripaziti pri prijevodu iznosa milijarda, bilijun, trilijun. Engleski billion odgovara hrvatskome „milijarda”, dok je engleski trillion ekvivalent hrvatskome „bilijun”. Radi preglednosti uz njih je brojeve bolje pisati brojkom:

30 milijardi, 3,5 bilijuna, 31 trilijun

Datume u tekstu pišemo u punom obliku, npr. 1. siječnja 2015., s nedjeljivim razmakom između dana i mjeseca te mjeseca i godine. U tablicama i bilješkama mogu se pisati i u kratkom obliku, ali bez razmaka između točaka i brojaka (odstupanje od pravopisa):

13.9.2016. (ne zaboraviti točku na kraju)

Sate bilježimo u obliku SS:MM. Između sata i minuta stavlja se dvotočka. Ako je riječ o punom satu, ne pišemo nule na mjestu minuta:

16:45

Sjednica je završila u 18 sati

Umjesto u 12:00 i u 00:00 možemo pisati „u podne” i „u ponoć”. CET ili Brussels time prevodimo s „po srednjoeuropskom vremenu”.

10.6. Kurziv

Kurzivom se pišu strani izrazi koji nisu fonetizirani i ortografski prilagođeni hrvatskome jeziku, npr. novoosnovana poduzeća (*start-up*). To se pravilo ne odnosi na amandmane, u kojima kurziv i podebljanje teksta služe za označivanje izmjena.

Službeni list Europske unije (puni naziv) uvijek se piše kurzivom, ali ne i skraćeni naziv (Službeni list).

Kurzivom se pišu naslovi djela, časopisa i sl. na stranom jeziku.

Za isticanje u tekstu rabimo navodnike, a ne kurziv.

10.7. Kratice, pokrate

Kratice i pokrate pišemo i sklanjamo prema pravilima hrvatskog pravopisa.

Uz pokratu treba ispisati i puni naziv kada se prvi put spominje u tekstu.

Načelno upotrebljavamo hrvatske pokrate, osim kada su pokrate iz drugih jezika (najčešće je riječ o engleskome) postale uobičajene, kao što je TTIP (*Transatlantic Trade and Investment Partnership*)

ili ETS (*Emission Trading System*), a pritom pišemo puni naziv na engleskome u kurzivu kad se prvi put spominje.

Kada se u izvorniku uz naziv organizacija koje se spominju samo jedanput ili rijetko u zagradi navodi i njihova pokrata, u hrvatskom prijevodu možemo izostaviti pokratu, pogotovo ako hrvatska inačica pokrate nije uobičajena.

Pokrate se mogu i leksikalizirati: Ina, Hina itd. Uobičajeno se pokrate dulje od pet slova pišu malim slovima (Unicef, Unesco). Pritom se oblični i tvorbeni nastavci ne odvajaju spojnicom: Ina, Ine; Unicef, Unicefa, Unesco, Unesca.

Pokrate misija (u dokumentima Vijeća) pišu se velikim slovima i ne prevode se.

Pri pisanju pokrata uz koje stoji brojka, između slova i brojke piše se crtica (EU-27, G-7 itd.) (vidjeti [Prilog A4.](#)).

10.8. Razno

Radi dosljednosti, u tekstovima institucija primjenjujemo i ova međuinstitucijski dogovorena pravila:

- uputnica na drugu stranicu, bilješku i slično piše se „vidjeti” (ne „vidi”),
- formulacija o vjerodostojnosti jezičnih inačica piše se u jednini, bez obzira na broj jezika:

Vjerodostojan je samo tekst na francuskom jeziku.

Vjerodostojan je samo tekst na francuskom i engleskom jeziku.

Napomena: Međutim, standardna formulacija u međunarodnim sporazumima glasi:

Ovaj je Sporazum sastavljen u po dva primjerka na ... i ..... jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan [pri čemu su tekstovi na ..... jeziku jednako vjerodostojni].

- engl. *codification* u značenju teksta koji nastaje sjedinjenjem zakonodavnog akta i njegovih izmjena u jedinstveni akt prevodi se kao „kodificirani tekst”,
- engl. *consolidation* u značenju pravnog akta u koji su uvrštene naknadne izmjene i ispravci (ti tekstovi nemaju pravnu snagu, služe u svrhu dokumentacije) prevodi se kao „pročišćeni tekst” ili „pročišćeno”,
- u oznaci dokumenata Komisije riječ *final* ne prevodi se:

COM(2001) 786 final

- uz brojku se ne piše „godina” (prema preporuci IHJJ-a), npr. „Sporazum je potpisan 1990.”,
- rečenica ne bi trebala početi brojkom ni kraticom. Ako se ne može izbjeći da rečenica počinje datumom ili godinom, može se prije toga dodati riječ „dan” ili „godina” u genitivu: „Dana 13. svibnja 2001. ...”. No, rečenica može početi brojkom ako je riječ o postotku. Na početku rečenice bolje je umjesto kratica Npr., Br. itd. ispisati cijelu riječ, a u zagradama i tablicama radi preglednosti su poželjnije kratice,
- pri pisanju datuma naziv mjeseca obvezno se sklanja, npr. 5. veljače, 19. rujna,
- treba pripaziti na točne nazive sudova na hrvatskom jeziku, npr. Sud EU-a, Međunarodni sud (ne: Sud pravde, Međunarodni sud pravde itd.),
- oznake za bilješke dolaze prije interpunkcijskog znaka.

11.

Referentna literatura

Rječnici

a) jednojezični:

Jojić, Lj. (gl. ur.), *Veliki rječnik hrvatskoga standardnog jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 2015.

Hrvatski jezični portal, Znanje i Srce, Novi liber, Zagreb, od 2006, <https://hjp.znanje.hr/index.php?show=baza>.

Šonje, J. (gl. ur.), *Rječnik hrvatskoga jezika*, Leksikografski zavod/Školska knjiga, 2000.

Klaić, B., *Novi rječnik stranih riječi*, Školska knjiga, Zagreb, 2012.

Anić, V. (ur.) i sur., *Hrvatski enciklopedijski rječnik*, Novi liber, Zagreb, 2002.

b) dvojezični:

Bujas, Ž., *Novi englesko-hrvatski rječnik*, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2019.

Putanec, V., *Francusko-hrvatski rječnik*, Školska knjiga, Zagreb, 2012.

Hansen-Kokoruš, R. i sur., *Njemačko-hrvatski univerzalni rječnik*, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2015.

c) specijalizirani:

Gačić, M., *Englesko-hrvatski rječnik prava i međunarodnih i poslovnih odnosa*, Školska knjiga, Zagreb, 2010.

Mukić-Vidaković, M., *Opći pravni rječnik*, Zagreb, 2006.

Šarić, Lj., *Rječnik sinonima*, Zagreb, Jesenski i Turk, 2008.

Blagus Bartolec, G. i sur., *Rječnik velikoga i maloga početnog slova*, IHJJ, 2022.

Gramatike

Barić, E. i sur., *Hrvatska gramatika*, Školska knjiga, Zagreb, 2005.

Silić, J., Pranjković, I., *Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta*, Školska knjiga, Zagreb, 2007.

Raguž, D., *Praktična hrvatska gramatika*, Medicinska naklada, Zagreb, 1997.

Pravopisi

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, *Hrvatski pravopis*, Zagreb, 2013, <http://pravopis.hr/>.

Badurina, L., Marković, I., Mićanović, K., *Hrvatski pravopis*, Matica hrvatska, Zagreb, 2008.

Baze i korpusi

Hrvatska enciklopedija, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, od 2011, <https://www.enciklopedija.hr/>.

Hrvatski terminološki portal, IHJJ, 2023, <http://nazivlje.hr/>.

Hrvatski egzonimi, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2020, <https://egzonimi.lzmk.hr/o-mreznom-izdanju-hrvatskih-egzonima.php>.

Kolokacijska baza hrvatskoga jezika, IHJJ, 2023, <http://ihjj.hr/kolokacije/>.

Hrvatski nacionalni korpus, <https://corpora.clarin.hr/crystal/#open>.

Hrvatska jezična riznica, <http://riznica.ihjj.hr/index.hr.html>.

hrWaC, <http://nlp.ffzg.hr/resources/corpora/hrwac/>.

Dodatna jezična literatura

Marković, I., *Uvod u jezičnu morfologiju*, Disput, Zagreb, 2012.

Katičić, R., *Sintaksa hrvatskoga književnog jezika*, HAZU, Zagreb, 2002.

Pišковиć, T., *Gramatika roda*, Disput, Zagreb, 2011.

Pranjковиć, I., *Gramatička značenja*, Matica hrvatska, Zagreb, 2013.

Silić, J., *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika*, Disput, Zagreb, 2006.

Samardžija, M. (ur.), *Norme i normiranje hrvatskoga standardnoga jezika*, Matica hrvatska, Zagreb, 1999.

Hudeček, L., Mihaljević, M., *Hrvatski terminološki priručnik*, IHHJ, Zagreb, 2009.

Kovačević, M., Badurina, L., *Raslojavanje jezične stvarnosti*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka, 2001.

Pranjковиć, I., *Ogledi o jezičnoj pravilnosti*, Disput, Zagreb, 2010.

Peti-Stantić, A., Langston, K., *Hrvatsko jezično pitanje danas: Identiteti i ideologije*, Srednja Europa, Zagreb, 2013.

Belaj, B., Tanacković Faletar, G., *Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika. Knjiga prva, imenska sintagma i sintaksa padeža, 2014.; Knjiga druga: Sintaksa jednostavne rečenice, 2017.; Knjiga treća: Sintaksa složene rečenice*, Disput, Zagreb, 2020.

Prilozi

Prilozi donose, među ostalim, zbirke raznih provjerenih referentnih podataka prikazanih u obliku popisa i tablica.

Prilog A1. Grafički vodič po europskom amblemu

Vijeće Europe • Europska komisija

Europska zastava

Europska zastava ne simbolizira samo Europsku uniju već i europsko jedinstvo i identitet u širem smislu. Zlatne zvijezde poredane u krug predstavljaju solidarnost i sklad među europskim narodima.

Broj zvijezda ne predstavlja broj država članica. Na zastavi se nalazi 12 zvijezda jer broj 12 tradicionalno simbolizira savršenstvo, potpunost i jedinstvo. Stoga se zastava ne mijenja bez obzira na proširenja EU-a.

Povijest zastave

Od osnutka 1949. Vijeće Europe svjesno je da Europi treba simbol s kojim se njezini građani mogu poistovjetiti. Parlamentarna skupština se 25. listopada 1955. jednoglasno odlučila za amblem s krugom od 12 zvijezda na plavoj pozadini. Odbor ministara prihvatio ju je 8. prosinca 1955. kao europsku zastavu.

Parlamentarna skupština Vijeća Europe više puta je izrazila želju da i ostale europske institucije prihvate isti simbol da bi se ojačala ideja solidarnosti među različitim organizacijama unutar ujedinjene i demokratske Europe.

Europski parlament pokrenuo je inicijativu za jedinstvenu zastavu Europske zajednice. Nedugo nakon prvih općih europskih izbora 1979. predstavljen je prijedlog rezolucije. Nakon donesene rezolucije u travnju 1983. Parlament je odlučio da će zastava Zajednice biti ista zastava koju je Vijeće Europe prihvatilo 1955. Europsko vijeće je na sastanku u Fontainebleauu u lipnju 1984. istaknulo važnost promicanja slike Europe i identiteta među njezinim građanima i u svijetu. Zatim je u lipnju 1985. u Milanu odobrilo prijedlog Odbora Europa građana (odbor pod vodstvom Pietra Adonnina) o zajedničkoj zastavi Zajednice. Nakon što se Vijeće Europe složilo s time da se Zajednica koristi europskom zastavom koju je uvelo 1955., institucije Zajednice počele su se njome koristiti početkom 1986.

Europska zastava i europski amblem predstavljaju i Vijeće Europe i Europsku uniju. Danas su najveći simboli ujedinjene Europe i europskog identiteta.

Vijeće Europe i institucije Europske unije izrazili su zadovoljstvo zbog sve većeg zanimanja europskih građana za europsku zastavu i europski amblem. Europska komisija i Vijeće Europe odgovorni su za to da se pri uporabi tog simbola poštuje dostojanstvo europske zastave i europskog amblema te će poduzeti sve potrebne mjere za suzbijanje njegove zlorabe.

Uvod

Ovaj grafički vodič namijenjen je kao pomoć korisnicima za ispravno reproduciranje europskog amblema. Sadržava upute za oblikovanje amblema i definicije standardnih boja.

Simbolički opis

Na nebesko plavoj podlozi 12 zlatnih zvijezda oblikuje krug koji prikazuje povezanost europskih naroda. Broj zvijezda je stalan, pri čemu broj 12 simbolizira potpunost i jedinstvo.

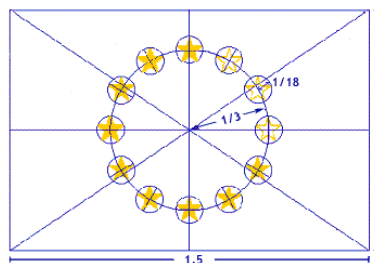
Heraldički opis

Na nebesko plavoj podlozi 12 zlatnih petokrakih zvijezda, čiji se krakovi ne dodiruju, oblikuju krug.

Geometrijski opis

Amblem ima oblik plave pravokutne zastave čija je širina jednaka jednoj i pol visini. Dvanaest jednako udaljenih zlatnih zvijezda raspoređeno je u nevidljivi krug čije je središte sjecište dijagonala pravokutnika. Promjer kruga jednak je trećini visine cijele zastave. Svaka zvijezda ima pet krakova koji su na obodu nevidljiva kruga čiji je promjer jednak jednoj osamnaestini visine zastave. Sve su zvijezde uspravne, tj. jedan je krak uspravan, a dva su kraka u nevidljivoj ravnoj crti koja je pravokutna na rub zastave.

Zvijezde u krugu raspoređene su kao brojčanik na satu. Njihov se broj ne mijenja.

Propisane boje

Amblem

Boje amblema su *Pantone Reflex Blue* za površinu pravokutnika i *Pantone Yellow* za zvijezde. Međunarodna paleta boja Pantone vrlo je raširena i lako dostupna čak i neprofesionalcima.

Četverbojni postupak reprodukcije

Pri četverbojnom tisku nije moguće uporabiti te dvije standardne boje. Zato ih treba napraviti iz četiriju boja četverbojnog postupka. Boja *Pantone Yellow* dobije se iz 100 % *Process Yellow*. Miješanjem 100 % *Process Cyan* i 80 % *Process Magenta* dobije se boja vrlo slična boji *Pantone Reflex Blue*.

Internet

Na mrežnoj paleti boja *Pantone Reflex Blue* odgovara boji RGB:0/51/153 (heksadecimalni zapis: 003399), a *Pantone Yellow* odgovara boji RGB:255/204/0 (heksadecimalni zapis: FFCC00).

Jednobojni reprodukcijski postupak

Ako je dostupna samo crna boja, nacrtajte crni pravokutnik i otisnite crne zvijezde na bijeloj podlozi.

Ako je dostupna samo plava boja, uporabite 100 % *Reflex Blue* za pravokutnik, a zvijezde ostaju bijele boje (mat).

Reprodukcija na podlozi u boji

Amblem se po mogućnosti reproducira na bijeloj podlozi. Izbjegavajte podloge različitih boja, a osobito one koje se ne slažu s plavom. Ako ne postoji druga mogućnost osim pozadine u boji, pravokutnik mora imati bijeli obrub čija širina mora biti jednaka $1/25$ visine pravokutnika.

Primjeri pogrešne reprodukcije

1. Amblem je okrenut naopako.

2. Zvijezde nisu uspravne.

3. Zvijezde su nepravilno postavljene u krug: moraju biti raspoređene kao brojčanik na uri.

Uporaba od treće strane

Načela koja treće strane moraju poštovati pri uporabi europskog amblema utvrđena su administrativnim sporazumom s Vijećem Europe. Taj je sporazum objavljen u *Službenom listu Europske unije* (SL C 271, 8.9.2012., str. 5.).

U skladu s tim sporazumom svaka fizička ili pravna osoba („treći korisnik”) može uporabiti europski ambler ili bilo koji od njegovih elemenata sve dok ta uporaba:

- (a) ne stvara dojam ili pretpostavku da postoji veza između trećeg korisnika i jedne od institucija, tijela, ureda i agencija Europske unije ili Vijeća Europe ako takva veza ne postoji;
- (b) ne stvara uvjerenje u javnosti da korisnik uživa potporu, sponzorstvo, odobravanje ili suglasnost jedne od institucija, tijela, ureda i agencija Europske unije ili Vijeća Europe kada to nije slučaj;
- (c) nije povezana s ciljem ili djelatnostima koji nisu spojivi s ciljevima i načelima Europske unije ili Vijeća Europe ili su na neki drugi način nezakoniti.

Ako je uporaba europskog amblema u skladu s navedenim uvjetima, ne treba tražiti pisano odobrenje.

Registracija europskog amblema ili njegove heraldičke imitacije kao zaštitnog znaka ili intelektualnog vlasništva nije prihvatljiva.

Za pitanja u vezi s uporabom europskog amblema vidjeti:

https://europa.eu/european-union/abouteuropa/legal_notices_hr#paragraph_1446

Zamolbe iz trećih zemalja

Council of Europe
Directorate of Legal Advice and Public International Law (Dlapil)
67075 Strasbourg Cedex
FRANCE

Tel. +33 388412000

Faks +33 388412052

E-pošta: legal.advice@coe.int

Originale za reprodukciju možete preuzeti na internetskoj stranici:

https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/symbols/european-flag_hr

Prilog A2. Amblemi

Amblemi su ovdje reproducirani samo u informativne svrhe i ne dovode u pitanje posebne uvjete koje je za njihovu uporabu pri umnožavanju odredila svaka institucija, tijelo, međuinstitucijska služba ili organizacija.

Neki amblemi sadržavaju ime institucije, tijela, ureda ili agencije, a ono se katkad razlikuje ovisno o jezicima. Radi lakšeg prikaza, ta su imena ispuštena.

Vidjeti također [točku 9.5.](#) (službeni nazivi i redoslijed).

Institucije i tijela

Europska unija		
Parlament		
Europsko vijeće		
Vijeće		
Komisija ⁽¹⁾		
Sud		
Europska središnja banka		

Revizorski sud		
Europska služba za vanjsko djelovanje		
Europski gospodarski i socijalni odbor		
Europski odbor regija		
Europska investicijska banka		
Europski investicijski fond		
Europski ombudsman		
Europski nadzornik za zaštitu podataka		

⁽¹⁾ Od veljače 2012. amblem Europske komisije moraju rabiti i izvršne agencije (vidjeti [točku 9.5.4.](#)). Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća zadržava vlastiti amblem.

Međuinstitucijske službe i decentralizirane organizacije

Agencija Europske unije za azil		
Agencija Europske unije za kibersigurnost		
Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde		
Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva		
Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa		
Agencija Europske unije za suradnju energetske regulatora		
Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva		
Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu		
Agencija Europske unije za svemirski program		

Agencija Europske unije za temeljna prava		
Agencija Europske unije za željeznice		
Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu		
Agencija za opskrbu Euratoma		
Agencija za potporu BEREC-u		
Europska agencija za kemikalije		
Europska agencija za kontrolu ribarstva		
Europska agencija za lijekove		
Europska agencija za okoliš		

Europska agencija za pomorsku sigurnost		
Europska agencija za sigurnost hrane		
Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu		
Europska akademija za sigurnost i obranu	 European Security and Defence College	 European Security and Defence College
Europska obrambena agencija	 EUROPEAN DEFENCE AGENCY	 EUROPEAN DEFENCE AGENCY
Europska škola za javnu upravu		
Europska zaklada za izobrazbu	 Working together Learning for life	 Working together Learning for life
Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta	 Eurofound	
Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama		

Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja	CEDEFOP	CEDEFOP
Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti		
Europski institut za jednakost spolova		
Europski ured za odabir osoblja		
Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo		
Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje		
Europsko nadzorno tijelo za rad		
Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala		
Eurostat	eurostat	eurostat

Fuzija za energiju		
Institut Europske unije za sigurnosne studije		
Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća ⁽¹⁾		
Jedinstveni sanacijski odbor		
Prevoditeljski centar za tijela Europske unije		
Satelitski centar Europske unije		
Tijelo za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma		
Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo		
Ured europskog javnog tužitelja		

Ured za publikacije Europske unije		
Ured Zajednice za biljne sorte		

(¹) Od veljače 2012. amblem Europske komisije moraju rabiti i izvršne agencije (vidjeti [točku 9.5.4.](#)). Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća zadržava vlastiti amblem.

Prilog A3. Kratice i simboli

1. Osobne kratice

akad.	akademik, akademkinja
dr.	doktor, doktorica
g.	gospodin
gđa	gospođa
ing.	inženjer, inženjerka
mag.	magistar, magistrica
Nj. E.	Njegova/Njezina Ekscelencija
prof.	profesor, profesorica

2. Kratice za jezike

engl.	engleski
fr.	francuski
hrv.	hrvatski
njem.	njemački
port.	portugalski
slč.	slovački
slov.	slovenski
šp.	španjolski
tal.	talijanski

(Ove i ostale kratice za jezike pišu se samo u tekstovnom dijelu publikacija na hrvatskom jeziku; u svim ostalim primjerima treba uporabiti oznake jezika iz [Priloga A8.](#))

3. Mjerne jedinice

m	metar
km	kilometar
g	gram
kg	kilogram
t	tona
l	litra
hl	hektolitar
a	ar
ha	hektar
s	sekunda
min	minuta
h	sat
A	amper
cd	kandela
Hz	herc

V	volt
W	vat
kW	kilovat
kWh	kilovatsat
MW	megavat
MWh	megavatsat
°C	Celzijev stupanj
J	džul
N	njutn

Prilog A4. Pokrate

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U W Z

Ako se pokrata izgovara kao jednosložna riječ, dobiva dugu množinu, a ako se izgovara prema nazivima slova koja ju tvore, uglavnom dobiva kratku množinu jer zvuči kao dvosložna ili višesložna riječ (npr. NVO [en-ve-o] – NVO-i).

A

ACER	Agencija Europske unije za suradnju energetske regulatora
AIDS	sindrom stečene imunodeficiencije EN: <i>acquired immune deficiency syndrome</i>
AKP	afričke, karipske i pacifičke države, potpisnice Konvencije iz Loméa
Altener	Program o promicanju energije iz obnovljivih izvora
ANC	Afrički nacionalni kongres EN: <i>African National Congress</i>
APEC	Azijsko-pacifička gospodarska suradnja EN: <i>Asia-Pacific Economic Cooperation</i>
ASBL	neprofitna organizacija FR: <i>association sans but lucratif</i>
ASCII	američki standardni kod za razmjenu informacija EN: <i>American Standard Code for Information Interchange</i>
ASEAN	Udruženje država jugoistočne Azije (Brunej, Kambodža, Indonezija, Laos, Malezija, Mjanmar/Burma, Filipini, Singapur, Tajland i Vijetnam) EN: <i>Association of Southeast Asian Nations</i>
AU	Afrička unija EN: <i>African Union</i>

B

BC-NET	mreža poslovne suradnje EN: <i>business cooperation network</i>
BDP	bruto domaći proizvod
BEREC	Tijelo europskih regulatora za elektroničke komunikacije EN: <i>Body of European Regulators for Electronic Communications</i>
BEUC	Europska organizacija za zaštitu potrošača FR: <i>Bureau européen des unions de consommateurs</i>
BNP	bruto nacionalni proizvod
BRITE	temeljna istraživanja industrijske tehnologije u Europi EN: <i>basic research in industrial technologies for Europe</i>
BSE	goveđa spongiformna encefalopatija EN: <i>bovine spongiform encephalopathy</i>

C

CAD	računalno (potpomognuto) projektiranje EN: <i>computer-aided design</i>
CARDS	Pomoć Zajednice za obnovu, razvoj i stabilizaciju EN: <i>Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilisation</i>
CCT	zajednička carinska tarifa EN: <i>Common Customs Tariff</i>

CdT	Prevoditeljski centar za tijela Europske unije FR: <i>Centre de traduction des organes de l'Union européenne</i>
Cedefop	Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja FR: <i>Centre européen pour le développement de la formation professionnelle</i>

D

d.d.	dioničko društvo DE: <i>Aktiengesellschaft</i>
DECT	europske digitalne bežične telekomunikacije EN: <i>digital European cordless telecommunications</i>
DG	glavna uprava (ako uz nju stoji engleska kratica, npr. DG COMM) EN: <i>directorate-general</i>
DTP	stolno izdavaštvo EN: <i>desktop publishing</i>

E

EAS	vidjeti EUSA
EBA	Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo EN: <i>European Banking Authority</i>
EBOR	Europska banka za obnovu i razvoj
ECHA	Europska agencija za kemikalije EN: <i>European Chemicals Agency</i>
Ecofin	Vijeće za ekonomske i financijske poslove EN: <i>Economic and Financial Affairs Council</i>
Ecosoc	Gospodarsko i socijalno vijeće EN: <i>Economic and Social Council</i>
ECU	europska valutna jedinica (1. siječnja 1999. zamijenio ju je euro (vidjeti točku 7.3.1.)) EN: <i>European currency unit</i>
EDA	Europska obrambena agencija EN: <i>European Defence Agency</i>
EEA	Europska agencija za okoliš EN: <i>European Environment Agency</i>
EEZ	Europska ekonomska zajednica
EFCA	Europska agencija za kontrolu ribarstva EN: <i>European Fisheries Control Agency</i>
EFRR	Europski fond za regionalni razvoj
EFSA	Europska agencija za sigurnost hrane EN: <i>European Food Safety Authority</i>
EFSJP	Europski fond za smjernice i jamstva u poljoprivredi
EFSU	Europski fond za strateška ulaganja
EFTA	Europsko udruženje slobodne trgovine EN: <i>European Free Trade Association</i>
EGF	Europski fond za prilagodbu globalizaciji EN: <i>European Globalisation Adjustment Fund</i>
EGP	Europski gospodarski prostor
EGSO	Europski gospodarski i socijalni odbor
EIB	Europska investicijska banka
EIF	Europski investicijski fond
EIOPA	Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje EN: <i>European Insurance and Occupational Pensions Authority</i>

EMA	Europska agencija za lijekove EN: <i>European Medicines Agency</i>
EMCDDA	Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama EN: <i>European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction</i>
EMI	Europski monetarni institut
EMS	europski monetarni sustav
EMSA	Europska agencija za pomorsku sigurnost EN: <i>European Maritime Safety Agency</i>
EMU	ekonomska i monetarna unija
EOJ	europska obračunska jedinica
EP	Europski parlament
EPFRR	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
EPO	Europska patentna organizacija EN: <i>European Patent Organisation</i>
EPSO	Europski ured za odabir osoblja EN: <i>European Personnel Selection Office</i>
EPU	Europski patentni ured EN: <i>European Patents Office</i>
ERA	Europska agencija za željeznice (od 15.6.2016. Agencija Europske unije za željeznice) EN: <i>European Railway Agency</i>
Erasmus	Program djelovanja Europske zajednice za mobilnost studenata EN: <i>European Community action scheme for the mobility of university students</i>
ESA	Europska svemirska agencija EN: <i>European Space Agency</i>
ESB	Europska središnja banka
ESF	Europski socijalni fond
ESM	Europski stabilizacijski mehanizam
ESMA	Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala EN: <i>European Securities and Markets Authority</i>
ESSB	Europski sustav središnjih banaka
ESVD	Europska služba za vanjsko djelovanje
ETF	Europska zaklada za osposobljavanje EN: <i>European Training Foundation</i>
ETS	sustav trgovanja emisijama EN: <i>emissions trading system</i>
EU	Europska unija
EUAA	Agencija Europske unije za azil EN: <i>European Union Agency for Asylum</i>
EU-6	prvih šest država članica EZ-a
EU-9	prvih devet država članica EZ-a
EU-10	prvih deset država članica EZ-a
EU-12	prvih dvanaest država članica EZ-a
EU-15	prvih petnaest država članica EU-a
EU-25	prvih dvadeset pet država članica EU-a
EU-27	Europa dvadeset i sedam: odnosi se ili na 27 država članica koje su činile Europsku uniju između 1. siječnja 2007. i 30. lipnja 2013. ili na 27 država članica koje čine Europsku uniju nakon izlaska Ujedinjene Kraljevine 31. siječnja 2020. godine. Ako postoji opasnost od zabune, treba navesti koja je konfiguracija obuhvaćena pokratom, moguće u obliku fusnote.
EU-28	prvih dvadeset osam država članica EU-a

EUIPO	Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo EN: <i>European Union Intellectual Property Office</i>
EUISS	Institut Europske unije za sigurnosne studije EN: <i>European Union Institute for Security Studies</i>
EU-OSHA	Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu EN: <i>European Agency for Safety and Health at Work</i>
EUR	euro (vidjeti točku 7.3.1.)
Euratom	Europska zajednica za atomsku energiju
EURES	Europska služba za zapošljavanje EN: <i>European employment services</i>
Eurocontrol	Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe EN: <i>European Organisation for the Safety of Air Navigation</i>
Eurofound	Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta EN: <i>European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions</i>
Europol	Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva
Eurostat	Ured za statistiku Europske unije
EUSA	Europska škola za javnu upravu EN: <i>European School of Administration</i>
EZ	Europska zajednica/Europske zajednice
EZUČ	Europska zajednica za ugljen i čelik

F

FAO	Organizacija za prehranu i poljoprivredu EN: <i>Food and Agriculture Organization</i>
FOB	franko brod EN: <i>free on board</i>
FRA	Agencija Europske unije za temeljna prava EN: <i>European Union Agency for Fundamental Rights</i>
Frontex	Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu

G

G-7	skupina sedam industrijski najrazvijenijih zemalja svijeta
G-8	skupina sedam industrijski najrazvijenijih zemalja svijeta i Ruska Federacija
GATS	Opći sporazum o trgovini uslugama EN: <i>General Agreement on Trade in Services</i>
GATT	Opći sporazum o carinama i trgovini EN: <i>General Agreement on Tariffs and Trade</i>
GCC	Vijeće za suradnju u Zaljevu EN: <i>Gulf Cooperation Council</i>
GNSS	globalni navigacijski satelitski sustav EN: <i>Global Navigation Satellite System</i>
GSA	Agencija za europski GNSS EN: <i>European GNSS Supervisory Authority</i>
GU	glavna uprava (ako je uz nju naziv na hrvatskom jeziku, npr. GU za komunikaciju; vidjeti točku 9.6.)

H

HCFC	klorofluorouglikovodik EN: <i>hydrochlorofluorocarbon</i>

HIV	virus humane imunodeficijencije EN: <i>human immunodeficiency virus</i>
HTML	jezik za označavanje hiperteksta EN: <i>hypertext markup language</i>

I

IAEA	Međunarodna agencija za atomsku energiju EN: <i>International Atomic Energy Agency</i>
IASB	Odbor za međunarodne računovodstvene standarde EN: <i>International Accounting Standards Board</i>
IBRD	Međunarodna banka za obnovu i razvoj EN: <i>International Bank for Reconstruction and Development</i>
ICAO	Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva EN: <i>International Civil Aviation Organization</i>
ICJ	Međunarodni sud EN: <i>International Court of Justice</i>
ICRC	Međunarodni odbor Crvenog križa EN: <i>International Committee for the Red Cross</i>
IEA	Međunarodna agencija za energiju EN: <i>International Energy Agency</i>
ILO	Međunarodna organizacija rada EN: <i>International Labour Organization</i>
IMO	Međunarodna pomorska organizacija EN: <i>International Maritime Organization</i>
Intelsat	Međunarodna organizacija za telekomunikacijske satelite EN: <i>International Telecommunications Satellite Organisation</i>
ISBN	međunarodni standardni knjižni broj EN: <i>international standard book number</i>
ISDN	digitalna mreža s integriranim uslugama EN: <i>integrated services digital network</i>
ISIC	međunarodna standardna industrijska klasifikacija svih gospodarskih djelatnosti EN: <i>International Standard Industrial Classification of all Economic Activities</i>
ISO	Međunarodna organizacija za normizaciju EN: <i>International Organization for Standardization</i>
ISSN	međunarodni standardni broj serijske publikacije EN: <i>international standard serial number</i>
IT	informacijska tehnologija
ITER	međunarodni termonuklearni eksperimentalni reaktor EN: <i>international thermonuclear experimental reactor</i>

J

JRC	Zajednički istraživački centar EN: <i>Joint Research Centre</i>

K

KN	kombinirana nomenklatura

L

LIFE	Financijski instrument za okoliš FR: <i>l'Instrument financier pour l'environnement</i>

LPG	ukapljeni naftni plin EN: <i>liquefied petroleum gas</i>

M

MMF	Međunarodni monetarni fond
MSP-i	mala i srednja poduzeća
MRS	međunarodni računovodstveni standard

N

NACE	statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Europskoj uniji
NAFO	Organizacija za ribarstvo sjeverozapadnog Atlantika EN: <i>North-West Atlantic Fisheries Organisation</i>
NAFTA	Sjevernoamerički sporazum o slobodnoj trgovini EN: <i>North American Free Trade Agreement</i>
NARIC	nacionalni informacijski centar za priznavanje akademskih kvalifikacija EN: <i>National Academic Recognition Information Centre</i>
NATO	Organizacija sjevernoatlantskog ugovora EN: <i>North Atlantic Treaty Organisation</i>
NEA	Agencija za nuklearnu energiju EN: <i>Nuclear Energy Agency</i>
NEAFC	Komisija za ribarstvo sjeveroistočnog Atlantika EN: <i>North-East Atlantic Fisheries Commission</i>
NUTS	statistička nomenklatura teritorijalnih jedinica (NUTS 1, 2 itd.) FR: <i>nomenclature d'unités territoriales statistiques</i>

O

OAS	Organizacija američkih država EN: <i>Organisation of American States</i>
OECD	Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj EN: <i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>
OESS	Organizacija za europsku sigurnost i suradnju
OPEC	Organizacija zemalja izvoznica nafte EN: <i>Organization of Petroleum Exporting Countries</i>
OR	Europski odbor regija

P

PIOB	Odbor za nadzor javnog interesa EN: <i>Public Interest Oversight Board</i>
PLO	Palestinska oslobodilačka organizacija EN: <i>Palestine Liberation Organisation</i>
PVC	polivinil-klorid EN: <i>polyvinyl chloride</i>

R

R&D	istraživanje i razvoj (u uporabi je hrv. naziv)
Reitox	Europska informacijska mreža o drogama i ovisnosti o drogama FR: <i>Réseau européen d'information sur les drogues et les toxicomanies</i>

S

Satcen	Satelitski centar Europske unije EN: <i>European Union Satellite Centre</i>
SIS	Schengenski informacijski sustav
SL	<i>Službeni list Europske unije</i> (do 1. veljače 2003: <i>Službeni list Europskih zajednica</i>)
SRM	jedinstveni sanacijski mehanizam EN: <i>Single Resolution Mechanism</i>
SSM	jedinstveni nadzorni mehanizam EN: <i>Single Supervisory Mechanism</i>
SWIFT	Udruženje za međunarodne međubankarske financijske komunikacije EN: <i>Society for Worldwide Interbank Financial Transfers</i>
SZO	Svjetska zdravstvena organizacija EN: <i>World Health Organization</i>

T

TAC	ukupni dopušteni ulov EN: <i>total allowable catch</i>
Tacis	tehnička pomoć za Zajednicu nezavisnih država EN: <i>technical assistance to the Commonwealth of Independent States</i>
TARIC	integrirana tarifa Europske unije FR: <i>tarif intégré de l'Union européenne</i>
TEN	transeuropska mreža EN: <i>trans-European network</i>
TEN-E	transeuropska energetska mreža EN: <i>trans-European energy network</i>
TEN-T	transeuropska prometna mreža EN: <i>trans-European transport network</i>
TRIPS	trgovinski aspekti prava intelektualnog vlasništva EN: <i>trade-related aspects of intellectual property rights</i>

U

UEU	Ugovor o Europskoj uniji
UFEU	Ugovor o funkcioniranju Europske unije
Unctad	Konferencija Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju EN: <i>United Nations Conference on Trade and Development</i>
UNDP	Program UN-a za razvoj EN: <i>United Nations Development Programme</i>
Unesco	Organizacija UN-a za obrazovanje, znanost i kulturu EN: <i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i>
UNHCR	Ured visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice EN: <i>Office of the United Nations High Commissioner for Refugees</i>
UNICE	Europsko udruženje konfederacija industrije i poslodavaca EN: <i>Union of Industrial and Employers' Confederations of Europe</i>
Unicef	Fond Ujedinjenih naroda za djecu EN: <i>United Nations International Children's Emergency Fund</i>
UN	Ujedinjeni narodi
UPU	Svjetska poštanska unija EN: <i>Universal Postal Union</i>

W

WHO	Svjetska zdravstvena organizacija (vidjeti preferiranu verziju: SZO) EN: <i>World Health Organization</i>
WIPO	Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo EN: <i>World Intellectual Property Organization</i>
WTO	Svjetska trgovinska organizacija EN: <i>World Trade Organization</i>
WWF	Svjetski fond za prirodu EN: <i>World Wide Fund for Nature</i>

Z

ZEU	Zapadnoeuropska unija
ZND	Zajednica nezavisnih država
ZPP	zajednička poljoprivredna politika
ZRP	zajednička ribarstvena politika
ZSOP	zajednička sigurnosna i obrambena politika
ZVSP	zajednička vanjska i sigurnosna politika

Prilog A5. Popis zemalja, područja i valuta

Popis ne predstavlja službeno stajalište europskih institucija s obzirom na pravni status ili politiku navedenih subjekata. Popis je rezultat usklađivanja često različitih popisa i metoda.

Skraćeni naziv	Puni naziv	Oznaka države ⁽¹⁾	Glavni grad/ administrativno središte	Demonim	Pridjev	Valuta ⁽²⁾	Valutna oznaka ⁽³⁾	Valutna podjedinica ⁽⁴⁾
Afganistan	Islamska Republika Afganistan	AF	Kabul	Afganistanac, Afganistanka	afganistanski	afgan	AFN	pul
Ålandski Otoci ⁽⁵⁾	Ålandski Otoci	AX	Mariehamn	stanovnik/stanovnica Ålandskih Otoka	(s) Ålandskih Otoka	euro	EUR	cent
Albanija	Republika Albanija	AL	Tirana	Albanac, Albanka	albanski	lek	ALL	[ćintar]
Alžir	Alžirska Narodna Demokratska Republika	DZ	Alžir	Alžirac, Alžirka	alžirski	alžirski dinar	DZD	centime
Američka Samoa ⁽⁶⁾	Područje Američke Samoe	AS	Pago Pago ⁽⁷⁾	Američki Samoanac, Američka Samoanka	američkosamoanski	američki dolar	USD	cent
Američki Djevičanski Otoci ⁽⁸⁾	Američki Djevičanski Otoci	VI	Charlotte Amalie	stanovnik/stanovnica Američkih Djevičanskih Otoka	(s) Američkih Djevičanskih Otoka	američki dolar	USD	cent
Andora	Kneževina Andora	AD	Andorra la Vella	Andorac, Andorka	andorski	euro	EUR	cent
Angola	Republika Angola	AO	Luanda	Angolac, Angolka	angolski	kvanza	AOA	cêntimo
Angvila ⁽⁹⁾	Angvila	AI	The Valley	Angvilac, Angvilka	angvilski	istočnokaripski dolar	XCD	cent
Antarktika	Antarktika	AQ	—	—	antarktički	—	—	—
Antigva i Barbuda	Antigva i Barbuda	AG	Saint John's	državljanin/državljanka Antigve i Barbude	antigvansko-barbudski	istočnokaripski dolar	XCD	cent
Argentina	Argentinska Republika	AR	Buenos Aires	Argentinac, Argentinka	argentinski	argentinski pezo	ARS	centavo
Armenija	Republika Armenija	AM	Erevan	Armenac, Armenka	armenski	dram	AMD	luma
Aruba ⁽¹⁰⁾	Aruba	AW	Oranjestad	Arubac, Arupka	arupski	arupski gulden	AWG	cent
Australija	Australska Zajednica	AU	Canberra	Australac, Australka	australski	australski dolar	AUD	cent
Austrija	Republika Austrija	AT	Beč	Austrijanac, Austrijanka	austrijski	euro	EUR	cent

(Nastavak)

Skraćeni naziv	Puni naziv	Oznaka države ⁽¹⁾	Glavni grad/ administrativno središte	Demonim	Pridjev	Valuta ⁽²⁾	Valutna oznaka ⁽³⁾	Valutna podjedinica ⁽⁴⁾
Azerbajdžan	Republika Azerbajdžan	AZ	Baku	Azerbajdžanac, Azerbajdžanka	azerbajdžanski	azerbajdžanski manat	AZN	kepik
Bahami	Zajednica Bahamâ	BS	Nassau	Bahamac, Bahamka	bahamski	bahamski dolar	BSD	cent
Bahrein	Kraljevina Bahrein	BH	Manama	Bahreinac, Bahreinka	bahreinski	bahreinski dinar	BHD	fil
Bangladeš	Narodna Republika Bangladeš	BD	Dhaka	Bangladešanin, Bangladešanka	bangladeški	taka	BDT	poisha
Barbados	Barbados	BB	Bridgetown	Barbadošanin, Barbadošanka	barbadoški	barbadoški dolar	BBD	cent
Belgija	Kraljevina Belgija	BE	Bruxelles	Belgijac, Belgijka	belgijski	euro	EUR	cent
Belize	Belize	BZ	Belmopan	Beližanin, Beližanka	beliški	beliški dolar	BZD	cent
Benin	Republika Benin	BJ	Porto Novo ⁽¹¹⁾	Beninac, Beninka	beninski	CFA franak (BCEAO)	XOF	centime
<i>Bermudi ⁽¹²⁾</i>	<i>Bermudi</i>	BM	<i>Hamilton</i>	<i>Bermudanin, Bermudanka</i>	<i>bermudski</i>	<i>bermudski dolar</i>	BMD	<i>cent</i>
bivša jugoslavenska republika Makedonija: vidjeti Sjeverna Makedonija								
Bjelorus	Republika Bjelorus	BY	Minsk	Bjelorus, Bjeloruskinja	bjeloruski	bjeloruski rubalj	BYN	kopjejk
Bocvana	Republika Bocvana	BW	Gaborone	Bocvanac, Bocvanka	bocvanski	pula	BWP	thebe
Bolivija	Višenacionalna Država Bolivija	BO	Sucre ⁽¹³⁾	Bolivijac, Bolivijka	bolivijski	bolivijano	BOB	centavo
Bosna i Hercegovina	Bosna i Hercegovina	BA	Sarajevo	državljanin/državljanica Bosne i Hercegovine	bosanskohercegovački	konvertibilna marka	BAM	fening
<i>Božićni Otok ⁽¹⁴⁾</i>	<i>Područje Božićnog Otoka</i>	CX	<i>Flying Fish Cove</i>	<i>stanovnik/stanovnica Božićnog Otoka</i>	<i>božićnootočni</i>	<i>australski dolar</i>	AUD	<i>cent</i>
Brazil	Savezna Republika Brazil	BR	Brazilija	Brazilac, Brazilka	brazilski	real	BRL	centavo
<i>Britanski Djevičanski Otoci ⁽¹⁵⁾</i>	<i>Britanski Djevičanski Otoci</i>	VG	<i>Road Town</i>	<i>stanovnik/stanovnica Britanskih Djevičanskih Otoka</i>	<i>(s) Britanskih Djevičanskih Otoka</i>	<i>američki dolar</i>	USD	<i>cent</i>
<i>Britansko Indijskooceansko Područje ⁽¹⁶⁾</i>	<i>Britansko Indijskooceansko Područje</i>	IO	—	—	<i>(s) Britanskoga Indijskooceanskog Područja</i>	<i>američki dolar</i>	USD	<i>cent</i>
Brunej	Brunej Darussalam	BN	Bandar Seri Begawan	Brunejac, Brunejka	brunejski	brunejski dolar	BND	sen

(Nastavak)

Skraćeni naziv	Puni naziv	Oznaka države ⁽¹⁾	Glavni grad/ administrativno središte	Demonim	Pridjev	Valuta ⁽²⁾	Valutna oznaka ⁽³⁾	Valutna podjedinica ⁽⁴⁾
Bugarska	Republika Bugarska	BG	Sofija	Bugarin, Bugarka	bugarski	lev	BGN	stotinka
Burkina Faso	Burkina Faso	BF	Ouagadougou	državljanin/državljanka Burkiné Faso	burkinofaski	CFA franak (BCEAO)	XOF	centime
Burma: vidjeti Mjanmar/Burma								
Burundi	Republika Burundi	BI	Gitega ⁽¹⁷⁾	Burundijac, Burundijka	burundijski	burundijski franak	BIF	centime
Butan	Kraljevina Butan	BT	Thimphu	Butanac, Butanka	butanski	ngultrum	BTN	chhetrum
						indijska rupija	INR	paisa
<i>Bouvetov Otok</i> ⁽¹⁸⁾	<i>Bouvetov Otok</i>	BV	—	—	<i>(iz) Bouvetova otoka</i>	—	—	—
Cabo Verde	Republika Cabo Verde	CV	Praia	Zelenorćanin, Zelenorćanka	zelenortski	zelenortski eskudo	CVE	centavo
Cipar	Republika Cipar	CY	Nikozijska	Cipranin, Cipranka	ciparski	euro	EUR	cent
<i>Clipperton</i> ⁽¹⁹⁾	<i>Otok Clipperton</i>	CP ⁽²⁰⁾	—	—	<i>clippertonski</i>	—	—	—
Cookovi Otoci ⁽²¹⁾	Cookovi Otoci	CK	Avarua	stanovnik/stanovnica Cookovih Otoka	cookovotočni	novozelandski dolar	NZD	cent
Côte d'Ivoire	Republika Côte d'Ivoire	CI	Yamoussoukro ⁽²²⁾	državljanin/državljanka Cote d'Ivoire	(iz) Cote d'Ivoirea	CFA franak (BCEAO)	XOF	centime
Crna Gora	Crna Gora	ME	Podgorica	Crnogorac, Crnogorka	crnogorski	euro	EUR	cent
<i>Curaçao</i>	<i>Curaçao</i>	CW	<i>Willemstad</i>	<i>stanovnik/stanovnica Curaçaa</i>	<i>(s) Curaçaa</i>	<i>karipski gulden</i>	XCG	<i>cent</i>
Čad	Republika Čad	TD	N'Djamena	Čadanan, Čadanka	čadski	CFA franak (BEAC)	XAF	centime
Češka	Češka Republika	CZ	Prag	Čeh, Čehinja	češki	češka kruna	CZK	haler
Čile	Republika Čile	CL	Santiago	Čileanac, Čileanka	čileanski	čileanski pezo	CLP	centavo
Danska	Kraljevina Danska	DK	Kopenhagen	Danac, Dankinja	danski	danska kruna	DKK	øre
Demokratska Republika Kongo ⁽²³⁾	Demokratska Republika Kongo	CD	Kinshasa	državljanin/državljanka Demokratske Republike Konga	(iz) Demokratske Republike Konga ⁽²⁴⁾	kongoanski franak	CDF	centime
Dominika	Zajednica Dominike	DM	Roseau	Dominićanin, Dominićanka	dominički	istočnokaripski dolar	XCD	cent

(Nastavak)

Skraćeni naziv	Puni naziv	Oznaka države ⁽¹⁾	Glavni grad/ administrativno središte	Demonim	Pridjev	Valuta ⁽²⁾	Valutna oznaka ⁽³⁾	Valutna podjedinica ⁽⁴⁾
Dominikanska Republika	Dominikanska Republika	DO	Santo Domingo	Dominikanac, Dominikanka	dominikanski	dominikanski pezo	DOP	centavo
Džibuti	Republika Džibuti	DJ	Džibuti	Džibućanin, Džibućanka	džibutski	džibutski franak	DJF	—
Egipat	Arapska Republika Egipat	EG	Kairo	Egipćanin, Egipćanka	egipatski	egipatska funta	EGP	pijaster
Ekvador	Republika Ekvador	EC	Quito	Ekvadorac, Ekvadorka	ekvadorski	američki dolar	USD	cent
Ekvatorska Gvineja	Republika Ekvatorska Gvineja	GQ	Malabo	državljanin/državljanica Ekvatorske Gvineje	(iz) Ekvatorske Gvineje	CFA franak (BEAC)	XAF	centime
El Salvador	Republika El Salvador	SV	San Salvador	Salvadorac, Salvadorka	salvadorski	salvadorski kolon ⁽²⁵⁾	SVC	centavo
						američki dolar	USD	cent
Eritreja	Država Eritreja	ER	Asmara	Eritrejac, Eritrejka	eritrejski	nakfa	ERN	cent
Estonija	Republika Estonija	EE	Tallinn	Estonac, Estonka	estonski	euro	EUR	cent
Esvatini	Kraljevina Esvatini	SZ	Mbabane	Svazijac, Svazijka	svazijski	lilangeni	SZL	cent
Etiopija	Savezna Demokratska Republika Etiopija	ET	Addis Abeba	Etiopljanin, Etiopljanica	etiopski	bir	ETB	cent
<i>Falklandski Otoci ⁽²⁶⁾</i>	<i>Falklandski Otoci</i>	FK	<i>Stanley</i>	<i>Falklandanin, Falklandanka</i>	<i>falklandski</i>	<i>falklandska funta</i>	FKP	<i>peni</i>
<i>Farski Otoci ⁽²⁷⁾</i>	<i>Farski Otoci</i>	FO	<i>Tórshavn</i>	<i>stanovnik/stanovnica Farskih Otoka</i>	<i>farskootočni</i>	<i>danska kruna</i>	DKK	<i>øre</i>
Fidži	Republika Fidži	FJ	Suva	Fidžijac, Fidžijka	fidžijski	fidžijski dolar	FJD	cent
Filipini	Republika Filipini	PH	Manila	Filipinac, Filipinka	filipinski	filipinski pezo	PHP	centavo
Finska	Republika Finska	FI	Helsinki	Finac, Finkinja	finski	euro	EUR	cent
Francuska	Francuska Republika	FR	Pariz	Francuz, Francuskinja	francuski	euro	EUR	cent
<i>Francuska Gijana ⁽²⁸⁾</i>	<i>Francuska Gijana</i>	GF	<i>Cayenne</i>	<i>stanovnik/stanovnica Francuske Gijane</i>	<i>francuskogijanski</i>	<i>euro</i>	EUR	<i>cent</i>
<i>Francuska Polinezija ⁽²⁹⁾</i>	<i>Francuska Polinezija</i>	PF	<i>Papeete</i>	<i>stanovnik/stanovnica Francuske Polinezije</i>	<i>francuskopolinezijski</i>	<i>CFP franak</i>	XPF	<i>centime</i>
<i>Francuska Južna i Antarktička Područja ⁽³⁰⁾</i>	<i>Francuska Južna i Antarktička Područja</i>	TF	⁽³¹⁾	—	<i>(s) Francuskih Južnih i Antarktičkih Područja</i>	<i>euro</i>	EUR	<i>cent</i>

(Nastavak)

Skraćeni naziv	Puni naziv	Oznaka države ⁽¹⁾	Glavni grad/ administrativno središte	Demonim	Pridjev	Valuta ⁽²⁾	Valutna oznaka ⁽³⁾	Valutna podjedinica ⁽⁴⁾
Gabon	Gabonska Republika	GA	Libreville	Gabonac, Gabonka	gabonski	CFA franak (BEAC)	XAF	centime
Gambija	Republika Gambija	GM	Banjul	Gambijac, Gambijka	gambijski	dalasi	GMD	butut
Gana	Republika Gana	GH	Accra	Ganac, Gankinja	ganski	ganski cedi	GHS	pesewa
<i>Gibraltar</i> ⁽³²⁾	<i>Gibraltar</i>	GI	<i>Gibraltar</i>	<i>Gibraltarac, Gibraltarka</i>	<i>gibraltarski</i>	<i>gibraltarska funta</i>	GIP	<i>peni</i>
Grčka	Helenska Republika	EL	Atena	Grk, Grkinja	grčki	euro	EUR	cent
Grenada	Grenada	GD	Saint George's	Grenadanin, Grenadanka	grenadski	istočnokaripski dolar	XCD	cent
<i>Grenland</i> ⁽³³⁾	<i>Grenland</i>	GL	<i>Nuuk</i>	<i>Grenlandanin, Grenlandanka</i>	<i>grenlandski</i>	<i>danska kruna</i>	DKK	<i>øre</i>
Gruzija	Gruzija	GE	Tbilisi	Gruzijac, Gruzijka	gruzijski	lari	GEL	tetri
<i>Guadeloupe</i> ⁽³⁴⁾	<i>Guadeloupe</i>	GP	<i>Basse Terre</i>	<i>stanovnik/stanovnica Guadeloupea</i>	<i>(iz) Guadeloupea</i>	<i>euro</i>	EUR	<i>cent</i>
<i>Guam</i> ⁽³⁵⁾	<i>Teritorij Guam</i>	GU	<i>Hagåtña</i>	<i>Guamljanin, Guamljanka</i>	<i>guamski</i>	<i>američki dolar</i>	USD	<i>cent</i>
Guernsey ⁽³⁶⁾	Bailiwick Guernsey	GG	Saint Peter Port	Guernseyjac, Guernseyjka	guernseyjski	guernseyjska funta ⁽³⁷⁾	GGP ⁽³⁷⁾	peni
						funta sterlinga	GBP	peni
Gvajana	Kooperativna Republika Gvajana	GY	Georgetown	Gvajanac, Gvajanka	gvajanski	gvajanski dolar	GYD	cent
Gvatemala	Republika Gvatemala	GT	Guatemala	Gvatemalac, Gvatemalka	gvatemalski	kvecal	GTQ	centavo
Gvineja	Republika Gvineja	GN	Conakry	Gvinejac, Gvinejka	gvinejski	gvinejski franak	GNF	—
Gvineja Bisau	Republika Gvineja Bisau	GW	Bissau	državljanin/državljanka Gvineje Bisau	(iz) Gvineje Bisau	CFA franak (BCEAO)	XOF	centime
Haiti	Republika Haiti	HT	Port-au-Prince	Haićanin, Haićanka	haićanski	gourd	HTG	centime
						američki dolar	USD	cent
<i>Heardov Otok i McDonaldovi Otoki</i> ⁽³⁸⁾	<i>Teritorij Heardov Otok i McDonaldovi Otoki</i>	HM	—	—	<i>(iz) Heardova Otoka i McDonaldovih Otoka</i>	—	—	—
Honduras	Republika Honduras	HN	Tegucigalpa	Hondurašanin, Hondurašanka	honduraški	lempira	HNL	centavo

(Nastavak)

Skraćeni naziv	Puni naziv	Oznaka države ⁽¹⁾	Glavni grad/ administrativno središte	Demonim	Pridjev	Valuta ⁽²⁾	Valutna oznaka ⁽³⁾	Valutna jedinica ⁽⁴⁾
Hong Kong ⁽³⁹⁾	Posebno Upravno Područje Narodne Republike Kine Hong Kong ⁽⁴⁰⁾	HK	⁽⁴¹⁾	Hongkonžanin, Hongkonžanka	hongkonški	hongkonški dolar	HKD	cent
Hrvatska	Republika Hrvatska	HR	Zagreb	Hrvat, Hrvatica	hrvatski	euro	EUR	cent
Indija	Republika Indija	IN	New Delhi	Indijac, Indijka	indijski	indijska rupija	INR	paisa
Indonezija	Republika Indonezija	ID	Jakarta	Indonežanin, Indonežanka	indonezijski	indonezijska rupija	IDR	sen
Irak	Republika Irak	IQ	Bagdad	Iračanin, Iračanka	irački	irački dinar	IQD	fil
Iran	Islamska Republika Iran	IR	Teheran	Iranac, Iranca	iranski	iranski rijal	IRR	[dinar] ⁽⁴²⁾
Irska	Irska ⁽⁴³⁾	IE	Dublin	Irac, Irkinja	irski	euro	EUR	cent
Island	Island ⁽⁴⁴⁾	IS	Reykjavík	Islandanin, Islandanka	islandski	islandska kruna	ISK	—
Italija	Talijanska Republika	IT	Rim	Talijan, Talijanka	talijanski	euro	EUR	cent
Izrael	Država Izrael	IL	⁽⁴⁵⁾	Izraelac, Izraelka	izraelski	šekel	ILS	agora
Jamajka	Jamajka	JM	Kingston	Jamajčanin, Jamajčanka	jamajački	jamajački dolar	JMD	cent
Japan	Japan	JP	Tokio	Japanac, Japanka	japanski	jen	JPY	[sen] ⁽⁴⁶⁾
Jemen	Republika Jemen	YE	Sana	Jemenac, Jemenka	jemenski	jemenski rijal	YER	fil
Jersey ⁽⁴⁷⁾	Bailiwick Jersey	JE	Saint Helier	Jerseyjac, Jerseyjka	jerseyjski	jerseyjska funta ⁽⁴⁸⁾	JEP ⁽⁴⁸⁾	peni
						funta sterlinga	GBP	peni
Jordan	Hašemitska Kraljevina Jordan	JO	Amman	Jordanac, Jordanka	jordanski	jordanski dinar	JOD	qirsh (100) [fil (1 000)]
Južna Georgija i Južni Sendvički Otoci ⁽⁴⁹⁾	Južna Georgija i Južni Sendvički Otoci	GS	King Edward Point (Grytviken)	—	(iz) Južne Georgije i Južnih Sendvičkih Otoka	—	—	—
Južna Koreja	Republika Koreja	KR	Seul	Južnokorejac, Južnokorejka	južnokorejski	južnokorejski von	KRW	[chun]
Južni Sudan	Republika Južni Sudan	SS	Juba	Južnosudanac, Južnosudanka	južnosudanski	južnosudanska funta	SSP	pijaster
Južna Afrika	Republika Južna Afrika	ZA	Pretoria ⁽⁵⁰⁾	Južnoafrikanac, Južnoafrikanka	južnoafrički	rand	ZAR	cent

(Nastavak)

Skraćeni naziv	Puni naziv	Oznaka države ⁽¹⁾	Glavni grad/ administrativno središte	Demonim	Pridjev	Valuta ⁽²⁾	Valutna oznaka ⁽³⁾	Valutna podjedinica ⁽⁴⁾
<i>Kajmanski Otoci</i> ⁽⁵¹⁾	<i>Kajmanski Otoci</i>	KY	<i>George Town</i>	<i>Kajmanac, Kajmanka</i>	<i>kajmanski</i>	<i>kajmanski dolar</i>	KYD	<i>cent</i>
Kambodža	Kraljevina Kambodža	KH	Phnom Penh	Kambodžanin, Kambodžanka	kambodžanski	rijel	KHR	[kak (10)] [sen (100)]
Kamerun	Republika Kamerun	CM	Yaoundé	Kamerunac, Kamerunka	kamerunski	CFA franak (BEAC)	XAF	centime
Kanada	Kanada	CA	Ottawa	Kanađanin, Kanađanka	kanadski	kanadski dolar	CAD	cent
Katar	Država Katar	QA	Doha	Katarac, Katarka	katarski	katarski rijal	QAR	dirham
Kazahstan	Republika Kazahstan	KZ	Astana	Kazahstanac, Kazahstanka ⁽⁵²⁾	kazahstanski	tenge	KZT	tijin
Kenija	Republika Kenija	KE	Nairobi	Kenijac, Kenijka	kenijski	kenijski šiling	KES	cent
Kina	Narodna Republika Kina	CN	Peking	Kinez, Kineskinja	kineski	juan renminbi	CNY	jiao (10) fen (100)
Kirgistan	Kirgiska Republika	KG	Biškeek	Kirgistanac, Kirgistanka	kirgistanski	som	KGS	tyiyn
Kiribati	Republika Kiribati	KI	Tarawa	Kiribačanin, Kiribačanka	kiribatski	australski dolar	AUD	cent
<i>Kokosovi (Keelingovi) Otoci</i> ⁽⁵³⁾	<i>Područje Kokosovih (Keelingovih) Otoka</i>	CC	<i>West Island</i>	<i>stanovnik/stanovnica Kokosovih Otoka</i>	<i>(s) Kokosovih Otoka</i>	<i>australski dolar</i>	AUD	<i>cent</i>
Kolumbija	Republika Kolumbija	CO	Bogota	Kolumbijac, Kolumbijka	kolumbijski	kolumbijski pezo	COP	centavo
Komori	Unija Komorâ	KM	Moroni	Komorčanin, Komorčanka	komorski	komorski franak	KMF	—
Kongo ⁽⁵⁴⁾	Republika Kongo	CG	Brazzaville	Kongoanac, Kongoanka	kongoanski	CFA franak (BEAC)	XAF	centime
Koreja: vidjeti Sjeverna Koreja , Južna Koreja								
Kostarika	Republika Kostarika	CR	San José	Kostarikanac, Kostarikanka	kostarikanski	kostarikanski kolon	CRC	céntimo
Kuba	Republika Kuba	CU	Havana	Kubanac, Kubanka	kubanski	kubanski pezo	CUP	centavo
Kuvajt	Država Kuvajt	KW	Kuwait	Kuvajćanin, Kuvajćanka	kuvajtski	kuvajtski dinar	KWD	fil
Laos	Laoska Narodna Demokratska Republika	LA	Vientiane	Laošanin, Laošanka	laoški	kip	LAK	[at]
Latvija	Republika Latvija	LV	Rīga	Latvijac, Latvijka	latvijski	euro	EUR	cent
Lesoto	Kraljevina Lesoto	LS	Maseru	Lesočanin, Lesočanka	lesotski	loti	LSL	sente
						rand	ZAR	cent

(Nastavak)

Skraćeni naziv	Puni naziv	Oznaka države ⁽¹⁾	Glavni grad/ administrativno središte	Demonim	Pridjev	Valuta ⁽²⁾	Valutna oznaka ⁽³⁾	Valutna podjedinica ⁽⁴⁾
Libanon	Libanonska Republika	LB	Bejrut	Libanonac, Libanonka	libanonski	libanonska funta	LBP	[pijaster]
Liberija	Republika Liberija	LR	Monrovia	Liberijac, Liberijka	liberijski	liberijski dolar	LRD	cent
Libija	Država Libija	LY	Tripoli	Libijac, Libijka	libijski	libijski dinar	LYD	dirham
Lihtenštajn	Kneževina Lihtenštajn	LI	Vaduz	Lihtenštajnac, Lihtenštajnka	lihtenštajnski	švicarski franak	CHF	centime
Litva	Republika Litva	LT	Vilnius	Litavac, Litavka	litavski	euro	EUR	cent
Luksemburg	Veliko Vojvodstvo Luksemburg	LU	Luxembourg	Luksemburžanin, Luksemburžanka	luksemburški	euro	EUR	cent
<i>Makao</i> ⁽⁵⁵⁾	<i>Posebno Upravno Područje Narodne Republike Kine Makao</i> ⁽⁵⁶⁾	MO	<i>Makao</i> ⁽⁵⁷⁾	<i>Makaovac, Makaovka</i>	<i>makaovski</i>	<i>pataka</i>	MOP	<i>avo</i>
Madagaskar	Republika Madagaskar	MG	Antananarivo	Madagaskarac, Madagaskarka	madagaskarski	arijari	MGA	iraimbilanja
Mađarska	Mađarska	HU	Budimpešta	Mađar, Mađarica	mađarski	forinta	HUF	[fillera]
Makedonija: vidjeti Sjeverna Makedonija								
Malavi	Republika Malavi	MW	Lilongwe	Malavijac, Malavijka	malavijski	malavijska kvača	MWK	tambala
Maldivi	Republika Maldivi	MV	Malé	Maldivac, Maldivka	maldivski	rufija	MVR	laari
Malezija	Malezija	MY	Kuala Lumpur ⁽⁵⁸⁾	Malezijac, Malezijka	malezijski	ringit	MYR	sen
Mali	Republika Mali	ML	Bamako	Malijac, Malijka	malijski	CFA franak (BCEAO)	XOF	centime
<i>Mali Udaljeni Otoci SAD-a</i> ⁽⁵⁹⁾	<i>Mali Udaljeni Otoci SAD-a</i>	UM	—	—	<i>(s) Malih Udaljenih Otoka SAD-a</i>	<i>američki dolar</i>	USD	<i>cent</i>
Malta	Republika Malta	MT	Valletta	Maltežanin, Maltežanka	malteški	euro	EUR	cent
Maroko	Kraljevina Maroko	MA	Rabat	Marokanac, Marokanka	marokanski	marokanski dirham	MAD	centime
Maršalovi Otoci	Republika Maršalovi Otoci	MH	Majuro	Maršalac, Maršalka	maršalski	američki dolar	USD	cent
<i>Martinique</i> ⁽⁶⁰⁾	<i>Martinique</i>	MQ	<i>Fort-de-France</i>	<i>Martiničanin, Martiničanka</i>	<i>martinički</i>	<i>euro</i>	EUR	<i>cent</i>
Mauricijus	Republika Mauricijus	MU	Port Louis	Mauricijac, Mauricijka	mauricijski	mauricijska rupija	MUR	cent

(Nastavak)

Skraćeni naziv	Puni naziv	Oznaka države ⁽¹⁾	Glavni grad/ administrativno središte	Demonim	Pridjev	Valuta ⁽²⁾	Valutna oznaka ⁽³⁾	Valutna podjedinica ⁽⁴⁾
Mauritanija	Islamska Republika Mauritanija	MR	Nouakchott	Mauritanac, Mauritanka	mauritanski	ouguja	MRU	khoum
Mayotte ⁽⁶¹⁾	Mayotte	YT	Mamoudzou	stanovnik/stanovnica Mayottea	(iz) Mayottea	euro	EUR	cent
Meksiko	Sjedinjene Meksičke Države	MX	Ciudad de México	Meksikanac, Meksikanka	meksički	meksički pezo	MXN	centavo
Mikronezija	Savezne Države Mikronezije	FM	Palikir	Mikronežanin, Mikronežanka	mikronezijski	američki dolar	USD	cent
Mjanmar/Burma	Mjanmar/Burma ⁽⁶²⁾	MM	Naypyidaw	Mjanmarac/Burmanac, Mjanmarka/Burmanka	mjanmarski/burmanski	kjat	MMK	pya
Moldova	Republika Moldova	MD	Kišinjev	Moldavac, Moldavka	moldavski	moldavski leu	MDL	ban
Monako	Kneževina Monako	MC	Monaco	Monegažanin, Monegažanka	monegaški	euro	EUR	cent
Mongolija	Mongolija	MN	Ulan Bator	Mongol, Mongolka	mongolski	tugrik	MNT	mönggö
Montserrat ⁽⁶³⁾	Montserrat	MS	Plymouth ⁽⁶⁴⁾	stanovnik/stanovnica Montserrata	montseratski	istočnokaripski dolar	XCD	cent
Mozambik	Republika Mozambik	MZ	Maputo	Mozambičanin, Mozambičanka	mozambički	metikal	MZN	centavo
Namibija	Republika Namibija	NA	Windhoek	Namibijac, Namibijka	namibijski	namibijski dolar	NAD	cent
						rand	ZAR	cent
Nauru	Republika Nauru	NR	Yaren	Nauruanac, Nauruanka	nauruanski	australski dolar	AUD	cent
Nepal	Nepal	NP	Kathmandu	Nepalac, Nepalka	nepalski	nepalska rupija	NPR	paisa
Niger	Republika Niger	NE	Niamey	Nigerac, Nigerka	nigerski	CFA franak (BCEAO)	XOF	centime
Nigerija	Savezna Republika Nigerija	NG	Abuja	Nigerijac, Nigerijka	nigerijski	naira	NGN	kobo
Nikaragva	Republika Nikaragva	NI	Managua	Nikaragvanac, Nikaragvanka	nikaragvanski	kordoba oro	NIO	centavo
Niue ⁽⁶⁵⁾	Niue	NU	Alofi	stanovnik/stanovnica Niuea	(iz) Niuea	novozelandski dolar	NZD	cent
Nizozemska ⁽⁶⁶⁾	Kraljevina Nizozemska	NL	Amsterdam ⁽⁶⁷⁾	Nizozemac, Nizozemka	nizozemski	euro	EUR	cent

(Nastavak)

Skraćeni naziv	Puni naziv	Oznaka države ⁽¹⁾	Glavni grad/ administrativno središte	Demonim	Pridjev	Valuta ⁽²⁾	Valutna oznaka ⁽³⁾	Valutna jedinica ⁽⁴⁾
Njemačka	Savezna Republika Njemačka	DE	Berlin	Nijemac, Njemica	njemački	euro	EUR	cent
Norveška	Kraljevina Norveška	NO	Oslo	Norvežanin, Norvežanka	norveški	norveška kruna	NOK	øre
<i>Nova Kaledonija</i> ⁽⁶⁸⁾	<i>Nova Kaledonija</i>	NC	<i>Nouméa</i>	<i>Novokaledonac, Novokaledonka</i>	<i>novokaledonski</i>	<i>CFP franak</i>	XPF	<i>centime</i>
Novi Zeland	Novi Zeland	NZ	Wellington	Novozelčanin, Novozelčanka	novozelandski	novozelandski dolar	NZD	cent
Oman	Sultanat Oman	OM	Muscat	Omanac, Omanka	omanski	omanski rijal	OMR	baiza
<i>Otoci Pitcairn</i> ⁽⁶⁹⁾	<i>Otoci Pitcairn</i>	PN	<i>Adamstown</i>	<i>stanovnik/stanovnica Otoka Pitcairn</i>	<i>pitcairnski</i>	<i>novozelandski dolar</i>	NZD	<i>cent</i>
<i>Otoci Turks i Caicos</i> ⁽⁷⁰⁾	<i>Otoci Turks i Caicos</i>	TC	<i>Cockburn Town</i>	<i>stanovnik/stanovnica Otoka Turksa i Caicosa</i>	<i>(iz) Otoka Turksa i Caicosa</i>	<i>američki dolar</i>	USD	<i>cent</i>
Otok Man ⁽⁷¹⁾	Otok Man	IM	Douglas	stanovnik/stanovnica Otoka Mana	manski	manska funta ⁽⁷²⁾	IMP ⁽⁷²⁾	peni
						funta sterlinga	GBP	peni
<i>Otok Norfolk</i> ⁽⁷³⁾	<i>Teritorij Otoka Norfolka</i>	NF	<i>Kingston</i>	<i>stanovnik/stanovnica Otoka Norfolka</i>	<i>norfolški</i>	<i>australski dolar</i>	AUD	<i>cent</i>
Pakistan	Islamska Republika Pakistan	PK	Islamabad	Pakistanac, Pakistanka	pakistanski	pakistanska rupija	PKR	paisa
Palau	Republika Palau	PW	Melekeok	Palauanac, Palauanka	palauanski	američki dolar	USD	cent
Panama	Republika Panama	PA	Panama	Panamac, Panamka	panamski	balboa	PAB	centésimo
						američki dolar	USD	cent
Papua Nova Gvineja	Nezavisna Država Papua Nova Gvineja	PG	Port Moresby	Papuanac, Papuanka	papuanski	kina	PGK	toea
Paragvaj	Republika Paragvaj	PY	Asunción	Paragvajac, Paragvajka	paragvajski	gvarani	PYG	céntimo
Peru	Republika Peru	PE	Lima	Peruanac, Peruanka	peruanski	sol	PEN	céntimo
Poljska	Republika Poljska	PL	Varšava	Poljak, Poljakinja	poljski	zloti	PLN	groš
<i>Portoriko</i> ⁽⁷⁴⁾	<i>Zajednica Portoriko</i>	PR	<i>San Juan</i>	<i>Portorikanac, Portorikanka</i>	<i>portorikanski</i>	<i>američki dolar</i>	USD	<i>cent</i>
Portugal	Portugalska Republika	PT	Lisabon	Portugalac, Portugalka	portugalski	euro	EUR	cent
<i>Réunion</i> ⁽⁷⁵⁾	<i>Réunion</i>	RE	<i>Saint-Denis</i>	<i>stanovnik/stanovnica Réuniona</i>	<i>réunionski</i>	<i>euro</i>	EUR	<i>cent</i>

(Nastavak)

Skraćeni naziv	Puni naziv	Oznaka države ⁽¹⁾	Glavni grad/ administrativno središte	Demonim	Pridjev	Valuta ⁽²⁾	Valutna oznaka ⁽³⁾	Valutna podjedinica ⁽⁴⁾
Ruanda	Republika Ruanda	RW	Kigali	Ruandānin, Ruandānka	ruandski	ruandski franak	RWF	centime
Rumunjska	Rumunjska	RO	Bukurešt	Rumunj, Rumunjka	rumunjski	rumunjski leu	RON	ban
Rusija	Ruska Federacija	RU	Moskva	Rus, Ruskinja	ruski	ruski rubalj	RUB	kopjejkā
Salomonovi Otoci	Salomonovi Otoci	SB	Honiara	Salomonac, Salomonka	salomonski	salomonski dolar	SBD	cent
Samoa	Nezavisna Država Samoa	WS	Apia	Samoanac, Samoanka	samoanski	tala	WST	sanea
San Marino	Republika San Marino	SM	San Marino	Sanmarinac, Sanmarinka	sanmarinski	euro	EUR	cent
Saudijska Arabija	Kraljevina Saudijska Arabija	SA	Rijad	Saudijac, Saudijka	saudijski	saudijski rijal	SAR	halala
Sejšeli	Republika Sejšeli	SC	Victoria	Sejšelac, Sejšelka	sejšelski	sejšelska rupija	SCR	cent
Senegal	Republika Senegal	SN	Dakar	Senegalac, Senegalka	senegalski	CFA franak (BCEAO)	XOF	centime
Sijera Leone	Republika Sijera Leone	SL	Freetown	Sijeraleonac, Sijeraleonka	sijeraleonski	leone	SLE	cent
Singapur	Republika Singapur	SG	Singapur	Singapurac, Singapurka	singapurski	singapurski dolar	SGD	cent
<i>Sint Maarten</i>	<i>Sint Maarten</i>	SX	<i>Philipsburg</i>	<i>stanovnik/stanovnica Sint Maartena</i>	<i>sintmaartenski</i>	<i>karipski gulden</i>	XCG	<i>cent</i>
Sirija	Sirijska Arapska Republika	SY	Damask	Sirijac, Sirijka	sirijski	sirijska funta	SYP	piastre
Sjedinjene Američke Države	Sjedinjene Američke Države	US	Washington	Amerikanac, Amerikanka	američki	američki dolar	USD	cent
Sjeverna Koreja	Demokratska Narodna Republika Koreja	KP	Pjongjang	Sjevernokorejāc, Sjevernokorejka	sjevernokorejski	sjevernokorejski von	KPW	chun
Sjeverna Makedonija	Republika Sjeverna Makedonija	MK	Skopje	Makedonac / državljānin Republike Sjeverne Makedonije ⁽⁷⁶⁾	(iz) Republike Sjeverne Makedonije, (iz) Sjeverne Makedonije ⁽⁷⁷⁾ makedonski ⁽⁷⁷⁾	denar	MKD	deni
<i>Sjevernomarijanski Otoci</i> ⁽⁷⁸⁾	<i>Zajednica Sjevernomarijanskih Otoka</i>	MP	<i>Saipan</i>	<i>stanovnik/stanovnica Sjevernomarijanskih Otoka</i>	<i>sjevernomarijanski</i>	<i>američki dolar</i>	USD	<i>cent</i>
Slovačka	Slovačka Republika	SK	Bratislava	Slovak, Slovakinja	slovački	euro	EUR	cent
Slovenija	Republika Slovenija	SI	Ljubljana	Slovenac, Slovenka	slovenski	euro	EUR	cent
Somalija	Savezna Republika Somalija	SO	Mogadiš	Somalac, Somalka	somalski	somalski šiling	SOS	cent

(Nastavak)

Skraćeni naziv	Puni naziv	Oznaka države ⁽¹⁾	Glavni grad/ administrativno središte	Demonim	Pridjev	Valuta ⁽²⁾	Valutna oznaka ⁽³⁾	Valutna jedinica ⁽⁴⁾
Srbija	Republika Srbija	RS	Beograd	Srbin, Srpkinja	srpski	srpski dinar	RSD	para
Srednjoafrička Republika	Srednjoafrička Republika	CF	Bangui	Srednjoafrikanac, Srednjoafrikanka	srednjoafrički	CFA franak (BEAC)	XAF	centime
Sudan	Republika Sudan	SD	Khartoum	Sudanac, Sudanka	sudanski	sudanska funta	SDG	piastre
Surinam	Republika Surinam	SR	Paramaribo	Surinamac, Surinamka	surinamski	surinamski dolar	SRD	cent
<i>Svalbard i Jan Mayen ⁽⁷⁹⁾</i>	<i>Svalbard i Jan Mayen</i>	SJ	<i>Longyearbyen</i>	<i>stanovnik/stanovnica Svalbarda; stanovnik/stanovnica Jana Mayena</i>	<i>(iz) Svalbarda; (iz) Jana Mayena</i>	<i>norveška kruna</i>	NOK	<i>øre</i>
Svazi: vidjeti Esvatini								
<i>Sveta Helena, Otok Uzašašća i Tristan da Cunha ⁽⁸⁰⁾</i>	<i>Sveta Helena, Otok Uzašašća i Tristan da Cunha</i>	SH	<i>Jamestown</i>	<i>stanovnik/stanovnica Svete Helene, Otoka Uzašašća i Tristana da Cunhe</i>	<i>(iz) Svete Helene, Otoka Uzašašća i Tristana da Cunhe</i>	<i>svetohelenska funta (Sveta Helena i Otok Uzašašća)</i>	SHP	<i>peni</i>
						<i>funta sterlinga (Otok Uzašašća i Tristan da Cunha)</i>	GBP	<i>peni</i>
Sveta Lucija	Sveta Lucija	LC	Castries	državljanin/državljanica Svete Lucije	(iz) Svete Lucije	istočnokaripski dolar	XCD	cent
Sveta Stolica/Država Vatikanskoga Grada ⁽⁸¹⁾	Sveta Stolica/Država Vatikanskoga Grada	VA	—/Vatikan	stanovnik/stanovnica Svete Stolice / Vatikanac, Vatikanka	(iz) Svete Stolice/ vatikanski	euro	EUR	cent
<i>Sveti Bartolomej ⁽⁸²⁾</i>	<i>Zajednica Sveti Bartolomej</i>	BL	<i>Gustavia</i>	<i>stanovnik/stanovnica Svetog Bartolomeja</i>	<i>(iz) Svetog Bartolomeja</i>	euro	EUR	cent
Sveti Kristofor i Nevis	Federacija Sveti Kristofor i Nevis	KN	Basseterre	državljanin/državljanica Svetoga Kristofora i Nevisa	(iz) Svetoga Kristofora i Nevisa	istočnokaripski dolar	XCD	cent
<i>Sveti Martin ⁽⁸³⁾</i>	<i>Zajednica Sveti Martin</i>	MF	<i>Marigot</i>	<i>stanovnik/stanovnica Svetog Martina</i>	<i>(iz) Svetog Martina</i>	euro	EUR	cent
<i>Sveti Petar i Mikelon ⁽⁸⁴⁾</i>	<i>Teritorijalna Zajednica Sveti Petar i Mikelon</i>	PM	<i>Saint Pierre</i>	<i>stanovnik/stanovnica Svetog Petra i Mikelona</i>	<i>(iz) Svetog Petra i Mikelona</i>	euro	EUR	cent
Sveti Toma i Prinsipe	Demokratska Republika Sveti Toma i Prinsipe	ST	São Tomé	državljanin/državljanica Svetog Tome i Prinsipea	(iz) Svetog Tome i Prinsipea	dobra	STN	centavo

(Nastavak)

Skraćeni naziv	Puni naziv	Oznaka države ⁽¹⁾	Glavni grad/ administrativno središte	Demonim	Pridjev	Valuta ⁽²⁾	Valutna oznaka ⁽³⁾	Valutna podjedinica ⁽⁴⁾
Sveti Vincent i Grenadini	Sveti Vincent i Grenadini	VC	Kingstown	državljanin/državljanka Svetog Vincenta i Grenadina	(iz) Svetog Vincenta i Grenadina	istočnokaripski dolar	XCD	cent
Španjolska	Kraljevina Španjolska	ES	Madrid	Španjolac, Španjolka	španjolski	euro	EUR	cent
Šri Lanka	Demokratska Socijalistička Republika Šri Lanka	LK	Sri Jayawardenapura Kotte ⁽⁸⁵⁾	Šrilančanin, Šrilančanka	šrilanski	šrilanska rupija	LKR	cent
Švedska	Kraljevina Švedska	SE	Stockholm	Šveđanin, Šveđanka	švedski	švedska kruna	SEK	öre
Švicarska	Švicarska Konfederacija	CH	Bern	Švicarac, Švicarka	švicarski	švicarski franak	CHF	centime
Tadžikistan	Republika Tadžikistan	TJ	Dušanbe	Tadžikistanac, Tadžikistanka	tadžikistanski	somoni	TJS	diram
Tajland	Kraljevina Tajland	TH	Bangkok	Tajlandanin, Tajlandanka	tajlandski	baht	THB	satang
Tajvan	Tajvan ⁽⁸⁶⁾	TW	Taipei	Tajvanac, Tajvanka	tajvanski	novotajvanski dolar	TWD	fen
Tanzanija	Ujedinjena Republika Tanzanija	TZ	Dodoma ⁽⁸⁷⁾	Tanzanac, Tanzanka	tanzanski	tanzanijski šiling	TZS	cent
Timor-Leste	Demokratska Republika Timor-Leste	TL	Dili	Timorac, Timorka	timorski	američki dolar	USD	cent
Togo	Togoanska Republika	TG	Lomé	Togoanac, Togoanka	togoanski	CFA franak (BCEAO)	XOF	centime
<i>Tokelau ⁽⁸⁸⁾</i>	<i>Tokelau</i>	TK	⁽⁸⁹⁾	<i>Tokelauanac, Tokelauanka</i>	<i>tokelauanski</i>	<i>novozelandski dolar</i>	NZD	<i>cent</i>
Tonga	Kraljevina Tonga	TO	Nuku'alofa	Tonganac, Tonganka	tonganski	pa'anga	TOP	seniti
Trinidad i Tobago	Republika Trinidad i Tobago	TT	Port of Spain	državljanin/državljanka Trinidada i Tobaga	trinidadsko-tobaški	trinidadtobaški dolar	TTD	cent
Tunis	Republika Tunis	TN	Tunis	Tunišanin, Tunišanka	tuniški	tuniški dinar	TND	milim
Turkmenistan	Turkmenistan	TM	Ašgabat	Turkmenistanac, Turkmenistanka	turkmenistanski	turkmenistanski manat	TMT	tenge
Turska	Republika Turska	TR	Ankara	Turčin, Turkinja	turski	turska lira	TRY	kurus
Tuvalu	Tuvalu	TV	Funafuti	Tuvaluanac, Tuvaluanka	tuvaluanski	australski dolar	AUD	cent
Uganda	Republika Uganda	UG	Kampala	Ugandčanin, Ugandčanka	ugandski	ugandski šiling	UGX	cent

(Nastavak)

Skraćeni naziv	Puni naziv	Oznaka države ⁽¹⁾	Glavni grad/ administrativno središte	Demonim	Pridjev	Valuta ⁽²⁾	Valutna oznaka ⁽³⁾	Valutna podjedinica ⁽⁴⁾
Ujedinjeni Arapski Emirati	Ujedinjeni Arapski Emirati	AE	Abu Dhabi	Emiraćanin, Emiraćanka	emiratski	UAE dirham	AED	fil
Ujedinjena Kraljevina ⁽⁹⁰⁾	Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske	UK	London	Britanac, Britanka	britanski	funta sterlinga	GBP	peni
Ukrajina	Ukrajina	UA	Kijiv	Ukrajina, Ukrajinka	ukrajinski	hrivnja	UAH	kopješka
Urugvaj	Istočna Republika Urugvaj	UY	Montevideo	Urugvajac, Urugvajka	urugvajski	urugvajski pezo	UYU	centésimo
Uzbekistan	Republika Uzbekistan	UZ	Taškent	Uzbekistanac, Uzbekistanka	uzbekistanski	sum	UZS	tiyin
Vanuatu	Republika Vanuatu	VU	Port Vila	Vanuaćanin, Vanuaćanka	vanuatski	vatu	VUV	—
Vatikanski Grad: vidjeti Sveta Stolica								
Venezuela	Bolivarijanska Republika Venezuela	VE	Caracas	Venezuelac, Venezuelka	venezuelski	bolivar soberano	VES ⁽⁹¹⁾	céntimo
Vijetnam	Socijalistička Republika Vijetnam	VN	Hanoi	Vijetnamac, Vijetnamka	vijetnamski	dong	VND	[hào (10)] [xu (100)]
Wallis i Futuna ⁽⁹²⁾	Područje Wallisa i Futune	WF	Mata-Utu	stanovnik/stanovnica Wallisa i Futune	(iz) Wallisa i Futune	CFP franak	XPF	centime
Zambija	Republika Zambija	ZM	Lusaka	Zambijac, Zambijka	zambijski	zambijska kvača	ZMW	ngwee
Zapadna Sahara ⁽⁹³⁾	Zapadna Sahara	EH	Aaiún	stanovnik/stanovnica Zapadne Sahare	zapadnosaharski	marokanski dirham	MAD	centime
Zimbabve	Republika Zimbabve	ZW	Harare	Zimbabveanac, Zimbabveanka	zimbabveanski	zimbabveansko zlato	ZWG	cent

Napomene u kurzivu odnose se samo na hrvatsku inačicu.

- ⁽¹⁾ **Stupac „Oznaka države”** ISO 3166 alpha-2, osim za Grčku u Ujedinjenu Kraljevinu (rabi se EL i UK umjesto GR za Grčku odnosno GB za Ujedinjenu Kraljevinu). Vidjeti također [točke 7.1.1.](#) (Nazivi i kratice), [7.1.2.](#) (Popis država) i [Prilog A6.](#) (Oznake država i područja).
- ⁽²⁾ **Stupac „Valuta”**: CFA franc (BCEAO) = franak Afričke financijske zajednice (franc de la Communauté financière africaine) koji izdaje Središnja banka zapadnoafričkih država (Banque centrale des États de l'Afrique de l'Ouest); CFA franc (BEAC) = franak Financijske suradnje u Srednjoj Africi (franc de la Coopération financière en Afrique centrale) koji izdaje Banka srednjoafričkih država (Banque des États de l'Afrique centrale).
- ⁽³⁾ **Stupac „Oznaka valute”**: ISO 4217, osim GGP (Guernsey), IMP (Otok Man) i JEP (Jersey).
- ⁽⁴⁾ **Stupac „Podjela valute”**: euro se dijeli na cente. Međutim, u skladu s uvodnom izjavom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. „definicija naziva ‚cent’ ne sprečava korištenje varijanti tog naziva u općoj uporabi u državama članicama”. U tekstovima Europske unije prednost se daje riječi „cent” (obvezno u svim pravnim tekstovima). Podjele navedene uglavito zagrađuju više nisu u optjecaju (iako nisu službeno povučene).
- ⁽⁵⁾ **Ålanski Otoci**: ti otoci imaju autonomni status pod finskim suverenitetom. Poseban odnos između Europske unije i Ålanskih Otoka uređen je protokolom koji čini dodatak Ugovora o pristupanju. (Protokol također potvrđuje poseban status Ålanskih Otoka u međunarodnom pravu.)
- ⁽⁶⁾ **Američka Samoa**: područje SAD-a.

- ⁽⁷⁾ **Američka Samoa:** Pago Pago je službeni glavni grad (upravno sjedište vlade: Fagatogo).
- ⁽⁸⁾ **Američki Djevičanski Otoci:** područje SAD-a.
- ⁽⁹⁾ **Angvila:** britansko prekomorsko područje.
- ⁽¹⁰⁾ **Aruba:** autonomna država unutar Kraljevine Nizozemske.
- ⁽¹¹⁾ **Benin:** Cotonou je sjedište vlade.
- ⁽¹²⁾ **Bermudi:** britansko prekomorsko područje.
- ⁽¹³⁾ **Bolivija:** Sucre je glavni grad; La Paz je sjedište vlade.
- ⁽¹⁴⁾ **Božićni Otok:** australsko područje (ne smije se zamijeniti s Božićnim Otokom, odnosno Kiritimatijem, koji pripada Republici Kiribati).
- ⁽¹⁵⁾ **Britanski Djevičanski Otoci:** britansko prekomorsko područje.
- ⁽¹⁶⁾ **Britansko Indijsko-oceansko Područje:** britansko prekomorsko područje.
- ⁽¹⁷⁾ **Burundi:** Gitega je politička a Bujumbura ekonomska prijestolnica od 4.2.2019.
- ⁽¹⁸⁾ **Bouvetov Otok:** nenaseljeno norveško područje.
- ⁽¹⁹⁾ **Clipperton:** javno područje pod vlašću Francuske.
- ⁽²⁰⁾ **Clipperton:** oznaka CP nije uvrštena u standard ISO 3166-1, no organizacija ISO ju je rezervirala.
- ⁽²¹⁾ **Cookovi Otoci:** samostalna uprava slobodno pridružena Novom Zelandu.
- ⁽²²⁾ **Côte d'Ivoire:** službeni glavni grad je Yamoussoukro; Abidjan je upravno središte.
- ⁽²³⁾ **Demokratska Republika Kongo:** po potrebi se radi jasnoće može uporabiti „Kongo (Kinshasa)“.
- ⁽²⁴⁾ **Demokratska Republika Kongo:** također se mogu koristiti etnik „Kongoanac, Kongoanka” i pridjev „kongoanski” ako je isključena mogućnost miješanja s Republikom Kongo.
- ⁽²⁵⁾ **El Salvador:** iako se gotovo više ne koristi, salvadorski kolon zadržava status službene valute.
- ⁽²⁶⁾ **Falklandski Otoci:** britansko prekomorsko područje.
- ⁽²⁷⁾ **Farski Otoci:** područje Danske sa samostalnom upravom.
- ⁽²⁸⁾ **Francuska Gijana:** francuski prekomorski departman i regija (DOM-ROM = département et région d'outre-mer).
- ⁽²⁹⁾ **Francuska Polinezija:** francuska prekomorska zajednica (COM = collectivité d'outre-mer); također s posebnim nazivom „prekomorska zemlja Francuske Polinezije”.
- ⁽³⁰⁾ **Francuska Južna i Antarktička Područja:** područje Francuske koje s dijelom Antarktike na koji pravo polaže Francuska (čiji suverenitet nije međunarodno priznan) čini Francuska Južna i Antarktička Područja (TAAF) kojima se upravlja iz Saint-Pierre de la Réuniona; nema domorodačkog stanovništva.
- ⁽³¹⁾ **Francuska Južna i Antarktička Područja:** uprava je u mjestu Saint-Pierre de la Réunionu.
- ⁽³²⁾ **Gibraltar:** britansko prekomorsko područje.
- ⁽³³⁾ **Grenland:** područje Danske sa samostalnom upravom.
- ⁽³⁴⁾ **Guadeloupe:** francuski prekomorski departman i regija (DOM-ROM = département et région d'outre-mer).
- ⁽³⁵⁾ **Guam:** područje SAD-a.
- ⁽³⁶⁾ **Guernsey:** britanski krunski posjed. Nije dio Ujedinjene Kraljevine, no ovisi o njoj za vanjske poslove.
- ⁽³⁷⁾ **Guernsey:** inačica funte sterlinga bez vlastite oznake ISO. Ako je potrebna zasebna oznaka, obično se rabi GGP.
- ⁽³⁸⁾ **Heardov Otok i McDonaldovi Otoci:** australsko područje.
- ⁽³⁹⁾ **Hong Kong:** u posebnim slučajevima također je u uporabi ime „Hong Kong, Kina”. Članak 151. temeljnog zakona navodi da Posebno Upravno Područje Hong Kong može samostalno uporabiti naziv „Hong Kong, Kina”, može održavati i razvijati odnose te sklapati i provoditi sporazume sa stranim državama i regijama te relevantnim međunarodnim organizacijama u određenim područjima, uključujući gospodarstvo, trgovinu, financije i monetarni sektor, pomorski promet, komunikacije, turizam, kulturu i sport.
- ⁽⁴⁰⁾ **Hong Kong:** umjesto punog naziva mogu se uporabiti skraćeni: „Posebno Upravno Područje Hong Kong” ili „PUP Hong Kong”.
- ⁽⁴¹⁾ **Hong Kong:** službeni glavni grad je Peking. Upravno središte smješteno je na Government Hillu.

- ⁽⁴²⁾ **Iran:** rijal se službeno dijeli na 100 dinara, no oni zbog svoje male vrijednosti više nisu u uporabi. Iranci rabe toman, koji iznosi 10 rijala.
- ⁽⁴³⁾ **Irska:** nije u uporabi ime „Republika Irska”. Iako se navodi u određenim dokumentima, to nije službeno ime.
- ⁽⁴⁴⁾ **Island:** nije u uporabi ime „Republika Island”. Iako se navodi u određenim dokumentima, to nije službeno ime.
- ⁽⁴⁵⁾ **Izrael:** sjedište vlade, Knesseta i Vrhovnog suda je u Jeruzalemu. Veleposlanstva država članica Europske unije su u Tel Avivu.
- ⁽⁴⁶⁾ **Japan:** sen je danas u uporabi samo u računovodstvene svrhe.
- ⁽⁴⁷⁾ **Jersey:** britanski krunski posjed. Nije dio Ujedinjene Kraljevine, no ovisi o njemu kad su u pitanju vanjski poslovi.
- ⁽⁴⁸⁾ **Jersey:** inačica funte sterlinga bez vlastite oznake ISO. Ako je potrebna zasebna oznaka, obično se rabi JEP.
- ⁽⁴⁹⁾ **Južna Georgija i Južni Sendvički Otoci:** britansko prekomorsko područje (pod upravom Falklandskih Otoka).
- ⁽⁵⁰⁾ **Južna Afrika:** glavni upravni grad je Pretoria (Tshwane), glavni zakonodavni grad Cape Town, a glavni sudbeni grad Bloemfontein.
- ⁽⁵¹⁾ **Kajmanski Otoci:** britansko prekomorsko područje.
- ⁽⁵²⁾ **Kazahstan:** narodnost: Kazah, Kazahinja.
- ⁽⁵³⁾ **Kokosovi (Keelingovi) Otoci:** australsko područje.
- ⁽⁵⁴⁾ **Kongo:** po potrebi se radi jasnoće može uporabiti „Kongo (Brazaville)”.
- ⁽⁵⁵⁾ **Makao:** u posebnim slučajevima također je u uporabi „Macao, Kina”. Članak 136. temeljnog zakona navodi da Posebno upravno područje Macao, pod imenom „Macao, Kina”, može održavati i razvijati odnose te sklapati i provoditi sporazume sa stranim državama i regijama te relevantnim međunarodnim organizacijama u određenim područjima, uključujući gospodarstvo, trgovinu, financije i monetarni sektor, pomorski promet, komunikacije, turizam, kulturu, znanost, tehnologiju i sport.
- ⁽⁵⁶⁾ **Makao:** umjesto punog naziva mogu se uporabiti skraćeni: „Posebno upravno područje Macao” ili „PUP Macao”.
- ⁽⁵⁷⁾ **Makao:** službeni glavni grad je Peking. Macao je upravno središte.
- ⁽⁵⁸⁾ **Malezija:** službeni glavni grad je Kuala Lumpur. Putrajaya je sjedište vlade.
- ⁽⁵⁹⁾ **Mali Udaljeni Otoci SAD-a:** područja SAD-a.
- ⁽⁶⁰⁾ **Martinique:** francuski prekomorski departman i regija (DOM-ROM = département et région d'outre-mer).
- ⁽⁶¹⁾ **Mayotte:** prije francuska prekomorska zajednica (COM = collectivité d'outre-mer) posebnog naziva „Departmanska zajednica Mayotte”, od 31. ožujka 2011. prekomorski departman i regija (DOM-ROM = département et région d'outre-mer).
- ⁽⁶²⁾ **Mjanmar/Burma:** Ujedinjeni narodi rabe ime „Mjanmar” (kratko ime) i „Republika Unija Mjanmar” (puno ime), ali se u tekstovima EU-a preporučuje uporaba oblika „Mjanmar/Burma”.
- ⁽⁶³⁾ **Montserrat:** britansko prekomorsko područje.
- ⁽⁶⁴⁾ **Montserrat:** budući da je glavni grad Plymouth uništila vulkanska erupcija, vladine institucije sada su smještene u Bradesu.
- ⁽⁶⁵⁾ **Niue:** samostalna uprava slobodno pridružena Novom Zelandu.
- ⁽⁶⁶⁾ **Nizozemska:** uporabiti „Nizozemska”, a ne Holandija, koja je samo dio Nizozemske (provincije Sjeverna i Južna Holandija).
- ⁽⁶⁷⁾ **Nizozemska:** glavni je grad Amsterdam; sjedište vlade nalazi se u Haagu.
- ⁽⁶⁸⁾ **Nova Kaledonija:** francuska zajednica sui generis.
- ⁽⁶⁹⁾ **Otoci Pitcairn:** britansko prekomorsko područje.
- ⁽⁷⁰⁾ **Otoci Turks i Caicos:** britansko prekomorsko područje.
- ⁽⁷¹⁾ **Otok Man:** britanski krunski posjed. Nije dio Ujedinjene Kraljevine, no ovisi o njoj za vanjske poslove.
- ⁽⁷²⁾ **Otok Man:** inačica funte sterlinga bez vlastite oznake ISO. Ako je potrebna zasebna oznaka, obično je u uporabi IMP.
- ⁽⁷³⁾ **Otok Norfolk:** australsko područje sa samostalnom upravom.
- ⁽⁷⁴⁾ **Portoriko:** samostalno područje politički povezano sa Sjedinjenim Američkim Državama.
- ⁽⁷⁵⁾ **Réunion:** francuski prekomorski departman i regija (DOM-ROM = département et région d'outre-mer).

- ⁽⁷⁶⁾ **Sjeverna Makedonija:** u skladu s Prespanskim sporazumom upućivanje „Makedonac / državljanin Republike Sjeverne Makedonije”, odnosno „Makedonka / državljanka Republike Sjeverne Makedonije” mora se koristiti u cijelosti.
- ⁽⁷⁷⁾ **Sjeverna Makedonija:** pridjev kojim se upućuje na državu, njezina službena tijela i druge javne subjekte, kao i privatne subjekte i aktere koji su povezani s državom, utvrđeni zakonom i uživaju financijsku potporu države za aktivnosti u inozemstvu mora biti u skladu sa službenim nazivom ili skraćenim nazivom države, odnosno glasiti „Republike Sjeverne Makedonije” ili „Sjeverne Makedonije”. Ostali pridjevi, uključujući „sjevernomakedonski” i „makedonski” ne smiju se koristiti u svim navedenim slučajevima. Pridjevi koji se koriste u ostalim kontekstima, uključujući one u kojima se upućuje na privatne subjekte i aktere koji nisu povezani s državom i javnim subjektima, nisu utvrđeni zakonom i ne uživaju financijsku potporu države za aktivnosti u inozemstvu mogu glasiti „makedonski”. Pridjev koji se koristi za aktivnosti također može glasiti „makedonski”. Time se ne dovodi u pitanje postupak uspostavljen Prespanskim sporazumom u vezi s trgovačkim nazivima, žigovima i robnim markama te složenim imenima gradova koji postoje na datum potpisivanja Prespanskog sporazuma.
- ⁽⁷⁸⁾ **Sjevernomarijanski Otoci:** samostalno područje politički povezano sa Sjedinjenim Američkim Državama.
- ⁽⁷⁹⁾ **Svalbard i Jan Mayen:** norveško područje.
- ⁽⁸⁰⁾ **Sveta Helena, Otok Uzašašća i Tristan da Cunha:** britansko prekomorsko područje.
- ⁽⁸¹⁾ **Sveta Stolica (Država Vatikanskoga Grada):** Sveta Stolica i Država Vatikanskoga Grada zasebni su subjekti međunarodnog prava (više informacija možete pronaći na internetskoj stranici: http://www.vatican.va/news_services/press/documentazione/documents/corpo-diplomatico_index_en.html). Pri Europskoj uniji i ostalim međunarodnim organizacijama akreditirana je Sveta Stolica, a ne Država Vatikanskoga Grada.
- ⁽⁸²⁾ **Sveti Bartolomej:** francuska prekomorska zajednica (COM = collectivité d'outre-mer) posebnog naziva „zajednica **Sveti Bartolomej**”.
- ⁽⁸³⁾ **Sveti Martin:** francuska prekomorska zajednica (COM = collectivité d'outre-mer) posebnog naziva „zajednica Sveti Martin”.
- ⁽⁸⁴⁾ **Sveti Petar i Mikelon:** francuska prekomorska zajednica (COM = collectivité d'outre-mer) posebnog naziva „teritorijalna zajednica Sveti Petar i Mikelon”.
- ⁽⁸⁵⁾ **Šri Lanka:** Sri Jayawardenapura Kotte je administrativni glavni grad, a Colombo je gospodarski glavni grad.
- ⁽⁸⁶⁾ **Tajvan:** „Tajvan” je ime koje rabe vlade koje su nakon rezolucije UN-a iz listopada 1971. prekinule diplomatske odnose s Taipeijem. „Republika Kina” je ime koje službeno priznaje vlast Taipeija.
- ⁽⁸⁷⁾ **Tanzanija:** brojne institucije i dalje su u Dar es Salaamu.
- ⁽⁸⁸⁾ **Tokelau:** područje Novog Zelanda.
- ⁽⁸⁹⁾ **Tokelau:** bez glavnoga grada. Svaki od ta tri atola ima vlastito upravno središte.
- ⁽⁹⁰⁾ **Ujedinjena Kraljevina:** valja uporabiti ime „Ujedinjena Kraljevina”, a ne „Velika Britanija” koja obuhvaća Englesku, Škotsku i Wales (bez Sjeverne Irske). Geografski pojam „Britanski otoci” obuhvaća Irsku i krunske posjede koji nisu dio Ujedinjene Kraljevine (Otok Man i Kanalske otoke).
- ⁽⁹¹⁾ **Venezuela:** bolivar soberano (VES) stavljen je u optjecaj 20. kolovoza 2018., zamjenjujući bolívar (VEF): 1 VES = 100 000 VEF. Iako je bivši bolívar povučen istog datuma, neke VEF-denominacije koje je odredila središnja banka Venezuele ostaju u optjecaju, zajedno s novom valutom. Datum prestanka kruženja ovih novčanica kasnije će dostaviti središnja banka.
- ⁽⁹²⁾ **Wallis i Futuna:** francuska prekomorska zajednica (COM = collectivité d'outre-mer).
- ⁽⁹³⁾ **Zapadna Sahara:** sporno područje koje svojataju Maroko i Fronta Polisario. Godine 1976. Fronta Polisario proglasila je Saharsku Arapsku Demokratsku Republiku, no Europska unija ju nije službeno priznala. Ujedinjeni narodi nadgledaju pregovore.

Prilog A6. Oznake zemalja i područja

(Nastavak)

Oznaka ⁽¹⁾	Zemlja/područje
AD	Andora
AE	Ujedinjeni Arapski Emirati
AF	Afganistan
AG	Antigva i Barbuda
AI	<i>Angvila</i>
AL	Albanija
AM	Armenija
AO	Angola
AQ	<i>Antarktika</i>
AR	Argentina
AS	<i>Američka Samoa</i>
AT	Austrija
AU	Australija
AW	<i>Aruba</i>
AX	Ålandski Otoci
AZ	Azerbajdžan
BA	Bosna i Hercegovina
BB	Barbados
BD	Bangladeš
BE	Belgija
BF	Burkina Faso
BG	Bugarska
BH	Bahrein
BI	Burundi
BJ	Benin
<i>BL</i>	<i>Sveti Bartolomej</i>
<i>BM</i>	<i>Bermudi</i>
BN	Brunej
BO	Bolivija
BR	Brazil
BS	Bahami
BT	Butan
<i>BV</i>	<i>Bouvetov Otok</i>
BW	Bocvana
BY	Bjelarus
BZ	Belize
CA	Kanada

Oznaka ⁽¹⁾	Zemlja/područje
<i>CC</i>	<i>Kokosovi (Keelingovi) Otoci</i>
CD	Demokratska Republika Kongo
CF	Srednjoafrička Republika
CG	Kongo
CH	Švicarska
CI	Côte d'Ivoire
CK	Cookovi Otoci
CL	Čile
CM	Kamerun
CN	Kina
CO	Kolumbija
<i>CP</i>	<i>Clipperton</i>
CR	Kostarika
CU	Kuba
CV	Cabo Verde
<i>CW</i>	<i>Curaçao</i>
<i>CX</i>	<i>Božićni Otok</i>
CY	Cipar
CZ	Češka
DE	Njemačka
DJ	Džibuti
DK	Danska
DM	Dominika
DO	Dominikanska Republika
DZ	Alžir
EC	Ekvador
EE	Estonija
EG	Egipat
<i>EH</i>	<i>Zapadna Sahara</i>
EL	Grčka
ER	Eritreja
ES	Španjolska
ET	Etiopija
FI	Finska
FJ	Fidži
<i>FK</i>	<i>Falklandski Otoci</i>
FM	Mikronezija

(Nastavak)

Oznaka ⁽¹⁾	Zemlja/područje
FO	Farski Otoci
FR	Francuska
GA	Gabon
GD	Grenada
GE	Gruzija
GF	Francuska Gijana
GG	Guernsey
GH	Gana
GI	Gibraltar
GL	Grenland
GM	Gambija
GN	Gvineja
GP	Guadeloupe
GQ	Ekvatorska Gvineja
GS	Južna Georgija i Južni Sendvički Otoci
GT	Gvatemala
GU	Guam
GW	Gvineja Bisau
GY	Gvajana
HK	Hong Kong
HM	Heardov Otok i McDonaldovi Otoci
HN	Honduras
HR	Hrvatska
HT	Haiti
HU	Mađarska
ID	Indonezija
IE	Irska
IL	Izrael
IM	Otok Man
IN	Indija
IO	Britansko Indijskooceansko Područje
IQ	Irak
IR	Iran
IS	Island
IT	Italija
JE	Jersey
JM	Jamajka
JO	Jordan
JP	Japan
KE	Kenija
KG	Kirgistan

(Nastavak)

Oznaka ⁽¹⁾	Zemlja/područje
KH	Kambodža
KI	Kiribati
KM	Komori
KN	Sveti Kristofor i Nevis
KP	Sjeverna Koreja
KR	Južna Koreja
KW	Kuvajt
KY	Kajmanski Otoci
KZ	Kazahstan
LA	Laos
LB	Libanon
LC	Sveta Lucija
LI	Lihtenštajn
LK	Šri Lanka
LR	Liberija
LS	Lesoto
LT	Litva
LU	Luksemburg
LV	Latvija
LY	Libija
MA	Maroko
MC	Monako
MD	Moldova
ME	Crna Gora
MF	Sveti Martin
MG	Madagaskar
MH	Maršalovi Otoci
MK	Sjeverna Makedonija
ML	Mali
MM	Mjanmar/Burma
MN	Mongolija
MO	Makao
MP	Sjevernomarijanski Otoci
MQ	Martinique
MR	Mauritanija
MS	Montserrat
MT	Malta
MU	Mauricijus
MV	Maldivi
MW	Malavi
MX	Meksiko

(Nastavak)

Oznaka ⁽¹⁾	Zemlja/područje
MY	Malezija
MZ	Mozambik
NA	Namibija
NC	<i>Nova Kaledonija</i>
NE	Niger
NF	<i>Otok Norfolk</i>
NG	Nigerija
NI	Nikaragva
NL	Nizozemska
NO	Norveška
NP	Nepal
NR	Nauru
NU	Niue
NZ	Novi Zeland
OM	Oman
PA	Panama
PE	Peru
PF	<i>Francuska Polinezija</i>
PG	Papua Nova Gvineja
PH	Filipini
PK	Pakistan
PL	Poljska
PM	<i>Sveti Petar i Mikelon</i>
PN	<i>Otoci Pitcairn</i>
PR	<i>Portoriko</i>
PT	Portugal
PW	Palau
PY	Paragvaj
QA	Katar
RE	<i>Réunion</i>
RO	Rumunjska
RS	Srbija
RU	Rusija
RW	Ruanda
SA	Saudijska Arabija
SB	Salomonovi Otoci
SC	Sejšeli
SD	Sudan
SE	Švedska
SG	Singapur
SH	<i>Sveta Helena, Otok Uzašašća i Tristan da Cunha</i>

(Nastavak)

Oznaka ⁽¹⁾	Zemlja/područje
SI	Slovenija
SJ	<i>Svalbard i Jan Mayen</i>
SK	Slovačka
SL	Sijera Leone
SM	San Marino
SN	Senegal
SO	Somalija
SR	Surinam
SS	Južni Sudan
ST	Sveti Toma i Prinsipe
SV	El Salvador
SX	<i>Sint Maarten</i>
SY	Sirija
SZ	Esvatini
TC	<i>Otoci Turks i Caicos</i>
TD	Čad
TF	<i>Francuska Južna i Antarktička Područja</i>
TG	Togo
TH	Tajland
TJ	Tadžikistan
TK	<i>Tokelau</i>
TL	Timor-Leste
TM	Turkmenistan
TN	Tunis
TO	Tonga
TR	Turska
TT	Trinidad i Tobago
TV	Tuvalu
TW	Tajvan
TZ	Tanzanija
UA	Ukrajina
UG	Uganda
UK	Ujedinjena Kraljevina
UM	<i>Mali Udaljeni Otoci SAD-a</i>
US	Sjedinjene Američke Države
UY	Urugvaj
UZ	Uzbekistan
VA	Sveta Stolica/Država Vatikanskoga Grada
VC	Sveti Vincent i Grenadini
VE	Venezuela
VG	<i>Britanski Djevičanski Otoci</i>

(Nastavak)

Oznaka ⁽¹⁾	Zemlja/područje
VI	Američki Djevičanski Otoci
VN	Vijetnam
VU	Vanuatu
WF	Wallis i Futuna
WS	Samoa
YE	Jemen
YT	Mayotte
ZA	Južna Afrika
ZM	Zambija
ZW	Zimbabve

⁽¹⁾ Za pravila o uporabi tih oznaka vidjeti [točke 7.1.1.](#) i [7.1.2.](#) Vidjeti također [Prilog A5.](#) za imena zemalja i državnih područja.

Prilog A7. Oznake valuta

Ovaj prilog sadrži tablicu s nazivima valuta navedenima abecednim redoslijedom valutne oznake (ISO 4217), tablicu s valutama zemalja kandidatkinja i tablicu s bivšim valutama EU-a

Vidjeti također:

Nazivi valuta navedeni abecednim redoslijedom zemalja i područja: [Prilog A5](#).

Pravila o redoslijedu nabiranja valuta: [točka 7.3.2](#).

Oznake ISO: internetska stranica organizacije odgovorne za [ISO 4217](#)

Abecedni popis valutnih oznaka

Oznaka ⁽¹⁾	Zemlja/područje	Valuta
AED	Ujedinjeni Arapski Emirati	UAE dirham
AFN	Afganistan	afgan
ALL	Albanija	lek
AMD	Armenija	dram
AOA	Angola	kvanza
ARS	Argentina	argentinski pezo
AUD	Australija	australski dolar
	<i>Božićni Otok</i>	
	<i>Kokosovi (Keelingovi) Otoci</i>	
	Kiribati	
	Nauru	
	<i>Otok Norfolk</i>	
	Tuvalu	
AWG	<i>Aruba</i>	arupski gulden
AZN	Azerbajdžan	azerbajdžanski manat
BAM	Bosna i Hercegovina	konvertibilna marka
BBD	Barbados	barbadoški dolar
BDT	Bangladeš	taka
BGN	Bugarska	lev
BHD	Bahrein	bahreinski dinar
BIF	Burundi	burundijski franak
BMD	<i>Bermudi</i>	bermudski dolar
BND	Brunej	brunejski dolar
BOB	Bolivija	bolivijano
BRL	Brazil	real
BSD	Bahami	bahamski dolar
BTN	Butan (*)	ngultrum
BWP	Bocvana	pula
BYN	Bjelarus	bjelaruski rubalj
BZD	Belize	beliški dolar
CAD	Kanada	kanadski dolar

(Nastavak)

Oznaka ⁽¹⁾	Zemlja/područje	Valuta
CDF	Demokratska Republika Kongo	kongoanski franak
CHF	Lihtenštajn	švicarski franak
	Švicarska	
CLP	Čile	čileanski pezo
CNY	Kina	juan renminbi
COP	Kolumbija	kolumbijski pezo
CRC	Kostarika	kostarikanski kolon
CUP	Kuba	kubanski pezo
CVE	Cabo Verde	zelenortski eskudo
CZK	Češka	češka kruna
DJF	Džibuti	džibutski franak
DKK	Danska	danska kruna
	<i>Farski Otoci</i>	
	<i>Grenland</i>	
DOP	Dominikanska Republika	dominikanski pezo
DZD	Alžir	alžirski dinar
EGP	Egipat	egipatska funta
ERN	Eritreja	nakfa
ETB	Etiopija	bir
EUR	Ålandski Otoci	euro
	Andora	
	Austrija	
	Belgija	
	Cipar	
	Crna Gora	
	Estonija	
	Finska	
	Francuska	
	<i>Francuska Gijana</i>	
	<i>Francuska Južna i Antarktička Područja</i>	
	Grčka	
	<i>Guadeloupe</i>	
	Hrvatska	
	Irska	
	Italija	
	Latvija	
	Litva	
	Luksemburg	
	Malta	
	<i>Martinique</i>	
	<i>Mayotte</i>	

(Nastavak)

Oznaka ⁽¹⁾	Zemlja/područje	Valuta
	Monako	
	Nizozemska	
	Njemačka	
	Portugal	
	<i>Réunion</i>	
	San Marino	
	Slovačka	
	Slovenija	
	Sveta Stolica/ Država Vatikanskoga Grada	
	<i>Sveti Bartolomej</i>	
	<i>Sveti Martin</i>	
	<i>Sveti Petar i Mikelon</i>	
	Španjolska	
FJD	Fidži	fidžijski dolar
FKP	<i>Falklandski Otoci</i>	falklandska funta
GBP	Guernsey (*)	funta sterlinga
	Jersey (*)	
	Otok Man (*)	
	<i>Sveta Helena, Otok Uzašašća i Tristan da Cunha (Otok Uzašašća i Tristan da Cunha)</i>	
	Ujedinjena Kraljevina	
GEL	Gruzija	lari
GGP	Guernsey (*)	guernseyjska funta
GHS	Gana	ganski cedi
GIP	<i>Gibraltar</i>	gibraltarska funta
GMD	Gambija	dalasi
GNF	Gvineja	gvinejski franak
GTQ	Gvatemala	kvecal
GYD	Gvajana	gvajanski dolar
HKD	<i>Hong Kong</i>	hongkonški dolar
HNL	Honduras	lempira
HTG	Haiti (*)	gourd
HUF	Mađarska	forint
IDR	Indonezija	indonezijska rupija
ILS	Izrael	šekel
IMP	Otok Man (*)	manska funta
INR	Butan (*)	indijska rupija
	Indija	
IQD	Irak	irački dinar
IRR	Iran	iranski rijal
ISK	Island	islandska kruna

(Nastavak)

Oznaka ⁽¹⁾	Zemlja/područje	Valuta
JEP	Jersey (*)	jerseyjska funta
JMD	Jamajka	jamajački dolar
JOD	Jordan	jordanski dinar
JPY	Japan	jen
KES	Kenija	kenijski šiling
KGS	Kirgistan	som
KHR	Kambodža	rijel
KMF	Komori	komorski franak
KPW	Sjeverna Koreja	sjevernokorejski von
KRW	Južna Koreja	južnokorejski von
KWD	Kuvajt	kuvajtski dinar
KYD	<i>Kajmanski Otoci</i>	kajmanski dolar
KZT	Kazahstan	tenge
LAK	Laos	kip
LBP	Libanon	libanonska funta
LKR	Šri Lanka	šrilanska rupija
LRD	Liberija	liberijski dolar
LSL	Lesoto (*)	loti
LYD	Libija	libijski dinar
MAD	Maroko	marokanski dirham
	<i>Zapadna Sahara</i>	
MDL	Moldova	moldavski leu
MGA	Madagaskar	arijari
MKD	Sjeverna Makedonija	denar
MMK	Mjanmar/Burma	kjat
MNT	Mongolija	tugrik
MOP	<i>Makao</i>	pataka
MRU	Mauritanija	ouguja
MUR	Mauricijus	mauricijska rupija
MVR	Maldivi	rufija
MWK	Malavi	malavijska kvača
MXN	Meksiko	meksički pezo
MYR	Malezija	ringit
MZN	Mozambik	metikal
NAD	Namibija (*)	namibijski dolar
NGN	Nigerija	naira
NIO	Nikaragva	kordoba oro
NOK	Norveška	norveška kruna
	<i>Svalbard i Jan Mayen</i>	
NPR	Nepal	nepalska rupija
NZD	Cookovi Otoci	novozelandski dolar

(Nastavak)

Oznaka ⁽¹⁾	Zemlja/područje	Valuta
	Niue	
	Novi Zeland	
	Otoci Pitcairn	
	Tokelau	
OMR	Oman	omanski rijal
PAB	Panama (*)	balboa
PEN	Peru	sol
PGK	Papua Nova Gvineja	kina
PHP	Filipini	filipinski pezo
PKR	Pakistan	pakistanska rupija
PLN	Poljska	zloti
PYG	Paragvaj	gvarani
QAR	Katar	katarski rijal
RON	Rumunjska	rumunjski leu
RSD	Srbija	srpski dinar
RUB	Rusija	ruski rubalj
RWF	Ruanda	ruandski franak
SAR	Saudijska Arabija	saudijski rijal
SBD	Salomonovi Otoci	salomonski dolar
SCR	Sejšeli	sejšelska rupija
SDG	Sudan	sudanska funta
SEK	Švedska	švedska kruna
SGD	Singapur	singapurski dolar
SHP	Sveta Helena, Otok Uzašašća i Tristan da Cunha (Sveta Helena i Otok Uzašašća)	svetohelenska funta
SLE	Sijera Leone	leone
SOS	Somalija	somalski šiling
SRD	Surinam	surinamski dolar
SSP	Južni Sudan	južnisudanska funta
STN	Sveti Toma i Prinsipe	dobra
SVC ⁽²⁾	El Salvador (*)	salvadorski kolon ⁽²⁾
SYP	Sirija	sirijska funta
SZL	Esvatini	lilangeni
THB	Tajland	baht
TJS	Tadžikistan	somoni
TMT	Turkmenistan	turkmistanski manat
TND	Tunis	tuniški dinar
TOP	Tonga	pa'anga
TRY	Turska	turska lira
TTD	Trinidad i Tobago	trinidadtobaški dolar
TWD	Tajvan	novotajvanski dolar

(Nastavak)

Oznaka ⁽¹⁾	Zemlja/područje	Valuta
TZS	Tanzanija	tanzanijski šiling
UAH	Ukrajina	hrivnja
UGX	Uganda	ugandski šiling
USD	<i>Američka Samoa</i>	američki dolar
	<i>Američki Djevičanski Otoci</i>	
	<i>Britanski Djevičanski Otoci</i>	
	<i>Britansko Indijsko-oceansko Područje</i>	
	Ekvador	
	<i>Guam</i>	
	Haiti (*)	
	<i>Mali Udaljeni Otoci SAD-a</i>	
	Maršalovi Otoci	
	Mikronezija	
	<i>Otoci Turks i Caicos</i>	
	Palau	
	Panama (*)	
	<i>Portoriko</i>	
	El Salvador (*)	
	Sjedinjene Američke Države	
	<i>Sjevernomarijanski Otoci</i>	
	Timor-Leste	
UYU	Urugvaj	urugvajski pezo
UZS	Uzbekistan	sum
VES ⁽³⁾	Venezuela	bolivar soberano ⁽³⁾
VND	Vijetnam	dong
VUV	Vanuatu	vatu
WST	Samoa	tala
XAF	Čad	CFA franak (BEAC)
	Ekvatorska Gvineja	
	Gabon	
	Kamerun	
	Kongo	
	Srednjoafrička Republika	
XCD	<i>Angvila</i>	istočnokaripski dolar
	Antigva i Barbuda	
	Dominika	
	Grenada	
	<i>Montserrat</i>	
	Sveta Lucija	
	Sveti Kristofor i Nevis	
	Sveti Vincent i Grenadini	

(Nastavak)

Oznaka ⁽¹⁾	Zemlja/područje	Valuta
XCG	<i>Curaçao</i>	karijski gulden
	<i>Sint Maarten</i>	
XOF	Benin	CFA franak (BCEAO)
	Burkina Faso	
	Gvineja Bisau	
	Mali	
	Niger	
	Côte d'Ivoire	
	Senegal	
	Togo	
XPF	<i>Francuska Polinezija</i>	CFP franak
	<i>Nova Kaledonija</i>	
	<i>Wallis i Futuna</i>	
YER	Jemen	jemenski rijal
ZAR	Lesoto (*)	rand
	Namibija (*)	
	Južna Afrika	
ZMW	Zambija	zambijska kvača
ZWG	Zimbabve	zimbabveansko zlato

(*) Sljedeće zemlje/područja u optjecaju imaju dvije valute (ISO 4217):

- Butan: BTN, INR,
- El Salvador: SVC, USD,
- Guernsey: GBP, GGP,
- Haiti: HTG, USD,
- Jersey: GBP, JEP,
- Lesoto: LSL, ZAR,
- Namibija: NAD, ZAR,
- Otok Man: GBP, IMP,
- Panama: PAB, USD,

⁽¹⁾ Oznake ISO 4217, osim GGP, IMP i JEP, što su inačice funte sterlinga (GBP), no imaju vlastite oznake.

⁽²⁾ Iako se gotovo više ne koristi, salvadorski kolon zadržava status službene valute.

⁽³⁾ Bolivar soberano (VES) stavljen je u optjecaj 20. kolovoza 2018., zamjenjujući bolivar (VEF): 1 VES = 100 000 VEF. Iako je bivši bolivar povučen istog datuma, neke VEF-denominacije koje je odredila središnja banka Venezuele ostaju u optjecaju, zajedno s novom valutom. Datum prestanka kruženja ovih novčanica kasnije će dostaviti središnja banka.

EU: zemlje kandidatkinje

Oznaka	Zemlja	Valuta
ALL	Albanija	lek
BAM	Bosna i Hercegovina	konvertibilna marka
EUR	Crna Gora	euro
GEL	Grizija	lari
MDL	Moldova	moldavski leu
MKD	Sjeverna Makedonija	denar
RSD	Srbija	srpski dinar
TRY	Turska	turska lira
UAH	Ukrajina	hrivnja

EU: bivše valute

Oznaka	Zemlja	Valuta
ATS	Austrija	austrijski šiling
BEF	Belgija	belgijski franak
CYP	Cipar	ciparska funta
DEM	Njemačka	njemačka marka
EEK	Estonija	estonska kruna
ESP	Španjolska	španjolska pezeta
FIM	Finska	finska marka
FRF	Francuska	francuski franak
GRD	Grčka	drahma
HRK	Hrvatska	kuna
IEP	Irska	irska funta
ITL	Italija	talijanska lira
LTL	Litva	litas
LUF	Luksemburg	luksemburški franak
LVL	Latvija	lats
MTL	Malta	malteška lira
NLG	Nizozemska	nizozemski gulden
PTE	Portugal	portugalski eskudo
SIT	Slovenija	tolar
SKK	Slovačka	slovačka kruna

Prilog A8. Oznake jezika (Europska unija)

Abecedni popis jezika

Jezik	Oznaka
bugarski	bg
češki	cs
danski	da
engleski	en
estonski	et
finski	fi
francuski	fr
grčki	el
hrvatski	hr
irski	ga
latvijski	lv
litavski	lt
mađarski	hu
malteški	mt
nizozemski	nl
njemački	de
poljski	pl
portugalski	pt
rumunjski	ro
slovački	sk
slovenski	sl
španjolski	es
švedski	sv
talijanski	it

Abecedni popis oznaka

Oznaka	Jezik
bg	bugarski
cs	češki
da	danski
de	njemački
el	grčki
en	engleski
es	španjolski
et	estonski
fi	finski
fr	francuski
ga	irski
hr	hrvatski
hu	mađarski
it	talijanski
lt	litavski
lv	latvijski
mt	malteški
nl	nizozemski
pl	poljski
pt	portugalski
ro	rumunjski
sk	slovački
sl	slovenski
sv	švedski

Za pravila o uporabi tih oznaka vidjeti [točku 7.2.1.](#)

Prilog A9. Institucije, tijela, međuinstitucijske službe i organizacije: višejezični popis

Ovaj prilog sadržava (a) [indeks](#) navedenih institucija, tijela, ureda i agencija i (b) [višejezični popis](#) s njihovim imenima u različitim jezičnim inačicama. Za redoslijed vidjeti [točku 9.5.](#)

(a) Indeks

- [Agencija Europske unije za azil](#)
- [Agencija Europske unije za droge](#)
- [Agencija Europske unije za kibersigurnost](#)
- [Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde](#)
- [Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva](#)
- [Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa](#)
- [Agencija Europske unije za suradnju energetske regulatora](#)
- [Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva](#)
- [Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu](#)
- [Agencija Europske unije za svemirski program](#)
- [Agencija Europske unije za temeljna prava](#)
- [Agencija Europske unije za željeznice](#)
- [Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu](#)
- [Agencija za opskrbu Euratoma](#)
- [Agencija za potporu BEREC-u](#)
- [Europska agencija za kemikalije](#)
- [Europska agencija za kontrolu ribarstva](#)
- [Europska agencija za lijekove](#)
- [Europska agencija za okoliš](#)
- [Europska agencija za pomorsku sigurnost](#)
- [Europska agencija za sigurnost hrane](#)
- [Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu](#)
- [Europska akademija za sigurnost i obranu](#)
- [Europska investicijska banka](#)
- [Europska izvršna agencija za istraživanje](#)
- [Europska izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš](#)
- [Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu](#)
- [Europska izvršna agencija za zdravlje i digitalno gospodarstvo](#)
- [Europska komisija](#)
- [Europska obrambena agencija](#)
- [Europska služba za vanjsko djelovanje](#)
- [Europska središnja banka](#)
- [Europska škola za javnu upravu](#)
- [Europska unija](#)
- [Europska zaklada za osposobljavanje](#)
- [Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta](#)
- [Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama](#)
- [Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja](#)
- [Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti](#)
- [Europski gospodarski i socijalni odbor](#)
- [Europski institut za inovacije i tehnologiju](#)
- [Europski institut za ravnopravnost spolova](#)
- [Europski investicijski fond](#)
- [Europski nadzornik za zaštitu podataka](#)
- [Europski odbor regija](#)
- [Europski odbor za zaštitu podataka](#)
- [Europski ombudsman](#)
- [Europski parlament](#)
- [Europski revizorski sud](#)
- [Europski stručni centar za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti](#)

- [Europski ured za odabir osoblja](#)
- [Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo](#)
- [Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje](#)
- [Europsko nadzorno tijelo za rad](#)
- [Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala](#)
- [Europsko vijeće](#)
- [Europsko zajedničko poduzeće za ITER i razvoj energije fuzije](#)
- [Institut Europske unije za sigurnosne studije](#)
- [Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća](#)
- [Izvršna agencija za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove](#)
- [Jedinstveni sanacijski odbor](#)
- [Opći sud](#)
- [Predsjednik Europskog vijeća](#)
- [Prevoditeljski centar za tijela Europske unije](#)
- [Satelitski centar Europske unije](#)
- [Služba za kibernetičku sigurnost institucija, tijela, ureda i agencija Unije](#)
- [Službenički sud](#)
- [Sud Europske unije](#)
- [Tijelo za europske političke stranke i europske političke zaklade](#)
- [Tijelo za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma](#)
- [Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo](#)
- [Ured europskog javnog tužitelja](#)
- [Ured za publikacije Europske unije](#)
- [Ured Zajednice za biljne sorte](#)
- [Vijeće Europske unije](#)
- [Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku](#)
- [Zajedničko poduzeće za čipove](#)
- [Zajedničko poduzeće za čisti vodik](#)
- [Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo](#)
- [Zajedničko poduzeće za europsko računalstvo visokih performansi](#)
- [Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu](#)
- [Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo](#)
- [Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3](#)
- [Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje](#)
- [Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3](#)
- [Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge](#)

(b) Višejezični popis

Agencija Europske unije za azil

- bg** Агенция на Европейския съюз в областта на убежището (—, Малта)
- es** Agencia de Asilo de la Unión Europea (AAUE, Malta)
- cs** Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA, Malta)
- da** Den Europæiske Unions Asylagentur (EUAA, Malta)
- de** Asylagentur der Europäischen Union (EUAA, Malta)
- et** Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA, Malta)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA, Μάλτα)
- en** European Union Agency for Asylum (EUAA, Malta)
- fr** Agence de l'Union européenne pour l'asile (AUEA, Malte)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Thearmann (—, Málta)
- hr** Agencija Europske unije za azil (EUAA, Malta)
- it** Agenzia dell'Unione europea per l'asilo (EUAA, Malta)
- lv** Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (EUAA, Malta)
- lt** Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (EUAA, Malta)
- hu** Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (—, Málta)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Azil (EUAA, Malta)
- nl** Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA, Malta)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu (EUAA, Malta)
- pt** Agência da União Europeia para o Asilo (—, Malta)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Azil (—, Malta)
- sk** Agentúra Európskej únie pre azyl (EUAA, Malta)
- sl** Agencija Evropske unije za azil (EUAA, Malta)
- fi** Euroopan unionin turvapaikkavirasto (—, Malta)
- sv** Europeiska unionens asylbyrå (EUAA, Malta)

Agencija Europske unije za droge

- bg** Агенция на Европейския съюз по наркотиците (EUDA, Лисабон)
- es** Agencia de la Unión Europea sobre Drogas (EUDA, Lisboa)
- cs** Agentura Evropské unie pro drogy (EUDA, Lisabon)
- da** Den Europæiske Unions Narkotikaagentur (EUDA, Lissabon)
- de** Drogenagentur der Europäischen Union (EUDA, Lissabon)
- et** Euroopa Liidu Uimastiamet (EUDA, Lissabon)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA, Λισαβόνα)
- en** European Union Drugs Agency (EUDA, Lisbon)
- fr** Agence de l'Union européenne sur les drogues (EUDA, Lisbonne)
- ga** Gníomhaireacht Drugaí an Aontais Eorpaigh (EUDA, Liospóin)
- hr** Agencija Europske unije za droge (EUDA, Lisabon)
- it** Agenzia dell'Unione europea sulle droghe (EUDA, Lisbona)
- lv** Eiropas Savienības Narkotiku aģentūra (EUDA, Lisabona)
- lt** Europos Sąjungos narkotikų agentūra (EUDA, Lisabona)
- hu** Az Európai Unió Kábítószer-ügynöksége (EUDA, Lisszabon)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea dwar id-Drogi (EUDA, Lizbona)
- nl** Drugsagentschap van de Europese Unie (EUDA, Lissabon)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Narkotyków (EUDA, Lizbona)
- pt** Agência da União Europeia sobre Drogas (EUDA, Lisboa)
- ro** Agenția Uniunii Europene privind Drogurile (EUDA, Lisabona)
- sk** Agentúra Európskej únie pre drogy (EUDA, Lisabon)
- sl** Agencija Evropske unije za droge (EUDA, Lizbona)
- fi** Euroopan unionin huumevirasto (EUDA, Lissabon)
- sv** Europeiska unionens narkotikamyndighet (Euda, Lissabon)

Agencija Europske unije za kibersigurnost

- bg** Агенция на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA, Ираклион)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Ciberseguridad (ENISA, Iráklio)
- cs** Agentura Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost (ENISA, Heraklion)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed (ENISA, Heraklion)
- de** Agentur der Europäischen Union für Cybersicherheit (ENISA, Heraklion)
- et** Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA, Iráklio)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA, Ηράκλειο)
- en** European Union Agency for Cybersecurity (ENISA, Heraklion)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la cybersécurité (ENISA, Héraklion)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chibearshlándaíl (ENISA, Heraklion)
- hr** Agencija Europske unije za kibersigurnost (ENISA, Heraklion)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la cibersicurezza (ENISA, Eraklion)
- lv** Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra (ENISA, Hērakleja)
- lt** Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA, Heraklionas)
- hu** Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökség (ENISA, Iráklio)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għaċ-Ċibersigurtà (ENISA, Heraklion)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (Enisa, Heraklion)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA, Iraklion)
- pt** Agênciã da União Europeia para a Cibersegurança (ENISA, Heráclio)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA, Heraklion)
- sk** Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA, Heraklion)
- sl** Agencija Evropske unije za kibernetisko varnost (ENISA, **Heraklion**)
- fi** Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA, Iraklion)
- sv** Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå (Enisa, Heraklion)

Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde

- bg** Агенция на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA, Талин)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Gestión Operativa de Sistemas Informáticos de Gran Magnitud en el Espacio de Libertad, Seguridad y Justicia (eu-LISA, Tallinn)
- cs** Agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA, Tallinn)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-Systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu-LISA, Tallinn)
- de** Agentur der Europäischen Union für das Betriebsmanagement von IT-Großsystemen im Raum der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts (eu-LISA, Tallinn)
- et** Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA, Tallinn)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA, Τάλιν)
- en** European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the Area of Freedom, Security and Justice (eu-LISA, Tallinn)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la gestion opérationnelle des systèmes d'information à grande échelle au sein de l'espace de liberté, de sécurité et de justice (eu-LISA, Tallinn)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh chun Bainistiú Oibríochtúil a dhéanamh ar Chórais Mhórsála TF sa Limistéar Saoirse, Slándála agus Ceartais (eu-LISA, Taillinn)
- hr** Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA, Tallinn)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la gestione operativa dei sistemi IT su larga scala nello spazio di libertà, sicurezza e giustizia (eu-LISA, Tallinn)
- lv** Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (eu-LISA, Tallina)
- lt** Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA, Talinas)
- hu** A Szabadságon, a Biztonságon és a Jog Érvényesülésén Alapuló Térség Nagyméretű IT-rendszereinek Üzemeltetési Igazgatását Végző Európai Unió Ügynökség (eu-LISA, Tallinn)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għat-Tmexxija Operattiva ta' Sistemi tal-IT fuq Skala Kbira fl-Ispazju ta' Libertà, Sigurtà u Ġustizzja (eu-LISA, Tallinn)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA, Tallinn)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA, Tallinn)
- pt** Agência da União Europeia para a Gestão Operacional de Sistemas Informáticos de Grande Escala no Espaço de Liberdade, Segurança e Justiça (eu-LISA, Taline)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA, Tallinn)
- sk** Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA, Tallinn)
- sl** Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA, Talin)
- fi** vapauden, turvallisuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA, Tallinna)
- sv** Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-Lisa, Tallinn)

Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva

- bg** Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL, Будапеща)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Formación Policial (CEPOL, Budapest)
- cs** Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL, Budapešť)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Rets håndhævelse (Cepol, Budapest)
- de** Agentur der Europäischen Union für die Aus- und Fortbildung auf dem Gebiet der Strafverfolgung (EPA, Budapest)
- et** Euroopa Liidu Õiguskaitsekoollituse Amet (CEPOL, Budapest)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (EAA, Βουδαπέστη)
- en** European Union Agency for Law Enforcement Training (CEPOL, Budapest)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la formation des services répressifs (CEPOL, Budapest)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Oiliúint i bhForfheidhmiú an Dlí (CEPOL, Búdaipeist)
- hr** Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL, Budimpešta)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la formazione delle autorità di contrasto (CEPOL, Budapest)
- lv** Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūra (CEPOL, Budapešta)
- lt** Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (CEPOL, Budapeštas)
- hu** Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL, Budapest)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għat-Taħriġ fl-Infurzar tal-Liġi (CEPOL, Budapest)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol, Boedapest)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (CEPOL, Budapeszt)
- pt** Agência da União Europeia para a Formação Policial (CEPOL, Budapeste)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL, Budapesta)
- sk** Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva (CEPOL, Budapešť)
- sl** Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL, Budimpešta)
- fi** Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto (CEPOL, Budapest)
- sv** Europeiska unionens byrå för utbildning av tjänstemän inom brottsbekämpning (Cepol, Budapest)

Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa

- bg** Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз (ЕААБ, Кьолн)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Seguridad Aérea (EASA, Colonia)
- cs** Agentura Evropské unie pro bezpečnost letectví (EASA, Kolín nad Rýnem)
- da** Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur (EASA, Köln)
- de** Agentur der Europäischen Union für Flugsicherheit (EASA, Köln)
- et** Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA, Köln)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας (EASA, Κολωνία)
- en** European Aviation Safety Agency (EASA, Cologne)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la sécurité aérienne (EASA, Cologne)
- ga** Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh (EASA, Köln)
- hr** Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA, Köln)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la sicurezza aerea (EASA, Colonia)
- lv** Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (EASA, Ķelne)
- lt** Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra (EASA, Kelnas)
- hu** Az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége (EASA, Köln)
- mt** I-Aġenzija tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni tal-Unjoni Ewropea (EASA, Cologne)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart (EASA, Keulen)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA, Kolonia)
- pt** Agência da União Europeia para a Segurança da Aviação (EASA, Colónia)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației (EASA, Köln)
- sk** Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva (EASA, Kolín)
- sl** Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu (EASA, Köln)
- fi** Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto (EASA, Köln)
- sv** Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet (Easa, Köln)

Agencija Europske unije za suradnju energetske regulatora

- bg** Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER, Любляна)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Cooperación de los Reguladores de la Energía (ACER, Liubliana)
- cs** Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER, Lublaň)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER, Ljubljana)
- de** Agentur der Europäischen Union für die Zusammenarbeit der Energieregulierungsbehörden (ACER, Ljubljana)
- et** Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ACER, Ljubljana)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER, Λιουμπλιάνα)
- en** European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER, Ljubljana)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la coopération des régulateurs de l'énergie (ACER, Ljubljana)
- ga** Gnóimhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (ACER, Liúibleána)
- hr** Agencija Europske unije za suradnju energetske regulatora (ACER, Ljubljana)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione fra i regolatori nazionali dell'energia (ACER, Lubiana)
- lv** Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūra (ACER, Ļubļana)
- lt** Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER, Liubliana)
- hu** Energiaszabályozók Európai Unió Együttműködési Ügynöksége (ACER, Ljubljana)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi tal-Energija (ACER, Ljubljana)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER, Ljubljana)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER, Lubiana)
- pt** Agência da União Europeia de Cooperação dos Reguladores da Energia (ACER, Liubliana)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER, Ljubljana)
- sk** Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER, Ľubľana)
- sl** Agencija Evropske unije za sodelovanje energetske regulatorjev (ACER, Ljubljana)
- fi** Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER, Ljubljana)
- sv** Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer, Ljubljana)

Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva

- bg** Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол, Хага)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Cooperación Policial (Europol, La Haya)
- cs** Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol, Haag)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol, Haag)
- de** Agentur der Europäischen Union für die Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Strafverfolgung (Europol, Den Haag)
- et** Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol, Haag)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ, Χάγη)
- en** European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol, The Hague)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la coopération des services répressifs (Europol, La Haye)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh i ndáil le Comhar i bhForfheidhmiú an Dlí (Europol, an Háig)
- hr** Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol, Den Haag)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione nell'attività di contrasto (Europol, L'Aia)
- lv** Eiropas Savienības Aģentūra tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropols, Hāga)
- lt** Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europol, Haga)
- hu** A Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége (Europol, Hága)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fl-Infurzar tal-Liġi (Europol, The Hague)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol, Den Haag)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol, Haga)
- pt** Agência da União Europeia para a Cooperação Policial (Europol, Haia)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol, Haga)
- sk** Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol, Haag)
- sl** Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol, Haag)
- fi** Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto (Europol, Haag)
- sv** Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol, Haag)

Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu

- bg** Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст, Хара)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Cooperación Judicial Penal (Eurojust, La Haya)
- cs** Agentura Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust, Haag)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust, Haag)
- de** Agentur der Europäischen Union für justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen (Eurojust, Den Haag)
- et** Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust, Haag)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust, Χάγη)
- en** European Union Agency for Criminal Justice Cooperation (Eurojust, The Hague)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la coopération judiciaire en matière pénale (Eurojust, La Haye)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar Ceartais Choiriúil (Eurojust, an Háig)
- hr** Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust, Den Haag)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione giudiziaria penale (Eurojust, L'Aia)
- lv** Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (Eurojust, Hāga)
- lt** Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas, Haga)
- hu** Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust, Hága)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fil-Ġustizzja Kriminali (Eurojust, The Hague)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust, Den Haag)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust, Haga)
- pt** Agênciã da União Europeia para a Cooperação Judiciária Penal (Eurojust, Haia)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust, Haga)
- sk** Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust, Haag)
- sl** Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust, Haag)
- fi** Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust, Haag)
- sv** Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust, Haag)

Agencija Europske unije za svemirski program

- bg** Агенция на Европейския съюз за космическата програма (EUSPA, Прага)
- es** Agencia de la Unión Europea para el Programa Espacial (EUSPA, Praga)
- cs** Agentura Evropské unie pro kosmický program (EUSPA, Praha)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (EUSPA, Prag)
- de** Agentur der Europäischen Union für das Weltraumprogramm (EUSPA, Prag)
- et** Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet (EUSPA, Praha)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα (EUSPA, Πράγα)
- en** European Union Agency for the Space Programme (EUSPA, Prague)
- fr** Agence de l'Union européenne pour le programme spatial (EUSPA, Prague)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um an gClár Spáis (EUSPA, Prág)
- hr** Agencija Europske unije za svemirski program (EUSPA, Prag)
- it** Agenzia dell'Unione europea per il programma spaziale (EUSPA, Praga)
- lv** Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra (EUSPA, Prāga)
- lt** Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra (EUSPA, Praha)
- hu** Az Európai Unió Űrprogramügynöksége (EUSPA, Prága)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali (EUSPA, Praga)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma (Euspa, Praag)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego (EUSPA, Praga)
- pt** Agênciã da União Europeia para o Programa Espacial (EUSPA, Praga)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Programul Spațial (EUSPA, Praga)
- sk** Agentúra Európskej únie pre vesmírny program (EUSPA, Praha)
- sl** Agencija Evropske unije za vesoljski program (EUSPA, Praga)
- fi** Euroopan unionin avaruushjelmavirasto (EUSPA, Praha)
- sv** Europeiska unionens rymdprogrambyrå (EUSPA, Prag)

Agencija Europske unije za temeljna prava

- bg** Агенция на Европейския съюз за основните права (FRA, Виена)
- es** Agencia de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea (FRA, Viena)
- cs** Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA, Vídeň)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA, Wien)
- de** Agentur der Europäischen Union für Grundrechte (FRA, Wien)
- et** Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA, Viin)
- el** Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA, Βιέννη)
- en** European Union Agency for Fundamental Rights (FRA, Vienna)
- fr** Agence des droits fondamentaux de l'Union européenne (FRA, Vienne)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha (FRA, Vín)
- hr** Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA, Beč)
- it** Agenzia dell'Unione europea per i diritti fondamentali (FRA, Vienna)
- lv** Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (FRA, Vīne)
- lt** Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA, Viena)
- hu** Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA, Bécs)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali (FRA, Vjenna)
- nl** Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA, Wenen)
- pl** Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA, Wiedeń)
- pt** Agênciã dos Direitos Fundamentais da União Europeia (FRA, Viena)
- ro** Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA, Viena)
- sk** Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA, Viedeň)
- sl** Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA, Dunaj)
- fi** Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA, Wien)
- sv** Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA, Wien)

Agencija Europske unije za željeznice

- bg** Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз (ERA, Лил-Валенсиен)
- es** Agencia Ferroviaria de la Unión Europea (AFE, Lille-Valenciennes)
- cs** Agentura Evropské unie pro železnice (ERA, Lille-Valenciennes)
- da** Den Europæiske Unions Jernbaneagentur (ERA, Lille-Valenciennes)
- de** Eisenbahnagentur der Europäischen Union (ERA, Lille-Valenciennes)
- et** Euroopa Liidu Raudteeamet (ERA, Lille-Valenciennes)
- el** Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ERA, Λίλλη-Βαλανσιέν)
- en** European Union Agency for Railways (ERA, Lille-Valenciennes)
- fr** Agence de l'Union européenne pour les chemins de fer (AFE, Lille-Valenciennes)
- ga** Gníomhaireacht Iarnróid an Aontais Eorpaigh (ERA, Lille-Valenciennes)
- hr** Agencija Europske unije za željeznice (ERA, Lille-Valenciennes)
- it** Agenzia dell'Unione europea per le ferrovie (ERA, Lille-Valenciennes)
- lv** Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra (ERA, Lille-Valansjēna)
- lt** Europos Sąjungos geležinkelių agentūra (ESGA, Lilis ir Valansjenas)
- hu** Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége (ERA, Lille/Valenciennes)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Ferroviji (ERA, Lille-Valenciennes)
- nl** Spoorwegbureau van de Europese Unie (ERA, Lille en Valenciennes)
- pl** Agencja Kolejowa Unii Europejskiej (ERA, Lille, Valenciennes)
- pt** Agênciã Ferroviária da União Europeia (AFE, Lille-Valenciennes)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate (ERA, Lille-Valenciennes)
- sk** Železničná agentúra Európskej únie (ERA, Lille-Valenciennes)
- sl** Agencija Evropske unije za železnice (ERA, Lille-Valenciennes)
- fi** Euroopan unionin rautatievirasto (ERA, Lille-Valenciennes)
- sv** Europeiska unionens järnvägsbyrå (ERA, Lille-Valenciennes)

Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu

- bg** Европейска агенция за гранична и брегова охрана (Frontex, Варшава)
- es** Agencia Europea de la Guardia de Fronteras y Costas (Frontex, Varsovia)
- cs** Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex, Varšava)
- da** Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex, Warszawa)
- de** Europäische Agentur für die Grenz- und Küstenwache (Frontex, Warschau)
- et** Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex, Varssavi)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex, Βαρσοβία)
- en** European Border and Coast Guard Agency (Frontex, Warsaw)
- fr** Agence européenne de garde-frontières et de garde-côtes (Frontex, Varsovie)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um an nGarda Teorann agus Cósta (Frontex, Vársá)
- hr** Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex, Varšava)
- it** Agenzia europea della guardia di frontiera e costiera (Frontex, Varsavia)
- lv** Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (Frontex, Varšava)
- lt** Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (Frontex, Varšuva)
- hu** Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex, Varsó)
- mt** I-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta (Frontex, Varsavja)
- nl** Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex, Warschau)
- pl** Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex, Warszawa)
- pt** Agência Europeia da Guarda de Fronteiras e Costeira (Frontex, Varsóvia)
- ro** Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex, Varșovia)
- sk** Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex, Varšava)
- sl** Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex, Varšava)
- fi** Euroopan raja- ja merivartiostasto (Frontex, Varsova)
- sv** Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex, Warszawa)

Agencija za opskrbu Euratoma

- bg** Агенция за снабдяване към Евратом (Люксембург)
- es** Agencia de Abastecimiento de Euratom (AAE, Luxemburgo)
- cs** Zásobovací agentura Euratomu (Lucemburk)
- da** Euratoms Forsyningsagentur (ESA, Luxembourg)
- de** Euratom-Versorgungsagentur (ESA, Luxemburg)
- et** Euratomi Tarneagentuur (Luxembourg)
- el** Οργανισμός Εφοδιασμού Ευρατόμ (Λουξεμβούργο)
- en** Euratom Supply Agency (ESA, Luxembourg)
- fr** Agence d’approvisionnement d’Euratom (AAE, Luxembourg)
- ga** Gníomhaireacht Soláthair Euratom (GSE, Lucsamburg)
- hr** Agencija za opskrbu Euratoma (Luxembourg)
- it** Agenzia di approvvigionamento dell'Euratom (ESA, Lussemburgo)
- lv** Euratom Apgādes aģentūra (Luksemburga)
- lt** Euratomo tiekimo agentūra (Liuksemburgas)
- hu** Euratom Ellátási Ügynökség (Luxembourg)
- mt** I-Aġenzija Fornitriċi tal-Euratom (il-Lussemburgu)
- nl** Voorzieningsagentschap van Euratom (Luxemburg)
- pl** Agencja Dostaw Euratomu (Luksemburg)
- pt** Agência de Aprovisionamento da Euratom (Luxemburgo)
- ro** Agenția de Aprovizionare a Euratom (Luxemburg)
- sk** Agentúra Euratomu pre zásobovanie (ESA, Luxemburg)
- sl** Agencija za oskrbo Euratom (ESA, Luxembourg)
- fi** Euratomin hankintakeskus (Luxemburg)
- sv** Euratoms försörjningsbyrå (Luxemburg)

Agencija za potporu BEREC-u

- bg** Агенция за подкрепа на ОЕРЕС (Служба на ОЕРЕС, Рига)
- es** Agencia de Apoyo al ORECE (Oficina del ORECE, Riga)
- cs** Agentura na podporu BEREC (Úřad BEREC, Riga)
- da** Agenturet for Støtte til BEREC (BEREC-kontoret, Riga)
- de** Agentur zur Unterstützung des GEREK (GEREK-Büro, Riga)
- et** BERECi Tugiamet (BERECi Büroo, Riia)
- el** Οργανισμός για την Υποστήριξη του BEREC (Υπηρεσία του BEREC, Ρίγα)
- en** Agency for Support for BEREC (BEREC Office, Riga)
- fr** Agence de soutien à l'ORECE (Office de l'ORECE, Riga)
- ga** Gníomhaireacht Tacaíochta BEREC (Oifig BEREC, Ríge)
- hr** Agencija za potporu BEREC-u (Ured BEREC-a, Riga)
- it** Agenzia di sostegno al BEREC (Ufficio BEREC, Riga)
- lv** *BEREC* atbalsta aģentūra (*BEREC* birojs, Rīga)
- lt** BEREC paramos agentūra (BEREC biuras, Ryga)
- hu** A BEREC Működését Segítő Ügynökség (BEREC Hivatal, Riga)
- mt** I-Aġenzija għall-Appoġġ tal-BEREC (l-Uffiċċju tal-BEREC, Riga)
- nl** Bureau voor ondersteuning van Berec (Berec-Bureau, Riga)
- pl** Agencja Wsparcia BEREC (Urząd BEREC, Ryga)
- pt** Agência de Apoio ao ORECE (Gabinete do ORECE, Riga)
- ro** Agenția de Sprijin pentru OAREC (Oficiul OAREC, Riga)
- sk** Agentúra na podporu orgánu BEREC (Úrad BEREC, Riga)
- sl** Agencija za podporo BEREC-u (Urad BEREC, Riga)
- fi** BERECin tukivirasto (BEREC-virasto, Riika)
- sv** Byrån för stöd till Berec (Berecbyrån, Riga)

Europska agencija za kemikalije

- bg** Европейска агенция по химикали (ECHA, Хелзинки)
- es** Agencia Europea de Sustancias y Mezclas Químicas (ECHA, Helsinki)
- cs** Evropská agentura pro chemické látky (ECHA, Helsinky)
- da** Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA, Helsingfors)
- de** Europäische Chemikalienagentur (ECHA, Helsinki)
- et** Euroopa Kemikaaliamet (ECHA, Helsingi)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA, Ελσίνκι)
- en** European Chemicals Agency (ECHA, Helsinki)
- fr** Agence européenne des produits chimiques (ECHA, Helsinki)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán (ECHA, Heilsincí)
- hr** Europska agencija za kemikalije (ECHA, Helsinki)
- it** Agenzia europea per le sostanze chimiche (ECHA, Helsinki)
- lv** Eiropas Ķīmikāliju aģentūra (*ECHA*, Helsinki)
- lt** Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA, Helsinkis)
- hu** Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA, Helsinki)
- mt** I-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi (ECHA, Helsinki)
- nl** Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA, Helsinki)
- pl** Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA, Helsinki)
- pt** Agência Europeia dos Produtos Químicos (ECHA, Helsínquia)
- ro** Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA, Helsinki)
- sk** Európska chemická agentúra (ECHA, Helsinki)
- sl** Evropska agencija za kemikalije (ECHA, Helsinki)
- fi** Euroopan kemikaalivirasto (ECHA, Helsinki)
- sv** Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa, Helsingfors)

Europska agencija za kontrolu ribarstva

- bg** Европейска агенция за контрол на рибарството (EFCA, Виго)
- es** Agencia Europea de Control de la Pesca (AECOP, Vigo)
- cs** Evropská agentura pro kontrolu rybolovu (EFCA, Vigo)
- da** Det Europæiske Fiskerikontrolagentur (EFCA, Vigo)
- de** Europäische Fischereiaufsichtsagentur (EFCA, Vigo)
- et** Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA, Vigo)
- el** Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (EFCA, Βίγκο)
- en** European Fisheries Control Agency (EFCA, Vigo)
- fr** Agence européenne de contrôle des pêches (AECOP, Vigo)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um Rialú ar Iascach (EFCA, Vigo)
- hr** Europska agencija za kontrolu ribarstva (EFCA, Vigo)
- it** Agenzia europea di controllo della pesca (EFCA, Vigo)
- lv** Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra (EFCA, Vigo)
- lt** Europos žuvininkystės kontrolės agentūra (EŽKA, Vigas)
- hu** Európai Halászati Ellenőrző Hivatal (EFCA, Vigo)
- mt** I-Aġenzija Ewropea għall-Kontroll tas-Sajd (EFCA, Vigo)
- nl** Europees Bureau voor visserijcontrole (EFCA, Vigo)
- pl** Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa (EFCA, Vigo)
- pt** Agência Europeia de Controlo das Pescas (AECOP, Vigo)
- ro** Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului (EFCA, Vigo)
- sk** Európska agentúra pre kontrolu rybárstva (EFCA, Vigo)
- sl** Evropska agencija za nadzor ribištva (EFCA, Vigo)
- fi** Euroopan kalastuksenvallontavirasto (EFCA, Vigo)
- sv** Europeiska fiskerikontrollbyrån (EFCA, Vigo)

Europska agencija za lijekove

- bg** Европейска агенция по лекарствата (EMA, Амстердам)
- es** Agencia Europea de Medicamentos (EMA, Ámsterdam)
- cs** Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA, Amsterdam)
- da** Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA, Amsterdam)
- de** Europäische Arzneimittel-Agentur (EMA, Amsterdam)
- et** Euroopa Ravimiamet (EMA, Amsterdam)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA, Άμστερνταμ)
- en** European Medicines Agency (EMA, Amsterdam)
- fr** Agence européenne des médicaments (EMA, Amsterdam)
- ga** an Ghníomhaireacht Leigheasra Eorpach (EMA, Amstardam)
- hr** Europska agencija za lijekove (EMA, Amsterdam)
- it** Agenzia europea per i medicinali (EMA, Amsterdam)
- lv** Eiropas Zāļu aģentūra (EMA, Amsterdama)
- lt** Europos vaistų agentūra (EMA, Amsterdamos)
- hu** Európai Gyógyszerügynökség (EMA, Amszterdam)
- mt** I-Aġenzija Ewropea għall-Medicini (EMA, Amsterdam)
- nl** Europees Geneesmiddelenbureau (EMA, Amsterdam)
- pl** Europejska Agencja Leków (EMA, Amsterdam)
- pt** Agência Europeia de Medicamentos (EMA, Amesterdão)
- ro** Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA, Amsterdam)
- sk** Európska agentúra pre lieky (EMA, Amsterdam)
- sl** Evropska agencija za zdravila (EMA, Amsterdam)
- fi** Euroopan lääkevirasto (EMA, Amsterdam)
- sv** Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA, Amsterdam)

Europska agencija za okoliš

- bg** Европейска агенция за околна среда (ЕАОС, Копенхаген)
- es** Agencia Europea de Medio Ambiente (AEMA, Copenhague)
- cs** Evropská agentura pro životní prostředí (EEA, Kodaň)
- da** Det Europæiske Miljøagentur (EEA, København)
- de** Europäische Umweltagentur (EUA, Kopenhagen)
- et** Euroopa Keskkonnaamet (EEA, Kopenhaagen)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ, Κοπεγχάγη)
- en** European Environment Agency (EEA, Copenhagen)
- fr** Agence européenne pour l'environnement (AEE, Copenhague)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach Comhshaoil (EEA, Cóbhanhávan)
- hr** Europska agencija za okoliš (EEA, Kopenhagen)
- it** Agenzia europea dell'ambiente (AEA, Copenaghen)
- lv** Eiropas Vides aģentūra (EVA, Kopenhāgena)
- lt** Europos aplinkos agentūra (EAA, Kopenhaga)
- hu** Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA, Kopenhága)
- mt** l-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA, Copenhagen)
- nl** Europees Milieuagentschap (EEA, Kopenhagen)
- pl** Europejska Agencja Środowiska (EEA, Kopenhaga)
- pt** Agência Europeia do Ambiente (AEA, Copenhaga)
- ro** Agenția Europeană de Mediu (AEM, Copenhaga)
- sk** Európska environmentálna agentúra (EEA, Kodaň)
- sl** Evropska agencija za okolje (EEA, København)
- fi** Euroopan ympäristökeskus (EEA, Kööpenhamina)
- sv** Europeiska miljöbyrån (EEA, Köpenhamn)

Europska agencija za pomorsku sigurnost

- bg** Европейска агенция по морска безопасност (ЕАМБ, Лисабон)
- es** Agencia Europea de Seguridad Marítima (AESM, Lisboa)
- cs** Evropská agentura pro námořní bezpečnost (EMSA, Lisabon)
- da** Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed (EMSA, Lissabon)
- de** Europäische Agentur für die Sicherheit des Seeverkehrs (EMSA, Lissabon)
- et** Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA, Lissabon)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA, Λισαβόνα)
- en** European Maritime Safety Agency (EMSA, Lisbon)
- fr** Agence européenne pour la sécurité maritime (AESM, Lisbonne)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht Mhuirí (EMSA, Liospóin)
- hr** Europska agencija za pomorsku sigurnost (EMSA, Lisabon)
- it** Agenzia europea per la sicurezza marittima (EMSA, Lisbona)
- lv** Eiropas Jūras drošības aģentūra (EMSA, Lisabona)
- lt** Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA, Lisabona)
- hu** Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség (EMSA, Lisszabon)
- mt** l-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima (EMSA, Lizbona)
- nl** Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA, Lissabon)
- pl** Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA, Lizbona)
- pt** Agência Europeia da Segurança Marítima (EMSA, Lisboa)
- ro** Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA, Lisabona)
- sk** Európska námorná bezpečnostná agentúra (EMSA, Lisabon)
- sl** Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA, Lizbona)
- fi** Euroopan meriturvallisuuksvirasto (EMSA, Lissabon)
- sv** Europeiska sjösäkerhetsbyrån (Emsa, Lissabon)

Europska agencija za sigurnost hrane

- bg** Европейски орган за безопасност на храните (ЕОБХ, Парма)
- es** Autoridad Europea de Seguridad Alimentaria (EFSA, Parma)
- cs** Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA, Parma)
- da** Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA, Parma)
- de** Europäische Behörde für Lebensmittelsicherheit (EFSA, Parma)
- et** Euroopa Toiduohutusamet (EFSA, Parma)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA, Πάρμα)
- en** European Food Safety Authority (EFSA, Parma)
- fr** Autorité européenne de sécurité des aliments (EFSA, Parme)
- ga** an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (EFSA, Parma)
- hr** Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA, Parma)
- it** Autorità europea per la sicurezza alimentare (EFSA, Parma)
- lv** Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA, Parma)
- lt** Europos maisto saugos tarnyba (EFSA, Parma)
- hu** Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA, Parma)
- mt** l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel (EFSA, Parma)
- nl** Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA, Parma)
- pl** Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA, Parma)
- pt** Autoridade Europeia para a Segurança dos Alimentos (EFSA, Parma)
- ro** Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA, Parma)
- sk** Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA, Parma)
- sl** Evropska agencija za varnost hrane (EFSA, Parma)
- fi** Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA, Parma)
- sv** Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa, Parma)

Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu

- bg** Европейска агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA, Билбао)
- es** Agencia Europea para la Seguridad y la Salud en el Trabajo (EU-OSHA, Bilbao)
- cs** Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA, Bilbao)
- da** Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur (EU-OSHA, Bilbao)
- de** Europäische Agentur für Sicherheit und Gesundheitsschutz am Arbeitsplatz (EU-OSHA, Bilbao)
- et** Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Amet (EU-OSHA, Bilbao)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA, Μπιλμπάο)
- en** European Agency for Safety and Health at Work (EU-OSHA, Bilbao)
- fr** Agence européenne pour la sécurité et la santé au travail (EU-OSHA, Bilbao)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht agus Sláinte ag an Obair (EU-OSHA, Bilbao)
- hr** Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA, Bilbao)
- it** Agenzia europea per la sicurezza e la salute sul lavoro (EU-OSHA, Bilbao)
- lv** Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra (EU-OSHA, Bilbao)
- lt** Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra (EU-OSHA, Bilbao)
- hu** Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA, Bilbao)
- mt** l-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà u s-Saħħa fuq il-Post tax-Xogħol (EU-OSHA, Bilbao)
- nl** Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (EU-OSHA, Bilbao)
- pl** Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA, Bilbao)
- pt** Agência Europeia para a Segurança e a Saúde no Trabalho (EU-OSHA, Bilbao)
- ro** Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA, Bilbao)
- sk** Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA, Bilbao)
- sl** Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA, Bilbao)
- fi** Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA, Bilbao)
- sv** Europeiska arbetsmiljöbyrån (EU-Osha, Bilbao)

Europska akademija za sigurnost i obranu

- bg** Европейски колеж по сигурност и отбрана (ЕККО, Брюксел)
- es** Escuela Europea de Seguridad y Defensa (EESD, Bruselas)
- cs** Evropská bezpečnostní a obranná škola (EBOŠ, Brusel)
- da** Det Europæiske Sikkerheds- og Forsvarsakademi (ESDC, Bruxelles)
- de** Europäisches Sicherheits- und Verteidigungskolleg (ESVK, Brüssel)
- et** Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledž (ESDC, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Ακαδημία Ασφάλειας και Άμυνας (EAAA, Βρυξέλλες)
- en** European Security and Defence College (ESDC, Brussels)
- fr** Collège européen de sécurité et de défense (CESD, Bruxelles)
- ga** Coláiste Eorpach um Shlándáil agus um Chosaint (ESDC, an Bhruiséil)
- hr** Europska akademija za sigurnost i obranu (EASO, Bruxelles)
- it** Accademia europea per la sicurezza e la difesa (AESD, Bruxelles)
- lv** Eiropas Drošības un aizsardzības koledža (EDAK, Brisele)
- lt** Europos saugumo ir gynybos koledžas (ESGK, Briuselis)
- hu** Európai Biztonsági és Védelmi Főiskola (EBVF, Brüsszel)
- mt** Il-Kulleġġ Ewropew ta' Sigurtà u ta' Difiza (KESD, Brussell)
- nl** Europese Veiligheids- en defensieacademie (EVDA, Brussel)
- pl** Europejskie Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony (EKBiO, Bruksela)
- pt** Academia Europeia de Segurança e Defesa (AESD, Bruxelas)
- ro** Colegiul European de Securitate și Apărare (CESA, Bruxelles)
- sk** Európska akadémia bezpečnosti a obrany (EABO, Brusel)
- sl** Evropska akademija za varnost in obrambo (EAVO, Bruselj)
- fi** Euroopan turvallisuu- ja puolustusakatemia (ETPA, Bryssel)
- sv** Europeiska säkerhets- och försvarsakademin (Esfa, Bryssel)

Europska investicijska banka

- bg** Европейска инвестиционна банка (ЕИБ, Люксембург)
- es** Banco Europeo de Inversiones (BEI, Luxemburgo)
- cs** Evropská investiční banka (EIB, Lucemburk)
- da** Den Europæiske Investeringsbank (EIB, Luxembourg)
- de** Europäische Investitionsbank (EIB, Luxemburg)
- et** Euroopa Investeeringispank (EIP, Luxembourg)
- el** Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ, Λουξεμβούργο)
- en** European Investment Bank (EIB, Luxembourg)
- fr** Banque européenne d'investissement (BEI, Luxembourg)
- ga** an Banc Eorpach Infheistíochta (BEI, Lucsamburg)
- hr** Europska investicijska banka (EIB, Luxembourg)
- it** Banca europea per gli investimenti (BEI, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Investīciju banka (EIB, Luksemburga)
- lt** Europos investicijų bankas (EIB, Liuksemburgas)
- hu** Európai Beruházási Bank (EBB, Luxembourg)
- mt** il-Bank Ewropew tal-Investment (BEI, il-Lussemburgu)
- nl** Europese Investeringsbank (EIB, Luxemburg)
- pl** Europejski Bank Inwestycyjny (EBI, Luksemburg)
- pt** Banco Europeu de Investimento (BEI, Luxemburgo)
- ro** Banca Europeană de Investiții (BEI, Luxemburg)
- sk** Európska investičná banka (EIB, Luxemburg)
- sl** Evropska investicijska banka (EIB, Luxembourg)
- fi** Euroopan investointipankki (EIP, Luxemburg)
- sv** Europeiska investeringsbanken (EIB, Luxemburg)

Europska izvršna agencija za istraživanje

- bg** Европейска изпълнителна агенция за научни изследвания (REA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva Europea de Investigación (REA, Bruselas)
- cs** Evropská výkonná agentura pro výzkum (REA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forvaltningsorgan for Forskning (REA, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für die Forschung (REA, Brüssel)
- et** Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (REA, Βρυξέλλες)
- en** European Research Executive Agency (REA, Brussels)
- fr** Agence exécutive européenne pour la recherche (REA, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um Thaighde (REA, an Bhruiséil)
- hr** Europska izvršna agencija za istraživanje (REA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva europea per la ricerca (REA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Pētniecības izpildaģentūra (REA, Brisele)
- lt** Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga (REA, Briuselis)
- hu** Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség (REA, Brüsszel)
- mt** l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għar-Riċerka (REA, Brussell)
- nl** Europees Uitvoerend Agentschap onderzoek (REA, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych (REA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução Europeia da Investigação (REA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă Europeană pentru Cercetare (REA, Bruxelles)
- sk** Európska výkonná agentúra pre výskum (REA, Brusel)
- sl** Evropska izvajalska agencija za raziskave (REA, Bruselj)
- fi** Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto (REA, Bryssel)
- sv** Europeiska genomförandeorganet för forskning (REA, Bryssel)

Europska izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš

- bg** Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда (CINEA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva Europea de Clima, Infraestructuras y Medio Ambiente (CINEA, Bruselas)
- cs** Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forvaltningsorgan for Klima, Infrastruktur og Miljø (CINEA, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für Klima, Infrastruktur und Umwelt (CINEA, Brüssel)
- et** Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet (CINEA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA, Βρυξέλλες)
- en** European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA, Brussels)
- fr** Agence exécutive européenne pour le climat, les infrastructures et l'environnement (CINEA, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um an Aeráid, onneagar agus Comhshaol (CINEA, an Bhruiséil)
- hr** Europska izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva europea per il clima, l'infrastruttura e l'ambiente (CINEA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra (CINEA, Brisele)
- lt** Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga (CINEA, Briuselis)
- hu** Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség (CINEA, Brüsszel)
- mt** l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Klima, għall-Infrastruttura u għall-Ambjent (CINEA, Brussell)
- nl** Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu (Cinea, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Wykonawcza ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska (CINEA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução Europeia do Clima, das Infraestruturas e do Ambiente (CINEA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură și Mediu (CINEA, Bruxelles)
- sk** Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie (CINEA, Brusel)
- sl** Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje (CINEA, Bruselj)
- fi** Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto (CINEA, Bryssel)
- sv** Europeiska genomförandeorganet för klimat, infrastruktur och miljö (Cinea, Bryssel)

Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu

- bg** Европейска изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva Europea de Educación y Cultura (EACEA, Bruselas)
- cs** Evropská výkonná agentura pro vzdělávání a kulturu (EACEA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für Bildung und Kultur (EACEA, Brüssel)
- et** Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet (EACEA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA, Βρυξέλλες)
- en** European Education and Culture Executive Agency (EACEA, Brussels)
- fr** Agence exécutive européenne pour l'éducation et la culture (EACEA, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um Oideachas agus Cultúr (EACEA, an Bhruiséil)
- hr** Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva europea per l'istruzione e la cultura (EACEA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra (EACEA, Brisele)
- lt** Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga (EACEA, Briuselis)
- hu** Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA, Brüsszel)
- mt** l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Edukazzjoni u għall-Kultura (EACEA, Brussell)
- nl** Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução Europeia da Educação e da Cultura (EACEA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă Europeană pentru Educație și Cultură (EACEA, Bruxelles)
- sk** Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru (EACEA, Brusel)
- sl** Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA, Bruselj)
- fi** Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA, Bryssel)
- sv** Europeiska genomförandeorganet för utbildning och kultur (Eacea, Bryssel)

Europska izvršna agencija za zdravlje i digitalno gospodarstvo

- bg** Европейска изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията (HADEA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva Europea en los ámbitos de la Salud y Digital (HADEA, Bruselas)
- cs** Evropská výkonná agentura pro zdraví a digitální oblast (HADEA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forvaltningsorgan for Sundhed og **det** Digitale Område (HADEA, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für Gesundheit und Digitales (HADEA, Brüssel)
- et** Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet (HADEA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HADEA, Βρυξέλλες)
- en** European Health and Digital Executive Agency (HADEA, Brussels)
- fr** Agence exécutive européenne pour la santé et le numérique (HADEA, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um an tSláinte agus an Digitiú (HADEA, an Bhruiséil)
- hr** Europska izvršna agencija za zdravlje i digitalno gospodarstvo (HADEA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva europea per la salute e il digitale (HADEA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra (HADEA, Brisele)
- lt** Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga (HADEA, Briuselis)
- hu** Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség (HADEA, Brüsszel)
- mt** l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għas-Saħħa u għall-Qasam Digitali (HADEA, Brussell)
- nl** Europees Uitvoerend Agentschap voor gezondheid en digitaal beleid (Hadea, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Cyfryzacji (HADEA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução Europeia da Saúde e do Digital (HADEA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital (HADEA, Bruxelles)
- sk** Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu (HADEA, Brusel)
- sl** Evropska izvajalska agencija za zdravje in digitalno tehnologijo (HADEA, Bruselj)
- fi** Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto (HADEA, Bryssel)
- sv** Europeiska genomförandeorganet för hälsofrågor och digitala frågor (Hadea, Bryssel)

Europska komisija

- bg** Европейска комисия (Брюксел)
- es** Comisión Europea (Bruselas)
- cs** Evropská komise (Brusel)
- da** Europa-Kommissionen (Bruxelles)
- de** Europäische Kommission (Brüssel)
- et** Euroopa Komisjon (Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Βρυξέλλες)
- en** European Commission (Brussels)
- fr** Commission européenne (Bruxelles)
- ga** an Coimisiún Eorpach (an Bhruiséil)
- hr** Europska komisija (Bruxelles)
- it** Commissione europea (Bruxelles)
- lv** Eiropas Komisija (Brisele)
- lt** Europos Komisija (Briuselis)
- hu** Európai Bizottság (Brüsszel)
- mt** il-Kummissjoni Ewropea (Brussell)
- nl** Europese Commissie (Brussel)
- pl** Komisja Europejska (Bruksela)
- pt** Comissão Europeia (Bruxelas)
- ro** Comisia Europeană (Bruxelles)
- sk** Európska komisia (Brusel)
- sl** Evropska komisija (Bruselj)
- fi** Euroopan komissio (Bryssel)
- sv** Europeiska kommissionen (Bryssel)

Europska obrambena agencija

- bg** Европейска агенция по отбрана (EDA, Брюксел)
- es** Agencia Europea de Defensa (AED, Bruselas)
- cs** Evropská obranná agentura (EDA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA, Bruxelles)
- de** Europäische Verteidigungsagentur (EVA, Brüssel)
- et** Euroopa Kaitseagentuur (EDA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας (EOA, Βρυξέλλες)
- en** European Defence Agency (EDA, Brussels)
- fr** Agence européenne de défense (AED, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um Chosaint (GEC, an Bhruiséil)
- hr** Europska obrambena agencija (EDA, Bruxelles)
- it** Agenzia europea per la difesa (AED, Bruxelles)
- lv** Eiropas Aizsardzības aģentūra (EAA, Brisele)
- lt** Europos gynybos agentūra (EGA, Briuselis)
- hu** Európai Védelmi Ügynökség (EDA, Brüsszel)
- mt** l-Aġenzija Ewropea għad-Difiża (AED, Brussell)
- nl** Europees Defensieagentschap (EDA, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Obrony (EDA, Bruksela)
- pt** Agência Europeia de Defesa (AED, Bruxelas)
- ro** Agenția Europeană de Apărare (AEA, Bruxelles)
- sk** Európska obranná agentúra (EDA, Brusel)
- sl** Evropska obrambna agencija (EDA, Bruselj)
- fi** Euroopan puolustusvirasto (Bryssel)
- sv** Europeiska försvarsbyrån (Bryssel)

Europska služba za vanjsko djelovanje

- bg** Европейска служба за външна дейност (ЕСВД, Брюксел)
- es** Servicio Europeo de Acción Exterior (SEAE, Bruselas)
- cs** Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ, Brusel)
- da** Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (Bruxelles)
- de** Europäischer Auswärtiger Dienst (EAD, Brüssel)
- et** Euroopa välisteenistus (Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ, Βρυξέλλες)
- en** European External Action Service (EEAS, Brussels)
- fr** Service européen pour l'action extérieure (SEAE, Bruxelles)
- ga** an tSeirbhís Eorpach Gníomhaíochta Seachtraí (SEGS, an Bhruiséil)
- hr** Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD, Bruxelles)
- it** Servizio europeo per l'azione esterna (SEAE, Bruxelles)
- lv** Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD, Brisele)
- lt** Europos išorės veiksmy tarnyba (EIVT, Briuselis)
- hu** Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ, Brüsszel)
- mt** is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE, Brussell)
- nl** Europese Dienst voor extern optreden (EDEO, Brussel)
- pl** Europejska Służba Działañ Zewnętrznych (ESDZ, Bruksela)
- pt** Serviço Europeu para a Ação Externa (SEAE, Bruxelas)
- ro** Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE, Bruxelles)
- sk** Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ, Brusel)
- sl** Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD, Bruselj)
- fi** Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH, Bryssel)
- sv** Europeiska utrikestjänsten (Bryssel)

Europska središnja banka

- bg** Европейска централна банка (ЕЦБ, Франкфурт на Майн)
- es** Banco Central Europeo (BCE, Fráncfort del Meno)
- cs** Evropská centrální banka (ECB, Frankfurt nad Mohanem)
- da** Den Europæiske Centralbank (ECB, Frankfurt am Main)
- de** Europäische Zentralbank (EZB, Frankfurt am Main)
- et** Euroopa Keskpank (EKP, Frankfurt Maini ääres)
- el** Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ, Φρανκφούρτη)
- en** European Central Bank (ECB, Frankfurt am Main)
- fr** Banque centrale européenne (BCE, Francfort-sur-le-Main)
- ga** an Banc Ceannais Eorpach (BCE, Frankfurt am Main)
- hr** Europska središnja banka (ESB, Frankfurt na Majni)
- it** Banca centrale europea (BCE, Francoforte sul Meno)
- lv** Eiropas Centrālā banka (ECB, Frankfurte pie Mainas)
- lt** Europos Centrinis Bankas (ECB, Frankfortas prie Maino)
- hu** Európai Központi Bank (EKB, Frankfurt am Main)
- mt** il-Bank Ċentrali Ewropew (BĊE, Frankfurt am Main)
- nl** Europese Centrale Bank (ECB, Frankfurt am Main)
- pl** Europejski Bank Centralny (EBC, Frankfurt nad Menem)
- pt** Banco Central Europeu (BCE, Frankfurt am Main)
- ro** Banca Centrală Europeană (BCE, Frankfurt pe Main)
- sk** Európska centrálna banka (ECB, Frankfurt nad Mohanom)
- sl** Evropska centralna banka (ECB, Frankfurt na Majni)
- fi** Euroopan keskuspankki (EKP, Frankfurt am Main)
- sv** Europeiska centralbanken (ECB, Frankfurt am Main)

Europska škola za javnu upravu

- bg** Европейско училище по администрация (EUSA, Брюксел)
- es** Escuela Europea de Administración (EUSA, Bruselas)
- cs** Evropská správní škola (EUSA, Brusel)
- da** Den Europæiske Forvaltningsskole (EUSA, Bruxelles)
- de** Europäische Verwaltungsakademie (EUSA, Brüssel)
- et** Euroopa Haldusjuhtimise Kool (EUSA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (EUSA, Βρυξέλλες)
- en** European School of Administration (EUSA, Brussels)
- fr** École européenne d'administration (EUSA, Bruxelles)
- ga** an Scoil Riaracháin Eorpach (EUSA, an Bhruiséil)
- hr** Europska škola za javnu upravu (EUSA, Bruxelles)
- it** Scuola europea di amministrazione (EUSA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Administrācijas skola (EUSA, Brisele)
- lt** Europos viešojo administravimo mokykla (EUSA, Briuselis)
- hu** Európai Közigazgatási Iskola (EUSA, Brüsszel)
- mt** I-Iskola Ewropea tal-Amministrazzjoni (EUSA, Brussell)
- nl** Europese Bestuursschool (EUSA, Brussel)
- pl** Europejska Szkoła Administracji (EUSA, Bruksela)
- pt** Escola Europeia de Administração (EUSA, Bruxelas)
- ro** Școala Europeană de Administrație (EUSA, Bruxelles)
- sk** Európska škola verejnej správy (EUSA, Brusel)
- sl** Evropska šola za upravo (EUSA, Bruselj)
- fi** Euroopan unionin henkilöstökoulutuskeskus (EUSA, Bryssel)
- sv** Europeiska förvaltningsskolan (Eusa, Bryssel)

Europska unija

- bg** Европейски съюз (EC)
- es** Unión Europea (UE)
- cs** Evropská unie (EU)
- da** Den Europæiske Union (EU)
- de** Europäische Union (EU)
- et** Euroopa Liit (EL)
- el** Ευρωπαϊκή Ένωση (EE)
- en** European Union (EU)
- fr** Union européenne (UE)
- ga** an tAontas Eorpach (AE)
- hr** Europska unija (EU)
- it** Unione europea (UE)
- lv** Eiropas Savienība (ES)
- lt** Europos Sąjunga (ES)
- hu** Európai Unió (EU)
- mt** I-Unjoni Ewropea (UE)
- nl** Europese Unie (EU)
- pl** Unia Europejska (UE)
- pt** União Europeia (UE)
- ro** Uniunea Europeană (UE)
- sk** Európska únia (EÚ)
- sl** Evropska unija (EU)
- fi** Euroopan unioni (EU)
- sv** Europeiska unionen (EU)

Europska zaklada za osposobljavanje

- bg** Европейска фондация за обучение (ETF, Торино)
- es** Fundación Europea de Formación (ETF, Turín)
- cs** Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF, Turín)
- da** Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut (ETF, Torino)
- de** Europäische Stiftung für Berufsbildung (ETF, Turin)
- et** Euroopa Koolitusfond (ETF, Torino)
- el** Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF, Τορίνο)
- en** European Training Foundation (ETF, Turin)
- fr** Fondation européenne pour la formation (ETF, Turin)
- ga** an Foras Eorpach Oiliúna (ETF, Torino)
- hr** Europska zaklada za osposobljavanje (ETF, Torino)
- it** Fondazione europea per la formazione (ETF, Torino)
- lv** Eiropas Izglītības fonds (ETF, Turīna)
- lt** Europos mokymo fondas (ETF, Turinas)
- hu** Európai Képzési Alapítvány (ETF, Torino)
- mt** il-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ (ETF, Turin)
- nl** Europese Stichting voor opleiding (ETF, Turijn)
- pl** Europejska Fundacja Kształcenia (ETF, Turyn)
- pt** Fundação Europeia para a Formação (ETF, Turim)
- ro** Fundația Europeană de Formare (ETF, Torino)
- sk** Európska nadácia pre odborné vzdelávanie (ETF, Turín)
- sl** Evropska fundacija za usposabljanje (ETF, Torino)
- fi** Euroopan koulutussäätiö (ETF, Torino)
- sv** Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen (ETF, Turin)

Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta

- bg** Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound, Дъблин)
- es** Fundación Europea para la Mejora de las Condiciones de Vida y de Trabajo (Eurofound, Dublín)
- cs** Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound, Dublin)
- da** Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Eurofound, Dublin)
- de** Europäische Stiftung zur Verbesserung der Lebens- und Arbeitsbedingungen (Eurofound, Dublin)
- et** Euroopa Elu- ja Tööttingimuste Parandamise Sihtasutus (Eurofound, Dublin)
- el** Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound, Δουβλίνο)
- en** European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound, Dublin)
- fr** Fondation européenne pour l'amélioration des conditions de vie et de travail (Eurofound, Dublin)
- ga** an Foras Eorpach chun Dálaí Maireachtála agus Oibre a Fheabhsú (Eurofound, Baile Átha Cliath)
- hr** Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta (Eurofound, Dublin)
- it** Fondazione europea per il miglioramento delle condizioni di vita e di lavoro (Eurofound, Dublino)
- lv** Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds (Eurofound, Dublina)
- lt** Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (Eurofound, Dublinas)
- hu** Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound, Dublin)
- mt** il-Fondazzjoni Ewropea għat-Titjib tal-Kondizzjonijiet tal-Ħajja u tax-Xogħol (Eurofound, Dublin)
- nl** Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden (Eurofound, Dublin)
- pl** Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound, Dublin)
- pt** Fundação Europeia para a Melhoria das Condições de Vida e de Trabalho (Eurofound, Dublin)
- ro** Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound, Dublin)
- sk** Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound, Dublin)
- sl** Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound, Dublin)
- fi** Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound, Dublin)
- sv** Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound, Dublin)

Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama

- bg** Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомании (ЕЦМНН, Лисабон)
- es** Observatorio Europeo de las Drogas y las Toxicomanías (OEDT, Lisboa)
- cs** Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA, Lisabon)
- da** Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EMCDDA, Lissabon)
- de** Europäische Beobachtungsstelle für Drogen und Drogensucht (EBDD, Lissabon)
- et** Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA, Lissabon)
- el** Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ, Λισαβόνα)
- en** European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA, Lisbon)
- fr** Observatoire européen des drogues et des toxicomanies (OEDT, Lisbonne)
- ga** an Lárionad Faireacháin Eorpach um Dhrugaí agus um Andúil i nDrugaí (EMCDDA, Liospóin)
- hr** Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA, Lisabon)
- it** Osservatorio europeo delle droghe e delle tossicodipendenze (OEDT, Libona)
- lv** Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs (EMCDDA, Lisabona)
- lt** Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (ENNSC, Lisabona)
- hu** A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA, Lisszabon)
- mt** iċ-Ċentru Ewropew għall-Monitoraġġ tad-Droga u d-Dipendenza fuq id-Droga (EMCDDA, Liżbona)
- nl** Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EWDD, Lissabon)
- pl** Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA, Lizbona)
- pt** Observatório Europeu da Droga e da Toxicodependência (OEDT, Lisboa)
- ro** Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT, Lisabona)
- sk** Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA, Lisabon)
- sl** Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami (EMCDDA, Lizbona)
- fi** Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus (EMCDDA, Lissabon)
- sv** Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECNN, Lissabon)

Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja

- bg** Европейски център за развитие на професионалното обучение (Cedefop, Солун)
- es** Centro Europeo para el Desarrollo de la Formación Profesional (Cedefop, Salónica)
- cs** Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop, Soluň)
- da** Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse (Cedefop, Thessaloniki)
- de** Europäisches Zentrum für die Förderung der Berufsbildung (Cedefop, Thessaloniki)
- et** Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop, Thessaloníki)
- el** Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop, Θεσσαλονίκη)
- en** European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop, Thessaloniki)
- fr** Centre européen pour le développement de la formation professionnelle (Cedefop, Thessalonique)
- ga** an Lárionad Eorpach um Fhorbairt na Gairmoiliúna (Cedefop, Thessaloniki)
- hr** Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja (Cedefop, Solun)
- it** Centro europeo per lo sviluppo della formazione professionale (Cedefop, Salonicco)
- lv** Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs (Cedefop, Saloniki)
- lt** Europos profesinio mokymo plėtros centras (Cedefop, Salonikai)
- hu** Európai Szakképzésfejlesztési Központ (Cedefop, Thessaloníki)
- mt** iċ-Ċentru Ewropew għall-Iżvilupp ta' Taħriġ Vokazzjonali (Cedefop, Salonka)
- nl** Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop, Thessaloniki)
- pl** Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop, Saloniki)
- pt** Centro Europeu para o Desenvolvimento da Formação Profissional (Cedefop, Salónica)
- ro** Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale (Cedefop, Salonic)
- sk** Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop, Solún)
- sl** Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop, Solun)
- fi** Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop, Thessaloniki)
- sv** Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop, Thessaloniki)

Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti

- bg** Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC, Стокхолм)
- es** Centro Europeo para la Prevención y el Control de las Enfermedades (ECDC, Estocolmo)
- cs** Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemoci (ECDC, Stockholm)
- da** Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC, Stockholm)
- de** Europäisches Zentrum für die Prävention und die Kontrolle von Krankheiten (ECDC, Stockholm)
- et** Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC, Stockholm)
- el** Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC, Στοκχόλμη)
- en** European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC, Stockholm)
- fr** Centre européen de prévention et de contrôle des maladies (ECDC, Stockholm)
- ga** an Lárionad Eorpach um Ghalair a Chosc agus a Rialú (ECDC, Stóciólm)
- hr** Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC, Stockholm)
- it** Centro europeo per la prevenzione e il controllo delle malattie (ECDC, Stoccolma)
- lv** Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC, Stokholma)
- lt** Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ECDC, Stokholmas)
- hu** Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC, Stockholm)
- mt** iċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard (ECDC, Stokkolma)
- nl** Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC, Stockholm)
- pl** Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC, Sztokholm)
- pt** Centro Europeu de Prevenção e Controlo das Doenças (ECDC, Estocolmo)
- ro** Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC, Stockholm)
- sk** Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC, Štokholm)
- sl** Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC, Stockholm)
- fi** Euroopan tautienhälsy- ja -valvontakeskus (ECDC, Tukholma)
- sv** Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC, Stockholm)

Europski gospodarski i socijalni odbor

- bg** Европейски икономически и социален комитет (ЕИСК, Брюксел)
- es** Comité Económico y Social Europeo (CESE, Bruselas)
- cs** Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV, Brusel)
- da** Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU, Bruxelles)
- de** Europäischer Wirtschafts- und Sozialausschuss (EWSA, Brüssel)
- et** Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ, Βρυξέλλες)
- en** European Economic and Social Committee (EESC, Brussels)
- fr** Comité économique et social européen (CESE, Bruxelles)
- ga** Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa (CESE, an Bhruiséil)
- hr** Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO, Bruxelles)
- it** Comitato economico e sociale europeo (CESE, Bruxelles)
- lv** Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK, Brisele)
- lt** Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK, Briuselis)
- hu** Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB, Brüsszel)
- mt** il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE, Brussell)
- nl** Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC, Brussel)
- pl** Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES, Bruksela)
- pt** Comité Económico e Social Europeu (CESE, Bruxelas)
- ro** Comitetul Economic și Social European (CESE, Bruxelles)
- sk** Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV, Brusel)
- sl** Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO, Bruselj)
- fi** Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK, Bryssel)
- sv** Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK, Bryssel)

Europski institut za inovacije i tehnologiju

- bg** Европейски институт за иновации и технологии (EIT, Будапеща)
- es** Instituto Europeo de Innovación y Tecnología (EIT, Budapest)
- cs** Evropský inovační a technologický institut (EIT, Budapešť)
- da** Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT, Budapest)
- de** Europäisches Innovations- und Technologieinstitut (EIT, Budapest)
- et** Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (EIT, Budapest)
- el** Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT, Βουδαπέστη)
- en** European Institute of Innovation and Technology (EIT, Budapest)
- fr** Institut européen d'innovation et de technologie (EIT, Budapest)
- ga** an Institiúid Eorpach um Nuálaíocht agus Teicneolaíocht (EIT, Búdapeist)
- hr** Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT, Budimpešta)
- it** Istituto europeo di innovazione e tecnologia (EIT, Budapest)
- lv** Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT, Budapešta)
- lt** Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT, Budapeštas)
- hu** Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT, Budapest)
- mt** l-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT, Budapest)
- nl** Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT, Boedapest)
- pl** Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT, Budapeszt)
- pt** Instituto Europeu de Inovação e Tecnologia (EIT, Budapeste)
- ro** Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT, Budapesta)
- sk** Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT, Budapešť)
- sl** Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT, Budimpešta)
- fi** Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT, Budapest)
- sv** Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT, Budapest)

Europski institut za ravnopravnost spolova

- bg** Европейски институт за равенство между половете (EIGE, Вилнюс)
- es** Instituto Europeo de la Igualdad de Género (EIGE, Vilna)
- cs** Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE, Vilnius)
- da** Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE, Vilnius)
- de** Europäisches Institut für Gleichstellungsfragen (EIGE, Vilnius)
- et** Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE, Vilnius)
- el** Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE, Βίλνιους)
- en** European Institute for Gender Equality (EIGE, Vilnius)
- fr** Institut européen pour l'égalité entre les hommes et les femmes (EIGE, Vilnius)
- ga** an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne (EIGE, Vilnias)
- hr** Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE, Vilnius)
- it** Istituto europeo per l'uguaglianza di genere (EIGE, Vilnius)
- lv** Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (EIGE, Viļņa)
- lt** Europos lyčių lygybės institutas (EIGE, Vilnius)
- hu** A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE, Vilnius)
- mt** l-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi (EIGE, Vilnius)
- nl** Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE, Vilnius)
- pl** Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE, Wilno)
- pt** Instituto Europeu para a Igualdade de Género (EIGE, Vilnius)
- ro** Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE, Vilnius)
- sk** Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (EIGE, Vilnius)
- sl** Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE, Vilna)
- fi** Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE, Vilna)
- sv** Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE, Vilnius)

Europski investicijski fond

- bg** Европейски инвестиционен фонд (ЕИФ, Люксембург)
- es** Fondo Europeo de Inversiones (FEI, Luxemburgo)
- cs** Evropský investiční fond (EIF, Lucemburk)
- da** Den Europæiske Investeringsfond (EIF, Luxembourg)
- de** Europäischer Investitionsfonds (EIF, Luxemburg)
- et** Euroopa Investeerimisfond (EIF, Luxembourg)
- el** Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ, Λουξεμβούργο)
- en** European Investment Fund (EIF, Luxembourg)
- fr** Fonds européen d'investissement (FEI, Luxembourg)
- ga** an Ciste Eorpach Infheistíochta (Lucsamburg)
- hr** Europski investicijski fond (Luxembourg)
- it** Fondo europeo per gli investimenti (FEI, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Investīciju fonds (EIF, Luksemburga)
- lt** Europos investicijų fondas (EIF, Liuksemburgas)
- hu** Európai Beruházási Alap (EBA, Luxembourg)
- mt** il-Fond Ewropew tal-Investment (FEI, il-Lussemburgu)
- nl** Europees Investeringsfonds (EIF, Luxemburg)
- pl** Europejski Fundusz Inwestycyjny (Luksemburg)
- pt** Fundo Europeu de Investimento (FEI, Luxemburgo)
- ro** Fondul European de Investiții (FEI, Luxemburg)
- sk** Európsky investičný fond (Luxemburg)
- sl** Evropski investicijski sklad (EIS, Luxembourg)
- fi** Euroopan investointirahasto (EIR, Luxemburg)
- sv** Europeiska investeringsfonden (EIF, Luxemburg)

Europski nadzornik za zaštitu podataka

- bg** Европейски надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД, Брюксел)
- es** Supervisor Europeo de Protección de Datos (SEPD, Bruselas)
- cs** evropský inspektor ochrany údajů (EIOÚ, Brusel)
- da** Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS, Bruxelles)
- de** Europäischer Datenschutzbeauftragter (EDSB, Brüssel)
- et** Euroopa Andmekaitseinspektor (Brüssel)
- el** Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ, Βρυξέλλες)
- en** European Data Protection Supervisor (EDPS, Brussels)
- fr** Contrôleur européen de la protection des données (CEPD, Bruxelles)
- ga** an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí (MECS, an Bhruiséil)
- hr** Europski nadzornik za zaštitu podataka (ENZP, Bruxelles)
- it** Garante europeo della protezione dei dati (GEPD, Bruxelles)
- lv** Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU, Brisele)
- lt** Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (EDAPP, Briuselis)
- hu** európai adatvédelmi biztos (Brüsszel)
- mt** il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (KEPD, Brussell)
- nl** Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS, Brussel)
- pl** Europejski Inspektor Ochrony Danych (EIOD, Bruksela)
- pt** Autoridade Europeia para a Proteção de Dados (AEPD, Bruxelas)
- ro** Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD, Bruxelles)
- sk** európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (EDPS, Brusel)
- sl** Evropski nadzornik za varstvo podatkov (ENVP, Bruselj)
- fi** Euroopan tietosuojavaltuutettu (Bryssel)
- sv** Europeiska datatillsynsmannen (Bryssel)

Europski odbor regija

- bg** Европейски комитет на регионите (КР, Брюксел)
- es** Comité Europeo de las Regiones (CDR, Bruselas)
- cs** Evropský výbor regionů (VR, Brusel)
- da** Det Europæiske Regionsudvalg (RU, Bruxelles)
- de** Europäischer Ausschuss der Regionen (AdR, Brüssel)
- et** Euroopa Regioonide Komitee (RK, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ, Βρυξέλλες)
- en** European Committee of the Regions (CoR, Brussels)
- fr** Comité européen des régions (CdR, Bruxelles)
- ga** Coiste Eorpach na Réigiún (an Bhruiséil)
- hr** Europski odbor regija (OR, Bruxelles)
- it** Comitato europeo delle regioni (CdR, Bruxelles)
- lv** Eiropas Reģionu komiteja (RK, Brisele)
- lt** Europos regionų komitetas (RK, Briuselis)
- hu** Régiók Európai Bizottsága (RB, Brüsszel)
- mt** il-Kumitat Ewropew tar-Reġjuni (KtR, Brussell)
- nl** Europees Comité van de Regio's (CvdR, Brussel)
- pl** Europejski Komitet Regionów (KR, Bruksela)
- pt** Comité das Regiões Europeu (CR, Bruxelas)
- ro** Comitetul European al Regiunilor (CoR, Bruxelles)
- sk** Európsky výbor regiónov (VR, Brusel)
- sl** Evropski odbor regij (OR, Bruselj)
- fi** Euroopan alueiden komitea (AK, Bryssel)
- sv** Europeiska regionkommittén (ReK, Bryssel)

Europski odbor za zaštitu podataka

- bg** Европейски комитет по защита на данните (Брюксел)
- es** Comité Europeo de Protección de Datos (CEPD, Bruselas)
- cs** Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (EDPB, Brusel)
- da** Det Europæiske Databeskyttelsesråd (Bruxelles)
- de** Europäischer Datenschutzausschuss (EDSA, Brüssel)
- et** Euroopa Andmekaitse nõukogu (Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ, Βρυξέλλες)
- en** European Data Protection Board (EDPB, Brussels)
- fr** Comité européen de la protection des données (Bruxelles)
- ga** an Bord Eorpach um Chosaint Sonraí (EDPB, an Bhruiséil)
- hr** Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB, Bruxelles)
- it** Comitato europeo per la protezione dei dati (EDPB, Bruxelles)
- lv** Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAK, Brisele)
- lt** Europos duomenų apsaugos valdyba (Briuselis)
- hu** Európai Adatvédelmi Testület (Brüsszel)
- mt** il-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (EDPB, Brussell)
- nl** Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB, Brussel)
- pl** Europejska Rada Ochrony Danych (EROD, Bruksela)
- pt** Comité Europeu para a Proteção de Dados (CEPD, Bruxelas)
- ro** Comitetul European pentru Protecția Datelor (CEPD, Bruxelles)
- sk** Európsky výbor pre ochranu údajov (EDPB, Brusel)
- sl** Evropski odbor za varstvo podatkov (EOVP, Bruselj)
- fi** Euroopan tietosuojaneuvosto (Bryssel)
- sv** Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB, Bryssel)

Europski ombudsman

- bg** Европейски омбудсман (Страсбург)
- es** Defensor del Pueblo Europeo (Estrasburgo)
- cs** evropský veřejný ochránce práv (Štrasburk)
- da** Den Europæiske Ombudsmand (Strasbourg)
- de** Europäischer Bürgerbeauftragter (Straßburg)
- et** Euroopa Ombudsman (Strasbourg)
- el** Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής (Στρασβούργο)
- en** European Ombudsman (Strasbourg)
- fr** Médiateur européen (Strasbourg)
- ga** an tOmbudsman Eorpach (Strasbourg)
- hr** Europski ombudsman (Strasbourg)
- it** Mediatore europeo (Strasburgo)
- lv** Eiropas Ombuds (Strasbūra)
- lt** Europos ombudsmenas (Strasbūras)
- hu** európai ombudsman (Strasbourg)
- mt** l-Ombudsman Ewropew (Strasburgu)
- nl** Europese Ombudsman (Straatsburg)
- pl** Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich (Strasburg)
- pt** Provedor de Justiça Europeu (Estrasburgo)
- ro** Ombudsmanul European (Strasbourg)
- sk** európsky ombudsman (Štrasburg)
- sl** Evropski varuh človekovih pravic (Strasbourg)
- fi** Euroopan oikeusasiamies (Strasbourg)
- sv** Europeiska ombudsmannen (Strasbourg)

Europski parlament

- bg** Европейски парламент (ЕП, Страсбург)
- es** Parlamento Europeo (PE, Estrasburgo)
- cs** Evropský parlament (EP, Štrasburk)
- da** Europa-Parlamentet (Strasbourg)
- de** Europäisches Parlament (EP, Straßburg)
- et** Euroopa Parlament (EP, Strasbourg)
- el** Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ, Στρασβούργο)
- en** European Parliament (EP, Strasbourg)
- fr** Parlement européen (PE, Strasbourg)
- ga** Parlaimint na hEorpa (PE, Strasbourg)
- hr** Europski parlament (EP, Strasbourg)
- it** Parlamento europeo (PE, Strasburgo)
- lv** Eiropas Parlaments (EP, Strasbūra)
- lt** Europos Parlamentas (EP, Strasbūras)
- hu** Európai Parlament (EP, Strasbourg)
- mt** il-Parlament Ewropew (PE, Strasburgu)
- nl** Europees Parlement (EP, Straatsburg)
- pl** Parlament Europejski (PE, Strasburg)
- pt** Parlamento Europeu (PE, Estrasburgo)
- ro** Parlamentul European (PE, Strasbourg)
- sk** Európsky parlament (EP, Štrasburg)
- sl** Evropski parlament (EP, Strasbourg)
- fi** Euroopan parlamentti (EP, Strasbourg)
- sv** Europaparlamentet (EP, Strasbourg)

Europski revizorski sud

- bg** Европейска сметна палата (Люксембург)
- es** Tribunal de Cuentas Europeo (Luxemburgo)
- cs** Evropský účetní dvůr (EÚD, Lucemburk)
- da** Den Europæiske Revisionsret (Luxembourg)
- de** Europäischer Rechnungshof (Luxemburg)
- et** Euroopa Kontrollikoda (Luxembourg)
- el** Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (Λουξεμβούργο)
- en** European Court of Auditors (ECA, Luxembourg)
- fr** Cour des comptes européenne (Luxembourg)
- ga** Cúirt Iniúchóirí na hEorpa (Lucsamburg)
- hr** Europski revizorski sud (Luxembourg)
- it** Corte dei conti europea (Lussemburgo)
- lv** Eiropas Revīzijas palāta (Luksemburga)
- lt** Europos Audito Rūmai (Liuksemburgas)
- hu** Európai Számvevőszék (Luxembourg)
- mt** il-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA, il-Lussemburgu)
- nl** Europese Rekenkamer (ERK, Luxembourg)
- pl** Europejski Trybunał Obrachunkowy (Luksemburg)
- pt** Tribunal de Contas Europeu (TCE, Luxemburgo)
- ro** Curtea de Conturi Europeană (Luxemburg)
- sk** Európsky dvor audítorov (Luxemburg)
- sl** Evropsko računsko sodišče (ERS, Luxembourg)
- fi** Euroopan tilintarkastustuomioistuim (Luxemburg)
- sv** Europeiska revisionsrätten (Luxemburg)

Europski stručni centar za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti

- bg** Европейски център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността (Букурещ)
- es** Centro Europeo de Competencia Industrial, Tecnológica y de Investigación en Ciberseguridad (Bucarest)
- cs** Evropské průmyslové, technologické a výzkumné centrum kompetencí pro kybernetickou bezpečnost (Bukurešť)
- da** Det Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed (Bukarest)
- de** Europäisches Kompetenzzentrum für Industrie, Technologie und Forschung im Bereich der Cybersicherheit (Bukarest)
- et** Küberturvalisuse Valdkonna Tööstuse, Tehnoloogia ja Teadusuuringute Euroopa Pädevuskeskus (Bukarest)
- el** Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (Βουκουρέστι)
- en** European Cybersecurity Industrial, Technology and Research Competence Centre (Bucharest)
- fr** Centre de compétences européen pour l'industrie, les technologies et la recherche en matière de cybersécurité (Bucarest)
- ga** an Lárionad Eorpach um Inniúlachtaí Tionsclaíochta Cibearshlándála, Teicneolaíochta Cibearshlándála agus Taighde Cibearshlándála (Búcairist)
- hr** Europski stručni centar za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti (Bukurešt)
- it** Centro europeo di competenza per la cibersecurity nell'ambito industriale, tecnologico e della ricerca (Bucarest)
- lv** Eiropas Industriālais, tehnoloģiskais un pētnieciskais kiberdrošības kompetenču centrs (Bukareste)
- lt** Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras (Bukareštas)
- hu** Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont (Bukarest)
- mt** iċ-Ċentru Ewropew ta' Kompetenza Industrijali, Teknoloġika u tar-Riċerka fil-qasam ta' Ċibersigurtà (Bucharest)
- nl** Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging (Boekarest)
- pl** Europejskie Centrum Kompetencji Przemysłowych, Technologicznych i Badawczych w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa (Bukareszt)
- pt** Centro Europeu de Competências Industriais, Tecnológicas e de Investigação em Cibersegurança (Bucareste)
- ro** Centrul european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică (București)
- sk** Európske centrum priemyselných, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti (Bukurešť)
- sl** Evropski industrijski, tehnološki in raziskovalni kompetenčni center za kibernetiko varnost (Bukarešta)
- fi** Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskus (Bukarest)
- sv** Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning (Bukarest)

Europski ured za odabir osoblja

- bg** Европейска служба за подбор на персонал (EPSO, Брюксел)
- es** Oficina Europea de Selección de Personal (EPSO, Bruselas)
- cs** Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO, Brusel)
- da** Det Europæiske Personaleudvælgelseskontor (EPSO, Bruxelles)
- de** Europäisches Amt für Personalauswahl (EPSO, Brüssel)
- et** Euroopa Personalivaliku Amet (EPSO, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού (EPSO, Βρυξέλλες)
- en** European Personnel Selection Office (EPSO, Brussels)
- fr** Office européen de sélection du personnel (EPSO, Bruxelles)
- ga** an Oifig Eorpach um Roghnú Foirne (EPSO, an Bhruiséil)
- hr** Europski ured za odabir osoblja (EPSO, Bruxelles)
- it** Ufficio europeo di selezione del personale (EPSO, Bruxelles)
- lv** Eiropas Personāla atlases birojs (EPSO, Brisele)
- lt** Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO, Briuselis)
- hu** Európai Személyzeti Felvételi Hivatal (EPSO, Brüsszel)
- mt** l-Uffiċċju Ewropew għas-Selezzjoni tal-Persunal (EPSO, Brussell)
- nl** Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO, Brussel)
- pl** Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO, Bruksela)
- pt** Serviço Europeu de Seleção do Pessoal (EPSO, Bruxelas)
- ro** Oficiul European pentru Selecția Personalului (EPSO, Bruxelles)
- sk** Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO, Brusel)
- sl** Evropski urad za izbor osebja (EPSO, Bruselj)
- fi** Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto (EPSO, Bryssel)
- sv** Europeiska rekryteringsbyrån (Epsö, Bryssel)

Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo

- bg** Европейски банков орган (ЕБО, Париж)
- es** Autoridad Bancaria Europea (ABE, París)
- cs** Evropský orgán pro bankovníctví (EBA, Paříž)
- da** Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA, Paris)
- de** Europäische Bankenaufsichtsbehörde (EBA, Paris)
- et** Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA, Pariis)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ, Παρίσι)
- en** European Banking Authority (EBA, Paris)
- fr** Autorité bancaire européenne (ABE, Paris)
- ga** an tÚdarás Baincéireachta Eorpach (ÚBE, Páras)
- hr** Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA, Pariz)
- it** Autorità bancaria europea (ABE, Parigi)
- lv** Eiropas Banku iestāde (EBI, Parīze)
- lt** Europos bankininkystės institucija (EBI, Paryžius)
- hu** Európai Bankhatóság (EBH, Párizs)
- mt** l-Awtorità Bankarja Ewropea (EBA, Parigi)
- nl** Europese Bankautoriteit (EBA, Parijs)
- pl** Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB, Paryż)
- pt** Autoridade Bancária Europeia (EBA, Paris)
- ro** Autoritatea Bancară Europeană (ABE, Paris)
- sk** Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA, Paríž)
- sl** Evropski bančni organ (EBA, Pariz)
- fi** Euroopan pankkiviranomainen (EPV, Pariisi)
- sv** Europeiska bankmyndigheten (EBA, Paris)

Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje

- bg** Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA, Франкфурт на Майн)
- es** Autoridad Europea de Seguros y Pensiones de Jubilación (AESPJ, Fráncfort del Meno)
- cs** Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA, Frankfurt nad Mohanem)
- da** Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA, Frankfurt am Main)
- de** Europäische Aufsichtsbehörde für das Versicherungswesen und die betriebliche Altersversorgung (EIOPA, Frankfurt am Main)
- et** Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA, Frankfurt Maini ääres)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (EIOPA, Φρανκφούρτη)
- en** European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA, Frankfurt am Main)
- fr** Autorité européenne des assurances et des pensions professionnelles (AEAPP, Francfort-sur-le-Main)
- ga** an tÚdarás Eorpach um Árachas agus Pinsin Cheirde (EIOPA, Frankfurt am Main)
- hr** Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA, Frankfurt na Majni)
- it** Autorità europea delle assicurazioni e delle pensioni aziendali e professionali (EIOPA, Francoforte sul Meno)
- lv** Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde (EAAPI, Frankfurte pie Mainas)
- lt** Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA, Frankfortas prie Maino)
- hu** Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság (EIOPA, Frankfurt am Main)
- mt** l-Awtorità Ewropea tal-Assigurazzjoni u l-Pensjonijiet tax-Xogħol (EIOPA, Frankfurt am Main)
- nl** Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Eiopa, Frankfurt am Main)
- pl** Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA, Frankfurt nad Menem)
- pt** Autoridade Europeia dos Seguros e Pensões Complementares de Reforma (EIOPA, Francoforte do Meno)
- ro** Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA, Frankfurt pe Main)
- sk** Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA, Frankfurt nad Mohanom)
- sl** Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA, Frankfurt na Majni)
- fi** Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA, Frankfurt am Main)
- sv** Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa, Frankfurt am Main)

Europsko nadzorno tijelo za rad

- bg** Европейски орган по труда (EOT, Братислава)
- es** Autoridad Laboral Europea (ALE, Bratislava)
- cs** Evropský orgán pro pracovní záležitosti (—, Bratislava)
- da** Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed (—, Bratislava)
- de** Europäische Arbeitsbehörde (ELA, Bratislava)
- et** Euroopa Tööjõuamet (ELA, Bratislava)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας (—, Μπρατισλάβα)
- en** European Labour Authority (ELA, Bratislava)
- fr** Autorité européenne du travail (AET, Bratislava)
- ga** an tÚdarás Eorpach Saothair (—, an Bhratasláiv)
- hr** Europsko nadzorno tijelo za rad (ELA, Bratislava)
- it** Autorità europea del lavoro (ELA, Bratislava)
- lv** Eiropas Darba iestāde (EDI, Bratislava)
- lt** Europos darbo institucija (—, Bratislava)
- hu** Európai Munkaügyi Hatóság (—, Pozsony)
- mt** l-Awtorità Ewropea tax-Xogħol (—, Bratislava)
- nl** Europese Arbeidsautoriteit (ELA, Bratislava)
- pl** Europejski Urząd ds. Pracy (—, Bratysława)
- pt** Autoridade Europeia do Trabalho (AET, Bratislava)
- ro** Autoritatea Europeană a Muncii (ELA, Bratislava)
- sk** Európsky orgán práce (ELA, Bratislava)
- sl** Evropski organ za delo (ELA, Bratislava)
- fi** Euroopan työviranomainen (ELA, Bratislava)
- sv** Europeiska arbetsmyndigheten (—, Bratislava)

Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala

- bg** Европейски орган за ценни книжа и пазари (ESMA, Париж)
- es** Autoridad Europea de Valores y Mercados (AEVM, París)
- cs** Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA, Paříž)
- da** Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA, Paris)
- de** Europäische Wertpapier- und Marktaufsichtsbehörde (ESMA, Paris)
- et** Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA, Pariis)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA, Παρίσι)
- en** European Securities and Markets Authority (ESMA, Paris)
- fr** Autorité européenne des marchés financiers (AEMF, Paris)
- ga** an tÚdarás Eorpach um Urrúis agus Margaí (ESMA, Páras)
- hr** Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA, Pariz)
- it** Autorità europea degli strumenti finanziari e dei mercati (ESMA, Parigi)
- lv** Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI, Parīze)
- lt** Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA, Paryžius)
- hu** Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA, Párizs)
- mt** l-Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq (ESMA, Parigi)
- nl** Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA, Parijs)
- pl** Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA, Paryż)
- pt** Autoridade Europeia dos Valores Mobiliários e dos Mercados (ESMA, Paris)
- ro** Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA, Paris)
- sk** Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA, Paříž)
- sl** Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA, Pariz)
- fi** Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA, Pariisi)
- sv** Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma, Paris)

Europsko vijeće

- bg** Европейски съвет (Брюксел)
- es** Consejo Europeo (Bruselas)
- cs** Evropská rada (Brusel)
- da** Det Europæiske Råd (Bruxelles)
- de** Europäischer Rat (Brüssel)
- et** Euroopa Ülemkogu (Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (Βρυξέλλες)
- en** European Council (Brussels)
- fr** Conseil européen (Bruxelles)
- ga** an Chomhairle Eorpach (an Bhruiséil)
- hr** Europsko vijeće (Bruxelles)
- it** Consiglio europeo (Bruxelles)
- lv** Eiropadome (Brisele)
- lt** Europos Vadovų Taryba (Briuselis)
- hu** Európai Tanács (Brüsszel)
- mt** il-Kunsill Ewropew (Brussell)
- nl** Europese Raad (Brussel)
- pl** Rada Europejska (Bruksela)
- pt** Conselho Europeu (Bruxelas)
- ro** Consiliul European (Bruxelles)
- sk** Európska rada (Brusel)
- sl** Evropski svet (Bruselj)
- fi** Eurooppa-neuvosto (Bryssel)
- sv** Europeiska rådet (Bryssel)

Europsko zajedničko poduzeće za ITER i razvoj energije fuzije

- bg** Европейско съвместно предприятие за „ITER“ и развитие на термоядрената енергия (F4E, Барселона)
- es** Empresa Común Europea para el ITER y el Desarrollo de la Energía de Fusión (F4E, Barcelona)
- cs** společný evropský podnik pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy (F4E, Barcelona)
- da** europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (F4E, Barcelona)
- de** Europäisches gemeinsames Unternehmen für den ITER und die Entwicklung der Fusionsenergie (F4E, Barcelona)
- et** ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühissetevõte (F4E, Barcelona)
- el** Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E, Βαρκελώνη)
- en** European Joint Undertaking for ITER and the Development of Fusion Energy (F4E, Barcelona)
- fr** entreprise commune européenne pour ITER et le développement de l'énergie de fusion (F4E, Barcelone)
- ga** an Comhghnóthas Eorpach um ITER agus um Fhuinneamh Comhleá a Fhorbairt (F4E, Barcelona)
- hr** Europsko zajedničko poduzeće za ITER i razvoj energije fuzije (F4E, Barcelona)
- it** Impresa comune europea per ITER e lo sviluppo dell'energia da fusione (F4E, Barcellona)
- lv** Eiropas Kopuzņēmums *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām (F4E, Barselona)
- lt** Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė (F4E, Barselona)
- hu** Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás (F4E, Barcelona)
- mt** l-Impriża Kongunta Ewropea għall-ITER u għall-Iżvilupp tal-Energija mill-Fużjoni (F4E, Barċellona)
- nl** Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie (F4E, Barcelona)
- pl** Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej (F4E, Barcelona)
- pt** Empresa Comum Europeia para o ITER e o Desenvolvimento da Energia de Fusão (F4E, Barcelona)
- ro** întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E, Barcelona)
- sk** Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (F4E, Barcelona)
- sl** Evropsko skupno podjetje za ITER in razvoj fuzijske energije (F4E, Barcelona)
- fi** eurooppalainen yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergiaa kehittämistä varten (F4E, Barcelona)
- sv** det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E, Barcelona)

Institut Europske unije za sigurnosne studije

- bg** Институт на Европейския съюз за изследване на сигурността (ИЕСИС, Париж)
- es** Instituto de Estudios de Seguridad de la Unión Europea (IESUE, París)
- cs** Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti (EUISS, Paříž)
- da** Den Europæiske Unions Institut for Sikkerhedsstudier (EUISS, Paris)
- de** Institut der Europäischen Union für Sicherheitsstudien (EUISS, Paris)
- et** Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituut (EUISS, Pariis)
- el** Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας (IMEΕΘΑ, Παρίσι)
- en** European Union Institute for Security Studies (EUISS, Paris)
- fr** Institut d'études de sécurité de l'Union européenne (IESUE, Paris)
- ga** Institiúid an Aontais Eorpaigh um Staidéar Slándála (EUISS, Páras)
- hr** Institut Europske unije za sigurnosne studije (EUISS, Pariz)
- it** Istituto dell'Unione europea per gli studi sulla sicurezza (IUESS, Parigi)
- lv** Eiropas Savienības Drošības izpētes institūts (EUISS, Parīze)
- lt** Europos Sąjungos saugumo studijų institutas (ESSSI, Paryžius)
- hu** Az Európai Unió Biztonságpolitikai Kutatóintézete (EUISS, Párizs)
- mt** l-Istitut tal-Unjoni Ewropea għall-Istudji fuq is-Sigurtà (EUISS, Parigi)
- nl** Instituut voor veiligheidsstudies van de Europese Unie (IVSEU, Parijs)
- pl** Instytut Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem (IUESB, Paryż)
- pt** Instituto de Estudos de Segurança da União Europeia (IESUE, Paris)
- ro** Institutul pentru Studii de Securitate al Uniunii Europene (ISSUE, Paris)
- sk** Inštitút Európskej únie pre bezpečnostné štúdie (EUISS, Paríž)
- sl** Inštitut Evropske unije za varnostne študije (EUISS, Pariz)
- fi** Euroopan unionin turvallisuusalan tutkimuslaitos (EUTT, Pariisi)
- sv** Europeiska unionens institut för säkerhetsstudier (EUISS, Paris)

Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća

- bg** Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет (ERCEA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva del Consejo Europeo de Investigación (ERCEA, Bruselas)
- cs** Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum (ERCEA, Brusel)
- da** Forvaltningsorganet for Det Europæiske Forskningsråd (ERCEA, Bruxelles)
- de** Exekutivagentur des Europäischen Forschungsrats (ERCEA, Brüssel)
- et** Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (ERCEA, Brüssel)
- el** Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERCEA, Βρυξέλλες)
- en** European Research Council Executive Agency (ERCEA, Brussels)
- fr** Agence exécutive du Conseil européen de la recherche (ERCEA, Bruxelles)
- ga** Gníomhaireacht Feidhmiúcháin na Comhairle Eorpaí um Thaighde (ERCEA, an Bhruiséil)
- hr** Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća (ERCEA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva del Consiglio europeo della ricerca (ERCEA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra (ERCEA, Brisele)
- lt** Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga (ERCEA, Briuselis)
- hu** Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége (ERCEA, Brüsszel)
- mt** I-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERCEA, Brussell)
- nl** Uitvoerend Agentschap Europese Onderzoeksraad (ERCEA, Brussel)
- pl** Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERCEA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução do Conselho Europeu de Investigação (ERCEA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare (ERCEA, Bruxelles)
- sk** Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum (ERCEA, Brusel)
- sl** Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta (ERCEA, Bruselj)
- fi** Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto (ERCEA, Bryssel)
- sv** Genomförandeorganet för Europeiska forskningsrådet (Ercea, Bryssel)

Izvršna agencija za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove

- bg** Изпълнителна агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП (Eisma, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva para el Consejo Europeo de Innovación y las Pymes (Eisma, Bruselas)
- cs** Výkonná agentura Evropské rady pro inovace a pro malé a střední podniky (Eisma, Brusel)
- da** Forvaltningsorganet for Det Europæiske Innovationsråd og SMV'er (Eisma, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für den Innovationsrat und für KMU (Eisma, Brüssel)
- et** Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEd Rakendusamet (Eisma, Brüssel)
- el** Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ (Eisma, Βρυξέλλες)
- en** European Innovation Council and SMEs Executive Agency (Eisma, Brussels)
- fr** Agence exécutive pour le Conseil européen de l'innovation et les PME (Eisma, Bruxelles)
- ga** Gníomhaireacht Feidhmiúcháin na Comhairle Nuálaíochta Eorpaí agus na bhFiontar Beag agus Meánmhéide (Eisma, an Bhruiséil)
- hr** Izvršna agencija za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove (Eisma, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva del Consiglio europeo per l'innovazione e delle PMI (Eisma, Bruxelles)
- lv** Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra (Eisma, Brisele)
- lt** Europos inovacijų tarybos ir MVI reikalų vykdomoji įstaiga (Eisma, Briuselis)
- hu** Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség (Eisma, Brüsszel)
- mt** I-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni u għall-SMEs (Eisma, Brussell)
- nl** Uitvoerend Agentschap Europese Innovatieraad en het mkb (Eisma, Brussel)
- pl** Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP (Eisma, Bruksela)
- pt** Agência de Execução do Conselho Europeu da Inovação e das PME (Eisma, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă pentru Consiliul European pentru Inovare și IMM-uri (Eisma, Bruxelles)
- sk** Výkonná agentúra pre Európsku radu pre inováciu a MSP (Eisma, Brusel)
- sl** Izvajalska agencija Evropskega sveta za inovacije ter za mala in srednja podjetja (Eisma, Bruselj)
- fi** Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yrityksioiden toimeenpanovirasto (Eisma, Bryssel)
- sv** Genomförandeorganet för Europeiska innovationsrådet samt för små och medelstora företag (Eisma, Bryssel)

Jedinstveni sanacijski odbor

- bg** Единен съвет за реструктуриране (ЕСП, Брюксел)
- es** Junta Única de Resolución (JUR, Bruselas)
- cs** Jednotný výbor pro řešení krizí (SRB, Brusel)
- da** Den Fælles Afviklingsinstans (SRB, Bruxelles)
- de** Einheitlicher Abwicklungsausschuss (SRB, Brüssel)
- et** Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB, Brüssel)
- el** Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB, Βρυξέλλες)
- en** Single Resolution Board (SRB, Brussels)
- fr** Conseil de résolution unique (CRU, Bruxelles)
- ga** an Bord Réitigh Aonair (BRA, an Bhruiséil)
- hr** Jedinstveni sanacijski odbor (SRB, Bruxelles)
- it** Comitato di risoluzione unico (SRB, Bruxelles)
- lv** Vienotā noregulējuma valde (VNV, Brisele)
- lt** Bendra pertvarkymo valdyba (BPV, Briuselis)
- hu** Egységes Szanálási Testület (ESZT, Brüsszel)
- mt** il-Bord Uniku ta' Riżoluzzjoni (SRB, Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR, Brussel)
- pl** Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB, Bruksela)
- pt** Conselho Único de Resolução (CUR, Bruxelas)
- ro** Comitetul unic de rezoluție (SRB, Bruxelles)
- sk** Jednotná rada pre riešenie krízových situácií (SRB, Brusel)
- sl** Enotni odbor za reševanje (SRB, Bruselj)
- fi** yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB, Bryssel)
- sv** Gemensamma resolutionsnämnden (SRB, Bryssel)

Opći sud

- bg** Общ съд (Люксембург)
- es** Tribunal General (Luxemburgo)
- cs** Tribunál (Lucemburk)
- da** Retten (Luxembourg)
- de** Gericht (Luxemburg)
- et** Üldkohus (Luxembourg)
- el** Γενικό Δικαστήριο (Λουξεμβούργο)
- en** General Court (Luxembourg)
- fr** Tribunal (Luxembourg)
- ga** an Chúirt Ghinearálta (Lucsamburg)
- hr** Opći sud (Luxembourg)
- it** Tribunale (Lussemburgo)
- lv** Vispārējā tiesa (Luksemburga)
- lt** Bendrasis Teismas (Liuksemburgas)
- hu** Törvényszék (Luxembourg)
- mt** il-Qorti Ġenerali (il-Lussemburgu)
- nl** Gerecht (Luxemburg)
- pl** Sąd (Luksemburg)
- pt** Tribunal Geral (Luxemburgo)
- ro** Tribunalul (Luxemburg)
- sk** Všeobecný súd (Luxemburg)
- sl** Splošno sodišče (Luxembourg)
- fi** unionin yleinen tuomioistuin (Luxemburg)
- sv** tribunalen (Luxemburg)

Predsjednik Europskog vijeća

- bg** Председател на Европейския съвет (Брюксел)
- es** Presidente del Consejo Europeo (Bruselas)
- cs** předseda Evropské rady (Brusel)
- da** Formanden for Det Europæiske Råd (Bruxelles)
- de** Präsident des Europäischen Rates (Brüssel)
- et** Euroopa Ülemkogu eesistuja (Brüssel)
- el** Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (Βρυξέλλες)
- en** President of the European Council (Brussels)
- fr** président du Conseil européen (Bruxelles)
- ga** Uachtarán na Comhairle Eorpaí (an Bhruiséil)
- hr** Predsjednik Europskog vijeća (Bruxelles)
- it** presidente del Consiglio europeo (Bruxelles)
- lv** Eiropadomes priekšsēdētājs (Brisele)
- lt** Europos Vadovų Tarybos pirmininkas (Briuselis)
- hu** az Európai Tanács elnöke (Brüsszel)
- mt** il-President tal-Kunsill Ewropew (Brussell)
- nl** voorzitter van de Europese Raad (Brussel)
- pl** Przewodniczący Rady Europejskiej (Bruksela)
- pt** Presidente do Conselho Europeu (Bruxelas)
- ro** Președintele Consiliului European (Bruxelles)
- sk** predseda Európskej rady (Brusel)
- sl** predsednik Evropskega sveta (Bruselj)
- fi** Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja (Bryssel)
- sv** Europeiska rådets ordförande (Bryssel)

Prevoditeljski centar za tijela Europske unije

- bg** Център за преводи за органите на Европейския съюз (CdT, Люксембург)
- es** Centro de Traducción de los Órganos de la Unión Europea (CdT, Luxemburgo)
- cs** Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie (CdT, Lucemburk)
- da** Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer (CdT, Luxembourg)
- de** Übersetzungszentrum für die Einrichtungen der Europäischen Union (CdT, Luxemburg)
- et** Euroopa Liidu Asutuste Tõlkeskeskus (CdT, Luxembourg)
- el** Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CdT, Λουξεμβούργο)
- en** Translation Centre for the Bodies of the European Union (CdT, Luxembourg)
- fr** Centre de traduction des organes de l'Union européenne (CdT, Luxembourg)
- ga** Ionad Aistriúcháin Chomhlachtaí an Aontais Eorpaigh (CdT, Lucsamburg)
- hr** Prevoditeljski centar za tijela Europske unije (CdT, Luxembourg)
- it** Centro di traduzione degli organismi dell'Unione europea (CdT, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs (CdT, Luksemburga)
- lt** Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras (CdT, Liuksemburgas)
- hu** Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja (CdT, Luxembourg)
- mt** iċ-Ċentru tat-Traduzzjoni għall-Korpi tal-Unjoni Ewropea (CdT, il-Lussemburgu)
- nl** Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie (CdT, Luxemburg)
- pl** Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej (CdT, Luksemburg)
- pt** Centro de Tradução dos Organismos da União Europeia (CdT, Luxemburgo)
- ro** Centrul de Traduceri pentru Organismele Uniunii Europene (CdT, Luxemburg)
- sk** Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie (CdT, Luxemburg)
- sl** Prevajalski center za organe Evropske unije (CdT, Luxembourg)
- fi** Euroopan unionin elinten käännöskeskus (CdT, Luxemburg)
- sv** Översättningscentrum för Europeiska unionens organ (CdT, Luxemburg)

Satelitski centar Europske unije

- bg** Сателитен център на Европейския съюз (Satcen, Торехон де Ардос)
- es** Centro de Satélites de la Unión Europea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- cs** Satelitní středisko Evropské unie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- da** EU-Satellitcentret (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- de** Satellitenzentrum der Europäischen Union (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- et** Euroopa Liidu Satelliidikeskus (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- el** Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Satcen, Τορεχόν ντε Αρντόθ)
- en** European Union Satellite Centre (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- fr** Centre satellitaire de l'Union européenne (CSUE, Torrejón de Ardoz)
- ga** Lárionad Satailítí an Aontais Eorpaigh (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- hr** Satelitski centar Europske unije (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- it** Centro satellitare dell'Unione europea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- lv** Eiropas Savienības Satelītcenrs (Satcen, Torehona de Ardosā)
- lt** Europos Sąjungos palydovų centras (SATCEN, Torechon de Ardosas)
- hu** Az Európai Unió Műholdközpontja (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- mt** iċ-Ċentru Satellitari tal-Unjoni Ewropea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- nl** Satellietcentrum van de Europese Unie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- pl** Centrum Satelitarne Unii Europejskiej (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- pt** Centro de Satélites da União Europeia (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- ro** Centrul Satelitar al Uniunii Europene (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- sk** Satelitné stredisko Európskej únie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- sl** Satelitski center Evropske unije (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- fi** Euroopan unionin satelliittikeskus (EUSK, Torrejón de Ardoz)
- sv** Europeiska unionens satellitcentrum (Satcen, Torrejón de Ardoz)

Službenički sud

- bg** Съд на публичната служба (Люксембург)
- es** Tribunal de la Función Pública (Luxemburgo)
- cs** Soud pro veřejnou službu (Lucemburk)
- da** Personaleretten (Luxembourg)
- de** Gericht für den öffentlichen Dienst (Luxemburg)
- et** Avaliku Teenistuse Kohus (Luxembourg)
- el** Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης (Λουξεμβούργο)
- en** Civil Service Tribunal (Luxembourg)
- fr** Tribunal de la fonction publique (Luxembourg)
- ga** Binse na Seirbhíse Sibhialta (Lucsamburg)
- hr** Službenički sud (Luxembourg)
- it** Tribunale della funzione pubblica (Lussemburgo)
- lv** Civildienesta tiesa (Luksemburga)
- lt** Tarnautojų teismas (Liuksemburgas)
- hu** Közzszolgálati Törvényszék (Luxembourg)
- mt** it-Tribunal għas-Servizz Pubbliku (il-Lussemburgu)
- nl** Gerecht voor ambtenarenzaken (Luxemburg)
- pl** Sąd do spraw Służby Publicznej (Luksemburg)
- pt** Tribunal da Função Pública (Luxemburgo)
- ro** Tribunalul Funcției Publice (Luxemburg)
- sk** Súd pre verejnú službu (Luxemburg)
- sl** Sodišče za uslužbence (Luxembourg)
- fi** Euroopan unionin virkamiestuomioistuin (Luxemburg)
- sv** personaldomstolen (Luxemburg)

Sud Europske unije

- bg** Съд на Европейския съюз (Люксембург)/Съд
- es** Tribunal de Justicia de la Unión Europea (TJUE/Luxemburgo) / Tribunal de Justicia
- cs** Soudní dvůr Evropské unie (SD, Lucemburk) / Soudní dvůr
- da** Den Europæiske Unions Domstol (Luxembourg)/Domstolen
- de** Gerichtshof der Europäischen Union (EuGH, Luxemburg)/Gerichtshof
- et** Euroopa Liidu Kohus / Euroopa Kohus (Luxembourg)
- el** Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ, Λουξεμβούργο) / Δικαστήριο
- en** Court of Justice of the European Union (CJEU, Luxembourg)/Court of Justice
- fr** Cour de justice de l'Union européenne (CJUE, Luxembourg)/Cour de justice
- ga** Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh (CBAE, Lucsamburg)/an Chúirt Bhreithiúnais
- hr** Sud Europske unije (SEU, Luxembourg)/Sud
- it** Corte di giustizia dell'Unione europea (CGUE, Lussemburgo)/Corte di giustizia
- lv** Eiropas Savienības Tiesa (EST, Luksemburga) / Tiesa
- lt** Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT, Liuksemburgas) / Teisingumo Teismas
- hu** Az Európai Unió Bírósága (Luxembourg)/Bíróság
- mt** il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE, il-Lussemburgu)/il-Qorti tal-Ġustizzja
- nl** Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ/HvJ-EU, Luxemburg)/Hof van Justitie
- pl** Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE, Luksemburg) / Trybunał Sprawiedliwości
- pt** Tribunal de Justiça da União Europeia (TJUE, Luxemburgo)/Tribunal de Justiça
- ro** Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE, Luxemburg)/Curtea de Justiție
- sk** Súdny dvor Európskej únie (SD, Luxemburg)/Súdny dvor
- sl** Sodišče Evropske unije (SEU, Luxembourg) / Sodišče
- fi** Euroopan unionin tuomioistuin (Luxemburg) / unionin tuomioistuin
- sv** Europeiska unionens domstol (Luxemburg)/domstolen

Tijelo za europske političke stranke i europske političke zaklade

- bg** Орган за европейските политически партии и европейските политически фондации (Брюксел)
- es** Autoridad para los Partidos Políticos Europeos y las Fundaciones Políticas Europeas (Bruselas)
- cs** Úřad pro evropské politické strany a evropské politické nadace (Brusel)
- da** Myndigheden for Europæiske Politiske Partier og Europæiske Politiske Fonde (Bruxelles)
- de** Behörde für europäische politische Parteien und europäische politische Stiftungen (Brüssel)
- et** Euroopa Tasandi Erakondade ja Euroopa Tasandi Poliitiliste Sihtasutuste Amet (Brüssel)
- el** Αρχή για τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Κόμματα και τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Ιδρύματα (Βρυξέλλες)
- en** Authority for European Political Parties and European Political Foundations (Brussels)
- fr** Autorité pour les partis politiques européens et les fondations politiques européennes (Bruxelles)
- ga** an tÚdarás um Páirtithe Polaitiúla Eorpacha agus um Fhondúireachtaí Polaitiúla Eorpacha (an Bhruiséil)
- hr** Tijelo za europske političke stranke i europske političke zaklade (Bruxelles)
- it** Autorità per i partiti politici europei e le fondazioni politiche europee (Bruxelles)
- lv** Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu iestāde (Brisele)
- lt** Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų institucija (Briuselis)
- hu** Európai Politikai Pártok és Európai Politikai Alapítványok Hatósága (Brüsszel)
- mt** l-Awtorità għall-Partiti Poliitiċi Ewropej u l-Fondazzjonijiet Poliitiċi Ewropej (Brussell)
- nl** Autoriteit voor Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen (Brussel)
- pl** Urząd ds. Europejskich Partii Politycznych i Europejskich Fundacji Politycznych (Bruksela)
- pt** Autoridade para os Partidos Políticos Europeus e as Fundações Políticas Europeias (Bruxelas)
- ro** Autoritatea pentru Partidele Politice Europene și Fundațiile Politice Europene (Bruxelles)
- sk** Úrad pre európske politické strany a európske politické nadácie (Brusel)
- sl** Organ za evropske politične stranke in evropske politične fundacije (Bruselj)
- fi** Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaava viranomaisen (Bryssel)
- sv** Myndigheten för europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser (Bryssel)

Tijelo za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma

- bg** Орган за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (ОБИП, Франкфурт на Майн)
- es** Autoridad de Lucha contra el Blanqueo de Capitales y la Financiación del Terrorismo (ALBC, Fráncfort del Meno)
- cs** Orgán pro boj proti praní peněz a financování terorismu (AMLA, Frankfurt nad Mohanem)
- da** Myndigheden for Bekæmpelse af Hvidvask af Penge og Finansiering af Terrorisme (AMLA, Frankfurt am Main)
- de** Behörde zur Bekämpfung von Geldwäsche und Terrorismusfinanzierung (AMLA, Frankfurt am Main)
- et** Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Amet (AMLA, Frankfurt Maini ääres)
- el** Αρχή για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΑΚΝΕΠΑΔ, Φρανκφούρτη επί του Μάιν)
- en** Authority for Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism (AMLA, Frankfurt am Main)
- fr** Autorité de lutte contre le blanchiment de capitaux et le financement du terrorisme (ALBC, Francfort-sur-le-Main)
- ga** an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um an Aeráid, Bonneagar agus Comhshaol (ÚCSA, Frankfurt am Main)
- hr** Tijelo za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma (AMLA, Frankfurt na Majni)
- it** Autorità per la lotta al riciclaggio e al finanziamento del terrorismo (AMLA, Francoforte sul Meno)
- lv** Iestāde nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanai (AMLA, Frankfurte pie Mainas)
- lt** Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucija (AMLA, Frankfortas prie Maino)
- hu** Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Hatóság (AMLA, Frankfurt am Main)
- mt** l-Awtorità għall-Ġlieda Kontra l-Hasil tal-Flus u l-Finanzjament tat-Terroriżmu (AMLA, Frankfurt am Main)
- nl** Autoriteit voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AMLA, Frankfurt am Main)
- pl** Urząd ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (AMLA, Frankfurt nad Menem)
- pt** Autoridade para o Combate ao Branqueamento de Capitais e ao Financiamento do Terrorismo (ACBC, Francoforte do Meno)
- ro** Autoritatea pentru Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului (ACSB, Frankfurt pe Main)
- sk** Úrad pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AMLA, Frankfurte nad Mohanom)
- sl** Organ za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (AMLA, Frankfurt na Majni)
- fi** rahapesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomainen (AMLA, Frankfurt am Main)
- sv** Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism (Amla, Frankfurt am Main)

Služba za kibernetičku sigurnost institucija, tijela, ureda i agencija Unije

- bg** Служба за киберсигурност за институциите, органите, службите и агенциите на Съюза (CERT-EU, Брюксел)
- es** Servicio de Ciberseguridad para las Instituciones, los Órganos y los Organismos de la Unión (CERT-EU, Bruselas)
- cs** Služba kybernetické bezpečnosti pro orgány, instituce a jiné subjekty Unie (CERT-EU, Brusel)
- da** cybersikkerhedstjenesten for Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer (CERT-EU, Bruxelles)
- de** Cybersicherheitsdienst für die Organe, Einrichtungen und sonstigen Stellen der Union (CERT-EU, Brüssel)
- et** liidu institutsioonide, organite ja asutuste küberturvalisuse teenistus (CERT-EU, Brüssel)
- el** Υπηρεσία Κυβερνοασφάλειας για τα Θεσμικά και Λοιπά Όργανα και Οργανισμούς της Ένωσης (CERT-EE, Βρυξέλλες)
- en** Cybersecurity Service for the Union Institutions, Bodies, Offices and Agencies (CERT-EU, Brussels)
- fr** service de cybersécurité pour les institutions, organes et organismes de l'Union (CERT-UE, Bruxelles)
- ga** Seirbhís Cibeashlándála d'Institiúidí, Comhlachtaí, oifigí agus Gníomhaireachtaí an Aontais (CERT-EU, an Bhruiséil)
- hr** Služba za kibernetičku sigurnost institucija, tijela, ureda i agencija Unije (CERT-EU, Bruxelles)
- it** servizio per la cibersecurity delle istituzioni, degli organi e degli organismi dell'Unione (CERT-EU, Bruxelles)
- lv** Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru kiberdrošības dienests (CERT-EU, Brisele)
- lt** Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų kibernetinio saugumo tarnyba (CERT-EU, Briuselis)
- hu** Az Unió Intézmények, Szervek, Hivatalok és Ügynökségek Kiberbiztonsági Szolgálat (CERT-EU, Brüsszel)
- mt** is-Servizz taċ-Ċibersigurtà għall-Istituzzjonijiet, il-Korpi, l-Uffiċċji u l-Aġenziji tal-Unjoni (CERT-UE, Brussell)
- nl** cyberbeveiligingsdienst voor de instellingen, organen en instanties van de Unie (CERT-EU, Brussel)
- pl** Służba ds. Cyberbezpieczeństwa Instytucji, Organów i Jednostek Organizacyjnych Unii (CERT-UE, Bruksela)
- pt** Serviço de Cibersegurança para as Instituições, Órgãos e Organismos da União (CERT-UE, Bruxelas)
- ro** Serviciul de Securitate Cibernetică pentru Instituțiile, Organele, Oficiile și Agențiile Uniunii (CERT-UE, Bruxelles)
- sk** Služba kybernetickej bezpečnosti pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie (CERT-EU, Brusel)
- sl** Služba za kibernetičko varnost za institucije, organe, urade in agencije Unije (CERT-EU, Bruselj)
- fi** unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen kyberturvallisuuspalvelu (CERT-EU, Bryssel)
- sv** cybersäkerhetstjänsten för unionens institutioner, organ och byråer (CERT-EU, Bryssel)

Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo

- bg** Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO, Аликанте)
- es** Oficina de Propiedad Intelectual de la Unión Europea (OPIUE, Alicante)
- cs** Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO, Alicante)
- da** Den Europæiske Unions Kontor for Intellektuel Ejendomsret (EUIPO, Alicante)
- de** Amt der Europäischen Union für geistiges Eigentum (EUIPO, Alicante)
- et** Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO, Alicante)
- el** Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO, Αλικάντε)
- en** European Union Intellectual Property Office (EUIPO, Alicante)
- fr** Office de l'Union européenne pour la propriété intellectuelle (OUEPI (EUIPO (?)), Alicante)
- ga** Oifig Maoine Intleachtúla an Aontais Eorpaigh (EUIPO, Alicante)
- hr** Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO, Alicante)
- it** Ufficio dell'Unione europea per la proprietà intellettuale (EUIPO, Alicante)
- lv** Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (EUIPO, Alicante)
- lt** Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO, Alicante)
- hu** Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO, Alicante)
- mt** I-Uffiċċju tal-Proprietà Intellettwali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO, Alicante)
- nl** Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO, Alicante)
- pl** Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO, Alicante)
- pt** Instituto da Propriedade Intelectual da União Europeia (IPIUE, Alicante)
- ro** Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO, Alicante)
- sk** Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO, Alicante)
- sl** Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO, Alicante)
- fi** Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO, Alicante)
- sv** Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO, Alicante)

Ured europskog javnog tužitelja

- bg** Европейска прокуратура (Люксембург)
- es** Fiscalía Europea (Luxemburgo)
- cs** Úřad evropského veřejného žalobce (Lucemburk)
- da** Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO, Luxembourg)
- de** Europäische Staatsanwaltschaft (EUSTa, Luxemburg)
- et** Euroopa Prokuratuur (Luxembourg)
- el** Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (Λουξεμβούργο)
- en** European Public Prosecutor's Office (EPPO, Luxembourg)
- fr** Parquet européen (Luxembourg)
- ga** Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh (OIPE, Lucsamburg)
- hr** Ured europskog javnog tužitelja (EPPO, Luxembourg)
- it** Procura europea (EPPO, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Prokuratūra (EPPO, Luksemburga)
- lt** Europos prokuratūra (Liuksemburgas)
- hu** Európai Ügyészség (Luxembourg)
- mt** I-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE, il-Lussemburgu)
- nl** Europees Openbaar Ministerie (EOM, Luxemburg)
- pl** Prokuratura Europejska (Luksemburg)
- pt** Procuradoria Europeia (Luxemburgo)
- ro** Parchetul European (EPPO, Luxembourg)
- sk** Európska prokuratúra (Luxemburg)
- sl** Evropsko javno tožilstvo (EJT, Luxembourg)
- fi** Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO, Luxemburg)
- sv** Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo, Luxemburg)

Ured za publikacije Europske unije

- bg** Служба за публикации на Европейския съюз (OP, Люксембург)
- es** Oficina de Publicaciones de la Unión Europea (OP, Luxemburgo)
- cs** Úřad pro publikace Evropské unie (OP, Lucemburk)
- da** Den Europæiske Unions Publikationskontor (OP, Luxembourg)
- de** Amt für Veröffentlichungen der Europäischen Union (OP, Luxemburg)
- et** Euroopa Liidu Väljaannete Talitus (OP, Luxembourg)
- el** Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (OP, Λουξεμβούργο)
- en** Publications Office of the European Union (OP, Luxembourg)
- fr** Office des publications de l'Union européenne (OP, Luxembourg)
- ga** Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh (OP, Lucsamburg)
- hr** Ured za publikacije Europske unije (OP, Luxembourg)
- it** Ufficio delle pubblicazioni dell'Unione europea (OP, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Savienības Publikāciju birojs (OP, Luksemburga)
- lt** Europos Sąjungos leidinių biuras (OP, Liuksemburgas)
- hu** Az Európai Unió Kiadóhivatala (OP, Luxembourg)
- mt** I-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea (OP, il-Lussemburgu)
- nl** Bureau voor publicaties van de Europese Unie (OP, Luxemburg)
- pl** Urząd Publikacji Unii Europejskiej (OP, Luksemburg)
- pt** Serviço das Publicações da União Europeia (OP, Luxemburgo)
- ro** Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene (OP, Luxemburg)
- sk** Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie (OP, Luxemburg)
- sl** Urad za publikacije Evropske unije (OP, Luxembourg)
- fi** Euroopan unionin julkaisutoimisto (OP, Luxemburg)
- sv** Europeiska unionens publikationsbyrå (OP, Luxemburg)

Ured Zajednice za biljne sorte

- bg** Служба на Общността за сортовете растения (CPVO, Анжер)
- es** Oficina Comunitaria de Variedades Vegetales (OCVV, Angers)
- cs** Odrůdový úřad Společenství (CPVO, Angers)
- da** EF-Sortsmyndigheden (CPVO, Angers)
- de** Gemeinschaftliches Sortenamt (CPVO, Angers)
- et** Ühenduse Sordiamet (CPVO, Angers)
- el** Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ, Ανζέ)
- en** Community Plant Variety Office (CPVO, Angers)
- fr** Office communautaire des variétés végétales (OCVV, Angers)
- ga** an Oifig Comhphobail um Chineálacha Plandaí (CPVO, Angers)
- hr** Ured Zajednice za biljne sorte (CPVO, Angers)
- it** Ufficio comunitario delle varietà vegetali (UCVV, Angers)
- lv** Kopienas Augu šķirņu birojs (CPVO, Anžē)
- lt** Bendrijos augalų veislių tarnyba (BAVT, Anžeras)
- hu** Közösségi Növényfajta-hivatal (CPVO, Angers)
- mt** I-Uffiċċju Komunitarju tal-Varjetajiet tal-Pjanti (CPVO, Angers)
- nl** Communautair Bureau voor plantenrassen (CPVO, Angers)
- pl** Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin (CPVO, Angers)
- pt** Instituto Comunitário das Variedades Vegetais (ICVV, Angers)
- ro** Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP, Angers)
- sk** Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín (CPVO, Angers)
- sl** Urad Skupnosti za rastlinske sorte (CPVO, Angers)
- fi** yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO, Angers)
- sv** Gemenskapens växtsortsmyndighet (CPVO, Angers)

Vijeće Europske unije

- bg** Съвет на Европейския съюз (Брюксел)
- es** Consejo de la Unión Europea (Bruselas)
- cs** Rada Evropské unie (Brusel)
- da** Rådet for Den Europæiske Union (Bruxelles)
- de** Rat der Europäischen Union (Brüssel)
- et** Euroopa Liidu Nõukogu (Brüssel)
- el** Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Βρυξέλλες)
- en** Council of the European Union (Brussels)
- fr** Conseil de l'Union européenne (Bruxelles)
- ga** Comhairle an Aontais Eorpaigh (an Bhruiséil)
- hr** Vijeće Europske unije (Bruxelles)
- it** Consiglio dell'Unione europea (Bruxelles)
- lv** Eiropas Savienības Padome (Brisele)
- lt** Europos Sąjungos Taryba (Briuselis)
- hu** Az Európai Unió Tanácsa (Brüsszel)
- mt** il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea (Brussell)
- nl** Raad van de Europese Unie (Brussel)
- pl** Rada Unii Europejskiej (Bruksela)
- pt** Conselho da União Europeia (Bruxelas)
- ro** Consiliul Uniunii Europene (Bruxelles)
- sk** Rada Európskej únie (Brusel)
- sl** Svet Evropske unije (Bruselj)
- fi** Euroopan unionin neuvosto (Bryssel)
- sv** Europeiska unionens råd (Bryssel)

Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

- bg** Върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (Брюксел)
- es** Alto Representante de la Unión para Asuntos Exteriores y Política de Seguridad (Bruselas)
- cs** vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (Brusel)
- da** Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (Bruxelles)
- de** Hoher Vertreter der Union für Außen- und Sicherheitspolitik (Brüssel)
- et** liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (Brüssel)
- el** Υπάτος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (Βρυξέλλες)
- en** High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy (Brussels)
- fr** haut représentant de l'Union pour les affaires étrangères et la politique de sécurité (Bruxelles)
- ga** Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála (an Bhruiséil)
- hr** Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (Bruxelles)
- it** alto rappresentante dell'Unione per gli affari esteri e la politica di sicurezza (Bruxelles)
- lv** Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (Brisele)
- lt** Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (Briuselis)
- hu** az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (Brüsszel)
- mt** ir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà (Brussell)
- nl** hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (Brussel)
- pl** Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (Bruksela)
- pt** Alto Representante da União para os Negócios Estrangeiros e a Política de Segurança (Bruxelas)
- ro** Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (Bruxelles)
- sk** vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (Brusel)
- sl** visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (Bruselj)
- fi** unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja (Bryssel)
- sv** unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (Bryssel)

Zajedničko poduzeće za čipove

- bg** Съвместно предприятие „Интегрални схеми“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para los Chips (Bruselas)
- cs** společný podnik pro čipy (Brusel)
- da** fællesforetagendet for mikrochips (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für Chips (Brüssel)
- et** kiipide ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα» (Βρυξέλλες)
- en** Chips Joint Undertaking (CBE JUBrussels)
- fr** entreprise commune «Semi-conducteurs» (Bruxelles)
- ga** an Comhghnóthas um Shliseanna (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za čipove (Bruxelles)
- it** impresa comune «Chip» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Mikroshēmas” (Brisele)
- lt** Lustų bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriża Kongunta taċ-Ċipep (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Chips” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Czipów (Bruksela)
- pt** Empresa Comum dos Circuitos Integrados (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună pentru cipuri (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre čipy (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za čipe (Bruselj)
- fi** siruyhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för halvledare (Bryssel)

Zajedničko poduzeće za čisti vodik

- bg** Съвместно предприятие „Чист водород“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para un Hidrógeno Limpio (Bruselas)
- cs** společný podnik pro čistý vodík (Brusel)
- da** fællesforetagendet for ren brint (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für sauberen Wasserstoff (Brüssel)
- et** saastevaba vesiniku ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Βρυξέλλες)
- en** Clean Hydrogen Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Hydrogène propre» (Bruxelles)
- ga** an Comhghnóthas um Hidrigín Ghlan (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za čisti vodik (Bruxelles)
- it** impresa comune «Idrogeno pulito» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Tīrs ūdeņradis” (Brisele)
- lt** Švariojo vandenilio bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Tiszta Hidrogén Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriża Kongunta Idroġenu Nadif (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Schone waterstof” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Czystego Wodoru (Bruksela)
- pt** Empresa Comum do Hidrogénio Limpo (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre čistý vodík (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za čisti vodik (Bruselj)
- fi** puhtaan vedyn yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för förnybar vätgas (Bryssel)

Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo

- bg** Съвместно предприятие „Чисто въздухоплаване“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para una Aviación Limpia (Bruselas)
- cs** společný podnik pro čisté letectví (Brusel)
- da** fællesforetagendet for ren luftfart (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für saubere Luftfahrt (Brüssel)
- et** keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (Βρυξέλλες)
- en** Clean Aviation Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Aviation propre» (Bruxelles)
- ga** an Comhghnóthas um Eitlíocht Ghlan (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo (Bruxelles)
- it** impresa comune «Aviazione pulita» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Tīra aviācija” (Brisele)
- lt** Netaršios aviacijos bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Tiszta Légi Közlekedés Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** l-Impriza Kongunta Avjazzjoni Nadifa (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Schone luchtvaart” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Ekologicznego Lotnictwa (Bruksela)
- pt** Empresa Comum de Aviação Limpa (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună pentru o aviație curată (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre čisté letectvo (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za čisto letalstvo (Bruselj)
- fi** puhtaan ilmailun yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för ren luftfart (Bryssel)

Zajedničko poduzeće za europsko računalstvo visokih performansi

- bg** Съвместно предприятие за европейски високопроизводителни изчислителни технологии (Съвместно предприятие EuroHPC, Люксембург)
- es** Empresa Común de Informática de Alto Rendimiento Europea (Empresa Común EuroHPC, Luxemburgo)
- cs** evropský společný podnik pro vysoce výkonnou výpočetní techniku (společný podnik EuroHPC, Lucemburk)
- da** fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling (fællesforetagendet EuroHPC, Luxembourg)
- de** Gemeinsames Unternehmen für europäisches Hochleistungsrechnen (Gemeinsames Unternehmen EuroHPC, Luxemburg)
- et** Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühissetevõte (ühissetevõte EuroHPC, Luxembourg)
- el** κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (κοινή επιχείρηση EuroHPC, Λουξεμβούργο)
- en** European High-Performance Computing Joint Undertaking (EuroHPC Joint Undertaking, Luxembourg)
- fr** entreprise commune pour le calcul à haute performance européen (entreprise commune EuroHPC, Luxembourg)
- ga** Comhghnóthas Ríomhaireachta Ardfheidhmíochta Eorpach (Comhghnóthas EuroHPC, Lucsamburg)
- hr** Zajedničko poduzeće za europsko računalstvo visokih performansi (Zajedničko poduzeće EuroHPC, Luxembourg)
- it** impresa comune per il calcolo ad alte prestazioni europeo (impresa comune EuroHPC, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums (kopuzņēmums *EuroHPC*, Luksemburga)
- lt** Europos našiosios kompiuterijos bendroji įmonė (bendroji įmonė „EuroHPC“, Liuksemburgas)
- hu** európai nagy teljesítményű számítástechnika közös vállalkozás (EuroHPC közös vállalkozás, Luxembourg)
- mt** I-Impriża Kongunta għall-Computing ta' Prestazzjoni Għolja Ewropew (I-Impriża Kongunta EuroHPC, il-Lussemburgu)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing (Gemeenschappelijke Onderneming EuroHPC, Luxemburg)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali (Wspólne Przedsięwzięcie EuroHPC, Luksemburg)
- pt** Empresa Comum para a Computação Europeia de Alto Desempenho (Empresa Comum EuroHPC, Luxemburgo)
- ro** întreprinderea comună pentru calculul european de înaltă performanță (întreprinderea comună EuroHPC, Luxemburg)
- sk** spoločný podnik pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku (spoločný podnik EuroHPC, Luxemburg)
- sl** Skupno podjetje za evropsko visokozmogljivostno računalništvo (Skupno podjetje EuroHPC, Luxembourg)
- fi** Euroopan suurteholaskennan yhteisyritys (EuroHPC-yhteisyritys, Luxemburg)
- sv** det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC, Luxemburg)

Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu

- bg** Съвместно предприятие „Европейски железопътен транспорт“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para el Ferrocarril Europeo (Bruselas)
- cs** společný podnik pro evropské železnice (Brusel)
- da** fællesforetagendet for Europas jernbaner (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für Europas Eisenbahnen (Brüssel)
- et** Euroopa raudtee ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (Βρυξέλλες)
- en** Europe's Rail Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Système ferroviaire européen» (Bruxelles)
- ga** Comhghnóthas um Iarnród na hEorpa (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu (Bruxelles)
- it** impresa comune «Ferrovie europee» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Eiropas dzelzceļš” (Brisele)
- lt** Europos geležinkelių bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Európai Vasút Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriza Kongunta Sistema Ferrovjarja Ewropea (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Europese spoorwegen” (Brussel)
- pl** Wspólne Europejskie Przedsięwzięcie Kolejowe (Bruksela)
- pt** Empresa Comum do Setor Ferroviário Europeu (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre európske železnice (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za evropske železnice (Bruselj)
- fi** Euroopan rautatiet -yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för Europas järnvägar (Bryssel)

Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo

- bg** Съвместно предприятие „Кръгова биотехнологична Европа“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para una Europa Circular de Base Biológica (Bruselas)
- cs** společný podnik pro evropské oběhové biogospodářství (Brusel)
- da** fællesforetagendet for et cirkulært biobaseret Europa (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für ein kreislauforientiertes biobasiertes Europa (Brüssel)
- et** bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασιζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (Βρυξέλλες)
- en** Circular Bio-based Europe Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Une Europe fondée sur la bioéconomie circulaire» (Bruxelles)
- ga** an Comhghnóthas um Eoraip Bhithbhunaithe Chiorclach (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo (Bruxelles)
- it** impresa comune «Europa biocircolare» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Apritīga biobāzēta Eiropa” (Brisele)
- lt** Europos žiedinės biožaliavinės ekonomikos bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriza Kongunta Ewropa Ċirkolari b'Bażi Bijoloġika (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Een circulair biogebaseerd Europa” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Biotechnologicznej Europy Opartej na Obiegu Zamkniętym (Bruksela)
- pt** Empresa Comum para uma Europa Circular de Base Biológica (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre európske obehové hospodárstvo využívajúce biologické materiály (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za krožno Evropo na biološki osnovi (Bruselj)
- fi** Euroopan kiertotaloutta ja biopohjaisia ratkaisuja edistävä yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa (Bryssel)

Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3

- bg** Съвместно предприятие „Глобално здравеопазване EDCTP3“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para la Salud Mundial EDCTP 3 (Bruselas)
- cs** společný podnik pro partnerství evropských a rozvojových zemí při klinických hodnoceních (EDCTP3) v oblasti globálního zdraví (Brusel)
- da** fællesforetagendet Global Health EDCTP3 (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen „Global Health EDCTP3“ (Brüssel)
- et** ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» (Βρυξέλλες)
- en** Global Health EDCTP3 Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «EDCTP3 pour la santé mondiale» (Bruxelles)
- ga** Comhghnóthas Shláinte Dhomhanda EDCTP3 (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 (Bruxelles)
- it** impresa comune «Salute globale EDCTP3» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Global Health EDCTP3” (Brisele)
- lt** Visuotinės sveikatos EDCTP3 bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** l-Impriza Kongunta Saħħa Globali EDCTP3 (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Mondiale gezondheid EDCTP3” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Programu EDCTP3 w dziedzinie Globalnego Zdrowia (Bruksela)
- pt** Empresa Comum da Saúde Mundial EDCTP3 (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik Globálne zdravie EDCTP3 (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za svetovno zdravje EDCTP3 (Bruselj)
- fi** globaalin terveyden EDCTP3-yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 (Bryssel)

Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje

- bg** Съвместно предприятие „Инициатива за иновативно здравеопазване“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para la Iniciativa de Salud Innovadora (Bruselas)
- cs** společný podnik iniciativy pro inovativní zdravotnictví (Brusel)
- da** fællesforetagendet for initiativet om innovativ sundhed (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen „Initiative zu Innovation im Gesundheitswesen“ (Brüssel)
- et** innovatiivse tervishoiu algatuse ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (Βρυξέλλες)
- en** Innovative Health Initiative Joint Undertaking (IHI JUBrussels)
- fr** entreprise commune «Initiative en matière de santé innovante» (Bruxelles)
- ga** Comhghnóthas an Tionscnaimh um Shláinte Nuálach (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje (Bruxelles)
- it** impresa comune «Iniziativa per l'innovazione nel settore della salute» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Inovātikas veselības aprūpes iniciatīva” (Brisele)
- lt** Novatoriškų sveikatos sprendimų iniciatyvos bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Innovatív Egészségügy Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** l-Impriza Kongunta Inizjattiva għal Saħħa Innovattiva (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Initiatief voor innovatieve gezondheidszorg” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inicjatywy w dziedzinie Innowacji w Ochronie Zdrowia (Bruksela)
- pt** Empresa Comum da Iniciativa Saúde Inovadora (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre iniciatívu Inovatívne zdravotníctvo (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za pobudo za inovativno zdravje (Bruselj)
- fi** innovatiivisen terveydenhuollon aloitteen yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa (Brysselph>)

Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3

- bg** Съвместно предприятие „Изследване на УВД в единното европейско небе 3“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para la Investigación sobre ATM en el Cielo Único Europeo 3 (Bruselas)
- cs** společný podnik pro výzkum ATM jednotného evropského nebe 3 (Brusel)
- da** fællesforetagendet for forskning i lufttrafikstyring i det fælles europæiske luftrum 3 (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen SESAR3 (Brüssel)
- et** Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendav kolmas ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» (Βρυξέλλες)
- en** Single European Sky ATM Research 3 Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Recherche sur la gestion du trafic aérien dans le ciel unique européen 3» (Bruxelles)
- ga** Comhghnóthas Taighde BAT 3 an Aerspáis Eorpaigh Aonair (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 (Bruxelles)
- it** impresa comune «Ricerca ATM nel cielo unico europeo 3» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Eiropas vienotās gaisa telpas ATM pētniecība 3” (Brisele)
- lt** Trečiosios bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programos bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** 3. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriza Kongunta Riċerka dwar il-Ġestjoni tat-Traffiku tal-Ajru Uniku Ewropew 3 (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Derde ATM-onderzoek in het kader van het gemeenschappelijk Europees luchtruim” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie w celu Badań z zakresu Zarządzania Ruchem Lotniczym w Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej 3 (Bruksela)
- pt** Empresa Comum de Investigação sobre a Gestão do Tráfego Aéreo no Céu Único Europeu 3 (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3 (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre výskum manažmentu letovej prevádzky jednotného európskeho neba 3 (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba 3 (Bruselj)
- fi** yhtenäinen eurooppalaisen ilmatilan ilmaliikenteen hallinnan kolmannen tutkimushankkeen yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget Sesar 3 (Bryssel)

Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge

- bg** Съвместно предприятие „Интелигентни мрежи и услуги“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para las Redes y los Servicios Inteligentes (Bruselas)
- cs** společný podnik pro inteligentní sítě a služby (Brusel)
- da** fællesforetagendet for intelligente net og tjenester (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für intelligente Netze und Dienste (Brüssel)
- et** nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες» (Βρυξέλλες)
- en** Smart Networks and Services Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Réseaux et services intelligents» (Bruxelles)
- ga** an Comhghnóthas um Líonraí agus Seirbhísí Cliste (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge (Bruxelles)
- it** impresa comune «Reti e servizi intelligenti» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Viedie tīkli un pakalpojumi” (Brisele)
- lt** Pažangiųjų tinklų ir paslaugų bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** l-Impriza Kongunta Networks u Servizzi Intelligenti (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Slimme netwerken en diensten” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inteligentnych Sieci i Usług (Bruksela)
- pt** Empresa Comum de Redes e Serviços Inteligentes (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre inteligentné siete a služby (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za pametna omrežja in storitve (Bruselj)
- fi** älykkäät verkot ja palvelut -yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster (Bryssel)

Prilog A10. Regije

Ovaj popis sadržava (postojeće) prijevode regija država članica na hrvatski jezik. Ti se prijevodi temelje na 1. i 2. razini klasifikacije NUTS: vidjeti [Delegiranu uredbu Komisije \(EU\) 2019/1755](#) ⁽¹⁾ i Eurostat (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/overview>). Iako se regije NUTS ne prevode kao takve, u drugim kontekstima valja ih prevesti.

Oznaka	NUTS naziv (na izvornom jeziku)	Ime na hrvatskom jeziku
Belgija		
BE1, BE10	Région de Bruxelles-Capitale/ Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Regija glavnoga grada Bruxellesa
BE2	Vlaams Gewest	Flamanska regija
BE21	Prov. Antwerpen	Pokrajina Antwerpen
BE22	Prov. Limburg (BE)	Pokrajina Limbourg
BE23	Prov. Oost-Vlaanderen	Pokrajina Istočna Flandrija
BE24	Prov. Vlaams-Brabant	Pokrajina Flamanski Brabant
BE25	Prov. West-Vlaanderen	Pokrajina Zapadna Flandrija
BE3	Région wallonne	Valonska regija
BE31	Prov. Brabant wallon	Pokrajina Valonski Brabant
BE32	Prov. Hainaut	Pokrajina Hainaut
BE33	Prov. Liège	Pokrajina Liège
BE34	Prov. Luxembourg (BE)	Pokrajina Luksemburg
BE35	Prov. Namur	Pokrajina Namur
Bugarska		
BG3	Северна и Югоизточна България	Sjeverna i jugoistočna Bugarska
BG31	Северозападен	Sjeverozapad
BG32	Северен централен	Sjeverno-središnja
BG33	Североисточен	Sjeveroistok
BG34	Югоисточен	Jugoistok
BG4	Югозападна и Южна централна България	Jugozapadna i južna središnja Bugarska
BG41	Югозападен	Jugozapad
BG42	Јужен централен	Južno-središnja
Češka		
CZ0	Česko	Češka
CZ01	Praha	Prag
CZ02	Střední Čechy	Središnja Češka
CZ03	Jihozápad	Jugozapad
CZ04	Severozápad	Sjeverozapad
CZ05	Severovýchod	Sjeveroistok
CZ06	Jihovýchod	Jugoistok
CZ07	Střední Morava	Središnja Moravska
CZ08	Moravskoslezsko	Moravsko-Šleska

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1755 od 8. kolovoza 2019. o izmjeni priloga Uredbi (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) ([SL L 270, 24.10.2019., str. 1.](#)). Ona se u pogledu slanja podataka Komisiji (Eurostat) primjenjuje od 1. siječnja 2021.

(suite)

Oznaka	NUTS naziv (na izvornom jeziku)	Ime na hrvatskom jeziku
Danska		
DK0	Danmark	Danska
DK01	Hovedstaden	Glavni grad
DK02	Sjælland	Sjælland
DK03	Syddanmark	Južna Danska
DK04	Midtjylland	Središnji Jylland
DK05	Nordjylland	Sjeverni Jylland
Njemačka		
DE1	Baden-Württemberg	Baden-Württemberg
DE11	Stuttgart	Stuttgart
DE12	Karlsruhe	Karlsruhe
DE13	Freiburg	Freiburg
DE14	Tübingen	Tübingen
DE2	Bayern	Bavarska
DE21	Oberbayern	Gornja Bavarska
DE22	Niederbayern	Donja Bavarska
DE23	Oberpfalz	Gornja Falačka
DE24	Oberfranken	Gornja Franačka
DE25	Mittelfranken	Srednja Franačka
DE26	Unterfranken	Donja Franačka
DE27	Schwaben	Švapska
DE3, DE30	Berlin	Berlin
DE4, DE40	Brandenburg	Brandenburg
DE5, DE50	Bremen	Bremen
DE6, DE60	Hamburg	Hamburg
DE7	Hessen	Hessen
DE71	Darmstadt	Darmstadt
DE72	Gießen	Giessen
DE73	Kassel	Kassel
DE8, DE80	Mecklenburg-Vorpommern	Mecklenburg-Vorpommern
DE9	Niedersachsen	Donja Saska
DE91	Braunschweig	Braunschweig
DE92	Hannover	Hannover
DE93	Lüneburg	Lüneburg
DE94	Weser-Ems	Weser-Ems
DEA	Nordrhein-Westfalen	Sjeverna Rajna-Vestfalija
DEA1	Düsseldorf	Düsseldorf
DEA2	Köln	Cologne
DEA3	Münster	Münster
DEA4	Detmold	Detmold
DEA5	Arnsberg	Arnsberg

(suite)

Oznaka	NUTS naziv (na izvornom jeziku)	Ime na hrvatskom jeziku
DEB	Rheinland-Pfalz	Porajnje-Falačka
DEB1	Koblenz	Koblenz
DEB2	Trier	Trier
DEB3	Rheinhessen-Pfalz	Rheinhessen-Pfalz
DEC, DEC0	Saarland	Saarland
DED	Sachsen	Saska
DED2	Dresden	Dresden
DED4	Chemnitz	Chemnitz
DED5	Leipzig	Leipzig
DEE, DEE0	Sachsen-Anhalt	Saska-Anhalt
DEF, DEF0	Schleswig-Holstein	Schleswig-Holstein
DEG, DEG0	Thüringen	Tiringija
Estonija		
EE0, EE00	Eesti	Estonija
Irska		
IE0	Ireland	Irska
IE04	Northern and Western	Sjeverna i zapadna
IE05	Southern	Južna
IE06	Eastern and Midland	Istočna i središnja
Grčka		
EL3, EL30	Αττική	Atika
EL4	Νησιά Αιγαίου, Κρήτη	Egejski otoci, Kreta
EL41	Βόρειο Αιγαίο	Sjeverni Egej
EL42	Νότιο Αιγαίο	Južni Egej
EL43	Κρήτη	Kreta
EL5	Βόρεια Ελλάδα	Sjeverna Grčka
EL51	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη	Istočna Makedonija, Trakija
EL52	Κεντρική Μακεδονία	Središnja Makedonija
EL53	Δυτική Μακεδονία	Zapadna Makedonija
EL54	Ήπειρος	Epir
EL6	Κεντρική Ελλάδα	Središnja Grčka
EL61	Θεσσαλία	Tesalija
EL62	Ιόνια Νησιά	Jonski otoci
EL63	Δυτική Ελλάδα	Zapadna Grčka
EL64	Στερεά Ελλάδα	Kontinentalna Grčka
EL65	Πελοπόννησος	Peloponez
Španjolska		
ES1	Noroeste	Sjeverozapad
ES11	Galicja	Galicija
ES12	Principado de Asturias	Kneževina Asturija
ES13	Cantabria	Kantabrija

(suite)

Oznaka	NUTS naziv (na izvornom jeziku)	Ime na hrvatskom jeziku
ES2	Noreste	Sjeveroistok
ES21	País Vasco	Baskija
ES22	Comunidad Foral de Navarra	Autonomna zajednica Navarra
ES23	La Rioja	La Rioja
ES24	Aragón	Aragon
ES3, ES30	Comunidad de Madrid	Zajednica Madrid
ES4	Centro (ES)	Centar
ES41	Castilla y León	Kastilja i León
ES42	Castilla-La Mancha	Kastilja - La Mancha
ES43	Extremadura	Estremadura
ES5	Este	Istok
ES51	Cataluña	Katalonija
ES52	Comunitat Valenciana	Zajednica Valencija
ES53	Illes Balears	Baleari
ES6	Sur	Jug
ES61	Andalucía	Andaluzija
ES62	Región de Murcia	Regija Murcia
ES63	Ciudad de Ceuta	Grad Ceuta
ES64	Ciudad de Melilla	Grad Melilla
ES7, ES70	Canarias	Kanarski otoci
Francuska		
FR1, FR10	Île-de-France	Île-de-France
FRB, FRB0	Centre-Val de Loire	Centre-Val de Loire
FRC	Bourgogne-Franche-Comté	Burgundija-Franche-Comté
FRC1	Bourgogne	Burgundija
FRC2	Franche-Comté	Franche-Comté
FRD	Normandie	Normandija
FRD1	Basse-Normandie	Donja Normandija
FRD2	Haute-Normandie	Gornja Normandija
FRE	Hauts-de-France	Hauts-de-France
FRE1	Nord-Pas de Calais	Nord-Pas de Calais
FRE2	Picardie	Pikardija
FRF	Grand Est	Grand Est
FRF1	Alsace	Alzas
FRF2	Champagne-Ardenne	Champagne-Ardenne
FRF3	Lorraine	Lorraine
FRG, FRG0	Pays de la Loire	Regija Loire
FRH, FRH0	Bretagne	Bretanja
FRI	Nouvelle-Aquitaine	Nova Akvitanija
FRI1	Aquitaine	Akvitanija
FRI2	Limousin	Limousin
FRI3	Poitou-Charentes	Poitou-Charentes

(suite)

Oznaka	NUTS naziv (na izvornom jeziku)	Ime na hrvatskom jeziku
FRJ	Occitanie	Okcitanija
FRJ1	Languedoc-Roussillon	Languedoc-Roussillon
FRJ2	Midi-Pyrénées	Midi-Pyrénées
FRK	Auvergne-Rhône-Alpes	Auvergne-Rona-Alpe
FRK1	Auvergne	Auvergne
FRK2	Rhône-Alpes	Rona-Alpe
FRL, FRL0	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Provansa-Alpe-Azurna obala
FRM, FRM0	Corse	Korzika
FRY	RUP FR — régions ultrapériphériques françaises	francuske najudaljenije regije
FRY1	Guadeloupe	Guadeloupe
FRY2	Martinique	Martinique
FRY3	Guyane	Francuska Gvajana
FRY4	La Réunion	Reunion
FRY5	Mayotte	Mayotte
Hrvatska		
HRO	Hrvatska	Hrvatska
HR02	Panonska Hrvatska	Panonska Hrvatska
HR03	Jadranska Hrvatska	Jadranska Hrvatska
HR05	Grad Zagreb	Grad Zagreb
HR06	Sjeverna Hrvatska	Sjeverna Hrvatska
Italija		
ITC	Nord-Ovest	Sjeverozapad
ITC1	Piemonte	Pijemont
ITC2	Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste	Valle d'Aosta
ITC3	Liguria	Ligurija
ITC4	Lombardia	Lombardija
ITF	Sud	Jug
ITF1	Abruzzo	Abruzzo
ITF2	Molise	Molise
ITF3	Campania	Kampanija
ITF4	Puglia	Apulija
ITF5	Basilicata	Basilicata
ITF6	Calabria	Kalabrija
ITG	Isole	Otoci
ITG1	Sicilia	Sicilija
ITG2	Sardegna	Sardinija
ITH	Nord-Est	Sjeveroistok
ITH1	Provincia Autonoma di Bolzano/Bozen	Autonomna pokrajina Bolzano
ITH2	Provincia Autonoma di Trento	Autonomna pokrajina Trento
ITH3	Veneto	Veneto
ITH4	Friuli-Venezia Giulia	Furlanija-Julijska krajina
ITH5	Emilia-Romagna	Emilia-Romagna

(suite)

Oznaka	NUTS naziv (na izvornom jeziku)	Ime na hrvatskom jeziku
ITI	Centro (IT)	Centar
ITI1	Toscana	Toskana
ITI2	Umbria	Umbrija
ITI3	Marche	Marke
ITI4	Lazio	Lacij
Cipar		
CY0, CY00	Κύπρος	Cipar
Latvija		
LV0, LV00	Latvija	Latvija
Litva		
LTO	Lietuva	Litva
LT01	Sostinės regionas	Regija glavnoga grada
LT02	Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas	Srednja i zapadna litavska regija
Luksemburg		
LU0, LU00	Luxembourg	Luksemburg
Mađarska		
HU1	Közép-Magyarország	Središnja Mađarska
HU11	Budapest	Budimpešta
HU12	Pest	Pešta
HU2	Dunántúl	Podunavlje
HU21	Közép-Dunántúl	Srednje Podunavlje
HU22	Nyugat-Dunántúl	Zapadno Podunavlje
HU23	Dél-Dunántúl	Južno Podunavlje
HU3	Alföld és Észak	Alföld i Sjever
HU31	Észak-Magyarország	Sjeverna Mađarska
HU32	Észak-Alföld	Sjeverni Alföld
HU33	Dél-Alföld	Južni Alföld
Malta		
MT0, MT00	Malta	Malta
Nizozemska		
NL1	Noord-Nederland	Sjeverna Nizozemska
NL11	Groningen	Groningen
NL12	Friesland (NL)	Frizija
NL13	Drenthe	Drenthe
NL2	Oost-Nederland	Istočna Nizozemska
NL21	Overijssel	Overijssel
NL22	Gelderland	Gelderland
NL23	Flevoland	Flevoland

(suite)

Oznaka	NUTS naziv (na izvornom jeziku)	Ime na hrvatskom jeziku
NL3	West-Nederland	Zapadna Nizozemska
NL31	Utrecht	Utrecht
NL32	Noord-Holland	Sjeverna Holandija
NL33	Zuid-Holland	Južna Holandija
NL34	Zeeland	Zeeland
NL4	Zuid-Nederland	Južna Nizozemska
NL41	Noord-Brabant	Sjeverni Brabant
NL42	Limburg (NL)	Limburg
Austrija		
AT1	Ostösterreich	Istočna Austrija
AT11	Burgenland	Gradišće
AT12	Niederösterreich	Donja Austrija
AT13	Wien	Beč
AT2	Südösterreich	Južna Austrija
AT21	Kärnten	Koruška
AT22	Steiermark	Štajerska
AT3	Westösterreich	Zapadna Austrija
AT31	Oberösterreich	Gornja Austrija
AT32	Salzburg	Salzburg
AT33	Tirol	Tirol
AT34	Vorarlberg	Vorarlberg
Poljska		
PL2	makroregion południowy	Južna makroregija
PL21	Małopolskie	Malopolsko vojvodstvo
PL22	Śląskie	Šlesko vojvodstvo
PL4	makroregion północno-zachodni	Sjeverozapadna makroregija
PL41	Wielkopolskie	Velikopoljsko vojvodstvo
PL42	Zachodniopomorskie	Zapadnopomeransko vojvodstvo
PL43	Lubuskie	Lubusko vojvodstvo
PL5	makroregion południowo-zachodni	Jugozapadna makroregija
PL51	Dolnośląskie	Donjošlesko vojvodstvo
PL52	Opolskie	Opolsko vojvodstvo
PL6	makroregion północny	Sjeverna makroregija
PL61	Kujawsko-pomorskie	Kujavsko-pomeransko vojvodstvo
PL62	Warmińsko-mazurskie	Varminsko-mazursko vojvodstvo
PL63	Pomorskie	Pomeransko vojvodstvo
PL7	makroregion centralny	Središnja makroregija
PL71	Łódzkie	Vojvodstvo Lodz
PL72	Świętokrzyskie	Svetokriško vojvodstvo
PL8	makroregion wschodni	Istočna makroregija
PL81	Lubelskie	Lublinsko vojvodstvo
PL82	Podkarpackie	Potkarpatsko vojvodstvo
PL84	Podlaskie	Podlasko vojvodstvo

(suite)

Oznaka	NUTS naziv (na izvornom jeziku)	Ime na hrvatskom jeziku
PL9	makroregion województwo mazowieckie	Makroregija Mazovjecko vojvodstvo
PL91	Warszawski stołeczny	Varšavska regija
PL92	Mazowiecki regionalny	Mazovjecka regija
Portugal		
PT1	Continente	Kontinentalni Portugal
PT11	Norte	Sjever
PT15	Algarve	Algarve
PT16	Centro (PT)	Centar
PT17	Área Metropolitana de Lisboa	Lisabonsko metropolsko područje
PT18	Alentejo	Alentejo
PT2, PT20	Região Autónoma dos Açores	Autonomna regija Azori
PT3, PT30	Região Autónoma da Madeira	Autonomna regija Madeira
Rumunjska		
RO1	Macroregiunea Unu	Makroregija jedan
RO11	Nord-Vest	Sjeverozapad
RO12	Centru	Centar
RO2	Macroregiunea Doi	Makroregija dva
RO21	Nord-Est	Sjeveroistok
RO22	Sud-Est	Jugoistok
RO3	Macroregiunea Trei	Makroregija tri
RO31	Sud-Muntenia	Jug-Muntenia
RO32	București-Ilfov	Bukurešt-Ilfov
RO4	Macroregiunea Patru	Makroregija četiri
RO41	Sud-Vest Oltenia	Jugozapadna Oltenija
RO42	Vest	Zapad
Slovenija		
SI0	Slovenija	Slovenija
SI03	Vzhodna Slovenija	Istočna Slovenija
SI04	Zahodna Slovenija	Zapadna Slovenija
Slovačka		
SK0	Slovensko	Slovačka
SK01	Bratislavský kraj	Bratislavska regija
SK02	Západné Slovensko	Zapadna Slovačka
SK03	Stredné Slovensko	Središnja Slovačka
SK04	Východné Slovensko	Istočna Slovačka
Finska		
FI1	Manner-Suomi	Kontinentalna Finska
FI19	Länsi-Suomi	Zapadna Finska
FI1B	Helsinki-Uusimaa	Helsinki-Uusimaa
FI1C	Etelä-Suomi	Južna Finska
FI1D	Pohjois- ja Itä-Suomi	Sjeverna i istočna Finska
FI2, FI20	Åland	Ålandski Otoci

(suite)

Oznaka	NUTS naziv (na izvornom jeziku)	Ime na hrvatskom jeziku
Švedska		
SE1	Östra Sverige	Istočna Švedska
SE11	Stockholm	Stockholm
SE12	Östra Mellansverige	Istočna središnja Švedska
SE2	Södra Sverige	Južna Švedska
SE21	Småland med öarna	Småland i otoci
SE22	Sydsverige	Južna Švedska
SE23	Västsverige	Zapadna Švedska
SE3	Norra Sverige	Sjeverna Švedska
SE31	Norra Mellansverige	Sjeverna središnja Švedska
SE32	Mellersta Norrland	Središnji Norrland
SE33	Övre Norrland	Gornji Norrland

Prilog C. Razno

U ovom su prilogu navedene osobitosti, objašnjenja i posebna pravila.
(Napomena: hrvatsko izdanje priručnika ne sadržava Prilog B)

Predmet	Napomena
dokumenti	Upućivanja na dokumente Komisije od 27. siječnja 2012. nadalje navode se kako slijedi: COM(1998) 558 final od 7. studenoga 1998. JOIN(2012) 558 final od 7. studenoga 2012. SEC(1998) 558 final od 7. studenoga 1998. SWD(2012) 558 final od 7. studenoga 2012. U upućivanjima na dokumente prije 1998. referentna godina unutar zagrada sadržava dvije brojke, a nakon 1998. sve četiri brojke: COM(97) 558 final od 7. studenoga 1997. COM(2011) 558 final od 7. studenoga 2011. SEC(97) 558 final od 7. studenoga 1997. SEC(2011) 558 final od 7. studenoga 2011. Upućivanja na dokumente EGSO-a i OR-a: CES 1132/99 (do 2000.) CES 871/2002 (od 2000. do 2002.) CESE 1394/2003 (od 2003.) CdR 267/2008
formati	standardni formati papira: — A4: 21 × 29,7 cm, — B5: 17,6 × 25 cm, — C5: 16,2 × 22,9 cm, — A5: 14,8 × 21 cm, — A6: 10,5 × 14,8 cm. Veličina velikih tiskanih slova u milimetrima: C 6 = 1,50 C 10 = 2,50 C 14 = 3,50 C 18 = 4,50 C 24 = 6,00 C 7 = 1,75 C 11 = 2,75 C 15 = 3,75 C 19 = 4,75 C 26 = 6,50 C 8 = 2,00 C 12 = 3,00 C 16 = 4,00 C 20 = 5,00 C 28 = 7,00 C 9 = 2,25 C 13 = 3,25 C 17 = 4,25 C 22 = 5,50

Kazalo

[A](#) | [B](#) | [C](#) | [D](#) | [E](#) | [G](#) | [I](#) | [J](#) | [K](#) | [L](#) | [M](#) | [N](#) | [O](#) | [P](#) | [R](#) | [S](#) | [T](#) | [U](#) | [V](#) | [Z](#)

A

abecedni poredak
 agencije [138](#)
 države [109](#), [111](#)
 jezici [113](#), [115](#)
 kazala [89](#)
 adrese
 elektroničke [133](#)
 poštanske [125](#)
 agencije (decentralizirana tijela) [138](#)
 amblemi [168](#)
 ISBN [71](#)
 višejezični popis [216](#)
 alineja [35](#), [38](#), [46](#), [48](#)
 amblemi [168](#)
 europska zastava [164](#)
 apostrof [67](#)
 autorsko pravo [63](#), [82](#)
 institucije i tijela [82](#)
 navođenje godine [158](#)

B

barkod [71](#)
 bilješke [33](#), [40](#), [43](#), [45](#), [47](#), [63](#), [103](#), [107](#), [122](#), [160](#)
 boja [103](#)
 na naslovnici [79](#)
 slike [103](#)
 br. (broj), uporaba [19](#)
 broj
 izdanja [79](#), [97](#)
 kataložni [62](#), [63](#), [75](#), [77](#)
 objave [28](#)
 objave javnih natječaja [28](#)
 objave poziva na podnošenje ponuda [29](#)
 serijski [79](#)
 sveska [77](#), [89](#), [97](#)
 brojevi [34](#), [67](#), [108](#), [158](#)
 klasifikacijski [89](#)
 telefonski [133](#)
 brojke [34](#), [67](#), [108](#), [158](#)
 arapske [35](#), [67](#), [91](#)
 pisanje [67](#), [116](#), [119](#), [158](#)
 rimske [77](#), [91](#)

C

CELEX [12](#)
 citati, navodi [67](#), [69](#), [101](#)
 crno-bijelo
 slike [103](#)
 crte [67](#), [150](#)
 potpodjele [35](#), [38](#), [89](#), [91](#)

crteži [103](#)

D

datumi [19](#), [37](#), [45](#), [50](#), [54](#)

decimale [108](#)

definicije [54](#)

direktive [18](#), [22](#), [35](#)

    Europskog parlamenta i Vijeća [22](#)

Dodatak Službenom listu [12](#), [17](#)

DOI [62](#), [63](#), [70](#), [72](#), [74](#)

države [52](#), [109](#)

    države kandidatkinje [109](#)

    oznake, popis [186](#)

države članice (imena) [109](#), [111](#)

državna potpora [28](#), [29](#)

dvotočka [38](#), [53](#), [91](#), [148](#)

E

e-pošta [133](#)

ECLI (Europska identifikacijska oznaka sudske prakse) [75](#), [95](#)

EGP/EFTA [26](#), [29](#)

Eircode [131](#)

eki [116](#)

elektronička adresa [133](#)

EU/EZ/EEZ [19](#), [22](#), [50](#)

EUR-Lex [12](#)

Euratom agencije i tijela [141](#)

euro [116](#), [117](#), [119](#)

Europska identifikacijska oznaka sudske prakse (ECLI) [75](#), [95](#)

Europska investicijska banka

    ime [135](#)

Europska središnja banka

    amblem [168](#)

    ime [135](#)

    izdanja [12](#), [19](#), [22](#)

Europski fond za razvoj, objave [12](#), [17](#)

Europski gospodarski i socijalni odbor

    ime [135](#)

Europski nadzornik za zaštitu podataka

    ime [135](#)

Europski odbor regija

    ime [135](#)

G

gaelski/irski [12](#), [40](#), [116](#)

glavna uprava [77](#), [81](#)

    Komisija [142](#)

glavni gradovi (popis) [186](#)

godina

    publikacije [28](#), [77](#), [79](#), [89](#), [97](#)

    serije [77](#)

godine [67](#)

grafikoni [88](#), [103](#)

I

ilustracije [67](#), [103](#)

    autorsko pravo umnožavanja [88](#)

institucije i tijela
     autorske službe [12](#)
     ISBN [71](#)
     redoslijed [135](#)
     službena imena [135](#)
     višejezični popis [216](#)
     znaci [168](#)
 internetske adrese [133](#)
 interpunkcija [63](#), [67](#), [107](#), [108](#), [123](#), [146](#)
     okomito nabranje [53](#), [148](#)
     u brojevima [67](#), [108](#), [146](#), [147](#)
     u programima za obradu riječi [107](#)
 irski/gaelski [12](#), [40](#), [116](#)
 ISBN [62](#), [63](#), [69](#), [70](#), [70](#), [70](#), [71](#), [72](#), [74](#), [77](#), [81](#)
     barcode [71](#)
     collective ISBN [71](#)
 ISO, oznake ISO
     države [109](#), [111](#), [186](#), [203](#)
     jezici [113](#), [115](#), [215](#)
     valute [116](#), [117](#), [119](#), [207](#)
 ISSN [62](#), [63](#), [69](#), [70](#), [70](#), [70](#), [72](#), [74](#), [77](#)
 isticanje [65](#), [91](#)
 izdanja
     periodična [77](#), [89](#)
     serijska [70](#), [72](#), [77](#), [89](#)
 izdavač
     izvršni [81](#)
     službeni [71](#), [77](#), [79](#), [97](#)
     oznaka, logotip [77](#)
 izvršne agencije [141](#)

J

javni natječaji [17](#), [28](#)
 jezici [12](#), [40](#), [52](#), [113](#)
     države kandidatkinje [113](#)

K

kataložni broj [62](#), [63](#), [75](#), [77](#)
 kazalo [63](#), [89](#)
 kolofon [77](#)
 Komisija
     glavne uprave [142](#)
     ime [135](#)
 konvencije sklopljene između država članica (CMS) [19](#)
 korice [63](#), [77](#)
     sastavnice [77](#)
 kratice [12](#), [19](#), [22](#), [32](#), [43](#), [54](#), [97](#), [159](#), [176](#)
     države [52](#), [109](#), [186](#)
     euro [116](#), [119](#)
     institucije i tijela [12](#), [51](#), [135](#), [159](#), [176](#)
     jezici [12](#), [52](#), [113](#), [215](#)
     valute [52](#), [116](#), [186](#)
 kronološki redoslijed, kazala [89](#)
 kurziv (koso pismo, italic) [40](#), [91](#), [159](#)

L

LegisWrite [12](#)
 logotipi [77](#), [168](#)

M

mala slova [32](#), [153](#)
u nabranjanju [89](#), [91](#)
meuinstitutionijska tijela [138](#), [142](#)
milijarda [108](#)
mišljenja [17](#), [27](#), [29](#)
mišljenja i izvješća (Revizorskog suda) [28](#), [29](#)
mjerne jedinice [103](#), [176](#)
mjesto izdanja [81](#), [97](#)
mobilni telefon [133](#)

N

nabranjanje [91](#)
naslov [62](#), [63](#), [77](#)
akta [32](#), [43](#)
na hrptu [63](#), [77](#)
na stranici [69](#), [79](#), [81](#)
naklada [89](#)
službena imena (institutionija, tijela, agencija) [135](#)
u bibliografiji [97](#)
u kazalu [89](#)
u sadržaju [88](#)
zbirke ili serije [77](#), [79](#)
naslovi [89](#), [103](#)
navodnici [48](#), [54](#), [67](#), [97](#), [101](#), [149](#)
nedjeljivi razmak [67](#), [107](#), [151](#)
nizanje (elementi) [53](#), [91](#)
numeracija (obrojčivanje)
decimalni sustav [89](#)
odlomak [89](#)

O

objave javnih natječaja [28](#)
objave poziva na podnošenje ponuda [29](#)
oblikovanje izdanja [65](#)
obrojčivanje (numeracija)
bilješki [67](#), [122](#)
decimalni sustav [89](#)
odlomak [89](#)
odluke [18](#), [22](#), [35](#)
EGP-a/EFTA-e [26](#), [28](#), [29](#)
Europskog parlamenta i Vijeća [19](#), [22](#)
ZVSP-a [18](#), [23](#)
Ombudsman
ime [135](#)

P

paginacija (obrojčivanje) [63](#), [69](#), [88](#), [91](#)
papir (vrsta papira, napomena) [82](#)
Parlament
ime [135](#)
periodična izdanja [62](#), [70](#), [77](#), [89](#)
korice [77](#)
podjela teksta [89](#), [91](#)
podnaslov [69](#), [77](#), [79](#)
podstavka [35](#), [38](#), [46](#), [48](#)
pokrte [159](#), [178](#)

pokusni ispis
  autorski ispravci [63](#)
  korektura [63](#), [105](#), [122](#)
  korekturni znakovi [105](#)
posveta [88](#)
poštanski brojevi [125](#)
potpisi pod slikama [103](#)
potpodjela akata [32](#), [38](#)
pozivanja [33](#), [38](#), [43](#), [46](#)
pozivi na podnošenje ponuda [17](#), [29](#)
pravna napomena (autor) [86](#)
pravosuđe i unutarnji poslovi (PUP) [19](#)
prazna stranica [69](#), [77](#), [88](#)
predgovor [88](#)
preporuke [17](#), [18](#), [23](#), [27](#), [29](#), [33](#)
preporuke Europskog parlamenta Vijeću [17](#), [29](#)
pridjevni oblici
  imena država [186](#)
  imena nacija [186](#)
prijelom [77](#)
prilozi [38](#), [38](#), [46](#), [46](#), [48](#)
prodajna cijena [62](#), [77](#)
program za obradu riječi [63](#), [67](#)
  interpunkcija i razmaci [107](#), [146](#)
protokolarni redoslijed
  države [109](#)
  institucije i tijela [135](#)
  jezici [103](#), [113](#)
  serija SL C, publikacije [29](#)

R

reciklirani papir [82](#)
redoslijed nabiranja
  jezici [113](#), [115](#), [115](#)
  valute [117](#)
redoslijed navođenja [50](#)
  države [111](#)
  ugovora [50](#)
Revizorski sud
  ime [135](#)
rukopis [62](#), [64](#), [105](#), [105](#), [105](#)
  priprema teksta [67](#)
  tablice [67](#), [103](#)

S

sadržaj [22](#), [29](#), [63](#), [63](#), [67](#), [77](#), [88](#)
sastavljanje dokumenata [12](#), [40](#)
serija [77](#)
serijska publikacija [97](#)
simboli [107](#), [176](#)
slike [103](#)
  u boji [103](#)

Službeni list [11](#)
bilješke [40, 43](#)
definicije izraza ili riječi [54](#)
međunarodni sporazumi [54](#)
nabrajanja [53](#)
obrojčivanje akata i dokumenata [19, 28](#)
općenita struktura [17](#)
paginacija [40](#)
popis institucija i tijela [12](#)
povijest izdavanja [12](#)
pravila o izmjenama [48](#)
redoslijed navođenja [50](#)
referentna literatura [12](#)
serije
  serija C
    obrojčivanje dokumenata [28](#)
    podjela dokumenata [27](#)
    sadržaj [29](#)
  serija L
    obrojčivanje akata [19](#)
    podjela akata [18](#)
    sadržaj [22](#)
  serija L [18](#)
  serija C [27](#)
  serija S [12, 17, 40](#)
struktura pravnog akta [32](#)
upućivanja
  na akt [43, 45](#)
  na izmjene akta [47](#)
  na potpodjele akata [46](#)
  na Službeni list [40](#)
stajališta
  Vijeća u okviru redovnog zakonodavnog postupka [17, 28](#)
  zajednička [28](#)
stavka [35, 38, 46, 48](#)
stranica
  naslovnica [79](#)
  naslovnica (poledina) [81](#)
  prazna [69, 77](#)
struktura pravnog akta [32](#)
struktura publikacije [77](#)
stupac [38, 53, 91](#)
Sud EU-a i Opći sud
  amblem [168](#)
  ime [135](#)
sudski predmeti [28, 95](#)
suglasnost (Vijeće) [28](#)

T

tablice [67, 88, 103](#)
  pravila [103](#)
  višejezične [103, 111](#)
TED – baza podataka [12, 17](#)
telefonski brojevi [133](#)
temperature [107](#)
točka [34, 48, 67, 91, 123, 146](#)
točka sa zarezom [34, 53, 148](#)
točkice [88](#)
trotočka [101, 148](#)

U

Ugovori [50](#)
  upućivanja [93](#)
upućivanje [92](#)
  na bibliografiju [97](#)
  na ostala izdanja [97](#)
  na potpodjele akata [38](#), [46](#)
  na referentnu literaturu [12](#), [161](#)
  na Službeni list [40](#)
  na sudske predmete [95](#)
  na ugovore [50](#), [93](#)
  na zakonodavstvo [43](#), [92](#)
Ured europskog javnog tužitelja
  ime [135](#)
uredbe [18](#), [22](#)
URL [133](#)
uvod [88](#)
uvodna rečenica [38](#), [53](#)
uvodna riječ [88](#)
uvodne izjave [34](#), [38](#), [46](#)

V

valute [52](#), [116](#)
  države kandidatkinje [117](#), [207](#)
  euro [116](#), [117](#), [119](#)
  oznake ISO [117](#), [186](#)
  popis [186](#)
velika slova [33](#), [153](#)
  nabrajanje [89](#)
  popis [89](#), [91](#)
Vijeće
  ime [135](#)
višejezična izdanja [67](#), [103](#), [113](#), [115](#), [128](#), [128](#), [131](#)

Z

zaglavlje u tablicama [103](#)
zgrade [22](#), [28](#), [32](#), [34](#), [89](#), [148](#), [149](#)
zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP) [19](#), [23](#)
zakonodavstvo [32](#), [92](#)
zarezi [33](#), [43](#), [46](#), [53](#), [91](#), [147](#)
  decimale [108](#)
znakovi (simboli) [107](#), [176](#)

